

Almanya'da onbinler yürüdü:

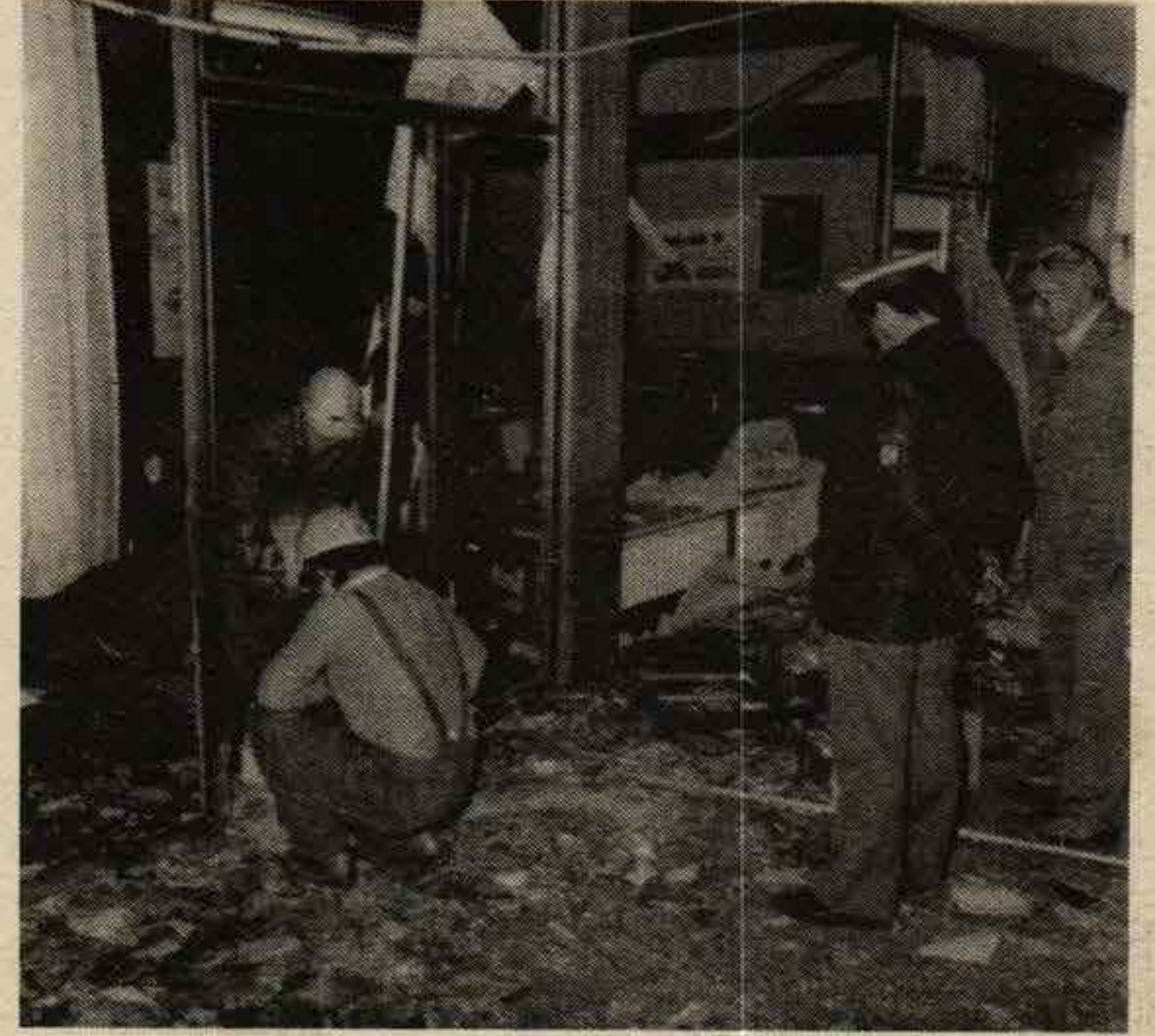
Ülkemizdeki barbarlıktan utanıyoruz!

İdamlar ve işkenceler durdurulmalıdır

8 Mayıs Duisburg mitinginden.....Haber arka kapakta

Yabancı düşmanlığı eylemli saldırılara dönüştü

Bize ulaşan bilgilere göre son bir ay içinde Türklere yönelik saldırıların sayısı 30'u aştı. Yarıdan çoğu eylemli olan bu saldırılar, mesken, işyerleri, çocuk yuvası, bahçe ve çeşitli toplantı yerleriyle tek tek yabancı işçilere yapıldı.

16.SAYFADA

Avrupa devletlerinden Ecevit'e dayanışma mektubu gönderildi

Çok sayıda Başbakan, Bakan, parlamenter ve sendikacının da imzaladığı dayanışma mektubunda Ecevit'e "Giriştığınız haklı kavganızı destekliyoruz, sınırsız bir dayanışma içinde olduğumuzu bildiriyoruz!" denildi.

7. SAYFADA

DİSK davası sürüyor

Baştürk; "tarihsel görev faşizme karşı mücadele.."

5. SAYFADA

Toplu sözleşmeler imzalandı

İşverenin dediği oldu

17.SAYFADA

Türkiye'de Aydınlar

12.SAYFADA

Türkiye Satışa çıkarıldı

8.SAYFADA

Sıkıyönetim savcılarını
kefen biçmeye devam ediyor

İdam talebi 4094 oldu

2. SAYFADA

Bir yılda
60 bin kişi
gözaltına alındı
47 bin kişi
yargılanıyor

8. SAYFADA

TBMM'de kuklalar komedisi

3. SAYFADA

Türkiye'de imha planı uygulanıyor

9.SAYFADA

Terörün gizli çizgisi

7. SAYFADA

Demokrat Türkiye'nin Türkiye'den röportajı

Gel aslanım Mamak'tan

Demokrat Türkiye Muhabiri Ahmet Çelikel, Türkiye'de gezdi, gördü, çeşitli çevrelerle görüştü, yazdı. Baskılar, yasaklar altında sesi duyulmayan halkımız, yaşanan olayları nasıl değerlendiriyordu, ne diyordu?...

Özlemleri, acıları, öfkeleri neydi? Geleceğe nasıl bakıyorlardı?

Çelikel araştırdı, dinledi, gözledi, yazdığı röportajları gazetemize yolladı. İlk seriyi bu sayımızda okuyacaksınız. 10. SAYFADA

DEMOKRAT TÜRKİYE DEN

SEVGİLİ OKURLAR,

Her yeni sayıda bir öncekini aşmak, sizlere daha iyi, daha güvenilir bir gazete sunabilmek için Demokrat Türkiye emekçileri olanca güçlerini harcamaktadırlar. Yazıların dizgiye hazırlanmasından, sayfalara yerleştirilmesine değin geçen süreç içinde her ifadenin, her sözcüğün ve kavramın özü, biçimi üstünde bir kuyumcu titizliği ile durulmak istenmektedir. Gazetenin baskıya verileceği gün sabahlamak olağan iş düzeni sayılmaya başlanmıştır. Ama gazete çıktığı gün, tüm yorgunluklar unutulur, bir görevi daha başarmış olmanın serinci yaşanır.

Demokrat Türkiye emekçilerini sevindiren olaylardan birisi de okurlardan gördüğü ilgi ve destektir. Bir yandan traj yükselirken, öte yandan tomar tomar mektuplarla kutlama ve dayanışma mesajları gelmektedir.

Simdiye değin gelen bu mektuplardan bazı bölümleri, ikinci sayfada, "Okurların Dilinden" başlığı altında yayınladık. Bu sayfa en çok ilgi gören ve okunan sayfalardan birisi oldu.

Ne var ki ayrılan yer yetmiyordu. Elimizde dosyalar dolusu mektuplar birikti. Mektup derken elbet de selam kelimelerinden rasgele cırpıştırılmış tek düze şeyler değildir bunlar. Adı ünlü yazara, saire çıkmış nice kişilere tas çıkartacak gücte ve nitelikte ürünler var onların arasında.

Özellikle şiirler bir yağmur gibi yağmaktadır. Bir eleştirmen söyle demisti, "Bizde 45 milyonun 35 milyonu sairdir!" Hele gurbette olanların, acılarını, özlemlerini, sevinçlerini dile getirmede şiirin ayrı bir yeri olması doğal sayılmalıdır.

İçlerinde çok yetenekli kalemlerin bulunduğu görülen bu ürünlerin çöp sepetine atılması, insana, özellikle yaratıcı insana saygısızlık olurdu. O da kalmış ki bu kişiler, yazdıklarını herhangi bir yayın organında yayınlamaya olanagina da sahip değildiler. Onlara yardımcı olmak, yeni yeteneklerin gelişmesine olanak sağlamak bizim başlıca görevlerimizden birisidir.

Bu nedenlerle okurların ürünlerine bu sayımızda bir buçuk sayfa ayırdık. Gelecek sayılarda da tam bir sayfa olarak sürdürülecektir bu yayın. Elimize ulaşan yazılar, şiirler taranarak sıraya konulacak ve yayınlanacaktır.

Ancak bu konuda bizim de bir dileğimiz var. Yazılar okunaklı yazılmalı, mektubun altında da yazarın imzası bulunmalıdır. Sakınca görenler takma ad kullanabilirler. Ayrıca mektuplarda, yaşanan, gözlenen olaylar ve bu olaylar içinde insan ilişkileri, insan dramına dönük konuları, değişik sorunları irdeleyen düşünce ve görüşler yansıtılırsa Demokrat Türkiye'ye güç katar, renk katar.

Umarız ki amatör ozanlara-yazarlara ayırdığımız sayfa daha da ilgiyle izlenecek ve bu sayfada yeni yeteneklerle tanışmış olacağız.

Kalın sağlıcakla.

Nor: Erişim ve abone servisi olarak, gazetenizi size daha hızlı ulaştırabilme çabası içindeyiz. Şu anda Alman postabanesinin basına tanıdığı haklardan biz de yararlanıyoruz. Deriniz artık elinize daha cabuk ulaşacak.

Yeni abone istekleri geliyor. İlginize teşekkür ederiz. Abone olmak isteyen okurlarımızın abone fişini, abone bedelinin posta veya banka havalesiyle ödendiğini gösteren makbuz veya banka-kısmi ile birlikte göndermenizi rica ederiz.

17. Haziran'da buluşmak üzere, dostca selamlar.

Askeri Savcılar kefen biçmeye devam ediyor

İdam talebi

10 nisan 1982 tarihine kadar Türkiye'de çeşitli mahkemelerde Askeri Savcılarca idamı istenenlerin sayısı 3934 idi. Bu sayı bugün (15 Mayıs 1982) 4094'e yükseldi.

23 nisan 1982 günü başlayan MLSPB örgütü davasında 114 sanıktan 42'sine idam istendi. Bu sanıkların 13'ü daha önce açılan bir başka davada da idam talebiyle yargılanıyorlardı. 28 nisan günü başlayan Ardağan-Hanak TKP/ML davasında savcı 32 sanıktan 22'sine idam cezası, Amasya Yeni Çeltekte davasında ise 73 idam cezası istendi. Öte yandan Erzincan Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Savcılığı da "Devrimci Yol örgütü ile açık ilişkide bulundukları" gerekçesi ile CHP eski milletvekilleri Ertuğrul Günay ve Temel Ateş'e idam isteyince, idam istemlerinin sayısı 4060'a yükseldi. Daha sonra Antalya THKP-C davasında 5, Elazığ PKK davasında 24 ve Uşak Devrimci Yol davasında 5 ölüm cezası eklenince, toplam idam talebi 4094'e yükseldi.

Sıkıyönetim mahkemelerinde, yeni başlayan davaların yanısıra, eski davalara da devam edildi. Bu davalardaki gelişmeleri özetle sıralıyoruz.

42 İDAM İSTENEN MLSPB DAVASI BAŞLADI

Sanıklarından 42 si için idam cezası istenen 114 sanıklı Marksist Leninist Silahlı Propaganda Birliği (MLSPB) örgütü davasına İstanbul 3 No'lu Askeri Mahkemesinde başlandı. Askeri Savcılık tarafından hazırlanan iddia-name ile haklarında ölüm cezası istenen sanıklardan 13'ü daha önce açılan ve görülmekte olan örgüt davasında ölüm cezası istemiyle yargılanmaktadırlar. 114 sanığın 72 si için de 2 yıldan 15 yıla değin değişen hapis cezaları isteniyor.

23 Nisan 1982 tarihinde yapılan duruşmada 14'ü tutuksuz 79 sanık ve 26 savunma avukatı katıldı. Yoklama yapıldıktan sonra sanıkların kimlik bildirimine geçildi. Bir numaralı sanık Ersin Marangoz "İfadelerimizle ilgili fotokopiler elimize geçmiyor. Verilmemesini protesto ediyorum" diyerek kimlik vermedi. Diğer bir sanık, Adem Demirci de "Metris'te tutuklu bulunan arkadaşlarımızdan bir kısmı duruşmaya getirilmedi. Savunma olanaklarımız kısıtlı. Bu nedenle kimlik vermiyorum" dedi. Bu arada cezaevi yönetiminin gönderdiği bir tutanak okundu. Tutanakta "sanıkların üst aramasını bahane ederek" duruşmaya gelmedikleri ileri sürülüyordu.

Sanık Hasan Şensöz söz alarak "Üç aydır avukatlarımızla görüşmemiz engellenmektedir. Ayrıca bu tutanak doğru değildir. Biz aranmaya tabi tutulduğumuzda her zaman her tarafımız, hatta en mahrem yerlerimiz bile aranıyor. Elimizden iddia-

nameler ve dosyalar alınıyor" dedi. Bu gelişmelerden sonra söz alan savunma avukatı Nebi Barlas "Başka duruşmalarda sanıkların cezaevi yönetimi ile ilgili şikayetleri mahkeme ile ilgili olmadığı gerekçesiyle dinlenmiyor. Ama izlenimlerimizden heyetinizin bu konuda olmadığı sanıyoruz. Yardımcı olmak için aramızdan seçeceğimiz temsilciler, müvekkillerimizle görüşebiliriz kimlik bildirimini sağlayabiliriz zannederim" dedi. Daha sonra duruşmaya ara verildi.

ARDAĞAN, HANAK TKP/ML DAVASINDA 22 İDAM İSTENDİ

Erzurum 1 Numaralı Askeri mahkemesinde 28 Nisan günü başlayan "Ardağan, Hanak TKP/ML" davasında 32 sanıktan 22'si için ölüm, geri kalanlara 5 ile 15 yıl arasında hapis cezası istendi. İdamı istenen sanıklar şunlardır: "Hasan Batmaz, Gülezye Balcı, Yener Tuna, Bayram Özveren, Hikmet Delibalta, Turgay Delibalta, Oktay Kaya, Kocaali Uygur, Katip Ayık, İlhan Daya, Ahmet Mete, Halil Yılmaz, Mehmet Ali Aktaş, Hamzayır Aktaş, Ali Mete, Günay Polat."

İDAM CEZASI İSTEMİYLE TUTUKLANAN ATEŞ VE GÜNAY TAHLİYE EDİLDİLER

Askeri Savcılığa haklarında idam

isteneren tutuklanan eski CHP milletvekilleri Ertuğrul Günay ve Temel Ateş Elazığ Askeri Mahkemesi tarafından tahliye edildiler.

Günay ve Ateş'in tutuklanmaları şöyle gelişti:

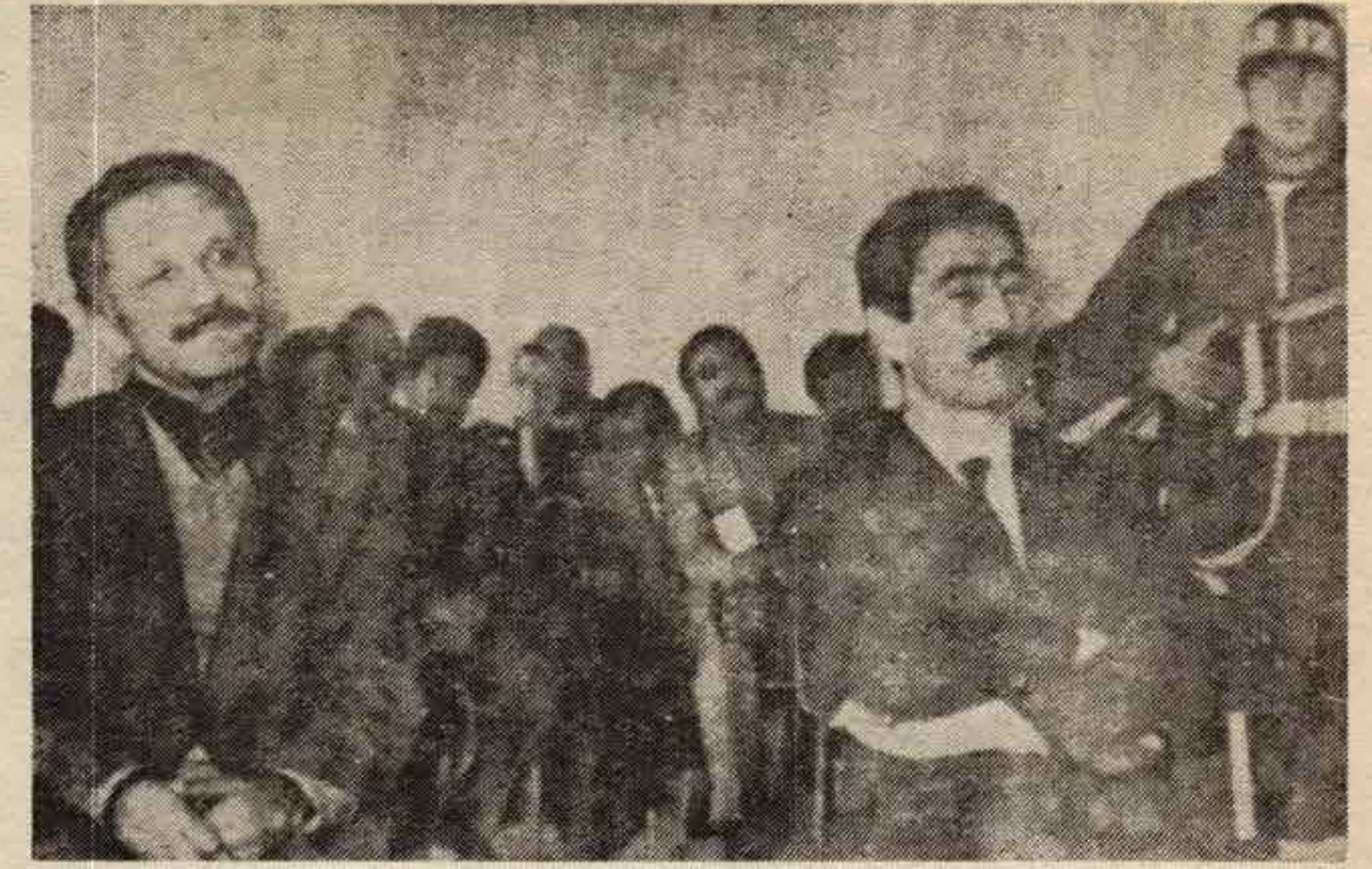
Kapatılan CHP'nin Ordu eski Milletvekilleri Ertuğrul Günay ve Temel Ateş için Erzincan Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Savcılığına Türk Ceza Yasasının 146/1. maddesi gereğince ölüm cezası istendi. 12 Nisan 1982'de Ankara'da tutuklanan Günay ve Ateş 21 Nisan 1982 akşamı Erzincan'a gönderildiler.

Günay ve Ateş'in Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 3 numaralı Askeri Mahkemesinde "yasa dışı bir örgütü övdükleri ve bu örgütün eylemlerini kolaylaştırdıkları" iddiasıyla yargılanmalarına da 22 Nisan 1982'de devam edildi. Duruşmada okunan Erzincan Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Savcılığının yazısında Günay ve Ateş'in TCK'nın 146/1. maddesini çiğnedikleri belirtildi. Erzincan Askeri Savcılığının tutuklama yazısını Fatsa Sulh Ceza Mahkemesinin Gıyabi tutuklama yazısı üzerine gönderildiği bildirildi.

Erzincan Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Savcılığı yazısında, Günay ve Ateş'in "Devrimci Yol örgütü ile

22-23. sayfalarda

Günay ve Ateş Ankara'daki duruşmada

HÜSEYİN

*AH ŞU TÜRKLER, HEP SARIMSAK KOKUYORLAR

UĞUR DURAK

IMPRESSUM

Herausgeber/Sahibi: ADA
Verlags- u. Handels GmbH,
5000 Köln 1, Bonner Str. 24.
Redaktionsanschrift/Yazışma
adresi: Postfach 25 04 63,
5000 Köln 1.
Verantwortlicher Redakteur/
Sorumlu Müdür: Ayşe Danış,
Bonner Str. 24, 5000 Köln 1,
tel. (0221) 21 90 64
Druck/Baskı:
Kon-Stahl-Stiftung KG,
5309 Meckenheim.
Erscheint monatlich/Aylık
Dergi.

ABONE ŞARTLARI

6 Aylık	12 Aylık
Almanya İç	Almanya Dış
DM 15.00	DM 30.00
Almanya Dış	Almanya Dış
DM 18.00	DM 36.00

ÖDEME

ADA Verlags- und Handels GmbH
Postcheckamt Köln
Konto Nr. 321 568 -508
BLZ 370 100 50
Deutsche Bank Köln
Konto Nr. 330 25 51
BLZ 370 700 60

4094 oldu..

açık ilişki içinde bulunduklarını belirleyen ciddi kanıtlardan "söz ediliyor. Ayrıca Günay ve Ateş'in ateşli silahlarla ilgili yasa da muhalefet ettikleri ileri sürülüyor.

Günay ve Ateş, Erzincan Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Savcılığının tutuklama emri üzerine Ankara Emniyet Müdürlüğüne 10 Nisan'da gözaltına alındılar, ve 12 Nisan'da Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Numaralı Askeri Mahkemesinde tutuklandılar. Günay ve Ateş tutuklama kararından sonra 21 Nisan'a kadar, 9 gün, Emniyet Müdürlüğünde tutuldular.

ELAZIĞ PKK DAVASI BAŞLADI

77 si tutuklu toplam 136 sanıklı Elazığ-PKK davasına 3 Mayıs 1982 günü başlandı. Diyarbakır 2 Numaralı Askeri Mahkemesinde başlayan duruşmada, savcı sanıklardan 24'ü için idam cezası istedi. 22 sanığa 20 yıldan fazla, 39 sanığa 10 ila 20 yıl arasında, 51 sanık için ise 5 ila 10 yıl arasında ağır hapis cezaları isteniyor.

Idamı istenenler şunlardır: Haydar Ateş, Cafer Cengiz, Cemal Coşkun, Selim Cürükkaya, Şahin Dönmez, Selahattin Demir, Nihat Emel, Ali Gündüz, Memili Güngör, Ali Güngör, Nihat Hülagü, Cevdet Inak, Orhan Mantaroğlu, Hüseyin Morsümbül, Yıldırım Meriç, Bülent Haluk Özgün, İsmail Özakça, Atsu Polat, Rıza Sarıkaya, Süleyman Tepe, Ali Hıdır Tacım, Hamili Yıldırım, Celal Yaşar, Sadioğlu Batmaz.

Sanıkların 19'u öğretmen, 31'i öğrenci, 21'i işçi, 9'u serbest meslek ve 53'ü işsizdir.

9. Kolordu ve Sıkıyönetim Komutanlığının yaptığı açıklamada PKK örgütünün Diyarbakır, Mardin, Urfa, Siirt, ve Batman bölgesindeki gruplara ait toplam 1919 sanığın

yargılandığı ve 1336 sanığın soruşturmasının sürdüğü bildirildi.

ANTALYA THKP-C DAVASINDA 5 İDAM İSTENİYOR

Antalya ve çevresinde çeşitli eylemlerde bulunmaktan sanık THKP-C adlı örgüt üyesi 42 kişinin yargılanmasına 27 Nisan 1982 günü Antalya'da başlandı.

Antalya'da kurulan Ege Ordu ve Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkeme savcı, sanıkların, "kurulu düzeni yıkmak ve marksist-leninist bir düzen kurmak amacıyla Antalya ve çevresinde eylemlerde bulunmakla" suçladı. Askeri savcı sanıklardan beşi için ölüm, diğerlerine de çeşitli hapis cezaları istedi.

Öte yandan 6 Mayıs günü Antalya'da yapılan duruşmada 14 sanık tahliye edildi. Tahliye edilenler şunlardır:

Hasan Erbaş, Nuray Köymen, Dilek Pat, Şükrü Bingöl, Kadir Özdemir, Veli Cevizci, Ayşe Bahar, Mustafa Akdölek, Ayşe Kaçar, Durmuş Erçin Behçet Kemal Karacam, Bedriye Şahin, ve Turan Akın.

Bu davada sivil mahkemelerdeki dosyaların birleştirilmesiyle sanık sayısı 50'ye yükseldi.

ARTVİN DEVRİMCİ YOL DAVASINDA SANIK SAYISI 816'YA YÜKSELDİ

Erzurum 9. Kolordu ve Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesinde devam etmekte olan Artvin Devrimci Yol Davasında sanık sayısı 816'ya yükseldi. 1981 yılının son aylarında açılan davada 650 sanık yargılanıyordu. Daha sonra bu sayı, çeşitli mahkemelerden gelen dosyalarla artmaya başladı. 15 Nisan 1982 tarihinde sanık sayısının 816'ya ulaştığı görüldü. Yine bu tarihe kadar sanıklardan ancak 10'unun sorgusu yapılabildi. Sorgusu tamamlanan sa-

nıkların 40'ı tahliye edildi. Artvin Devrimci Yol Davasında 120 kişinin idamı isteniyor.

«İSTANBUL DEVRİMCİ YOL» ve «DEVİRCİ SOL» DAVALARINDA SANIKLAR DURUSMALARA GETİRİLMİYOR

İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri mahkemelerinde devam eden Devrimci Yol davasında sanıklar duruşmaya getirilmiyor. 159 tutukludan 56'sı iki aydır Metris'te yapılan duruşmalara çıkarılmıyor. Bu sanıklar ikibuçuk aydır avukatlarıyla da görüşürülüyorlar.

Aynı şekilde Devrimci Sol davasında da, 428 sanıktan sadece 150'si duruşmalara getiriliyor. Devrimci Sol davasında Atatürk Sitesi Kapalı Spor salonunda yapılan ilk duruşmada bazı olaylar meydana gelmişti. Bunun üzerine mahkeme salonu değiştirilmişti. Bu davanın da duruşmaları Metris'te yapılıyor. Bu sanıklara da görüş yasağı uygulanıyor.

UŞAK DEVRİMCİ YOL DAVASI BAŞLADI

26 sanıklı Uşak Devrimci Yol davası Mayıs başında başladı. İzmir 2 Numaralı Askeri Mahkemesinde yapılan ilk duruşmada askeri savcı iddianameyi okudu. Askeri Savcı sanıklardan Uğur Sıral, Süleyman Oktay, Osman Karakaya, Kemal Bölükbaşı ve Yaşar Oktay için idam istiyor.

4 TEĞMEN VE 3 HARBOKULU ÖĞRENCİSİ YARGILANIYOR

Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Numaralı Askeri Mahkemesinde açılan davada, Jandarma Teğmen Gürsal Köksal, Topçu Teğmen Aytekin Altınöz, Piyade Teğmen Sadık Kurtul ile Harbokulu Öğrencilerinden Osman Sezer, Gürbüz Akpınar ve Gündüz Canım Devrimci Yol adlı örgüte üye oldukları ve örgütün görüşleri doğrultusunda faaliyet gösterdikleri gerekçesiyle TCK'nın 141/1 maddesi gereğince yargılanmaya başlandılar. Sanıklar, Askeri Mahkeme verdikleri ifadede Emniyette, DAL grubunda gördükleri işkenceleri anlattılar.

TİP DAVASI BAŞLADI

İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Numaralı Askeri Mahkemesinde Türkiye İşçi Partisi (TİP) yönetimi, yürütme ve disiplin kurulu üyeleri ile bazı il ve ilçe temsilcileri 80 sanık hakkında "komünizm ve bölücülük propagandası" yaptıkları iddiasıyla dava açıldı. TİP'nin "siyasi parti görünümünde anayasal düzeni kökünden değiştirmeyi amaçlayan tüzük ve program hazırladığı" öne sürülen iddianame de "sanıkların çeşitli yerlerde düzenlenen toplantılarda ırkçılık ve bölücülük propagandası yaptıkları" be-

Brecht'in kitabı toplatıldı

Bertolt Brecht'in «Halkın Ekmeği» adlı şiir kitabı toplatıldı. Kitabın çevirmenleri olan A. Kadir ve Asım Bezirci hakkında soruşturma açıldı. Kitabın ilk baskısı 1972 yılında yapılmıştı. Son 10 yıl içinde ise 4 kez yeniden basılmış ve hiç bir soruşturmaya uğramamıştı. Kitabın 5. baskısı için toplama kararı verildi. Dünyaca ünlü yazarın Türkçe'ye çevrilmiş 30'a yakın eseri var.

Her halde Brecht'in şu sözleri rahatsız etti cuntayı: Ya hep beraber ya da hiç birimiz Kurtulmak yok tek başına yumruktan ve zincirden Ya hep beraber ya da hiç birimiz.

BÜYÜK MİLLET MECLİSİNDE KUKLALAR KOMEDİSİ

Güner GÜNEŞ

Ülkemiz Türkiye'de garip oyunlar oynanıyor. Oyun derken halklarımız üstünde sürdürülen zorbalıklardan, mahkemelerdeki dramlardan, işkence, idam vb. kanlı senaryolardan söz etmeyeceğiz. Silahların desteğindeki işbirlikçi sermaye sultasını, emperyalizmin «müscel» oyunlarını da yinlemeyeceğiz. Biz burada Türkiye'yi zorla yönetmeye soyunmuş bes kafadarın kendi "insiyatif"leri ile (Kuşkusuz akıl hocalarından habersiz) oynadıkları küçük gümecelerin sonuncusundan söz edeceğiz.

Geçtiğimiz ay Türkiye Büyük Millet Meclisinde özel bir tören düzenlendi. Tarih, 23 Nisan 1982, saat 10.30. Danışma Meclisinin Devşirme üyeleri meclisin toplantı salonunda yerlerini aldılar. MGK üyesi beş generalin beşi bir yerde Seref Locasına oturdular. Devşirme Meclisin devşirme Başkanı Sadi İrmak, acıs konuşmasını yaptı. Ardından 23 Nisan 1920'de kurulan Türkiye Büyük Millet Meclisi ilk üyelerinin adlarını "Divan Katibi" okumaya başladı. 62 yıl öncesinin o onurlu üyeleri doğal ki orada yoktular ve kimseden ses çıkmıyordu.

Ad okuma sırası "Ankara Mebusu Mustafa Kemal"e gelende devşirmelerin hepsi birden:

«Burada!» diye bağırdılar.

Simdi anladınız mı? Meğer bu aslanların her biri bir Mustafa Kemalmiş de haberimiz yokmuş!

Biz böylesi bir törenin, geleneksel olarak Harbokulu Diploma Törenlerinde yinlendiğini bildik, ama bu törenin Türkiye Büyük Millet Meclisi çatısı altında, adı "Danışma Meclisi"ne çıkmış (devşirme de olsalar) kart bürokratlar kurulunda da uygulanacağını usumuzdan geçirmezdik. Büyük Millet Meclisi bir askeri kışla değildi.

Ne var ki ülkenin baştan başa askeri kısılaya çevrildiği bir yerde Büyük Millet Meclisinin de bir askeri eğitim merkezi durumuna getirilmesi pek yadırganacak bir durum değildi. Danışma Meclisi'ne, "Genel Kurmay Karargah Hizmet Bölüğü" diyenler bu nedenle haksız sayılmazlar.

Gelgelelim, burada mizansenin amacı daha başka. Danışma Meclisinin Devşirme üyeleri ve onların tepesindeki omuzu kalabalıklar, kendileri ile 1920'lerin Ulusal Kurtuluş Savaşçıları arasında bir bağlantı kuruyorlar ve kendilerini onların verinde görüyorlardı!

Bu maskaralığa ne denir?..

Ördeklerden bir filo ve de kazdan amiral.

Bu sahneyi görseydi ağırladı Mustafa Kemal!

Azıcık tarih bilgisi, azıcık sağduyusu olanlar, bugünkü bes zorba general ve onların gölgesindeki piyonlarla, dünkü Kurtuluş Savaşının «Büyük Millet Meclisi» arasında bir benzerlik kurabilir mi? Biri ABD mandasına karşı çıkan bağımsızlık Meclisi, öbürü ABD mandasının güdümünde kuklalar meclisi!

1920'lerin Büyük Meclisi, "Ya istiklal ya ölüm!" diyerek "Bizi mahvetmek isteyen emperyalizme ve bizi vutmak isteyen kapitalizme karşı" savaş açmıştı.

1982'lerin küçük meclisi ise, emperyalizmin, kapitalizmin güdümünde bir kuklalar meclisi. Ve de kendilerine "Milli Güvenlik Konseyi Üyesi" adını yakıştıranlar, NATO içinde emperyalist çıkarların, büyük sermaye ortaklıklarının Ortadoğu'da ve Türkiye'de silahlı bekçileri. Yakalarında da NATO Nişanlıları!..

1920'lerin Büyük Meclisi, emperyalistlerin işgal ordularına karşı savaşıyorlardı. Bunlarsa, emperyalizme "hayır!" diyen kendi yurttaşlarına karşı, ilericilere, devrimcilere, demokratlara, bağımsızlıktan yana tüm halkımıza karşı savaşıyorlar. Onları öldürerek, zindanlara doldurarak ülkemizi emperyalizme ve tekkeci burjuvaziye peşkes çekiyorlar! Ve onun için Haig, "Türkiye'de vatanımda gibiyim" diyebiliyor.

1920'lerin Büyük Meclisinde bağımsızlık ve özgürlük kararları onaylanırdı. 1982'lerin kuklalar meclisinde ise özgürlükleri ve temel hakları boğan yasa tasarıları ve kararları onaylanmaktadır.

1920'lerin Büyük Millet Meclisinde, emperyalistlerle işbirliği içinde olan hainler için idam kararları alınırdı. 1982'lerin küçük meclisinde ise emperyalistlerle işbirliğini reddeden yurtseverlere idam sehpaları kurulmuştur.

Kısacası, 1920'lerin Büyük Meclisi, işgal altındaki vatanda yedi düvele karşı savaşarak ve düşmanları birer birer topraklarımızdan atarak bağımsız bir devlet kurdular ve birtakım devrimler yaparak çağdaş anlamda ileri adımlar attılar!

Ya bunlar? - Yoksul halkın parası ile satın alınmış silahları düşmana değil, halkımıza karşı kullandılar. Güzelim ülkemizi zindan ettirler, mezar ettirler insanlarımızı! Bu başarılarından dolayı afezin alıyorlar efendilerinden, mandacı ABD yönetiminden, dünün ve bugünün emperyalistlerinden!..

Bir de toplanmışlar, kendilerini ulusal bağımsızlığın o onurlu insanları yerine koyuyorlar, utanmadan!..

Bir kez şunu sormak gerekir ilk önce, "Sizin ne işiniz var Türkiye Büyük Millet Meclisinin çatısı altında? Sizi kim yolladı oraya. "millet"mi, halk mı?.. Hayır, siz zorla girerek işgal ettiniz büyük milletin meclisini. "Anayasa tebdil ve tayyir, Türkiye Büyük Millet Meclisini iskat" ederek girdiniz oraya. Cezamız idamdır sizin!..

Oysa siz bugün orada aynı gerekçelerle bir takım masum insanlara ölüm fermanı çıkarıyorsunuz... Ama bilirsiniz ki, bir gün sıra size gelecek, ama mutlaka gelecektir. Ve kazdığınız kanlı kuyularda gerçek suçlu olarak boğulacaksınız.

Tarih ve toplumsal yasalar bunu böyle vazar.

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ YÖNETİM KURULU:

"SAVUNMA HAKKI ENGELLENİYOR"

"Türkiye Barolar Birliği" Sıkıyönetim Mahkemelerinde savunma hakkının korunması için Devlet Başkanlığı'na bir mektup yolladı. Mektup çeşitli Barolardan ve avukatlardan gelen başvuru ve bilgilerin ışığında hazırlandı.

Orgeneral Kenan Evren'e hitaben yazılan mektupta, Baroların ve avukatların adaletin gerçekleşmesi yolunda önemli görevler yaptıkları vurgulandı. Ancak bu görevin yapılmasında çeşitli engeller çıkarıldığı vurgulandı. Savunma ve hak aramanın sınırlandırıldığı, hatta yok edildiği belirtildi. Bu nedenle Yönetim Kurulunun "insan hak ve özgürlüklerinin özüne yöneltilen her türlü kısıtlama, çalışmayı güçleştirme ve ortadan kaldırma girişimlerini", yüksek sorumlulara bildirmeyi görev bildiği" ifade edilerek savunmaya ilişkin keyfi işlemler maddeler halinde sıralandı:

1. Yakalanan ya da tutuklanan kişilere ve yakınlarına bilgi verilmemesi. (Anayasanın 30/3-4. maddesi haber verilmesini emreder.)

2. Gözaltına alınan sanıklarla avukatlarının görüştürülmemesi. (Ceza Muhakemeleri Kanunu madde 136 ve Askeri Yargıtay Y. 85 gereği)

3. Siyasi nitelikteki suçların hazırlık soruşturmasının savcı tarafından yapılmaması. Sanık için bir güvence olan bu hüküm hiç uygulanmamakta, sanıkların sorguları kolluk kuvvetleri tarafından yapılmakta. Tutanaklarda ise polislerin adı yerine "TİM A", "TİM B" yazılmakta ve altında okunmayan bir imza bulunmaktadır. (...)

4. Savunucuların hazırlık soruşturmasında dava evrakını inceleyememeleri. (Ceza Mahkemeleri Usulü Kanunun 143. maddesi ve Askeri Yargıtay Y. m. 90'a göre incelenmesine

engel olunamaz)

5. Savcılarla görüşmek ve savcılardan bilgi almak adeta olanaksızdır.

6. Tutuklu sanık ile savunucunun görüşmesinde uygulanan yöntemler yasalara aykırıdır. Tutuklu bulunan sanık, savunucusu ile her zaman görüşebilir ve haberleşebilir. Bu nedenle, Görüşme yasağı, Görüşme süresinin kısıtlanması ve Görüşmede gözlemci bulundurulması yasal kuralara uygun değildir.

Baro Yönetim Kurulunun mektubunun devamında, avukatlara yapılan, avukatlık onuruna aykırı davranışlar ile ceza ve tutukevlerindeki hükümlerinin durumlarıyla ilgili bazı açıklamalar yer alıyor. Görüşme koşullarının düzeltilmesi isteniyor.

BUGÜNE KADAR 42 AVUKAT GÖZALTINA ALINDI

Bugüne kadar çeşitli davalarda savunma görevini üstlenmiş 42 Avukatın gözaltına alındığı bildirildi. Bu avukatlardan 11'i halen tutuklu. Gözaltına alınıp bırakılan avukatlar şunlardır: Ali Turgan, Ali Saydı, Ali Yaşar, Ali Oğuz, Alaattin Ulus, Ayhan Soysal, Doğan Zengin, Fahrettin Elmas, Ercüment Tahiroğlu, Enver Nalbant, Hasan Basri İpek, Hakkı Delfin Som, Halil Eraltuğ, Hüseyin Aldoğan, Kudret Yıldırım, Nermin Aksın, Mehmet Ali Özpolat, Nermin Çetin, Medet Serhat, Mehmet Feyyat, Nizar Özkaya, Nesrin İncoğlu, Mehmet Ali Büklü, Niyazi Demircan, Oktay Kök, Şirin Cemgil, Suat Aytaman, Seval Alkan, Ünsal Tüzün, Ülkü Özkan, Zerrin Ekin Tutuklanan Avukatlar: Alp Selek, Ayata Beğensel, Cemil Orkunoglu, Hidayet Kaya, Kadir Bakoğlu, Nurdan Orpen, Okşan Yardımcı, Salim Dündar, İsan Doğan, İsmail Sami Çakmak, Hüseyin Yıldırım

1 Mayıs günü İstanbul'da göstericilere ateş açıldı

1 Mayıs İşçi Bayramı tüm dünya coşkusuyla kutlandı. Aynı gün Türkiye'de gösteri yapmak isteyenlerin üzerine ateş açıldı.

"Fransız Basın Ajansı" 30 Nisan'da İstanbul'da cunta aleyhine yazılma yapıldığını, çeşitli yerlere çok sayıda pankart asıldığını ve patlamalar olduğunu bildirdi. Aynı ajans İstanbul, Okmeydanı'nda bir grup devrimcinin vazilama sırasında polislerle karşılaşmış ve aralarında çatışma çıktığını bildirdi. Cuntanın kolluk kuvvetlerinin devrimcilerin üzerine ateş açması üzerine çıkan çatışma bir saat sürdü. Çatışmada "Fransız Basın Ajansı"nın bildirdiğine göre bir "Devrimci Yol" militanı öldürüldü, iki polis ağır yaralandı.

Çatışma üzerine çevrede arama yapan polis 18 kişiyi gözaltına al-

mıştır. Gözaltına alınanlardan sadece Kemal Genç'in adı saptanabilmiştir.

Öte yandan Adana'da da bir grubun 1 Mayıs günü korsan gösteri düzenleyerek cuntayı protesto ettiğini öğrenildi.

KORKU DAĞLARI BEKLİYOR

Türkiye cuntası her an gelişebilecek bir kitlesel protesto eyleminin korkusuyla yaşıyor. Geçtiğimiz 1 Mayıs günü cuntanın asker ve sivil tüm kolluk kuvvetleri İstanbul sokaklarını işgal etmişlerdi. Ana kavşaklar askeri birliklerce tutulmuş. Taksim alanına tüm girişler askeri panzerlerle kesilmişti.

Şehirde tam bir terör havası yaratılmaya çalışıldı. Cuntanın bu çabaları halk arasında "korku dağları bekliyor" diye yorumlandı.

rekessivle yargılanmalarına 29 Nisan 1982'de başlandı. Ankara 2 Numaralı Askeri Mahkemesinde yapılan duruşmada iddianame okundu. İddianamede Genel Başkan Ahmet Yıldız ve Yöneticiler Erol Saraçoğlu, Ferhat Aslantas, Nart Bozkurt, Akın Birdal, İsmail Dinçer, Mehmet Komanbay, Niyazi Ağırnaslı, Dr. Ergün Atasü, Mucettin Meydan, Oğuz Türkyılmaz, Mehdi Bektaş, Halil İbrahim Sen, Fevzi Güven, Hüsnü Solmaz, İbrahim Tezcan, ve Burhanettin Birel'in bir yıla kadar çeşitli hapis cezalarına çarptırılmaları isteniyor.

İddianamenin okunmasından sonra Ahmet Yıldız'ın sorgusuna başlandı. Ahmet Yıldız "çoğulcu ve özgürlükçü demokrasi ile böyle bir iddianameyi bir arada düşünmek imkansızdır" dedi.

CUMHURİYET GAZETESİ SORUMLU MÜDÜRÜ VE APAYDIN HAKKINDA 3-18 YIL HAPİS İSTENİYOR

1. Ordu ve İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Savcılığınca Cumhuriyet Gazetesi sorumlu Yazı İşleri Müdürü Okay Gönensin ile Avukat Burhan Apaydın hakkında 3 yıldan 18 yıla kadar hapis cezaları isteniyor.

Askeri Savcılık, Avukat Burhan Apaydın'ın, dilekçelerinde Askeri hakim ve savcıya hakaret ettiği, MGK'nin 52 sayılı kararına aykırı davrandığı, Okay Gönensin'in de bu suçun yayın yoluyla işlediği iddiasıyla 3 yıldan 18 yıla kadar hapisle cezalandırılmalarını istiyor.

1978 YILINDAN BERİ TUTUKLU İKİ KİŞİ TAHLİYE EDİLDİ: Adana 3. Ağır Ceza Mahkemesinde komünizm propagandası yapmakta yargılanan ve 1978 yılından beri tutuklu bulunan ilk öğrenim müfettişi Dursun Deniz ve Mehmet Örnek tahliye edildiler. 20 YIL HÜKÜM GİYDİ: Eylem Birliği adlı örgüt militanlarından Hasan Sever Ege Askeri Mahkemesi tarafından sağ görüşlü bir kişiyi öldürdüğü iddiasıyla 20 yıl hapse mahkum oldu. Aynı davada üç kişi yedi ile bir ay arasında çeşitli hapis cezalarına çarptırıldı.

GÖLCÜK'TE 13 MAHKUMİYET: Gölcük Askeri Mahkemesi TKP/ML Devrimci Halkın Birliği Davasında yargılanan Bertol Çamkıran 8 yıl,

MLSPB sanıkları yakalandıkları sırada

Zeki Tırpan, 8 yıl iki ay, Cemal Can ise 15 yıl 2 ay hapis cezasına çarptırıldı. THKP-C/ML DEVRİMCİ HALKIN YOLU DAVASI GEREKCELİ KARARI AÇIKLANDI: Gölcük Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesinde 26 Şubat günü 33 Sanığın beraati ve 12 sanığın çeşitli hapis cezalarına çarptırılmalarıyla sonuçlanan davanın gerekçeli kararı açıklandı. Kararda 146. maddesi ihlale yönelik örgütlenildiği ileri sürülen sanıkların, bu amaca ulaşabilecek derecede silahlanmadıkları ve örgütlenemedikleri ifade edilerek, bu nedenle sanıkların 142. maddesi ihlalden cezalandırıldıkları belirtildi. Mahkeme diğer kanıtlarla bütünsel olmayan emniyet ifadelerini kabul etmedi.

ANKARA TKP DAVASINDA SORGULAR SÜRÜYOR: 23 Nisan 1982 günü yapılan duruşmada hapsehane yönetiminin, sorgu vermeyi reddeden sanıklar hakkında, gönderdiği yazı okundu. Geçen duruşmada sanıklardan Oğuz Uyanık ve Alim Aras sorgu vermeyi reddetmiş ve sorgularında verdikleri cevaplar yüzünden cezaevi yönetimi tarafından cezalandırıldıklarını söylemişlerdi. Cezaevi yönetiminin gönderdiği yazıda Oğuz Uyanık'ın sayımlardaki kılığının kötü olduğu ve kısık sesle sayım yaptığı, Alim Aras'ın ise sayımlarda yavaş sesle saydığı ve nöbetçilere devamlı karşı geldiği için cezalandırıldıkları ileri sürüldü.

İLHAN ERDOST'UN ÖLDÜRÜLMESİ DAVASI SÜRÜYOR: Mamak Özel Askeri Ceza ve Tutukevinde er ve subaylar tarafından dövülerek öldürülen yayıncı İlhan Erdost'la ilgili dava devam ediyor. 15 Nisan 1982 günü duruşmada tanıklar dinlendi. Mamak'ta başka bir suçtan yatmakta olan tanık Lütfi Dündar şunları söyledi: "Olay günü C-blok avlusuna 2 veya 3 kişi getirildi. Bu kişiler burada biri çavuş üç kişi tarafından dövüldüler. Dövülen bu kişiler içeri alındılar."

ERTUĞRUL KÜRKÇÜ BİR TELGRAF YÜZÜNDEN BİR YIL HAPİS CEZASINDA DAHA ALDI: 12 Mart döneminde idam cezasına çarptırılan daha sonra bu cezası ömür boyu hapse çevrilen eski Dev-Genç Başkanı Ertuğrul Kürcü, halen cezasını çekmekte olduğu Niğde Cezaevinden Milli Güvenlik Konseyine göndermek istediği bir telgraf metninden dolayı bir yıl hapis cezası aldı.

"Milli Güvenlik Konseyi Başkanlığına" hitaben yazılan fakat çekilemeyen ve Niğde Savcılığına teslim edilen telgrafın metni aynen şöyle: "İktidarı ele geçirdiğiniz günden bu yana devrimcileri idam etmekten, işkencehanelerde devrimcileri öldürmekten ve kan dökmekten başka birşey yapmadınız. Yaptığınız herşeyi, işkenceleri, idamları protesto ediyoruz."

DEVİRCİ DERLENİŞ "DAVASINDA 6 TAHLİYE: Ankara 1 Numaralı Askeri Mahkemesinde görülmekte olan "Devrimci Derleniş" davasında 6 kişi tahliye edildi. Toplam 29 sanıklı bu davada 10 kişi için idam isteniyor. 27 Nisan günü tahliye edilenler şunlardır: Kamuran Karahan, Baki Özden, Latif Tunay, Cefa Erdoğan, Cemil Kısabacak ve idamdan yargılanan Tevfik Fikret Küçükerciyev.

SAVAŞ YOLU DERGİSİNİN SORUMLUSUNA 7 YIL CEZA VERİLDİ: 12 Eylül'den önce yayınlanan derginin 22. sayısında komünizm propagandası yapıldığı gerekçesiyle derginin sorumlusu Mustafa Saim Silar İzmir 2 Numaralı Askeri Mahkemesince 7 yıl hapis cezasına çarptırıldı. POLİTİKA GAZETESİ YAZARI 7.5 YILA MAHKUM OLDU: 12 Eylül'den önce yasaklanan Politika Gazetesinin Genel Yayın Yönetmeni Aydın Engin komünizm propagandası yaptığı gerekçesiyle 7.5 yıl hapis cezasına çarptırıldı.

MİHRİ BELLİ'YE 1 YIL CEZA VERİLDİ: Türkiye Emekçi Partisi (TEP) Genel Başkanı Mihri Belli'ye, 1979 yılında bir toplantıda "milli duyguları zayıflatıcı, yok edici ve bölücü" konuşma yaptığı gerekçesiyle İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 3 Numaralı Askeri Mahkemesinde 1 yıl hapis cezası verildi.

8 DEVRİMCİ SOL'CU 60 YIL HAPSE MAHKUM OLDU: Aydınliktevel'de otobüs taramak suçundan Hasan Öztürk 13, Gülbek Gerger 29 yıl, Ayhan Işık, Erdoğan Aydın, Erol Bekgeli 2'er yıl 8'er ay hapis cezasına mahkum oldular.

KONYA'DA İKİ DEVRİMCİYE 72 YIL HAPİS CEZASI VERİLDİ: Konya Askeri Mahkemesi Turgut Serbest'e ve Hasan Hüseyin İbil'e 36'şar yıl hapis cezası verdi. İSTANBUL'DA 5 YENİ MAHKUMİYET: Yurtsever Devrimci Gençlik Derneği üyesi Murat Güven, Valettin Çetinkaya, Ayhan Ekinci 6'şar yıl, Osman Nuri Koçak ile Hayrettin Tanguç ise 5'er yıla mahkum oldular. OSMAN FİLİZ'İN ÖLÜM CEZASI 24 YILA ÇEVİRİLDİ: Adana'da adam öldürmekten ölüm cezasına çarptırılan Osman Filiz'in Askeri Yargıtayca bozulan cezası 2 nolu mahkemeye bu kez 24 yıl hapis cezasına çevrildi.

lirildi. 10 yıla 36 yıl arasında ağır hapis cezasına çarptırılmaları istenen 80 sanık arasında aynı zamanda DISK davasında idam talebiyle yargılanan Özcan Kesgeç ve Mustafa Akrolga ile Diyarbakır eski belediye başkanı Mehdi Zana ve çok sayıda avukat bulunuyor.

YUSUF ZİYA BAHADINLI İÇİN 30-60 YIL HAPİS İSTENİYOR

Gazetemiz yazarlarından, hikaye ve romancı Yusuf Ziya Bahadınlı hakkında da TIP'in kurucusu ve Merkez Haysiyet Divanı üyesi olarak Genel Merkez yöneticileriyle beraber TCK'nun 141/1, 142/1, 159, ve 311. maddelerine göre dava açılmıştır. Bahadınlı, ayrıca 1974 yılında çıkan İlke dergisindeki yazılarından ötürü de yargılanmaktadır. Bahadınlı için istenen ceza toplamı 30 ile 60 yıl arasındadır.

Öte yandan Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 2 No'lu Askeri Mahkemesinde 48 TIP üyesi de çeşitli suçlardan yargılanmaya başlandılar. 7 Nisan 1980'de yapılan ilk duruşmada askeri savcı sanıklar için çeşitli hapis cezaları istedi.

HATAY TKP DAVASI SONUÇLANDI

44 Sanıklı Hatay TKP davası 8 Mayıs'ta sonuçlandı. Mahkeme 20 sanığa toplam 140 yıl hapis cezası verdi. 23 sanık beraat etti.

Sanıklardan Halil Kural, Mehmet Salmanoğlu, Ali Şancı, Ali Kaplan ve Mehmet Akif 10'ar yıl 8'er ay, Abbas Güldirer, Sadık Çaparlı, Hüseyin Tiyekli ve Mikail Eroğlu 8'er yıl, Mehmet Emin Yapıcı, Ali Bulut, Abbas Taş, Nadire Mengüllüoğlu, Osman Ulu, Zahide Dikbaş, Tahsin Bilgay, Mustafa Köse, Mithat Halıcıoğlu, Sabahattin (Engin) Güneş ve Orhan Mengüllüoğlu 5'er yıl hapis cezasına çarptırıldı.

Öte yandan Adana TKP davasında da yeni tahliyeler oldu. Mahkeme Abdullah Yiğenoğlu, Ayhan Ongün, Bayram Ali Uzel, Sabahattin Öndül, Şaban Kurt, Nuri Koç, Nurettin Yalman, Nefise Sevgi, İbrahim Aslan, Ziya Karadağ, Sadi Şanlıel ve Nevzat Artturan'ın tahliyelerine karar verdi.

HALKEVLERİ YÖNETİMİ YARGILANIYOR

Halkevleri yöneticilerinin Dernekler Yasasına aykırı davrandıkları ge-

CUNTACI BASIN ve İDAMLAR

Ülkemiz Türkiye'de her gün insanlara kefen biçiliyor. Burjuva basını kasıtlı bir suskunluk içinde. Askeri savcılar iddianamelerinde 40, 80, 100, 180, 200 kişinin ayrı ayrı gruplar halinde idamlarını istiyorlar. Kılımlı kırırdatan yok! 4 bini aşkın insan idamla yargılanıyor mahkemelerde. Hukuk dışı işlemler, hukuk dışı baskılar birbirini izliyor. Cuntacı basın için haber bile değil bu olaylar. İdam kararları onaylanıyor yargıtayda, usulen de Danışma Meclisi denen komisyonada ve de kendilerine Milli Güvenlik Konseyi adını yakıştıran beş generalin ortaklığında, ölüm fermanları kesinleşiyor. Burjuva basınında yine ses yok! Korkular, yasaklamalar bir gerekçe yapılmaz. İdamlar yazılmayacak, ya da falanca sayfada, falanca büyüklükte yayınlanacak diye bir sansür yok. Yayınlanmasın diye yayınlanıyor, ama sıradan bir haber gibi, bir kayıp ilanı gibi, birinci sayfada tek kare içinde tek sütun, ya da iç sayfaların bir köşesinde bir yitlik cüzdan ilanı büyüklüğünde...

Bunca zulüm, dökülen bunca insan kanı karşısında böylesine vurdum duymaz olan cuntacı basın, Kenan Evren'in bir hapsirmasını bile beş sütun, sekiz sütun manşet yapar birinci sayfada. Gazete köşelerini tutmuş bazı kiralık kalemler de bir yarış içinde yorum üstüne yorum döktürürler. "Evren Paşa ne amaçla hapsirdi?..." diye. Ve hikmetler sıralarlar karşılıklı, "Evren hapsirmedi, demokrasi demek istedi.", "Evren Paşa bu hapsirmasında demokrasiye geçişi ima etmiştir!", "Evren paşa aslandı, kaplandı!..."

İnsan onurunun ve insan denilen yaratığın bu denli alçaldığını görebilmek için böyle dönemlerin yaşanması gerekmiş meğer!

ÖRNEKLER

Söylediklerimizin gerçekliğinden kuşku duyanlar açsınlar Hürriyet, Milliyet, Tercüman gazetelerini gözden geçirsınler haberleri yeniden, bir de Mehmet Barlas denen kişinin Milliyet'teki yorumlarını unutmasınlar...

Tüm örnekleri burada sıralamanın olanağı yok. Biz bu gazetelerden yalnız birisini (Milliyet) örnek seçerek bir kaç haber örneği sergilemekle yetinelim:

29 NİSAN 1982 (Milliyet)

"Cengiz Bektumur'un idam cezası MGK'ca onaylandı (8. sayfada)

"Kulak çivisi ile zayıflama metodu" (Birinci sayfada çift sütun, renkli resim. Ve yine birinci sayfada "Dört koruyucusu ile birlikte" bir at resmi. Beş sütun renkli resim).

28 NİSAN 1982 (Milliyet):

"Mahmut Aktaş, Adana Sıkıyönetim Kom. Askeri Mahkemesince idam cezasına çarptırıldı." (11. sayfada tek sütun).

"Vakıflar" a ait bir dükkanın "kira artışı" haberi (birinci sayfada çift sütun manşet, renkli resim le kocaman verilmiştir.

23 NİSAN 1982 (Milliyet)

"Ali Bülent Orhan'ın ölüm cezası Danışma Meclisi Adalet Komisyonunda onaylandı." (14. sayfada tek sütun verilmiştir.)

Kenan Evren'in, "Hürriyetlerin düzenlenmesi en hassas uğraşımızdır." sözü birinci sayfada iki puntolarla çift sütun yayınlanmıştır.

Aynı biçimde "Evrovizyon yarışması" haberi de birinci sayfada filâş haber olarak verilmiştir.

16 NİSAN 1982 (Milliyet):

"Danışma Meclisi Adalet Komisyonunda 4 İdam onaylandı." (9. sayfada tek sütun, küçücük bir haber).

"Dansöz Hülya Nastaş'ın" bir trafik kazasında ölümü, birinci sayfada boy boy renkli flaş resimlerle yansıtılmıştır...

Bu örnekleri daha da çoğaltabiliriz. Kendisini daha liberal, demokrat ve hatta ilerici olarak lanse etmeye çalışan Milliyet Gazetesini özellikle seçtik. Cumhuriyet dışında kalan öteki gazetelerin "marifetlerini" de okuyuculara bırakıyoruz!

Basın ahlak yasası falan filan bir yana, bir de insan olanın kendisine insanım diyenin "ahlak yasası" yok mu? Bu düpedüz insanların öldürülmesiyle alay etmektir. Bu düpedüz bir ahlaksızlıktır!

Gün olur bu belgeler birer birer sergilenir, ve elbet de hesabı sorulur!

Abdullah Baştürk

“...Tarihsel görev faşizme karşı mücadeleye...”

Elli iki kişinin idamı istenen DİSK davasına geçtiğimiz ayda devam edildi. DİSK davası hem yurt içinde hem de yurt dışında güncelliğini koruyor. Gazetemizin baskıya verildiği günlerde Evren Cuntasının askeri savcısı DİSK Genel başkanı Abdullah Baştürk'ü, onun ve DİSK'in kişiliğinde işçi sınıfını, işçi sınıfının 1967'lerden günümüze dek verdiği demokratik hak ve özgürlükleri, ekonomik çıkarları koruma savaşını sorguya çekiyor. İşçi sınıfına duyulan büyük bir düşmanlıkla iç ve dış sömürü güçlerinin çıkarı uğruna Evren cuntası tarafından hazırlatılan iddianame tahriyat ve sapırtmalarla doludur. Cunta savcısının böyle bir iddianameden yola çıkarak Baştürk'e yönelttiği provakasyon dolu sorular, Cunta'nın sinsi ve karanlık niyetlerini ele veriyor. Cunta bu davayla yalnız DİSK'i mahkum etmeye değil, işçi sınıfının yıllardan beri canı kanı pahasına elde ettiği demokratik hak ve özgürlükleri boğmaya, böylece çıkaracağı yeni sendikalar yasasına, faşist tipi sendikal örgütlenmeye ortam hazırlıyor.

DİSK genel başkanı A. Baştürk'ün cunta savcısına verdiği yanıtlar önem taşıyor. Dava seyri içinde Baştürk'ün verdiği yanıtlar özetle şöyle: “... Biz sendikal bir kuruluş olmanın gerçeğini unutmadan sosyalizmden yana olduğumuzu söylüyoruz, elbette sosyalizmin siyasi temsilcisi değiliz.”

“İşçi sınıfının ekonomik mücadele örgütleri sendikalar. DİSK'de böyle bir örgüttür...”

“Türkiye Cumhuriyet Devleti, verdiğimiz bağımsızlık savaşını sonunda kurulumuş bir devlettir. DİSK bağımsızlık konusunda çok duyarlıdır. DİSK'in bağımsızlık anlayışı ülkemizin hem ekonomik hem siyasi olarak hem askeri alanlarda bağımsız olması anlamındadır... Bir alandaki bağımsızlık diğer alanlarda da bağımsızlığı getirir.”

Baştürk Türk Ceza Yasasındaki 141 ve 142. maddelerin neden kaldırılmasını istedikleri yolundaki soruyu kısaca şöyle yanıtladı: “... 141-142'nin kalkması ile düşünen, üreten, ekonomik, sosyal alanda ilerlemek isteyen herkesin baskından kurtulmuş olacağını düşünüyoruz...”

Baştürk cuntanın duruşma yargıcının “sınıf bilinci”, “toplumcu düzen”, “işçi sınıfının politik ve ideolojik mücadeleleri”, “sosyalist düzen” konularındaki sorularını yanıtladı. Ve 6. Genel Kurulda alınan “Cephe Kararı” na ilişkin soruyu yanıtlarken şöyle dedi: “Ülkemizin geçirmekte olduğu o günlerin bunalımı içinde işçi sınıfının güç ve eylem birliğine katılacak demokratik, kitle, meslek, örgütleri ile demokrasiye, insan hak ve özgürlüklerine yönelik saldırılara karşı bir platformda toplanarak ortak demokratik mücadeleye vermeye amaçlayan bir karardır...”

Daha sonra cephenin faşizme, emperyalizme, tekelere ve bu yolda olan kişi ve kuruluşlara karşı olduğunu belirten Baştürk, devamla: “Elbetteki bu mücadelenin şekli yasal ve anayasal sınırlar içerisinde düşünülecektir... Yönetim kurulu bunu demokratik platform şeklinde yorumlamıştır.” dedi.

Daha sonra: “İşçi sınıfının tarihsel görevi faşizme karşı mücadele etme ilkesine dayanır. Emperyalizme ve uluslararası kuruluşlarla olan tekelere karşı mücadele etmeye dayanır.” diyen Baştürk, o günlerde cephenin görüş ayrılıkları nedeniyle gerçekleşemediğini, durumun bir raporla 7. genel kurula bildirildiğini söyledi.

Baştürk, ulusal bağımsızlık isteminin siyasal olup olmadığı sorusuna karşılık “Ulusal bağımsızlık istemek her yurttaşın görevidir. DİSK ulusal bir kuruluş olarak elbetteki bağımsızlık savunucusu olacaktır.” dedi. Cunta yargıcının, “işçi sınıfı ne yapmak istiyor ki, 141, 142 kalksın istiyor?” sorusuna Baştürk, “817 sayılı iddianame içinde ihtilal yapmaya ilişkin en ufak delil yok. İşçi sınıfının sömürden kurtulması, demokratik hak ve özgürlükleri-

nin elde edilmesini isteyenler üzerinde bir baskı unsuru olarak görüldüğü için, 141-142'nin kaldırılmasını istedik”, şeklinde yanıt verdi...

“141,142 varken işçiler düşünmüyor mu?” sorusunu yönelten cunta yargıcına sunları söyledi: “Düşündük, düşündüklerimizi kamuoyu önünde açıkça söyledik. Şimdi huzurunuzdayız. Söylediğimiz gün yaptığımız bir suç olarak karşımıza çıkıyor.”

Cunta yargıcının kışkırtma dolu sorularını soğuk kanlılıkla yanıtlayan Baştürk, bir soru karşısında şöyle dedi: “...Sermaye sınıfı ile işçi sınıfı arasında uzlaşmazlık vardır. Böyle olması da doğaldır. Sınıf uyumsuzluğu, çıkar uzlaşmazlığı olmasa idi, bunların ayrı ayrı sınıf olmalarına gerek yoktu. Sendikalar yasası her iki sınıfı ayrı ayrı sendika kurma hakkı tanımış, böylece iki sınıfın varlığını ve uzlaşmazlığını kabul etmiş, sendikaları araç olarak görevlendirmiştir.”

“Ekonomik mücadele araçları olan sendikalar, sermaye sınıfına karşı toplu sözleşmeler yolu ile bir ölçüde, ekonomik açıdan işçilere olanaklar sağlıyorlar. Öte yandan siyasi iktidarlar aldıkları ekonomik kararlarla, işçi sınıfının ekonomik alandaki kazanımlarını bir çırpıda ortadan kaldırıyorlar. Sendikal alanda elde edilenler yok oluyor. Bunu önleyebilmek için, işçilerin ekonomik alanda yürüttükleri mücadeleyi, siyasi alanda da yürütmesi gerekir diyoruz. Siyasi partiler içinde mücadele etmek, işçiler için de bir anayasal haktır.” diyen Baştürk, yargıcın soruları üzerine Türk'ün sarı bir sendika olduğunu belirtirken bilimsel sosyalizm deymi ve demokratik platforma ilişkin karar ile ilgili açıklamada bulundu. Yargıcın bir başka sorusunu ise şöyle yanıtladı: “Emperyalizm-Kapitalizm sözcüğünün

patenti ne bana ne de DİSK'e aittir. Atatürk 1920'lerde (bizi mahvetmek isteyen emperyalizm ve kapitalizmin tanımını yapmıştır. Sömürü ve sömürgecilik emperyalizm ve kapitalizmin amaçladığını böylece belirtmiştir. İşçi sendikalarının kuruluş amacı, sömürüyü önlemek ve giderek bütün emekçi katmanlar ve sınıfların refahına yönelik çalışmalarda bulunmaktır. Biz buna sömürünün olmadığı, asgarieye düşürüldüğü düzen diyoruz. Demokratik hak ve özgürlüklerin olduğu çoğulcu ve katılımcı, siyasi iktidarların oyla gelip gittiği bir düzen olarak görüyoruz.”

KURULDUGU ZAMAN GÖRECEĞİZ

Davanın seyri sırasında cunta yargıcının bazı sorularını ve aldığı yanıtları kısaca izleyelim.

Yargıç: “Dişe dış mücadele ne demek?”

Baştürk: “Dişe dış mücadele, işçi sınıfının yıllarca süren örgütlenme, sendikalaşma, ekonomik mücadelede karşılaştıkları güçlüklerin anlatımıdır.”

Yargıç: “Kimle?”

Baştürk: “Sendika kurma hakkını tanımak istemeyen, toplu sözleşme hakkına karşı çıkanlarla. İşçilerin güçlenmesini hazmedemeyen sınıf ve düşünce sistemine karşı verilen mücadeledir.”

Yargıç: “Hangi sınıf?”

Baştürk: “Sermaye sınıfı.”

Yargıç: “DİSK militanları tanımını açıklayın.”

Baştürk: “Militan bilinçli işçi sınıfı öncüsüdür.”

Yargıç: “Ne yapıyor? Karşıda düşman olur, öncü birlikler yürür. Askerlikte bu böyle. Direnişte öncülük mü yapıyorlar?”

Baştürk: “Direnişte bilemem. Ancak grevlerde, demokratik haklar elde edilmesinde rehberlik eden kişilere militan diyoruz. Bu bir yönetici ya da işyeri temsilcisi işçi olabilir.”

Yargıcın benzer sorularını yanıtlayan Baştürk bir soruya karşılık da şunları söyledi: “Ekonomik mücadele, politik mücadele birbirinden ayrı şeyler değildir. Politik örgütlenmenin, politikanın amacı insanların ekonomik sosyal gereksinimlerine yeterli cevap bulmak içindir. İşçilerin ekonomik çıkarları, politik kararlardan soyutlanamaz. Sömürü ve baskının ortadan kalkmasının ekonomik mücadelesini DİSK yapar. Politik alandaki mücadelenin yapılacağı yer işçi sınıfı partisi ve siyasal partilerdir.”

“Tüzüğü organ kararları, temel ilkelerinde, her yerde DİSK'in siyasi

parti olmadığını anlatmışız. İddia makamı nedense bizi zorla parti yapmak istiyor” diyen Baştürk, “Sosyalizm kurulması ne oluyor” sorusunu yönelten cunta yargıcını “Kurulduğu zaman göreceğiz” diye yanıtladı. Evren cuntasının yargıcı 141-142'nin kaldırılmasıyla ilgili olarak sorular yöneltti Baştürk'e. Bu madde metinlerini okudu ve sonra (bu maddeler) “Komünist düzene karşı olduğuna göre, işçi sınıfı bilimini engellemediğine göre kalkmasını neden istiyorsunuz?” sorusunu sordu. Baştürk yanıtladı: “Bize göre gerçek demokrasilerde her türlü düşünce-

nin söylenmesi ve örgütlenmesi esas olmalıdır. Bu düşünceden hareketle, ülkemizde işçi sınıfının politik örgütlenmesini ve işçi sınıfının biliminin yayılmasını engellemeye yönelik TCK'nun 141. ve 142. maddeleri yürürlükte iken Türkiye'de gerçek bir demokrasiden söz edilemeyeceğini söylüyoruz.”

İSVAN SİLAHLANARAK İHTİLALE YARDIMCI OLMUŞ

18 aydan beri Davutpaşa Askeri Cezaevinde tutuklu bulunan İstanbul eski Belediye Başkanı Ahmet İsvan, 14 nisan günü DİSK davası duruşmasına 53. sanık olarak katıldı. DİSK davasında idamı istenmeyen tek sanık olan Ahmet İsvan, “silah bulundurma, DİSK'le ideolojik işbirliği içinde amaçladığı ihtilale yardımcı olmak” iddiasıyla 6 aydan 16 yıla kadar hapis cezası istemiyle yargılanacak. Savcı Süleyman Takkeci'nin DİSK iddianamesinde ek olarak hazırladığı iddianamede özet olarak şu ifadeler yer verildi: “1973-77 yılları arasında İstanbul Belediye Reisliği görevini ifa etmiş olan Ahmet İsvan, proleterya diktatörlüğü özlemi içinde bulunuyordu. Bu amaçla DİSK'in 5. Genel Kurulunda devleti ele geçirme ve tehdit gösterisi olmasın kararlaştırılan 1977 yılında yapılan 1 Mayıs gösterilerinde belediyenin bütün imkanlarını, telsizlerini, büyük iş makinelerini DİSK'in emrine verdi.”

(...) Ayrıca ellerinde Atatürk resmi ve Türk bayrağı yerine, yalnızca Marksist liderlerin resimlerini ve kızıl bayrakları taşıyan göstericilere (...) şeref tribününe el sallamış ve alkış tutmuş, (...) DİSK Genel Başkanı Kemal Türkler'in (...) Taksim Alanının adının 1 Mayıs alanı olarak değiştirilmesini istiyor musunuz?...” sözlerini söylemesine amil olmuş ve desteklemiş, bu suretle gözleri önünde işlenen suçları tasvip ederek, arzu edilen ve tahakkuku istenen komünist rejim doğrultusunda üzerine düşen görevleri yerine getirmiştir.”

DİSK İDDIANAMESİ CUNTA MANTIĞININ BİR BELGESİDİR

DİSK iddianamesi, gerek mantığının çarpıklığı ve gerekse hukukun en temel ilkelerini hayret verici bir pervasızlıkla çiğnemesi bakımından eş ağı görüldü bir belgedir. 12 Eylül'ün ilk günlerinden beri DİSK'i dünya ve Türkiye kamuoyu önünde karalamak için elden gelen her çabayı gösteren çoğu içgüç yalanlara başvurmakla bile çekinmeyen Askeri cunta'nın savcısı Bay Takkeci bir yıllık hazırlıktan sonra, söz konusu iddia ve yalanların tamamen asılsız olduğunu ortaya koymaktan başka bir işe yaramayan bir iddianame çıkarabilmiştir. Askeri Savcı Takkeci bu boşluğu ve suçlarını örtmek için bol bol demogijiye ve laf salatasına baş vurmak zorunda kalmış ve bunu yaparken de sahip olduğu siyasi anlayışın demokrasiye düşman kimliği de apaçık sırtmıştır. Aşağıda işte bu “secaatini arzederken sirkatini söyleyen” iddianamenin bazı noktalarına kısaca değineceğiz.

ve bir “ihtilalci” gibi göstermek pek kolaydır. Örneğin bir kısım CHP'li Milletvekili ve senatörler şimdi bu durumdadırlar. Bay Takkeci onların ne yaman bir Marksist-Leninist olduklarını iddia etmektedir.

NASIL MI?

Örneğin 6. Genel Kurul için gönderilen telgrafta 35 Milletvekili ve senatör: “DİSK'in... sömürsüz bir toplum varmak, demokrasi, barış ve özgürlüğü hayata aktarmak...” için verdiği mücadeleyi selamlamışlardır. Askeri Savcı işte bu içerikteki telgrafı şöyle değerlendirmektedir:

“Mesaj bir kongrenin yapılmasını kutlamaktan ziyade, tamamen Marksist-Leninist fikir ve görüşleri ihtiva eden DİSK'in kanun dışı eylemlerini öven, politik ve ideolojik faaliyetlerini benimseyen görüşleri aksettirmektedir.”

“... ilerde vuku bulacak halk ihtilalini destekleyeceklerini açıklamaya çalışmışlardır.”

(İddianame Shf. 768)

Askeri Savcı Takkeci, 1 Mayıs 1978 tarihinde bulunan 24 CHP'li Milletvekili ve senatörün, terönde bulunmak-

la “gözleri önünde işlenen suçları tasvip ettiklerini” söylemekte, ayrıca “komünist rejimi benimser görünmüş” olduklarını iddia edebilmektedir. Töreni sırf seyredenleri böyle niteleyebildiğine göre Askeri Savcı'nın törene katılan yüzbinler hakkında neler diyebileceğini, eğer tek tek ele geçirse bunları nasıl suçlayacağını varın düşünün.

Daha da ibret verici bir örnek verelim: 70 parlamenter 15-16 Haziran olaylarının 1979'daki yıldönümünde DİSK'e çektileri telgrafta DİSK'in “sınıf sendikacılığını koruyup geliştirdiği” den söz etmiş, “DİSK emekçilerin daha iyi bir yaşama kavuşması, ülkemizin politik, ekonomik bağımsızlığının sağlanması ve düşünce özgürlüğünün bir daha sökülmececek biçimde yerleşmesinin önemli bir gücüdür”“DİSK anti-emperyalist, anti-kapitalist, anti-faşist bir savaşının sürdürülmesi için üzerine düşeni yapmıştır...” demişlerdir.

(İddianame Shf. 771)

Askeri Savcı'nın bu konuda söyledikleri aynen şöyle:

“Bu kişiler kendilerinin kimlerin temsilcisi olduklarını unutup, yaptıkları namus yeminlerine ihanet

ederek Devlet'e, Cumhuriyet'e ve Rejim'e sadık kalıp bunları koruyacak yerde aksine Marksizim ve Leninizmin prensiplerini benimseyen şahıslar olarak aynı prensipleri benimseyen DİSK'le ortak gaye ve faaliyetler içinde oldukları kesin bir şekilde ortaya çıkmış bulunmaktadır.”

(İddianame Shf. 774.a.b.c)

Telgraf metinleri dışında hiç bir başka olgu ve belge göstermiyor Askeri Savcı. Telgraf metinlerinin içeriği de yaptığımız alıntılardaki gibi. Askeri Savcı için bunlar tamamen “Marksist-Leninist”, Nasıl olur demeyin. Bay Takkeci öyle buyuruyor. Ne kanıta, ne belgeye ihtiyacı yok onun.

Askeri Savcı Takkeci işte bu yollarla kişilerin Marksist-Leninistliğini “kesin bir şekilde” ispatlıyor! Bu mantık doğrultusunda gidilirse yukarıdaki gibi keyfi ve kestirme usullerle Türkiye nüfusunun en azından yarıya yakının mahkemeye sevk edilmesi mümkün.

Normal bir mantığın, asgari bir demokrasi anlayışına sahip birinin, yukarıda özetlenen telgraf metinlerinden ve sırf bunlardan yola çıkıp böyle iddialara varması düşünülemez. Ama Bay Takkeci, uşaklığını ve memurluğunu yaptığı Askeri Yönetim adına “Ben yaptım oldu” diyerek ve akıl almaz bir pervasızlıkla hiç bir ciddi kanıta dayanmaksızın önüne geleni mahkeme ediveriyor.

Bu hasta zihniyet, elinden gelse tüm dünyayı sanık sandalyesine oturtacaktır. Nitekim, iddianamenin başlarında, “dünyadaki sendikal akımlar”ın sözde tanıtıldığı inciler (!) le dolu bir bölüm var.

Burada Bay Takkeci, hızını alamayıp ICFTU hariç dünyadaki hemen tüm sendikal kuruluşlara hücum ediyor.

Kaldı ki ICFTU genel sekreteri Türkiye'ye gelip döndükten sonra cuntayı ve DİSK hakkında soruşturma açılmasını ağır biçimde suçlayan demeciler verdi. Anlaşılan iddianame bu demeciden önce hazırlanmıştı. Yoksa Bay Takkeci onun da “komünist”liğini “açık bir şekilde” gösterir, iddianamesini böyle tanzim ederdi.

Türkiye tarihinin en büyük işçi davası

YENİ ÇELTEK DAVASI BAŞLADI

● Türkiye'de ilk kez bu kadar işçinin bir arada yargılandığı Yeni Çeltek Davası'nda suçlamalar arasında "yasadışı üretim yapmak" da yer alıyor.

● 'Savaş Hali' Hükümlerinin uygulandığı davada askeri savcı 73 işçinin idamını istiyor.

● Davayı açış konuşmasında Duruşma Yargıçları Arif Korkmaz, "Mahkememiz İran'da 3 dakikada idam veren Halhali'nin mahkemesi değildir" dedi.

510'u yeraltı maden işçisi toplam 689 sanığın yargılandığı Türkiye tarihinin en büyük işçi davası 15 Nisan 1982 günü Amasya'da başladı. Üçüncü orduya bağlı 15. Er Eğitim Tugayı 22'ci Piyade Alayının duruşma salonuna çevrilmiş yemekhanesinde yapılan "Yeni Çeltek Davası"nın ilk duruşması, saat 9.40'da açıldı. 5 kişilik mahkeme heyetinin duruşma yargıçları Arif Hikmet Korkmaz, kimlik tespitinden önce yaptığı açış konuşmasın-

da, "Mahkememiz devrim mahkemesi değildir. İran'daki Halhali'nin 3 dakikada 12 yaşındaki kızı idam kararı veren mahkeme de değildir. Biz tüm hukuki sorumlulukları yerine getireceğiz. Mahkemeye güveniniz" dedi. Korkmaz, "Savaş Hükümleri'nin, davanın salimen ve uzamadan bitirilmesi için uygulandığını açıkladı.

Daha sonra kimlik saptamasına geçildi. 689 Sanığın tek tek adı okunarak kimlik yoklaması yapıldı. Yoklamada 42 sanığın duruşmada bulunmadığı, iki sanığın firarda, 4 sanığın ise, "bilinmeyen nedenlerden" hastahane de olduğu belirlendi. Bu arada isim benzerliği nedeniyle iki sanığın yanlış getirildiği anlaşılarak bu sanıklar duruşma salonundan çıkarıldı.

Sanıklar, iki kez polis otosunu bombalama, parti binalarına saldırı, bombalı pankart asmak, mahalle ve okul komiteleri kurmak, yasadışı grev ve işgal eyleminde bulunmak, yasadışı üretimde bulunmak ve Devrimci Yol'a üye olmakla suçlanıyorlar.

Askeri Savcılığın hazırladığı iddianamede haklarında ölüm cezası istenen sanıkların adları şöyle: Osman Fahri Şanlı, Selim Şahin, Asur Eker, Yahya Arköse, Sefer Birvar, Recep Sicel, Sefer Akkuş, Metin Durna, Haydar Elmatas, Mehmet Sepetçi, Haydar Kösebiş, Metin Irmak, Kadir Kabaktan, Selamet Taşdan, Rıza Pekşen, Melih Mercan, Elvan Yılmaz, Sadık Köse, M. Ali Canıklı, Rıza Yiğit,

Yeni Çeltek işçileri bir grev sırasında toplu halde

Abdullah Karatav, İsmet Güngör, Ekrem Savcı, Hüseyin Özbudak, Mehmet Kök, Sebahattin Sosyal, Ahmet Çelik, Takı Akbaş, Dursun Yolcu, Yaşar Yılmaz, Ali Duran Taşkın, Rahmi Kömür, Ertan Bülbül, Rüstem Kaplaner, Necati Ayvalı, Kasım Erime, Hüseyin Satılmış, Ömer Lütfü Kaya, Sadık Lacin, Hikmet Hamarat, Oğuzhan Öztürk, Ahmet Özcan, Cemalettin Çağlar, Bektaş Gol, Hüseyin Turan, Bayram Yalçın, Rahmi Kömür, Ertan Bülbül, Faretin Faki, İsmail Kuzubaş, Hasan Kaplan, Mehmet Pak, Doğan Tokoğlu, Musa Esen, Mustafa Duran, Muharrem Karslı, Hasan Tüzün ve Hıdır Sevinç.

8 yeni idam kararına daha verildi

Sıkıyönetim Komutanlıklarına bağlı çeşitli Askeri Mahkemelerde 8 yeni idam kararı daha verildi. İstanbul'da Tekoşin üyesi iki kişiye, Adana'da ikisi Devrimci Halkın Birliği (TKP-ML) davasından, biri Devrimci Yol'dan, biri Halkın Kurtuluşu'ndan ve birde gurubu belli olmayan Gaziantep'te devrimci toplam 5 kişiye, yine İstanbul'da Kurtuluş davasından bir kişiye idam cezaları verilmiştir.

İKİ TEKÖŞİN TARAFTARI İDAMA MAHKÛM OLDU

İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Numaralı Askeri Mahkemesinde, «Tekoşin adlı örgüte üye olmak ve Türk Devletinin Hükûmeti altında bulunan bölgede ayrı bir Kürt Devleti kurmak için eylemler yapmak» iddiasıyla yargılanan 10 kişiden ikisi ölüm, üçü ömür boyu hapis cezasına çarptırıldı. Diğer sanıklara da çeşitli hapis cezaları verildi.

Mahkemenin haklarında idam kararı verdiği kişiler şunlar: Hüseyin Aydın, Ferhat Kesemen. Diğer üç sanık Kerem Ay, Salih Ceylan, Melih Palavaroglu'na ise idam cezaları aynı mahkeme heyetince müebbet hapse çevrildi.

ADANA'DA 5 YENİ İDAM KARARI

Adana Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesinde devam etmekte olan Gaziantep TKP-ML/Devrimci Halkın Birliği davasında iki kişiye idam cezası verildi. "Adı geçen örgüte üye olmak ve adam öldürmek" iddiasıyla yargılanan 8 kişiden Cuma Keklikçi ve Hanifi Yılmaz'a ölüm, diğerlerine de 10 yıla 24 yıl ara-

sında değişen hapis cezaları verildi.

Gaziantep'te "Taammüden adam öldürmek, adam öldürmeye teşebbüs" suçlarından sanık Mahmut Aktaş Adana Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Numaralı Askeri Mahkemesinde 27 Nisan günü yapılan yargılaması sonucunda idam cezasına çarptırıldı.

Adana Sıkıyönetim Mahkemesi bir başka davada da Devrimci Yol militanı Şehzade Kaygısız'ı idama mahkûm etti.

Adana Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesi Halkın Kurtuluşu taraftarı Ali Çankır'ı 29 Temmuz 1980 tarihinde Dörtöl Emniyet Amiri Tekin Sungur'u öldürmek iddiasıyla ölüme mahkûm etti. Askeri Mahkeme idam cezasının yanısıra Ali Çankır'ı "yasadışı örgüte üye olmak"tan 5 yıl ağır hapis cezasına çarptırıldı.

THKP-C/KURTULUŞ DAVASINDA BİR İDAM KARARI

İstanbul'da sona eren THKP-C/Kurtuluş davasında İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 2 No'lu Askeri Mahkemesi Mehmet Tekbaş'ı Türk Ceza Yasası'nın 146/1. maddesi uyarınca idama mahkûm etti. İdam cezasına gerekçe olarak sanığın "Kemal Türkkan ve Mustafa Başalp'in öldürülmesi olayına katışmasını" gösterdi.

Aynı davada idam cezasına çarptırılan Metin Yurtseven, Kudret Cevherli, Çetin Çakmak, Recep Kotiloğlu, Faruk Baranoglu ve Zafer Yalçın'ın cezaları ise ömür boyu hapis cezasına

MHP davasında 190 sanık salıverildi

Bilindiği gibi MHP ve yan örgütleri olan Ülkücü Kuruluşlar'la ilgili davada başlangıçta 498 sanık yargılanıyordu. Ancak Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 1 No'lu Askeri Mahkemesi bugüne kadar, yargılanmakta olan 190 MHP'liyi salıverdi. Serbest bırakılan 190 MHP'linin 20'si idamla yargılanıyor. İddianamede idamları istenmesine karşın mahkemece salıverilenler arasında Agah Oktay Güner, Cengiz Gökçek, Taha Akyol, Nevzat Köseoglu, Ömer Cakiroğlu, Ahmet Er, Avni Çarsancaklı, Tahsin Ünal gibi elebaşılar da bulunuyor. Bunların yanısıra haklarında ağır hapis cezası istenen bazı MHP'li de serbest bırakıldılar. Örneğin salıverilen Turan Koçal, 15 yıl ağır hapis cezasıyla yargılanıyordu. Su anda MHP yönetici kadrosundan sadece 6 kişi tutuklu kalmıştır.

MHP ve Ülkücü Kuruluşlar ile ilgili dava, toplam 498 sanıkla 30 Nisan 1981'de açılmış, ancak ağustos ayında başlatılabilmisti. Bir süre sonra bazı askeri hakim ve savcılar ağır baskı ve hakaretler sonunda geri çekilmiş, dava 6 bölüme ayrılarak İstanbul, Adana, İzmir, Balıkesir, Erzurum ve Bafra'da ayrı ayrı sürdürülme-ye başlanmıştı.

Mahkeme, içiçe geçmiş bulunan MİT, Kontr-Gerilla, MHP ve Evren Cuntasının, üniformalı, silahsız fasistlerin oyunlarıyla, MHP'yi aklama çabalarıyla sürüp gidiyor. Hicabi Kocayigit olayı da bu oyunlar bütünlüğü içinde değerlendirilmektedir.

Bu arada geçtiğimiz günlerdeki bir duruşmada yeniden rahatsızlandığı ve tedavi altına alındığı belirtilen Türkes'in bu "fenalık geçirmelerinin daha ne kadar süreceği merak konusudur.

Ayrıca geçtiğimiz günlerde, Uyuşmazlık Mahkemesi Ülkü Ocakları Derneğinin MHP ile ilişkisi bulunduğu için, dernek yöneticilerinin askeri mahkemede yargılanmaları yolunda karar aldı.

Öte yandan MHP Kırıkkale Davasında yargılanmakta olan 56 yaşındaki 4 çocuk babası, 5 torun sahibi Muhittin Yılmaz adlı bir sanık da şöyle demiştir: "Hergün bir cinayeti aydınlatan bu terör ve katliam çetesi içinde değerlendirilmekten utanıyorum. Vahsice cinayetlerin sorumlusu olduğu anlaşılan bu örgütlerin yöneticileri ile birlikte yargılanmayı şeref-sizlik kabul ediyorum."

91 bayan tutuklunun yargılanmasına devam edildi

"Erleri üzerimize saldırttılar"

Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Numaralı Askeri Mahkemesinde, "Mamak Özel Askeri Ceza ve Tutukevi'ndeki açlık grevi sırasında görevlilere karşı koydukları" iddiasıyla yargılanan 91 bayan sanığın 15 Nisan 1982 günü duruşmada sorgulamaları devam etti.

Sorgusu yapılan sanıklardan Hatice Ateş, "Arkadaşlar açlık grevine girmek istemişlerdi. Bu yüzden bize saldırdılar. İddia edildiği gibi kendilerine mukavemet teşkil edecek bir davranışta bulunmadım" dedi.

Sanıklardan Ferar Durur suçlamaları reddederek "Erlerin üzerlerine saldırdığını" söyledi. Latife Aksa da suçlamaları red ederek, cezaevi yöneticilerinin, "erleri bayan tutukluların üzerine saldırttığını" açıkladı. Latife Aksa şunları söyledi: "Ertesi gün cezaevi müdürünün emri üzerine beni kafese aldılar. Üç gün kafeste aç susuz bıraktılar. Yemek vermediler... Bu yüzden hastaneye kaldırıldım." Daha sonra ifadesi alınan Hatice Ulu, "Emniyette ifadesini alan polislerin kendisini belinden sakatladıklarını" belirterek "durumunun erlere saldırmaya elverişli olmadığını" söyledi. Cezaevi müdürü tarafından "ağıza alınmayacak küfürler ettiği" iddia edilen Nuriye Kayalı da diğer sanıklar gibi askerlerin saldırısına uğradığını söyledi. Bundan sonra söz alan Meral Bekar, "Ufacık bir koğuştaki 55 kişi kalyoruz. Gerek koğuşun küçüklüğü, gerekse açık havaya çok az çıkarıldığımız için hepimizin sağlık durumu kötü" dedi.

Mahkeme duruşma sonunda Meral Bekar'ın söylediklerini içeren bir yazının Ankara Sıkıyönetim Komutanlığına ulaştırılmasını ve Mamak Cezaevi Müdürü Albay Raci Tetik'in gelecek duruşmada tanık olarak dinlenmesini kararlaştırdı.

Öte yandan 12 Mayıs günü yapılan duruşmada sanıkların sorguları tamamlandı ve tanıkların dinlenmesi için mahkeme bir başka güne bırakıldı.

İdam edilenlerin sayısı 16'ya yükseldi

Danışma Meclisi'nin 15 Nisan perşembe günü Genel Kurulca benimsenen Sabri Altay'ın idam kararı, MGK tarafından onaylanarak 24 Nisan günü Sakarya Cezaevinde infaz edildi. Sabri Altay 25 Ağustos 1974 tarihinde kansını öldürmüş ve 1975 tarihinde idama mahkûm olmuştu. Bu, cuntanın uyguladığı ilk siyasi olmayan idam kararıdır.

24 Nisan günü idam edilen Sabri Altay'ın ardından, 1 Mayıs 1982 de Cengiz Baktemur'un da cezasının infaz edilmesiyle 12 Eylül darbesinden bu yana asılarak öldürülenlerin sayısı 16'ya yükseldi.

Malatya Doğanşehir CHP Gençlik Kolları Başkanı Hasan Doğan'ı öldürmek suçundan idama mahkûm edilen Cengiz Baktemur'un cezası da Elazığ'da 1 Mayıs 1982 de infaz edildi.

İnfaz edilen 16 idamın 8'inde Danışma Meclisi'nin imzası var

Danışma Meclisi bu güne kadar kendisine ulaşan idam kararlarından 8'ini onaylayarak infaz edilmelerini sağladı. Başbakanlık tarafından kendisine gönderilen 36 idam kararından 8'i Danışma Meclisi ve MGK tarafından onaylanarak infaz edildi.

Ramazan Yukarıgöz, Ömer Yazgan, Erdoğan Yazgan ve Mehmet Kambur'un idam kararları ise 3 Mayıs 1982 günü Danışma Meclisi tarafından kabul edilerek MGK'ne gönderildi. Yapılan açık oylamaya 136 üye katıldı. 131 üye kabul, bir üye red, ve dört üye çekimser kaldı. Tasarıya Ertuğrul Alatlı red, Lütfullah Tosyalı, Türe Tunçbay, Şerafettin Yarkın ile Ferdağ Kurtoglu çekimser oyu kullandılar.

Öte yandan Eşref Özcan, Veli Acar, Dudu Gül ve Sabahattin Ovalı'nın idam kararları Danışma Meclisi Komisyonun da kabul edildi. Su anda Meclisi'nin gündel-

BU GÜNE KADAR UYGULANAN İDAMLAR

1 Mayıs 1982 gününe kadar uygulanan diğer idam kararları şunlardır: Necdet Adalı (8.10.1980. solcu), Mustafa Pehlivanoglu (8.10.1980. MHP'li), Serdar Soyergin (26.10.1980. solcu), Erdal Eren (13.12.1980. solcu), Cevdet Karatay (4.6.1981. MHP'li) Veysel Güney (11.6.1981. solcu, işçi), Kadir Tandoğan (25.6.1981. solcu), Ahmet Saner (25.6.1981. solcu) Mustafa Özenç (21.8.1981. işçi-solcu), İsmet Şahin (21.8.1981. solcu), Seyit Konuk (13.3.-1982. sendikacı, solcu), İbrahim Ethem Coşkun (13.3.1982. işçi solcu), Necati Vardar (13.3.1982. işçi, solcu), Fikri Arıkan (17.3.1982. MHP'li), Sabri Altay (23.4.1982. adı suçlu), Cengiz Baktemur (MHP'li)

minde 20'si Komisyonlarda 24 idam isteği var.

Danışma Meclisi Adalet Komisyonunda bulunanlar şunlar: Adnan Kavaklı, Halil Feyzi, Uyguntürk, Kazım Ergün, Adem Özkan, Muzaffer Öner, Osman Demiroğlu, Cafer Aksu Altıntaş, Hüseyin Çaylı, Ahmet Mehmet Ulubay, Duran Bircan, Seviye Ersen, Rıdvan Karaköse, Fatih Bağcıgil, Mehmet Ali Uslu, Faik Güngörmez, Erhan Buldanlıoğlu ve Cavit Karaköse.

DANIŞMA MECLİSİ ÜYELERİ HER YERDE SİLAH TAŞIYABİLECEK

Bakanlar Kurulu Kamu Personelinin silah taşımaya ile ilgili yasa da yaptığı bir değişiklikle Danışma Meclisi üyelerinin sürekli ve her yerd silah taşıyabilmelerine karar verdi.

Ecevit için 5 yıl hapis isteniyor

●Çok sayıda milletvekili, bakan ve sendikacı Ecevit'e dayanışma mektubu yolladı.
●Ecevit 3 haziranda duruşmaya çıkacak

Kapatılan CHP'nin eski Genel Başkanı Bülent Ecevit Norveç'te yayınlanan bir gazeteyle verdiği demeçle ilgili soruşturma açıldı. MGK'nin 52 numaralı bildirisine ve Türk Ceza Yasasının 140.maddesine karşı koymaktan tutuklu bulunan Ecevit'in 5 yıldan az olmamak koşuluyla hapisle cezalandırılması istendi. CHP eski genel başkanı'nın 4 Mayıs 1982 günü ikinci kez sahilhaya çıkarılarak ifadesi alındı.

Bülent Ecevit 10 Nisan 1982 günü, bir Norveç gazetesinde yayınlanan demeçinde "devletin dışarıdaki itibarını düşürücü, milli menfaatlere aykırı tarzda beyanda bulunduğu" gerekçesiyle, gözaltına alınmış ve çıkarıldığı 2 numaralı Askeri Mahkemeye serbest bırakılmıştı. Ancak Ankara Sıkıyönetim Komutanlığının bu karara itiraz etmesi üzerine, 3 Nolu Askeri Mahkeme dosyayı tekrar inceleyerek Ecevit'in tutuklanmasına karar vermiş, avukatların tüm itirazları reddedilmişti. Bu arada Ecevit'in Hollanda TV'sine ve "Der Spiegel" dergisine verdiği demeçin bu kez de BBC'de yayınlanması üzerine, 26 Nisan günü tekrar mahkemeye çıkarılarak ikinci kez tutuklanmıştı.

Bülent Ecevit Hollanda TV'si ve "Der Spiegel" dergisindeki demeçleriyle ilgili olarak 29 Nisan 1982 günü hakim karşısına çıkarılmış, Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Nolu Askeri mahkemesinde yapılan Duruşmada savcı "MGK'nin 52 sayılı kararına aykırı davrandığı" gerekçesiyle Sıkıyönetim Yasasının 16.maddesinin 2 kez uygulanarak Ecevit'e 6'şar ay hapis cezası verilmesini istemişti.

Askeri savcının iddianameyi okumasından sonra savunmasını yapan Ecevit, Türkiye'nin siyasi ve hukuki yapısı ile ilgili demeçler vermediğini belirterek;

Benim Türkiye'nin geçmiş ve gelecekteki siyasi yapısıyla ilgili olarak demeç vermem söz konusu değildir. Vermiş olduğum demeç benim özgürlük anlayışından kaynaklanmaktadır. Bu demeçimin birinci paragrafı daha önceki mahku-

miyetimle ilgili objektif bilgileri içerir. 52 sayılı karar açık yapılan duruşmaların tutanaklarında yayın yapılmasına mani olmadığı halde bu benim için önlenmiştir. İkinci paragraftaki sözlerle benim demokrasi ve özgürlük konusundaki düşüncelerimi içermektedir, demisti.

Ecevit'in avukatlarının "Der Spiegel"de yayınlanan demeçin aşının getirtilerek bilhikisice türkçeye çevrilmesini istemeleri üzerine mahkeme duruşmayı haziran'a bırakmıştı.

Daha sonra Ecevit'in avukatlarının 1 nolu askeri Mahkemeye yaptıkları itiraz üzerine, Bülent Ecevit bu suçtan tahliye edilmesine karar verildi.

Ecevit'in Norveç gazetesine verdiği demeç nedeniyle tutukluluğu devam ediyor. Tahliye istemi 3 haziran günü görüşülecek.

"BİR KAÇ YIL SUSMALARI GEREKİR"

Devlet Başkanı Özalp Amerika'nın "Time" dergisine verdiği bir demeçte bir soru üzerine yargıya intikal etmiş bir konu hakkında yorum yapamayacağını ifade ederek "Türkiye'de yasalar vardır. Bu yasaları ihlal edenler için ne uygulanıyorsa Ecevit için o uygulanır. (...) Demokrasiye geçiş döneminde bazı kısıtlamalar getirilmiştir. Bunlara uyulması gerekir" dedi.

Özalp, "Ecevit ile ilgili dıştan eleştiriler yapılsa ne diyeceğine" ilişkin bir soru yöneltildiği üzerine şu yanıtı verdi: "Kimseye hesap vermeyiz. (...) 12 Eylül'e gelen duruma dolayı, ya da doğrudan sebep olanların bir kaç yıl susmaları gerekir. Yapabilecekleri daha iyi bir şey olsaydı Türkiye bu duruma gelmezdi."

CHP SORUSTURMASI SÜRÜYOR

MHP davası sanıklarından Alpaslan Türkeş ve arkadaşlarının CHP ile ilgili olarak MGK'ne yapılan suç duyurusu üzerine başlatılan soruşturmaya devam ediliyor.

AVRUPA ÜLKELERİNDEN ECEVİT'E DAYANIŞMA MEKTUBU GÖNDERİLDİ

Türkiye'de tutuklu bulunan CHP eski Genel Başkanı Bülent Ecevit'e bir dayanışma mektubu gönderildi. Mektuba imza atanların arasında çok sayıda kabine üyesi Sosyal Demokrat Bakan, milletvekilleri, Başbakan, parti başkanları ile bazı sendikacılar da bulunuyor. Ecevit'e gönderilen dayanışma mektubunda şöyle deniliyor: "Türkiye'nin gerçek demokrasiye dönüşmesi için giriştiğiniz haklı kavgayı destekliyoruz. Sınırsız bir dayanışma içinde olduğumuzu bildiriyoruz."

Mektupta yer alan imzaların bazıları şunlar:

Avusturya Başbakanı ve Sosyal Demokrat Parti Başkanı Bruno Kreisky, Alman Sosyal Demokrat Parti Başkanı Willi Brandt, İsveç SPD Başkanı Olaf Palme, Sosyalist Enternasyonal Genel Sekreteri Bernd Karlsson, DGB Genel Başkanı Heinz Oskar Vetter, Federal Adalet Bakanı Jürgen Schmude, Bilim ve Eğitim Bakanı Björn Enkhölm, Teknoloji Bakanı Andreas Buro, Kuzey Vestfalya Başbakanı Johannes Rau, Posta Bakanı Hans Matthöfer, Savunma Bakanı Hans Apell, Bremen Belediye Başkanı Koschnick

Avrupa Konseyinde Türkiye

Avrupa Konseyi Parlamentosu, Türkiye'deki siyasal durum üzerine son görüşmelerini 24-26 Ocak günleri yapmış ve Ocak ayının ikinci haftasında Türkiye'de incelemelerde bulunmuş üyelerinin hazırladığı taslak üzerine görüşlerini 28 Ocak tarihinde 765 sayılı karar olarak açıklamıştı. Türkiye'deki siyasal oluşumları, özellikle insan haklarının çiğnenmesini, işkence uygulamalarını, siyasal partilerin ortadan kaldırılmasını, anti-demokratik yasalar çıkarılmasını, sendikal örgütlerin kapatılmasını, yeni Anayasa konusundaki belirsizlikten duyduğu kaygıları dile getiren parlamento 18 madde halinde belirttiği görüşlerini, Türkiye'deki hükümete bir çağrıyla belirtmişti. Konsey, Türkiye'de yeni hazırlanan Anayasanın Türk halkının demokratik dileklerine uygun olmasını, seçim sistemine dönülmesini, bu anayasanın Avrupa Konseyi Statüsü ile İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi'ne uygun olmasını istemekteydi. Aynı zamanda Konsey, işkencenin ortadan kaldırılmasını, bir Kızıl Haç Heyetinin Türkiye cezaevlerindeki durumu incelemesini, sanıkların tamamen bağımsız olan mahkemeler önünde yargılanmasını ve yaşama haklarının garanti altına alınmasını haksız olarak tutuklu sa-

nıkların hepsinin serbest bırakılmasını, düşünceleri açıklama özgürlüğünün, siyasal partilerle sendikaların etkinliklerinin serbest bırakılmasını, haberleşme özgürlüğünün garanti altına alınmasını, kısa bir sürede demokrasiye dönüşmesini talep etmekteydi.

Avrupa Konseyi Parlamentosu'nun 28 Ocak 1982 tarihli, Türkiye'deki siyasal durumla ilgili kararı eksik de olsa, Türkiye kamuoyuna yansımıştır. 765 sayılı bu karara ek olarak, o günden bugüne Konsey Siyasal Sorunlar Komisyonu başka kararlarda yayınladı. Türkiye'nin genel politik durumu ve Avrupa Konseyi'nin 28 Ocak tarihli kararı karşısında gösterdiği durum, Konsey'de yeniden sonbaharda ele alınacak. Bu arada Konsey'e bağlı Sürekli Komisyon'un 12 Mart 1982'de, Barış Derneği Yöneticilerinin tutuklanmaları konusunda aldığı 938 sayılı karar, ayrıca belirtmek gerekir.

Konsey, 938 sayılı ve 12 Mart 1982 tarihli kararında, Barış Derneği dolayısıyla tutuklanan aydınların adlarını saymakta ve Sürekli Komisyon kararının 1.No.lu bendinde özellikle İstanbul Barosu Başkanı Orhan Apaydın'ın tutuklanması üzerine durmaktadır. Orhan Apaydın'ın kişisel etkin-

liğinde Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi çerçevesinde davranan bir kişi olarak, Konseyle ilişkisi belirtilmekte, ayrıca, Avrupa Konseyi Heyetinin 7-14 Ocak tarihleri arasında Türkiye'yi ziyaretleri sırasında, İstanbul Barosu'nda Av. Orhan Apaydın Başkanlığında düzenlenen bir toplantıya katıldıkları hatırlatılmakta. Orhan Apaydın'ın tutuklanmasının Türkiye'de savunma hakkını ortadan kaldıran bir girişim olduğu yazılmakta, daha birçok avukatla, bazı parlamenterlerin tutuklu olduğundan söz edilerek bu kişilerin serbest bırakılması ve içinde bulundukları durumdan Konsey'in hemen haberdar edilmesi istenmektedir. Konsey Sürekli Komisyonu raporu 8 madde halinde düzenlenmiştir.

Konsey'in İstanbul Barosu Başkanı Orhan Apaydın ve öteki tutukluların durumlarını yakından izlediği anlaşılmaktadır. Öte yandan, Türkiye'de işkencenin sürmesi, cezaevleri koşullarının insan-dışılığı, demokratik kurumların ortadan kaldırılması ve insan haklarına aykırı işlemler dolayısıyla Hollanda, Danimarka, İsveç ve Norveç hükümetlerinin Adelet Divanı'na Türkiye aleyhine dava açma hazırlıkları içinde oldukları da gelen haberler arasındadır.

TERÖRÜN GİZLİ ÇİZGİSİ

Demir ÖZLÜ

Sosyalist teorinin belirttiği gibi şiddet, sadece ve sadece egemen sınıflardan geliyordu ve bu şiddet yalnızca egemen sınıfların sömürülen sınıfları tarih boyunca sömürmesi olgusunda görüldüğü gibi, sınıfsal konumların sürdürülmesi durumunda kalmıyor. sokağa dökülüyor, elinde silah en haksız, en iç yaralayıcı, en haksız olduğu için de en kıskırtıcı cinayetleri işliyordu.

Daha önce kurulan, Anayasa ve yasalar çerçevesinde etkinlik gösteren, sosyalist eğilimli Türkiye İşçi Partisi yöneticilerine egemen çevrelerden yapılan ve devletçe desteklenen taşlı-sopalı saldırılarını, cinayete dönüşmüş vahşi bir devamıydı bu. Nitekim o dönemde bazı TİP yöneticileri de, yurt düzeyinde öldürülmeye başlanmıştı. 1968'den sonra uzun yıllar sol kesimin cinayet biçimine dönüşmüş karşı saldırısı yoktur.

1970' de sözde anarşi tırmandırılıyor, ardından da toplumsal uyanışı ezme ve ordu içindeki genç radikal unsurları tasfiye etmek, tekeli burjuvaziye bir kaç yıl nefes aldirmek ve büyük karlar sağlamak üzere 12 Mart 71 faşizm provası yapıldı.

Tabii bu faşist prova, soruşturmalarda solu bölmek, soldaki bölünmeleri körüklemek için her çeşit yonteme de başvuracaktı.

Ne yazık ki sol, 12 Mart faşizm denemesinden daha da bölünerek çıkmıştır.

O dönemi düşünürken, Türkiye burjuvazisinin 15-16 Haziran 1970 işçi sınıfı hareketinden duyduğu büyük paniği asla unutmamak gerekir. 1970 Sıkıyönetimde DİSK aleyhine açılan koğuşturmanın bugüne kadar kapatılmaması ve şimdi masum sendikacılar karşı idam cezası taleplerine dönüştürülmesi, bu gerçeğin, hukuksal alandaki en büyük kanıtıdır.

Burjuvazi ile onun müttefikleri: bürokrasi içindeki uzantıları, ordudaki vandaşları ve emperyalist dış dünyadaki çağdaş ve tarihsel ortakları 1971 rejiminden, siyasal alanda umduklarını fazlaca elde edemedikten çıktılar. Bunun nedeni Türk toplumunun iç dinamikleri, halkın demokratik talepleri yanında, Batı demokrat kamuoyunun ilgisiz ve blokler arası dengenin 'detand' a doğru gidişidir. 1975 Helsinki Sözleşmesi'ne doğru giden dünyada, ve iç

demokratik direnişler karşısında Türkiye oligarşisi baskı rejiminde kazandıklarıyla yetiniyor, halka karşı mücadeleyi geçici bir süre için tatil ediyordu.

Oligarşinin tatili kısa sürmüştür. O Türkiye'deki toplumsal istemlere, demokratik gelişimlere karşı savaşım yeniden 1974 yılında bir çok cepheden birden başladı.

Bu savaşın siyasal görünüşü çok yalındır: önce sağda "cephesizme", politikası, bu da yürütmeyince "toplumsal gerilim" ve "askeri darbe". Bunun mimarları Süleyman Demirel ve Türkeş' se, yarı görünür görünmez güçleri MİT, asker-sivil kontr-gerilla, CIA ajanları ile tekeli kapitalizmin sivil gizli örgütleri: Rotary Kulüpleri, bazı Mason örgütleri ve benzeri uluslararası gizli örgütlerdir. Bunlar, Türkiye halkını soyan uluslararası sermayenin bağdaşığı yerli burjuvaziyle birlikte Türkiye oligarşisini oluştururlar. Bu egemen çevreler, toplumsal ve ekonomik gelişmelerden, tek yanlı olarak yalnız kendileri yararlanmak istediği için, toplumun sınıfsal yapısını koruyarak kullandıkları şiddetli sokak şiddetine çevirmekte, gençlik kesimini de bu çatışmanın içine çekerek, olayı sağ ve sol çatışması biçiminde göstermeye çalışmaktadırlar. Ama yaşanan bu kaosu zemin, dıştan körüklenen ve tekeli burjuvaziyle yürütülmeye çalışılan carpak kapitalizm, esas kıskırtıcıları ve esas olarak düzenleyicileri de bu resmî-yarı resmî güçlerdir.

1978'de ilan edilen sıkıyönetim bu güçlerin sabote etmesiyle ve komutanların görevlerini savsaklamasıyla başarılı olmuştur ve bu fırsat bugünkü askeri rejimin yaratılması için kullanılmıştır. Terörü, en etkin biçimde, esas olarak düzenleyenlerle, bugün iktidara el koyanlar arasındaki zımnı birlik bugünkü yönetimin anti-demokratik bütün uygulamalarıyla belli olmaktadır. Çünkü Türkiye'yi iç çatışmaya yaklaştıran sansasyonel cinayetleri yaratan silah, oligarşi içine yuvalanmış güçlerin resmî silahıdır.

Yaşar Ümit Doğanay'ı, Cahit Orhan Tütengil'i, Abdi İpekçi'yi, Kemal Türkler'i dünyamızdan uzaklaştıran sağ ve sol çatışması değil, bugünkü politikayı yaratmak için bu oyunu tezgahlayan oligarşidir.

OPERASYONLAR

Bir yılda 60 bin kişi gözaltına alındı 47 bin kişi yargılanıyor

Cunta tarafından "Türkiye genelindeki toplumsal olaylarla ilgili" hazırlanan bir istatistikte, 1981 yılı içinde siyasi nedenlerle 60.000 kişinin yakalanarak gözaltına alındığı açıklandı. Söz konusu istatistiğe göre 12 Eylül 1980'den bu yana Türkiye genelinde Askeri Mahkemelerde açılan ve halen devam etmekte olan siyasi davalarda yargılanan sanık sayısı ise 47.000'e ulaştı. Yargılanmakta olan bu sanıklardan 44 bini çeşitli örgüt, 2.075'i sendika ve 660'ı da siyasi parti üyesi. 1981 yılında ülke genelinde meydana gelen toplumsal olay sayısının 2084 olarak verildiği istatistikte günde ortalama 1 yurttaşın siyasi olaylarda yaşamını yitirdiği belirtildi.

TUNCELİ VE YÖRESİNDE «MESE-1» OPERASYONU BAŞLATILDI

Cunta güçlerinin, Tunceli ve çevresinde 300 kadar yabancıların barındığı istihbaratına dayanarak «Mese-1» adıyla bir operasyon başlatacağı öğrenilmiştir. Bu operasyon için Kayseri'den hava indirme birliğinin getirileceği ve bölgenin tümüyle taranacağı bildirilmektedir. «Mese-1» operasyonunun ön hazırlığı sırasında 5 TİKKO militanı cunta güçleri tarafından katledilmiştir.

Cunta güçlerinin özellikle kırsal alanda yaygınlaşacakları bir dizi operasyon zincirinin ilki olan «Mese-1» operasyonunun 15-20 Mayıs tarihleri arasında başlaması bekleniyor.

Ayrıca, özellikle İstanbul ve Ankara'da da yeni bir tutuklama kampanyasının başlayacağı bildirilmektedir.

ANKARA:

Sıkıyönetim Kuvvetlerinin Ankara'nın çeşitli semtlerinde yaptıkları operasyonlarda 19 Devrimci Yol taraftarını yakaladıkları açıklandı. Ankara Sıkıyönetim Komutanlığına gözaltına alınan biri bayan 19 kişinin 1977 yılından beri Devrimci Yol içinde çalıştıkları ve birçok eyleme katılmış oldukları ileri sürüldü. Operasyonlarda çok sayıda silah ve yasak yayının ele geçirildiği açıklamada yer aldı.

Sıkıyönetim Kuvvetleri Ankara'da sürdürdükleri operasyonlarda 20 Devrimci Yol taraftarını daha yakalayıp gözaltına aldıklarını açıkladılar. Gözaltına alınan kişilerin "12 Eylül'den önce silahlı eylemler yaptıkları" ileri sürülen açıklamada, sahte kimlik, döküman ve silah ele geçirildiği yer alıyor.

ANTALYA:

Sıkıyönetim Kuvvetlerinin Antalya ve ilçelerinde sürdürdükleri operasyonlarda TKEP taraftarı 13 kişinin yakalanarak gözaltına alındığı açıklandı.

BİNGÖL-ELAZIG:

Sıkıyönetim güçlerinin Bingöl ilinde yaptıkları operasyonlarda sağ ve sol görüşlü 17 kişiyi gözaltına aldıkları açıklandı. Çok sayıda silaha el konulduğu belirtilen açıklamada, operasyonların sürdürüldüğü bildiriliyor.

İZMİR:

Sıkıyönetim güçlerinin yaptığı seri operasyonlarda 24 TDKP üyesinin yakalandığı açıklandı. Ege Ordu ve Sıkıyönetim Komutanlığı'nın açıklamasında, operasyonlarda çok sayıda silah ve yasak yayınla, yasadışı yayınlanan «Devrimin Sesi» dergisinin dağıtım hücreleri sorumlularının ele geçirildiği ifade edildi.

İzmir Emniyet Müdürlüğü Basın ve Halkla İlişkiler Bürosu'nun yaptığı açıklamada TDKP ile buna bağlı Genç Komünistler Birliği üyesi oldukları söylenen 42 kişinin yakalandığı bildirildi. Açıklamada sanıkların 1978 ve 80 yıllarındaki üniversite sınavlarına başkasının yerine katılarak partilerine taraftar kazandırmayı ve böylece demokratik düzeni değiştirip yerine marksist bir düzen kurmayı amaçladıkları söylenmektedir. Yakalananların evlerinde yapılan aramalarda bir tabanca, bir tektir makinesi ve bir kama ile çok sayıda yasak yayın bulunduğu ileri sürüldü.

Türkiye satışa çıkarıldı

Türkiye burjuvazisi 100 milyon liranın üzerinde bir harcama yaparak, Amerika'nın en etkili yayın organlarından biri olan Newsweek dergisinin 5 Mart tarihli sayısında 32 sayfalık bir özel reklam eki çıkarttı. Olay, çok sınırlı ve bir hayli çarpık olarak Türkiye basınına da yansıdı. Yerli basın, yazıların bir bölümünde yer alan ermeni sorunu ve Kıbrıs olayına ilişkin iddiaları eleştirmekten öteye gidemedi.

Oysa bu yayın, faşist iktidarı kendilerine tanıdığı güvencelere dayanarak büyük burjuvazisinin, Türkiye'yi topyekün satışa çıkarışının eşsiz belgelerinden birini oluşturmaktadır.

«TÜRKİYE ŞİMDİ SİZLERE NELER İKRAM EDEBİLİR»

Reklam veren firmalar arasında sermayenin hemen hemen tüm temsilcileri yer alıyor; 20 kadar kuruluş

arasında Koç, Akbank, Transtürk Holding, Kozanoğlu-Çavuşoğlu v.b. isimler dikkat çekiyor. Reklamlar, uluslararası ve özellikle Amerikan sermayesine, Türkiye'nin artık içinde serbestçe at oynatılacak bir meydana durumuna geldiğini duyurmak için kaleme alınmış. Oldukça ilginç bir dil kullanılıyor. Ticari çıkarlar, «Türkiye» adına savunuluyor. «Türkiye artık şunu söyle yapacak, bunu böyle istiyor...» gibi ifadelerle burjuvazi, «Türkiye, biz'iz» demeye geçiyor.

Örneğin Koç grubunun reklamı, «Türkiye Şimdi Sizlere neler ikram edebilir» sözleriyle başlıyor ve «1980 yazında enflasyon ve terörizm Türkiye'nin neredeyse parçalanmasına yol açacaktı. Aradan 18 ay geçtikten sonra şimdi durum farklıdır. 1982 yılında Türkiye nihayet iç sorunlarla uğraşmaktan kurtulmuş ve dış dünya-

ya neler ikram edebileceğini düşünmeye başlamıştır.» diye devam ediyor. Sanki Türkiye babalarının çiftliğiymiş de, nimetlerini ikram ediyorlar!

BİZ SİZİN DİLİNİZİ KONUŞURUZ
«Koç holding ikram eder de öbürü geri kalır mı? Sabancı'nın Yapı Kredi Bankası da verdiği reklama başlık olarak «Yapı Kredi Bankası, sizin dilinizi konuşan Türk Bankasıdır» sözlerini yazmış. Reklam içeriğinde, aynı tema defalarca işleniyor. «Siz bakmayın bizim Türklüğümüze, biz sizin ne istediğinizi, ne yapacağınızı anlar, planlarınızı uygulamanıza yardım ederiz» deniyor, özet olarak. Sermayenin dili ortaktır!

GENERALLER TÜRKİYE'Sİ

Reklam ekinde Türkiye üzerine yorum yazılarda yer verilmiş. İlk yazı «Generaller Türkiye'si: Demokrasi-nin Yeniden İnşası» başlığı altında 12 Eylül darbesinin haklılığını savunuyor. Halen mahkemelerde dinci hareketle, «Anadolu köylülerinin üniversiteye gidip marksist olan oğulları»nın yargılandığı, marksistlerin ardında Sovyet desteği olduğu v.b. alışıktığımız görüşler yer alıyor. «Aşırı sağ» olarak sadece dinci harekete atıfta bulunuluyor; MHP'nin hiç sözü edilmiyor. Aynı yazıda, işkence iddialarının, ABD'de güçlü olan Yunan kulisinin marifetiyle Avrupa'da yaygınlaştırıldığı gibi bir sav da(!) ileri sürülüyor.

Daha geniş bir yazıda ise, «Türkiye Ekonomisinde Yeni Planlar» başlığı altında, 24 Ocak kararları, Turgut Özal'ın dehası ve IMF'nin Türkiye'yi kurtarıcı hamilik rolü anlatılıyor. Yazı, Türkiye'nin IMF'nin tüm dediklerini yapmaya devamda kararlı olduğunu, ama bunun için «siyasi sukunet'in mutlaka korunması gerektiğini defalarca vurguluyor. «Siyasi sukunet'in korunabilmesi ve işlerin «tüküründe» gidebilmesi için Özal'ın Evren'e, Evren'in de, Özal'a daha çok uzun yıllar muhtaç olacağı belirtiliyor.

Bir başka yazıda Türkiye emekçileri uysal ve çalışkan insanlar olarak tanıttıktan sonra, «başka bir ülke için politik patlamalara yolaçabilecek sıkı ekonomik tedbirlere, artan işsizlik ve pahalılığa rağmen, Türkiye için durum farklıdır» deniliyor.

Bu yazının bir yerinde Sanayi-Ticaret Odaları başkanı Mehmet Yazar'ın eşsiz bir yorumu var. Mehmet Yazar, Türkiye'de işsizlerin henüz «patlamamış olmasını» aynen şöyle açıklıyor: «Türkiye için işsizlik, ekonomik terimlerden çok, kültürel ve sosyal terimlerle açıklanabilir. İşsizlik, ekonomik bir olgu olarak tanımlanamaz». Daha sonra, işsiz kalan bir kişiye geniş Türk ailesinin destek olduğunu, işsizlerin kalkıp köylerine döndüklerini ve sorun çıkarmadıklarını söylemiş. Böylece Mehmet bey tüm dünyaya Türk kültürünün enginliğinin yanı sıra «Türk tipi» işsizliğin seyrî konusunda harika bir bilgi aktarmış oluyor. Tabii, hemen ardından, DİSK'in kapatılması ve yöneticilerinin ne büyük bir şiddetle cezalandırılmasının düşünüldüğü anlatılıyor. Böylece yabancı sermayeye, siyasi istikrarın olabileceğince sağlandığı, gelecekte de bozulmaması için her gerekenin yapıldığı söylenmek isteniyor.

KIT'LERİ ALIR MISINIZ?

Ekonomik yorum yazısında Özal'ın en büyük derdi olarak KIT'ler sorunu ortaya konuluyor. Devlet subvansiyonları ile ayakta kalan, gerektiğinden çok personel çalıştıran, uzun yıllar düşük fiyatla mal satarak burjuvazinin canını sıkan KIT'lerin özel sektöre devri konusunda bay Özal'ın henüz bir strateji geliştiremediği anlatılıyor. Turgut bey aslında, satın alacak kadar güçlü yerli özel girişimci bulamıyormuş. Açıkça söylenmemekle birlikte, yazının genel havası, KIT'lerin yaban-

Oya YAYLALI

.....
cı sermayeye devredilebileceğini ima eder nitelikte.

Türkiye emekçilerini «uysal ve çalışkan» olarak tanıtan yazıya karşılık, işverenlerin de atılgan ve kararlı olduğunu belirtmek için «Genç Türkler» başlığı altında Fethi Ağalar isminde, Şikago ve Paris diplomalı bir «genç» tanıtılıyor. Halen Altınyıldız grubunun genel müdürlüğünü yapan bay Ağalar, verdiği demeçte, özet olarak, «Ruslara karşı sizi koruduğumuz halde neden bize para vermiyorsunuz, Dünya Bankası enerji yoğun fabrikalara yatırım yapacağı yerde neden emek-yoğun küçük işletmelere para vermiyor? Biz bu işsizleri n'apıcaz yani? Sözleriyle «genç Türk» kararlılığını gösterdikten sonra, sözlerini parlak zekasının kanıtlarıyla bitiriyor: «Şimdi, en sonunda, yarından korkmaksızın işlerimizi yürütebiliyoruz. Türkiye'ye gerçek demokrasi şimdi geldi.»

Fethi bey haklıdır. Gerçekte işlerini fevkalade iyi yürütebiliyorlar. Burjuvazi açısından demokrasi zaten her zaman kendi işlerini «yürütebilmek» hakkı olarak algılanmamış mıdır?

IMF

baskın yaptı

Uluslararası Para Fonu (IMF) Türkiye Masası Şefi ile Türkiye'nin IMF temsilcisi Jack Groote 2 Mayıs günü ansızın Türkiye'ye geldiler. İki gün süren teftisten sonra ekonomik uygulamaları beğenmediklerini ifade ettiler. Özellikle «fiyat artışlarını» yüksek buldular, «sıkı para politikasının gevşetilmesi bu artışları kamçılamıştır» dediler.

Bilindiği gibi IMF'nin her üç ayda bir Türkiye Ekonomisini teftiş etme hakkı vardır ve bu özel bir anlaşma ile karara bağlanmıştır. Heyet'in önumuzdeki haziran ayında bu teftiş yapması gerekirken, bir ay önce ani bir baskınla gelmelerinin sebebi anlaşılamamıştır.

Heyet, 3 Mayıs günü teknik düzeyde bilgi alışverişinde bulundu ve daha sonra Maliye Bakanı Kaya Erdem ve Başbakan Yardımcısı Turgut Özal ile ayrı ayrı görüşmeler yaptı.

Bu görüşmelerde Heyet, Türkiye'deki fiyat artışlarının «tehlikeli bir eğilim içinde» bulunduğu ve bu nedenle «sıkı para politikasının kesintisiz sürdürülmesi» gerektiği yolunda sorumluları uyardı. Ayrıca Halk Bankasının esnaf kredileri ile Merkez Bankasının verdiği ihracat kredilerindeki faiz oranlarının artırılması gerektiği direktifi de verdiler.

Daha sonra Türkiye'nin dış ödemeler dengesi konusunda da ayrıntılı bilgi alan IMF Heyeti, uygulanan ekonomik programın ayrıntıları üzerinde de incelemeler yaptı. Bu incelemelerin sonucu ise henüz öğrenilemedi.

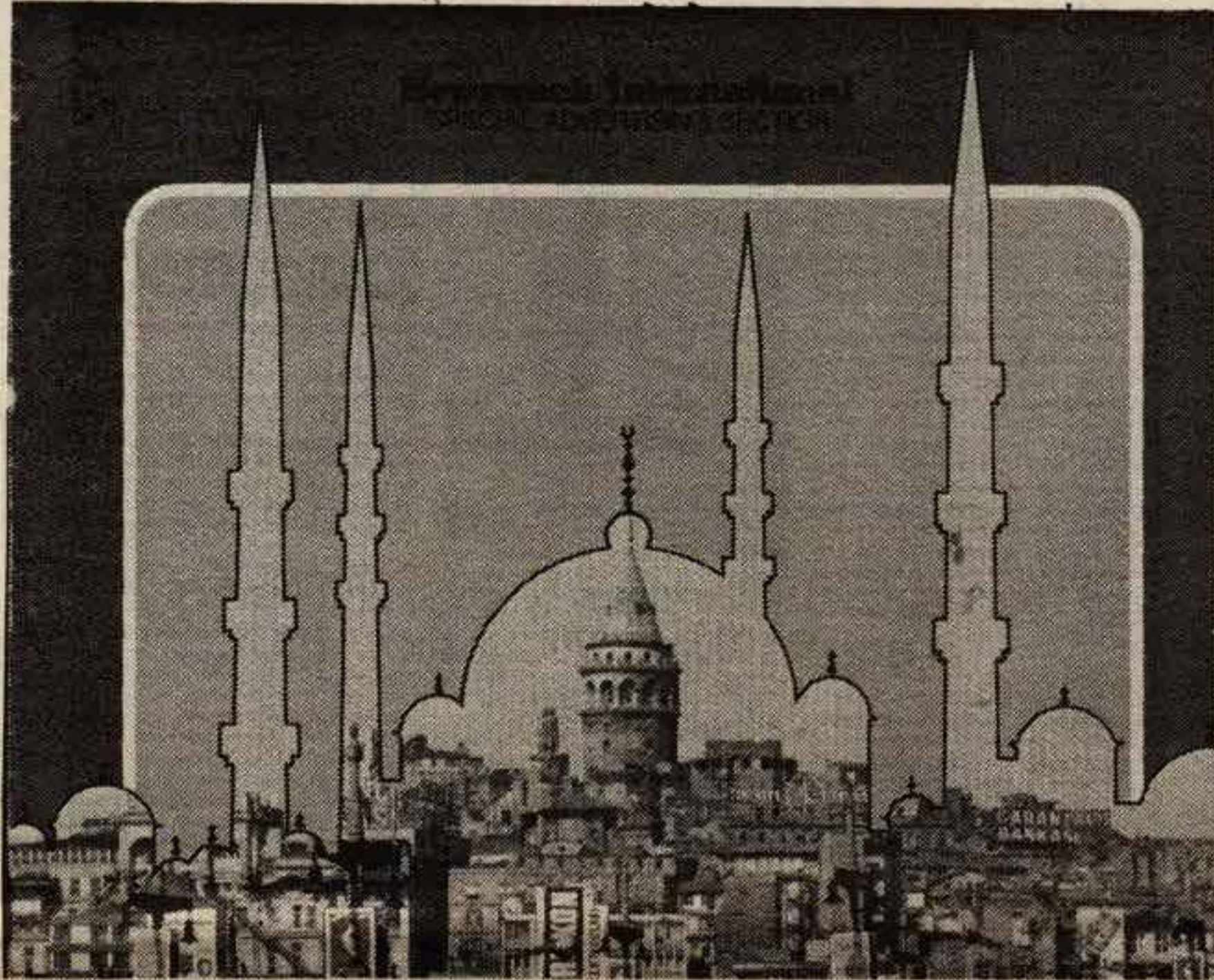
Türkiye'de işsizlik çığ gibi büyüyor

Ocak ayında 49 bin kişi iş istedi, sadece 5 binine iş bulundu.

İş ve İşçi Bulma Kurumu'ndan iş isteyenlerin sayısı Ocak ayı sonunda 579 bin 756'ya yükseldi. Ocak ayında iş istemek için kuruma başvuran 49 bin 381 kişiden sadece 5 bin 379 kişiye iş bulunabildi.

Türkiye'de iş arayanların büyük çoğunluğunun Kurum aracılığıyla iş aramadığı düşünülürse, işsizliğin ulaştığı boyutların korkutucu olduğu ortaya çıkar.

İş ve İşçi Bulma Kurumu Genel Müdürlüğü'nün basına verdiği bilgiye göre kayıtlı işsizlerin yüzde 62,6'sı okur yazar, yüzde 31'i orta öğrenim görmüş, yüzde 4,4'ü okuma yazma bilmeyenlerden oluşuyor. Yüksek öğrenim görmüş işsizlerin sayısı ise yüzde 2'yi bulmaktadır.

VUR ABASI YANIGA

30 Nisan 1982 günlü Hürriyet Gazetesi iri, kara puntolarla yedi sütun üstünden bir haber verdi: «Boğaz köprüsü satılıyor» diye. Bu konuda Devlet Bakanı Mehmet Özgüneş bir açıklama yaparak şöyle diyor: «Boğaz köprüsünün satışa çıkarılması karar aşamasına gelmiştir. Buradaki amaç Boğaz Köprüsü yurt dışında çalışan yurttaşlarımıza hisse karşılığı satılarak yurt dışındaki dövizlerin yurdumuza kanalize edilmesidir. İkinci bir amaç ise, kazanılan bu paralarla ikinci bir köprü'nün gene boğaz üstünde yapımına başlamaktır.»

Ne diyelim? Sağolsunlar. Onlar da düşünmeseler gurbet ellerde bizi kim düşünür başka. Cunta hükümeti de olmasa hali duman yurtdışındaki işçilerimizin. Kovulmak istenir, sokak ortalarında önu kesilir, dövülür, gece evlerine baskınlar düzenlenir, her Eyalet toplantısında üstüne paha biçilir. Neyseki Cunta hükümeti yetiştirdi imdada. Bir ekmek kapısı açtı ki sorma gitsin. Çek bankalardaki yılların alın teri olan bir kaç markını, fuankını gönder Türkiye'ye, al köprü'nün bir kaç küplük bir beton direğinden bir yer, hem kendi geleceğini kurtar, hem çocuklarının. Hatta parayı göndermeden sen göç çoluk çocuğunla. Nasıl olsa işin garanti. Arkan garanti, geleceğin garanti. Arkan Cunta Hükümeti, geleceğin Boğaz Köprüsündeki bir kaç metre küplük betonun. Yerleş boğaza betonunun görülebileceği bir apartmana gel keyfim, gel. Çalışsın beton, gelsin paralar. Hem sen kurtul, hem memleket. Çocuklarını da kaydettiler Boğaziçi Üniversitesine, tamam. Olmasa ilk torunun adını bile «Boğaz» koy.

İşin şakasını bir yana bırakalım, bu, doğrudan doğruya yurt dışında çalışanlarımıza bir hakarettir, afedersiniz bilmem ne yerine koymaktır.

Önu yok arkası yok yaban ellerde alın teri dökenlerimizin. Önu Alman, kovmak ister, arkası Cunta Hükümeti, soymak ister. Buradan Eyalet Başkanları, oradan Ziraat Bankası. Pardon bir de Mehmet Özgüneş çıktı. Buradan Mathöffer, oradan Turgut Özal. Vur abası yanığa. Bu gün Boğaz Köprüsü'nü satışa çıkarırsın, yarın Çukurova'yı. Nasıl olsa memleket geniş. Sat parsel parsel. Sonrada ne zaman canın isterse iflas ettiğini ilan et, vur tekme. Daha öncede bin bir vaatla yurt dışından, işçilerin dövizleriyle onların ortak ettiği binlerce şirket ne oldu? Hepsi battı, iflas etti. Ya marklar, franklar? Beylerin ceplerine. Ne diyelim, sizde utanma olmadıktan gayri. Bir halk ozanımızın iki dizesiyle bitirelim haber-yorumumuzu: «Taze tavuk eti pirinç pilavı / ye babam ye, böyle devran bulunmaz.»

Avukat Şerafettin Kaya:

TÜRKİYE'DE İMHA PLANI UYGULANIYOR

Askeri Cuntanın Sıkıyönetim Mahkemelerinde, çeşitli siyasetlerden bir çok devrimcinin avukatlığını üstlenen Şerafettin Kaya, 15 Şubat 1981'de gözaltına alındı. 16 gün işkenceye kaldı. Gözaltı süresini tamamladıktan sonra 23 Mart 1981 tarihinde tutuklanarak Diyarbakır Askeri Cezaevine kondu. 10 Eylül 1981 tarihinde tahliyesine karar verildi, ancak 23 Eylül 1981 tarihinde cezaevinden salıverilebildi.

Şimdi Federal Almanya'da bulunan avukat Kaya'nın Demokrat Türkiye'nin sorularına verdiği yanıtları özet olarak aşağıda okuyacaksınız.

Demokrat Türkiye:- Türkiye'deki askeri cunta yönetimine ilişkin kısaca söyleyecekleriniz nelerdir?

Türkiye'de Cunta canavarlaşmış, kana doymamakta. Her gün biraz daha azgınlaşıyor. Ve demokrasi vaadleri ile Türkiye ve dünya demokrat kamuoyunu aldatarak, tekelci-işbirlikçi burjuvazinin çıkarına hergün insanlara kan kusturuyor.

Türkiye genelinde köylü, işçi, esnaf ve memur uygulanan ekonomik politika nedeniyle açlığa ve sefaletle mahkum, hergün biraz daha sıkışırken Kürt halkı da (bilhassa köylü) jandarmaların, polis ve askeri timlerin hergün şiddetlenen baskı ve zulmünden dolayı kan ağlamakta ve yaşamı kanla-irinle yoğrulmaktadır.

İşkencehaneler birer kasap dükkanı, işkenceciler zalim bir kasap. Burada insanlar öldürülmekte veya sakat bırakılmakta. Sorgulamaya alınan genç ihtiyar, kadın ve erkek her demokrat, devrimci ve yurtsever vücudunun bir parçasını, ya sağlığını kaybederek veya yaşamının üçte birini ruhen veya fiziken zindanlarda yitirerek yaşamına dönmekte.

D.T.- Bu konuyu biraz daha açar mısınız?

Siyasi tutukluların bulunduğu askeri cezaevleri bir esir kampı, bir Nazi kampından öte, tarihte eş görülmemiş uygulamaların sahnelendiği birer vahşet kampı, kan, ve irin!... Buralarda, tasdikları düşünceden ve sahip oldukları direniş gücünden korkulan yigit devrimci-demokrat ve yurtsever insanların yokedilmesidir gündemde olan. Cuntanın binbaşları, yüzbaşları, teğmenleri, assubayları ve erleri inatla ve hıncla yoketme planını uygulamaktadır.

Cunta Türkiye'nin genelinde demokrat işçiler, köylüler ve memurlar üzerinde baskıyı sürdürürken, tutuklu devrimci, demokrat ve yurtsever ve bunun yanında Kürt halkını imhaya planlamıştır. Bu nedendir. 12 Eylül 1980 tarihinden hemen sonra Kürt köylüleri (bir çok ilde) beyaza boyatılmıştı. Bu imha cezaevlerinde sürdürülmektedir. Kürt halkının soykırımı da halen gündemdedir.

D.T.- Askeri hapishaneler? Siz Diyarbakır Askeri Cezaevinde bir süre yattınız?

Banyo yok.. içmeye yeterli su yok.. Dışardan gıda sağlama olanağı yok. Üç kişiye, ancak bir kişi için yeterli ekme ve yemek verilmekte. Radyo, televizyon, kitap, kalem yok. Okumak ve yazmak yasak. Bunun yanında her gün dayak ve her gün işkence, adice ve vahşice şovenizm uğruna. Milli ruh-Milli düşünce saf-satışıyla tarihte eşine ender rastlanan canavarlıklar ve barbarlıklar sergilenmekte... Binlerce, onbinlerce yigit insan, acı, susuz, bitlerle koyunkoyuna, pislik ve sefalet içinde, dayak ve işkence altında, şovenist uygulamalara karşı başı dik yaşam direnişi içinde, ama, hergün biraz daha çökerek ve biraz daha eriyerek...

D.T.- Tüm bunlar yargı önünde duruşmalarda açıklanıyor. Nasıl bir sonuç alınıyor?

U.S.A. patentli cuntanın şefferi ve emirlerindeki işkenceciler, şovenizmin gir-dabında ağızları salyalararak bu vahşeti işkencehanelerde, cezaevlerinde ve Kürt köylerinde sergilerken yargı ve sav-cılar yasal duruma nazaran vicdani körlük içinde. Beyinleri ve yürekleri ile sermayenin, onun uşağı cuntanın emrinde kör ve sağır. İnsanlık dışı uygulamalar onay verdikleri gibi, sanık sandalyesine oturtukları devrimci, demokrat ve yurtseverlere, yakıştırmaların doğruluğunu, kanıtların varlığını ve hukuksal geçerliliğini araştırmadan, değerlendirmeden idam ve en ağır cezalar vermekteler.

Savunma dizgesi ve savunuculuk gerçek niteliğini yitirmiş ve gereksiz bir kurum haline gelmiştir. Sanıkların duruşmada sorgulanmaları, savunmalarının alınması, avukatların duruşmada hazır bulunmaları göstermelik ve görünümde savunma dizgesinin korunmasından başka bir şey değildir. Cezaevlerindeki koşullar, savunucular üzerindeki baskılar, yaratılan korku, sanıklara duruşma salonlarında yapılan yasa dışı baskı karşısında zaten savunma söz konusu olamaz.

D.T.- Dışarda olan yazar, gazeteci, demokrat aydınların, bu olaylar karşısındaki tavırları nasıl?

Bir taraftan işkencehanelerde, cezaevlerinde, köylerde, mahalle meydanlarında ve mahkeme salonlarında bu dram yaşanırken, diğer taraftan sayın demokrat bilim adamları, hukuk adamları, aydınlar, basın mensupları, demokrasi havarisi yazarlar da kemalizmi sergilemenin ve kemalist görünmenin kaygısındalar. Nazlı Ilıcak, Ahmet Kabaklı, Ergun Göze, Tahsin Öztin ile kemalistlik yarışına girişmişler, bir türlü kemalistliği paylaşamamaktadırlar.

Su anda; radyo, televizyon, basın, saygı değer demokrasi havarisi zamanın keskin sosyalist veya hümanist yazarları, insan hak ve temel özgürlüklerinin kısıtlanmasına karşı çıkan bilim adamları, bırakalım olanları, yapılan işkenceleri gerçek biçimi ile kamuoyuna yansıtma ve sorun üzerine eğilmelerini, cuntanın Türkiye, dünya demokrat kamuoyunu ve uluslararası demokratik kuruluşları yanıltmak ve yapılan vahşeti gizlemek için sergiledikleri oyunların yapımcısı ve aktörleri durumundadırlar.

D.T.- Ya hukukçular?..

Hukuk kuruluşları ve hukuk adamları da, cuntanın halk üzerindeki baskı ve zulmüne, işkencehanelerdeki ve cezaevlerindeki canavarlığına, demokratik anlayışa işçi haklarına, özgür düşünce ve gelişime ters, tekelci işbirlikçi burjuvazinin çıkarları doğrultusundaki kurumlaşmasına hukuki kılıf aramaktalar.

D.T.- Anayasa, hazırlıkları, demokrasiye dönüş konularında kısaca görüşleriniz?

Türkiye'de askeri cunta kararlı. A.B.D. ve diğer emperyalist ülkelerin İran'daki gelişme, İran-Irak savaşı, ortadoğu ülkelerinde yükselen ulusal ve toplumsal muhalefet (anti şovenizmi, anti emperyalist) karşısında, stratejik durumu itibarıyla T.C. devleti üzerindeki hesapları ve hedefleri de belirgin. Dönüşü amaçlanan demokrasinin muhtevası da belirli ve buna dönüştürme endişeli.

Cunta demokrasiyi sürdürebilmeyi değil, örgütlemenin kalıcılığını sürdürebilmenin çabasında. Bunu biçimlendirmiş, oluşturduğu kukla danışma meclisine hazırlatacağı anayasa ile hukukileştirecek.

Bilinmelidir ki, hazırlanacak anayasa diktatörlüğü kalıcı kılma amaçlayan kuralları bütünü olacaktır. Tekelleşmiş sanayi burjuvasının çıkarları ön plana çıkarılacak ve burjuvazinin diğer kategorilerinin çıkarları ile uyum sağlanması gayreti gösterilecektir. Devlet, egemen burjuvazinin çıkarlarına denk düşen siyasi gericiilik üzerine kurulacak, generaller yine değişik biçimde (görünümde, sivile devredilmiş olacak) devletin ve ordunun başında kalacak, parlamento militarist ve bürokratik çerçeve içinde düğümlenecektir. İnsan hak ve temel özgürlükleri açısından, şu anda varolan kısıtlamalar hukukileştirilecek, politik ve ekonomik muhalefet odakları, ırkçı-şoven ilkeler doğrultusunda dizgeleştirilecektir.

6 Mayıs 1982

LANET KÖR SEYTANA!

Kürtler sabırlı olsun

Cunta kuvvetleri, Diyarbakır'da yaptıkları çeşitli baskınlarda "PKK mensubu" 39 Kürt'ü yakalamışlar. Kürtlerin evinde ele geçirdikleri iki adet daktilo makinasını da "suç aleti" olarak müsadere etmişler (Hürriyet, 6 Nisan)

İyi etmişler. Onca kürt okur-yazar değilken daktilo ile yazmak neyine Kürtlerin! Yani biraz lüks sayılmaz mı?

Doğrusunu söylemek gerekirse Kürtlerin işi zor.

Kürtçe konuşmak yasak! Yazmak yasak!

Türkçe kitap okumak yasak! Daktilo ile yazmak büyük suç! Çalışmak isterler, iş yok! Toprak isterler, yok yok!

Kaçakçılık tehlikeli, kursuna dizilirler. Dağa çıkarlar, peşlerinde komando birlikleri.

Köye inerler, baskın, operasyon, işkence!..

Peki ama ne yapsın Kürtler? Biraz sabırlı olsunlar canım, hapishaneler çoğalıyor işte.

Yakın bir zamanda tek Kürt açıkta kalmayacaktır; Öldürülenler mezara, sağ kalanlar hapishaneye...

Tekzip

Yabancılar sorununun Almanya'da popüler kişisi Bayan Funcke'nin bir toplantıda yaptığı konuşmayı. Hürriyet gazetesi, "Bayan Funcke bir Türk gibi konuştu." başlığı altında yayınladı.

Funcke bu konuşmasında:

"Türkiye Ortadoğu'da bizim bekçiliğimizi yapıyor, komünizmden koruyor." diyor ve ekliyor. "Türkleri Almanya'dan toplu olarak kovarsak ekonomik durumları sarsılır, bekçiliğimizi yapamazlar."

Hayır, Türkiye halkı böyle konuşmaz ve de emperyalizmin üniformalı, smokinli resmi bekçileri dışında kalanlar, kendilerini bekçi köpeği yerine koymazlar. İtiray halkımız adına asıl sahiplerine iade ederiz.

Tekerleme

Kaçtı kaçtı
Kim kaçtı
Orhan Aldıkaçtı
Neyi aldı kaçtı
Anayasayı
Nereye
Kefenleyip gömmeye
Ruhuna fatiha!

İpin ucu kimde?

ABD Dış Bakanı Haig:
"Türkiye seyahatimi ipe çekiyorum!.."

Hımm!.. Biz de merak eder durduk "İdam sehpalarındaki ipin ucu kimin elinde?" diye.

Şimdi anladık. Meğerse ipin ucu puştun elindeymiş!..

Bekçinin Görevi

Devlet Bakanı İlhan Öztürk basına verdiği demecde, "Biz Batı'nın sınır bekçisiyiz." diyerek patronlara serzenişte bulundu.

Öztürk bu demecinde demek istedi ki, "Biz Türkiye'de hapishaneleri sizin için doldurduk. Operasyonlar, işkenceler, idamlar hep sizin için! Siz yine de bizi kınıyor, ücretimizi kıyıyorsunuz!"

Burada biz bekçi ile patron arasında girecek değiliz. İşin ötesini alan ile satan, birlikte yatan bilir. Bizim bildiğimiz, Batı kan için haydut bekçilerden hoşlanmaz.

Adamlar, "vur" dediler ama "öldür" demediler!

Sünnetli Köpekler

Samsun'da bir köpek sünnet edildi diye kıyametler koptu. Danışma Meclisinde hararetle tartışmalar yapıldı. "Sünnet olanların müslüman olması" lazımmış. "Köpekten müslüman olmaz" mış falan filan...

Peki ama koyu müslüman olduğu halde hızlı Atatürkçü olan, koyu solcu olduğu halde cuntacı olan sünnetli köpekler ne demeli!...

Yalnız protokolde bir eksiklik var. Köpeğin sünneti ne Danışma Meclisinden, sağcı basından, cuntanın akıl hocalarından da birer temsilci çağrılmıyordu. Köpeğin kirvesi de sözgeli mi Ahmet Kabaklı olmalıydı. Hepsisi bu kadar.

Sadi Irmak neden ağladı?

"Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı" nedeni ile Danışma Meclisi, "özel program"lı bir toplantı yaptı. Toplantıda 1920 yılı ilk meclis üyelerinin adları "Divan Kâtibi" tarafından okundu. Sıra "Ankara Mebusu Mustafa Kemal"e gelince üyelerin hepsi birden:

"Burada!" diye bağırıldılar.

Bu olay karşısında Başkan Sadi Irmak dayanamadı, iki gözü iki çeşme ağladı. Irmak'ın gözyaşları çeşitli yorumlara yol açtı.

Acaba Sadi Irmak neden ağladı?

- Türkiye Büyük Millet Meclisinde böyle bir komedi oynandığı için ağladı?

- Kendisini Locadan izleyen MGK. üyelerine şirin görünmek için ağladı?

- Adı profesöre çıkmış kart bir adamın Büyük Millet Meclisinde bir Harboku-lu öğrencisi gibi bağırıldığına ağladı?

- Halkın kan ağladığı bir memlekette bu olayı bir fırsat bilerek ağladı?

- Halk oyu ile o meclise hiç bir zaman girmediyini, bundan böyle de asla girmeyeceğini ve hayatının en son fırsatını yaşadığını düşündüğü için ağladı?

Bilin bakalım Sadi Irmak neden ağladı?

Sülün Osman dirildi mi?

Sülün Osman'ın ünlü öykülerini bilmeyen yok. Anadolu'dan İstanbul'a gelen gariplere, İstanbul'da hayran oldukları ne varsa, her şeyi, her yapıyı, her yapıtı satardı, hem veresiye hem de çok ucuz fiyatlarla!..

Galata köprüsünü de satmıştı, bir kez değil, birkaç kez satmıştı. Köylülere!..

Bu öykünün tadı damaklarımızdayken, geçtiğimiz günlerde bir köprü satışı daha çıktı ortaya. Gazetenin birisi sürmanşet vermişti haberi

şaşırdık... Sülün Osman mı dirildi mi yoksa?..

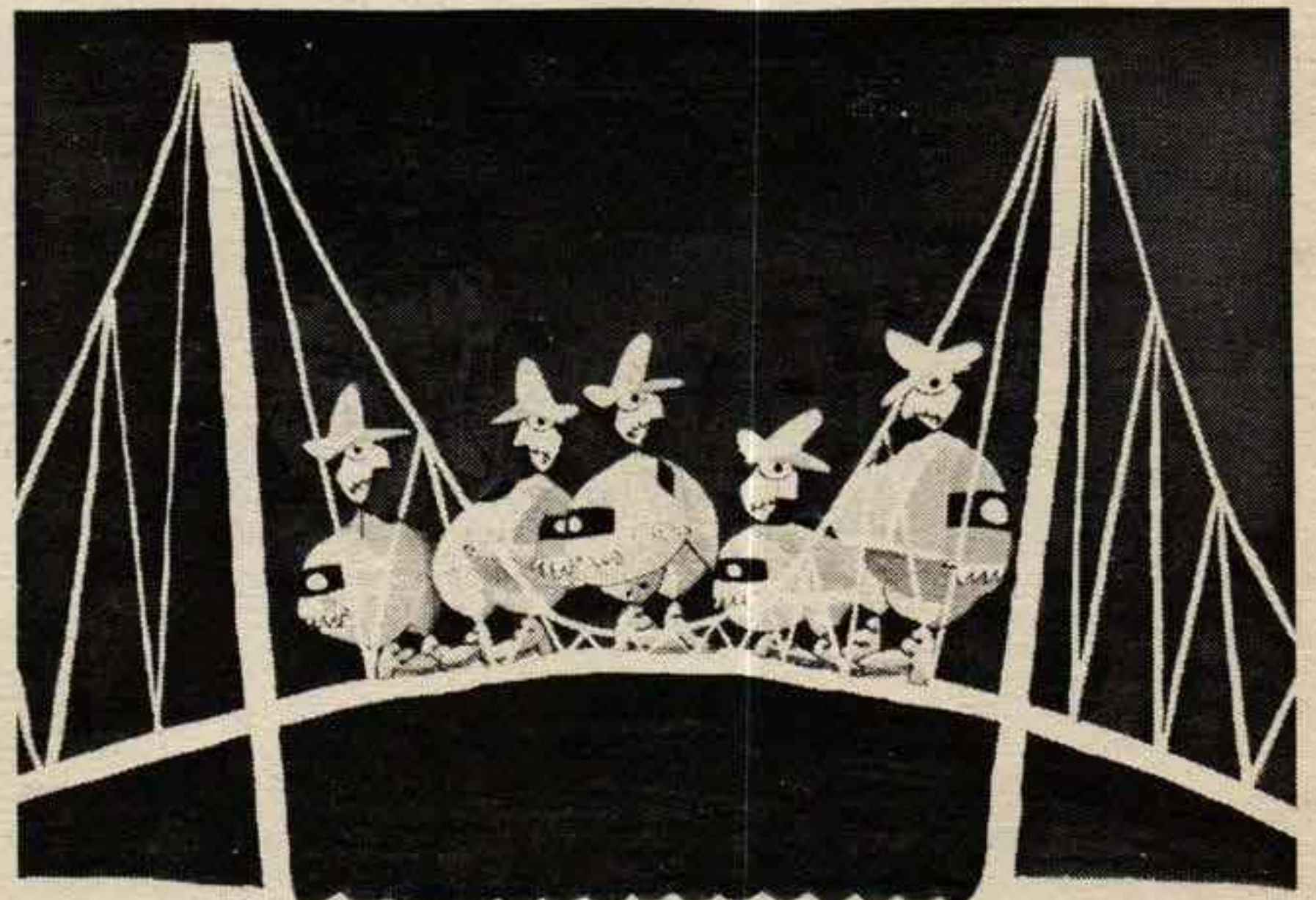
Hayır, hayır!.. Köprü satışı doğruy-

du ama satan sülün değil. Devlet Bakanı Mehmet Özgüneş'ti!..

İstanbul'un ikinci büyük köprüsünü, Boğaz köprüsünü bu kez de cuntanın bakanı satıyordu!

Ancak Özgüneş, Anadolu'daki köylülere değil, Almanya'daki Türkiyeli işçilere satıyordu! Sülün gibi öyle veresiye, ucuza falan da satmıyordu! Türk parasına da değil, Alman Markına satıyordu.

Eh, aralarında bu denli küçük bir fark olsun canım! Biri koskoca bir devlet bakanı, öbürü halktan bir başıbozuk, bir zübbük!

Demokrat Türkiye Mamak kapısında...

Ahmet ÇELİKEL

Demokrat Türkiye'nin Muhabiri Ahmet Çelikel, Türkiye'de gezdi, gördü, çeşitli çevrelerle görüştü, vazdı. Baskılar, yasaklar altında sesi duyulmayan halkımız, yaşanan olayları nasıl değerlendiriyordu, ne diyordu?.. Özlemleri, acıları, öfke-leri neydi? Geleceğe nasıl halıyor-lardı?

Ahmet Çelik, araştırdı, sordu, dinledi, gözledi, yazdığı röportajları Demokrat Türkiye'ye yolladı. İlk se-riyi bu sayımızda okuyacaksınız. "Gel aslanım Mamak'tan..."

MAMAK HASTALIĞI

Burası Mamak, Nizamiye Kapısı. Hava soğuk mu soğuk. Mizamiye Kapısının yüzü daha soğuk. Asker-ler, subaylar, namlular, süngüler, kelepçeler, cipler... Nizamiye Kapısı Ana-Baba günü, Nizamiye Kapısı bir savaş kapısı.

Analar, babalar, bacılar beklesiyorlar. Ellerinde torbalar, fileler... Kimilerin kucagında bebeler, sıra sıra, dal dala bekliyorlar. Kaslar çatık ama başlar dik. Anaların göz-leri buğula ama bakışları kursun gibi...

Korkarlar sanımsını, korkmuyor-lar. Konuşmazlar sanımsını, yamı-dırmı anladım. Yaşlı bir kadın, ama mutlaka "ana" olmalı. Adı Ayşe mi, Fatma mı. Sani mi ne bileyim! Bekli-yor, iste, basma enterasi, aşınmış bir çim çekti ile bekliyor. Oğlunu mu, kızını mı?.. Torunu da olabilir. Daha nazıktan bir çakım için gelir miydi bu soğukta bilemem?

"Sıra bekliyorum oğul... Oğlumu bekliyorum. Oğlum evli, oğlunun iki oğlu bir kızı var. Kız küçük, evde, oğlanlar okulda... Anaları mı? İse gitti, temizlik işini... Burada beklemek uzun, iki saat mi, üç saat mi, çok uzun dedim ya!"

Bir başka görücüye baktım yaşlı değil, genç de sayılmaz. Yüz çizgile-rinden çok çekmişliği anlaşıyor:

"Kocamı göreceğim. Sırası gelenler, kart alacaklar, kuyruk olacaklar, kart alanların adları okunacak, sıraya so-kulacaklar... İskence olsun diye böyle bekletiyorlar... Ne yapalım, once in-san iskenceden geçti. Bizim payımıza düşen iskence de bu!"

Saclar belden aşağıya genç kız kulak misafiri, tertemiz bir yüz, duduru gözler. Ama dünyaya meydan okuyan bir hali var:

"Nisanım içerde... Ben görüşmeye-ceğim. Soyadımız tutmuyor, Nikâha fırsat vermediler, attılar hücreye... Camasır, öte beri getirdim, onları göndereceğim."

Kocası tutuklu kadın konuşmak istiyordu. Sordum:

"Gorus süresi ne kadar?.."

"Beş dakika ama üç dakika ancak"

"Neden?"

"İki dakika bos kafesin önünde gezer. Sonra kocam gelir kıyar adımlarla, kafesin öte yüzüne. Eli kıcında, esas duruşta ve başında askerler..."

"Rahat konuşabilir misin?"

Acı bir gülümseme yayıldı dudakla-rında:

"Askerler rahat konuşmamızı sağ-lamak için basında beklerler! Sözle-rimiz bellidir her hafta, tek düze, Na-sılsın? 'İyiymi?' 'Sen nasılsın?', 'Ben de...'. 'Çocuk nasıl?', 'İyi'. 'Yakıt ala-bildin mi?' 'Bosver, camasırımızı ge-tirdim.' Ve düdük çalar, 'Mars mars,' komutu ile döner, kocam, görüş biter. Yarım kalan sözcükler düğüm düğüm yüreğime iner..."

"Üç dakika için üç saat!.."

"Üç saat değil bir gün, tam bir gün..."

Bir "ana" atıldı oradan:

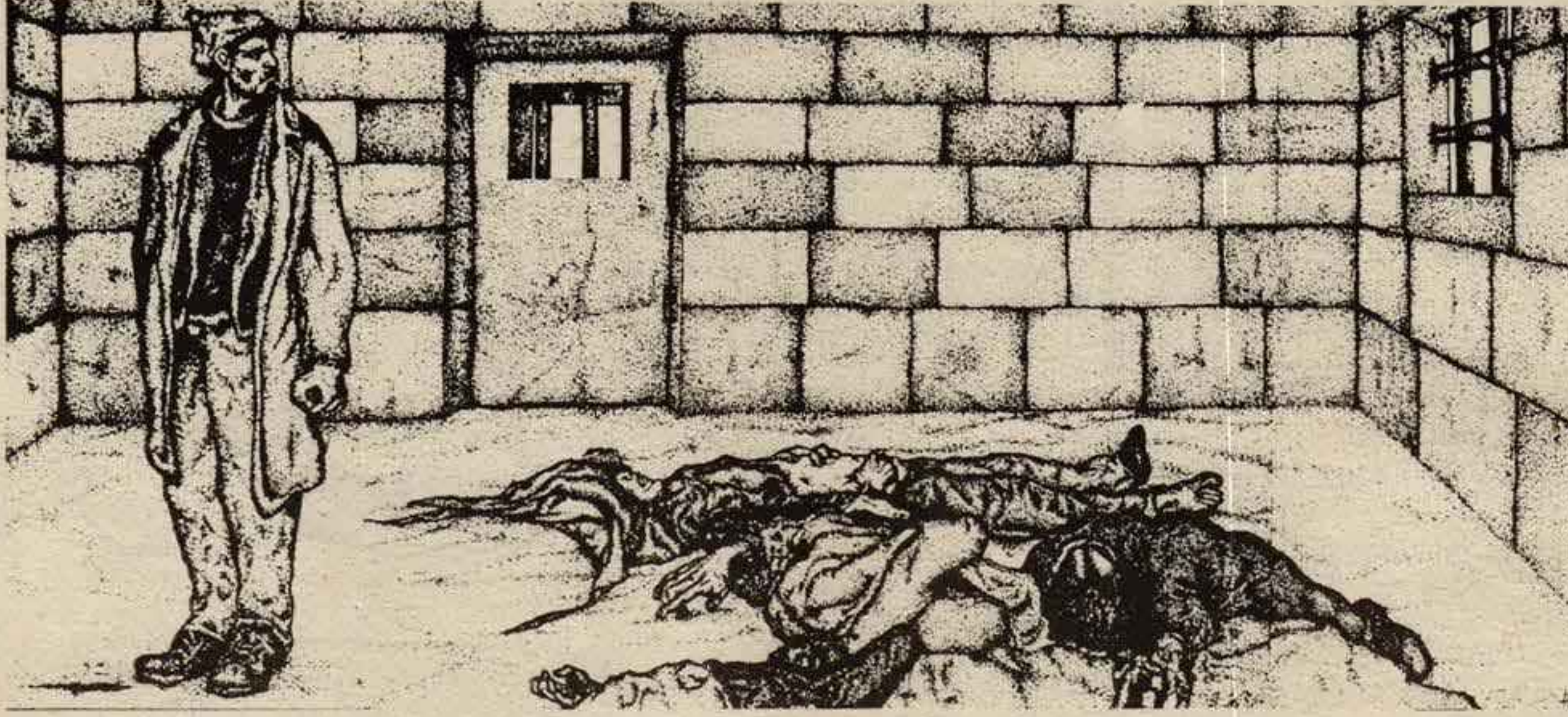
"Sen Mamak hastalığı nedir, bi-ler misin?"

"Bilmiyorum!.."

"Otobüs bulmak, sıra almak için erken çıkacakmış vola. Mamak, yakın mı, Ankara'nın dışında. Gelmeyi he-saba kat, gitmeyi hesaba kat, bir de yollar da otobüs beklemeyi... Ve bir gün ayaz yiyeceksin, bıçak gibi An-

Gel aslanım MAMAK'TAN

Halkımız yaşanan gerçekleri anlatıyor

kara ayazını... bir gün... Eve varır var-maz da yatağa... Dayananlar da var ama çoğunluk hasta düşer o gün. Ye-dğimiz ne, giydığımız ne? Ülser, siya-tik, sinir, romatizme... Sağlam hasta oluf. Biz her görüş günü hasta oluruz." Yaşlı ana içine çekti:

"Simdi anladın mı oğul, bu hastalığın adı Mamak hastalığıdır."

BURADA BİR BARUT FİCİSİDİR İNSANLAR

Ak saçlı adam yavaş yavaş yak-laştı. Aşınmış bir palto vardı sır-tında. Ak gömlek, kara kiravat. Kiravatın düğümü bağlandıktan sonra sanki hiç çözülmemişti.

"Biraz dikkatli olun, karsıdan gözleyenler var!" dedi.

"Umrumda değil!" diye karşılık verdi.

Ötekileri de gürleste hep bir ağızdan:

"Askerinden kork, polisinden kork, itinden kurdundan kork!"

"Canımız boğazımıza geldi yeter be!"

"Tüküreyim böyle yaşamın içine..."

Ak saçlı adamla tanıştık. Emek-li bir memur. 55 yaşında. Adını saklamadı ama yazmıyorum.

Memurun iki oğlu tutuklu. Biri Mamak'ta, öbürü İstanbul'da. İkisi-ne de ölüm cezası istiyor askeri savcılar.

"Ben ... mezunuyum. Biz çok ceptik, şimdi sıra çocuklarımızda. Ama şimdi daha bir zulüm, daha bir kara belâ onların başında..."

Koluma girdi:

"Söyle uzaklaşalım. Bir hiç yo-luna basım helaya girmesin isti-yorum!" dedi.

Sigarasını yaktı. Alnında da-marlar oluk oluk. Öfkeli, kaygılı. Bası duman duman:

"Otobüs ücreti 25 lira, gidis-dö-nüs 50 lira. Her şey onun gibi, her şey kan pahası. Elde para da yok. Kan ağıyor halk. Ev kirası, asgari ücretin iki katı. Benzin ateş alev. Benim arabam vardı. Benzine gü-cüm yetmedi, sattım. Değilse çü-rüyecekti. Elin yanına yakla-samazsın, yumurtanın semtine uğ-rama..."

"Yoksul halkı düşün bir, ak-samdan sabaha ekmek parası bu-lamayanları düşün bir, evine kö-nün alamayanları, iki yakası bir araya gelemeyenleri düşün bir..."

Surada içeriye tıkılanlar kimin çocukları? Yoksul halkın, dar ge-

lirli memurun, işçinin, köylünün... Varlıklı aileden olanlar da var, baba mülkünü tepenler, yoksulun yanında yer alan yiğitler de... Ama çoğunluğu...

"Çocuğunu tıkmışlar buraya, oğlunu, gelinini, kızını. Zorunlu her hafta geleceksin. Gelmezsen derdinden ölürsün, gelmezsen utanır, yerin dibine girersin. Gelis-gidis 50 lira. Eli boş mu gelecek-sin. Harçlık getireceksin, betona kıştırılmsı canına üç bes kurş vereceksin, kantinden bir şeyler alsın, çay parası versin. Zaten tek lüksleri çay, kap kara kirli çay. Disardan da bir şey almıyorlar. Karavana veriyorlar zehir zakkım. Paramın ne değeri kaldı. Haftada en az 250 lira harçlık vereceksin, sigara içiyorsa sigara getirecek-sin. Hemen hepsi içer, zehirlenir, oyalanır. Bir sigara 60 lira. Günde bir paket hesap et, çarp yedi ile, etti mi 420 lira. Ekle, topla ötekileri: 50+420+250=720 TL, haftada. Çarp dörtle 720x4=2880 lira. Alsana aylık asgari harçlık. Bu parayı vermek zorun-dasın, canından cigerinden söke-rek vermek zorundasın..."

Yutkundu. Mantosuz, bir hırka, bir entari katında titreyen köylü kılıklı kadının gösterdi:

"Bu kadın gecekondu mahale-sinde oturur. Sor bakayım bu sa-bah ne yedi? Ayaklarına bak, las-tıkları yırtıktır. Bu soğuklarda nasıldan dayanır bilemem? Oğlu tutuklu burada. Kocasını çoktan si-ze ömür. Her salı gelir gider. Bu-gün gelirken gördüm, koynunda üç paket sigarası var, oğluna ve-recek. Üç paket, üç gün. Ya son-raki günler?.. Sor bakalım, bu ka-dının bilet parası var mı? Vardır kuskusuz. Borçlanmış, ekmeğın-den kesmiş. Ana bu, yürek bu, can bu, dayanır mı, gelmesin de ne halt etsin!.."

"Ailesi buralarda olmayanlar-da var, parası pulu, avukatı, hiç gelip gideni olmayanlar da var. Ya onlar ne olacak? Arkadaşları onları sebil bırakmazlar. Paralari ortak harcarlar. Biz de öyle deriz, aman oğul kimsesiz yiğitle-re dikkat... Camasırımızı da biz yakatırız. Bu ziyaretçiler var ya bu ziyaretçiler, her hafta birkaç ki-sinin camasırını yıkarlar. Hepsi bi-zim otumuz, kardeşimiz... Bizler disarda, onlar içerde dayanışma içindeyiz."

"Dedim ya bu sabah otobüste olmalıydın. Konustular sessizce. Birden öfkeler büyüdü, yumruklar sıkıldı. Otobüsü kaçıracaklar sandım inan, şaka değil, bayağı öyle sandım..."

Emekli memur gözlerini gözle-rime dayadı:

"Bırak ötekileri, yalnız tutuklu yakınlarını düşün, akrabalarını, yakınlarını, dostlarını düşün. Ve de hapishaneye düşenlerin sayısını, içeri girip çıkanların, çeşitli bi-cimlerde öldürülenleri düşün. Az mı bunlar! Bir de içi içini yiyen sessiz çoğunluk var. Korkudan di-li bağlanmışlar... Hepsi bir barut fıcısı bilesin. Birden patlayacak-lar. Ama simdilik dayanıyorlar. Çünkü bir örgüt yok, bir alternatif yok. Yarı böyle bir umut doğsun bir, o zaman görürüz! Tasan selin altında kimler ılır, görürüz..."

"Bilirsin, 46 yaşında askerlik yoklaması biter. İhtiyat asker bile olamazsın. Ben 46'ya vardığım zaman, 'Savaş olursa gitmem, yaşım tamam!' diyordum. Simdi 55 yaşındayım. En önde giderim düşmanın üstüne..."

Ökesini bosalttı. Soluklandı:

"Çocuklarıma kızardım önce, rahat durun oğlum, başınıza dert açılır derdim, öğüt verirdim. Din-lemezlerdi. Simdi bu durumları yaşadıkça hak veriyorum oğul-larıma, hatalarımı anlıyorum. Düpedüz saldırdıyordı silahlı faşistler, halka saldırdıyordı, evlere, otobüslere, mahalelere saldırdıyordı, katlediyorlardı masum insanları. Bu delikanlılar onları korumaya çalışıyorlardı. O zaman da hükümet vardı, sıkıyö-netim vardı, asker vardı, polis vardı, bugünkü bes egneralin besi-de vardı. Ama ortarlarda kimse görünmüyordu... Ama simdi!.. Neyse söyletme beni!.."

ONLAR CASUS

Ben sormadan anlatıyordu, hep an-latıyordu. Sözünü bölerek araya gir-dim:

"Tutuklular koguslarda rahat mı? Havalan..."

Sözümü böldü:

"Tek kişilik hücrelerde dört kişi... Diri diri sokmuşlar..."

"Hücreler gecici bir 'tecrit' değil mi?.."

"Onu kulahıma anlat... Bir buçuk

yıldır hücrede yatar benim oğlum, ar-kadaşları da... Ötekiler de balık istifi... Her gün talim yaparlar..."

"Sağcılarla solcuların aynı koğuşta kaldıkları doğru mu?.."

"Hem doğru, hem yanlış... Kaç sağcı var içerde?.. 50 kişinin arasına iki üç sağcı koyuyorlar, casusluk yap-tırıyorlar. Pişman olmuşlar, barışmış-lar diye yaygara yapıldı. Ben karşı değilim, barışsınlar, konuşsunlar. Ni-ce fakir fukara çocuğunu cinayetlerde maşa olarak kullandı faşistler. Piş-man olsalar ne iyi. Kendi sınıfından halkı öldürmenin utançını duysalar ne iyi. Belki bu tür örnekler vardır..."

Voltamız birazcık uzamıştı:

"Sıranız gelebilir?.."

"Daha var. Görüyorsun kimse kuy-ruğa girmedir."

"Hapishane görevlilerinin sizlere karşı tavırları nasıl?.."

"Görüyorsun iste... İçlerinde iyi in-sanlar da var. Ama bu insanları rahat bırakmıyorlar, sürekli 'komünistlere karşı' şartlandırıyorlar. Hele erler, bizim çocuklarımız. Onlar bile rahat ve sıcak yaklaşmıyorlar."

"Sana bir olay anlatayım. Geçen hafta görüşte kızcağzın birisi, içerde-ki ablasına bir makara iplik getirmişti. Er'e verdi. Er ikircikli, götürdü karşı-da duran yüzbaşıya gösterdi. Yüzbaşı, ağzını açmadan elinin tersiyle itti. Meğer bu 'Evet!' anlamına gelirmiş. Er makarayı kıza uzatırken bağırdı yüzbaşı, 'Teslim al dedim sersem, anlamadın mı?.. İlişkimiz bu düzey-de..."

KOMÜNİST OROSPU

"Kızlarımız yaman!" diye sürdürdü konuşmasını, "Baskılara başeğmıyor-lar. Onların öfkesi erkeklerden fazla. Gözaltı hücrelerinde neler çektiler, neler, nice aşağılık iskencelerden geçtiler. Taylerin diken diken dinlersin!"

Yaşlı memur sigaranın birini sö-nürmeden öbürünü yakıyordu. Siga-rasını tekrar yeniledi:

"Hicabi Koçyiğit diye MIT'in bir düzmece adamını duymussundur mahkeme haberlerinden. Bu adamın geçen kapalı celsede anlattığı bir yüz-başı vardı, 'MHP hakkında ifade ver-mezsen seni toz ederim!' diye tehdit ettiğini söylemişti. Bu yüzbaşının adı Mehmet Bozdemir."

İşte Koçyiğit değilde pustyığidin bu ifadesi doğru. O faşist yüzbaşıyı her-kes tanır. Ama yerinde duruyor, kimse kılına dokunmuyor!"

"Hep böyle adamları, yani faşistleri secer gönderirler herhalde. Bizim oğlanın bölümünde iç hizmet sefi de böyle birisi. Hitap tarzı, 'Ko-münist orospu!' Önüne çıkanın copla kafasına vurur. O coplarken esas du-rusu bozmak, yerinden kıpırdamakta suç. Cezası ayrı bir iskence. İskence-den geçmeyen yok o bölümde. Du-ruşma sırasında bir bir anlatırlar. Ama adam yine yerinde..."

Dislerini gıcırdattıktan sonra yum-ruklarını sıkı:

"Bu acılar yalnız tutukluların değil, bizim de yüreğimizde damla damla büyümüştür. Bu yürek, bu can daha ne denli dayanır, bilemem?.. Dedim ya herkes patlayacak bir gün ve o zaman bu zulümleri yapanlar, yaptırınlar kaçacak yer bulamayacaklar..."

"Onlar da bunun farkında. Yumurta kıclarına dayandı. Kaçmak istiyorlar, bir an önce kaçmak istiyorlar. Anayasa, demokrasi, seçim diyerek acele edi-yorlar. Sorumluluğu böyle bir mizan-senle baskaları üstüne bırakarak kur-tulmak istiyorlar, ama kurtulamaya-caklardır elimizden..."

Enver Göke'nin dizeleri doküldü du-daklarından:

Gel aslanım Mamak'tan
Erzincan'dan Kemah'tan
Düşmanlar selâm ister
Gezden gözden arpacıktan

(Devamı gelecek sayıda)

Cesetleri Gizlenen işkence Kurbanlarının Belgeleri

Yüzden fazla devrimci ve yurtseverin ölümüne, onbinlercesinin sakat kalmasına yol açan işkence olayları karşısında cuntanın senaryosu sürekli tiyako ile sonuçlanıyor, yalanlar, düzeme oyunlar her geçen gün belgelerle açığa çıkartılıyor.

Yer darlığı nedeniyle biz bu belgelerden yalnız ikisini bu sayımızda yayınlatabiliyoruz.

Türkiye'de ve yurt dışında korkunç işkence olaylarının duyulması ve buna karşı tepkilerin büyümesi Karşısında savunmaya geçen Cunta generaller, baskın ve hükümeti aracılığı ile yoğun bir kampanya başlattılar ve buna halen sürdürüyorlar. Bu amaçla düzenlenen sonaryolar bir birini izliyor. Ne var ki mızrak çuvala sigiri izliyor, kanlı suratlarını maskeler örtmeye yetmiyor.

hiç bir tepki göstermiyordu. Benimle daha önce hem sorgumda hemde sorgu sonrası konuşan kendisini şube müdürü Tayyar Sevenler olarak tanıtan şahıs Nurettin'i kontrole geldi durumunu o şekilde görünce sorguyu yürüten THKO-B timi diye adlandırılan timin şefine-siz bu işi bilmiyorsunuz. Okul bitirmekle adam olduk sanıyorsunuz. Biz on senedir bu işi yapıyoruz. Artık sözümdüz dinlenmiyor. Bu işte karıncayı S.keceksin belini incitmiyeceksin. Öldüreceksiniz bunda yöntemi var bu şekilde olmaz. Buna biraz üst verin"dedi. Ama çenesi açılmadığından üst içiremediler. Sonra alıp götürdüler bir daha geri getirmediler, ayakbağı ve elbiseleri odada kaldı. Bende sorguda askıya asılırken elbiselerimi soyuyorlardı sorgu sonrası geri getirdiklerinde elbiselerim bazen sorgu odasında kalıyordu. Nurettin'i götürdüklerinden iki gün sonra sorgudan elbisesiz gelmiştim. Elbiselerimi istediğimde al bunları giy diye Nurettininkileri verdiler.Bende onlar Nurettin'in onalazım olur benimkileri getirin dedim, o zaman polis "artık onun elbiseye ihtiyacı yok size miras bıraktı"dedi. Bir daha Nurettin'i görmedim. O dönemde aynı odada kalırdı radyotörüne kelepçeli Harun Kartal,karyola hurdasına kelepçeli Buket Öktülmüş ve Nalan Gürates ayakları patlak olduğu için yürüyemiyen bu yüzden aşağı hücreye indirdedikleri Muharrem diye bir şahıs vardı.

Mahkemenin bu kararına karşı Hasan Asker Özmen'in ailesi ve avukatları, verilen cezanın azlığı karşısında yargıtaya başvurmak istediler. " üç yıla kadar cezaların temyiz edilemeyeceği, ancak sıkıyönetim komutanının başvurusuyla temyiz yolunun açılabilceği" şeklindeki cunta yasasının yürürlükte olması nedeniyle, temyiz için Ankara Sıkıyönetim Komutanlığına başvurular. Komutanlık, kararın "leyhte ve aleyhte temyiz edilmesine gerek görmediğini" resmi bir yazıyla avukatlara bildirdi. Yani, bir katile bir yıl ceza verilmesinin temyiz edilmesine gerek görmüyordu sıkıyönetim komutanı.

Bütün bunlar yetmiyormuş gibi ve üstelik mahkemenin Enver Göktürk'e 6 ay memuriyetten men cezası vermesine rağmen, emniyet müdürlüğü, işkenceciyi görevine devam ettiriyordu.

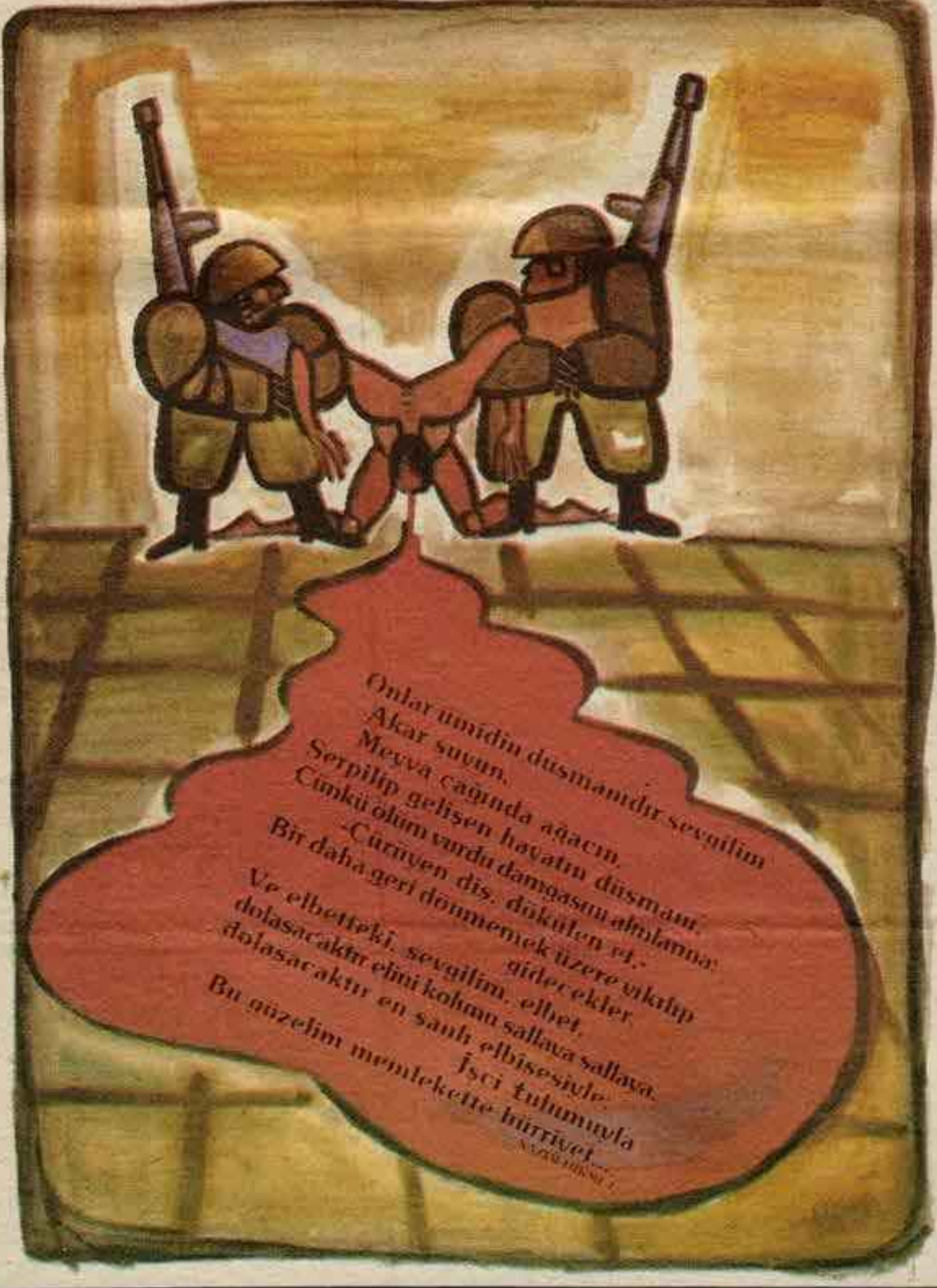
Evet, cuntanın işkence iddialarını soruşturduğuna ve suçluları cezalandırdığına kanıt olarak kamuoyuna açıkladığı Enver Göktürk olayının iç yüzü böyleydi.

İşkenceci diye verilen bir komiser muavinini görevi başında tutan bir rejimin "işkencecileri cezalandırıyoruz" şeklindeki iddialarına kim inanır?

İşkencede Ölenlerimiz

1. İrfan ÇELİK
2. Zeki YUMURTACI
3. Z. Abidin CEYLAN
4. Şadan GAZETECİ
5. Mustafa ÇEVİK
6. Ali ÇAKMAKLI
7. Ali İNAN
8. Hüseyin KARAKUŞ
9. A. Hilmi VEZİROĞLU
10. Mehmet CİZRELİ
11. Hasan Asker ÖZMEN
12. Gülden ERDEM
13. Ekrem EKŞİ
14. Ahmet KARLANGAÇ
15. Metin AKSOY
16. İlhan ERDOST
17. Cengiz AKSAKAL
18. İbrahim ESKİ
19. Şükrü GEDİK
20. Süleyman ÖLMEZ
21. Yaşar OKCUOĞLU

- 14.9.1980 İst. Em. Md.
- 18.9.1980 İst. Em. Md.
- 24.9.1980 Ank. Em. Md.
- 26.9.1980 İzmit cezaevi
- ... / ... 1980
- 26.9.1980 İst. Em. Md.
- 27.9.1980 İst. Em. Md.
- 27.9.1980 İst. Em. Md.
- 2.10.1980 Bursa Em. Md.
- 6.10.1980 MIT Böl. Mer.
- 7.10.1980 Ank. Em. Md.
- 12.10.1980 Ank. Em. Md.
- 14.10.1980 İst. Em. Md.
- 18.10.1980 İst. Em. Md.
- 21.10.1980 Ağrı Em. Md.
- 7.11.1980 Mamak Ask. Cv.
- 10.11.1980 Artvin MIT Mrz.
- 16.11.1980 Ank. Em. Md.
- 19.11.1980 Gebze Karakolu
- 20.11.1980 Tunceli Em. Md.
- 5.12.1980 Ank. Em. Md.

"Haksızlığın envainı gördük...
Bu mu kaanon?
En gamlı sefaletlere düştük...
Bu mu devlet?
Devletse de, kanunsa da,
artık yeter olsun;
Artık yeter olsun bu deni
zulm ü cehalet..."
TEVFIK FIKRET

Zaman Kızıl Sultan Abdulhamid zamanı. Her şey susmuş. Bir, kara cübbeli muhbirler dolaşiyor gece sokaklarda. Her gece insanlar boğduruluyor kılı elli cellatlara karanlık mahzenlerde. Ne yasa var, ne devlet. Basın susmuş, geniş zamanda bülbül misali öten diller susmuş. Sairler Lale Devri'ne gitmişler, ud çaldırıp aşk, bülbül üstüne şiir söylemekte. Halkın üzerinde kara bulutlar, sırtlarında Abdulhamid'in şimşek kamçısı. Her şey yoksulluğa acıya gömülmüş. Zulmün karşısında herkes susmuş. Yalnız bir kaç aydın ayakta, dimdik, ölüm göze alınmış, boynu cellat eline hazır, ama gözlerde inanç, halkın sesi olma yüceliği, korkusuz ve alni açık: Tefik Fikret. Yüce ozan, yiğit ozan. Çağının gerçek aydını. Korkmuyor, haykırıyor. "Devletde de, kanunsa da, artık yeter olsun;" diye. Üstüne gidiyor celladın, hayının. Vız geliyor ölüm. Haykırıyor:

"Zulmün topu var, güllesi var,
kal'ası varsa,
Hakkın da bükülmez kolu,
dönmez yüzü vardır;
Göz yumma güneşten, ne kadar
nuru kararsa
Sönmez ebedi, her gecenin gündüzü
vardır."
TEVFIK FIKRET

Yurdumuzda olanlar, bu gün, Abdulhamid devrine rahmet okutmakta. Köyler işkencehane, hapishaneler, mahkemeler işkencehane. Yurdumuz işkencehane. "Yiğit dar günde belli olur," demiş atalarımız. Doğru. Aydın da öyle. Geniş zamanda bülbüle taş çıkartıp, dar günde kargaya bile rahmet okutturan aydın da var şimdi yurdumuzda, zindanlarda inleyen aydın da var yurdumuzda, eşcinselliğe birden bire merak salan aydın da, gazete köşelerinde geniş zamanda dilden faşizm sözünü düşürmeyip böyle dar günde ise gayrimeşru bir hükümetin gayrimeşru bir başkanına "Sayın Başbakanım" diye mersiyeleyen aydın da var.

"Sönmez ebedi, her gecenin gündüzü vardır" demiş yüce ozanımız Tefik Fikret. Boşuna dememiş. Gidecek bu kara günler, kara bulutlar

İşkencede ölen yoldaş için

Nihat BEHRAM

Senin alındaki yaralar
halkın yaralarıdır;
seni kırbaçlayan el
halkı da kırbaçladı..

Boynuna vurulan zincir
halkı boğmak istiyor;
beynini sarsan elektrik
halkı da örseledi..

Toroslar ah Toroslar
Hozat, Silvan, Tunceli
açlık, esaret, keder
kavga sizin içindir;
elinde katillerin
yoldaş sizin için canverdi..

Kimbilir ne kadar vahşice sana
vurdular, dağladılar;
direnen bakışların
nasıl zalimce katledildi?

Alındaki yaradan
boşa ldi belki bütün kanın
fakat nehirlerin akıyor, dağların
rüzgarlıdır,
bak: yine çarpıyor kalbin
ortasında kağanın.

AYDIN

"Edepsizlikte tekleriz / Kimi görsek etekleriz / H

tapulamadılar yurdumuzu, dağılıp gidecekler bir gün. Ve gök yüzü mas-mavi olacak. Fırtınaların yerini ılık dağ yelleri alacak. Esecik üstüne halkımızın Ağrı'dan, Süphan'dan, Toroslar'dan. Ama, ya aydınlarımız? Neye bu gayri meşru olana mersiye düzmek, neye bu suskunluk? Hem bu çağda. Kemikleri sızlıyor Nazım'ların, Fikret'lerin, Namık Kemallerin, Gazeteci Hasan Tahsinlerin, altı Rus topu üstüne kamçıyla giden Kurtuluş Savaşı kahramanı Abdülmecit beylerin.

Aydınlarımız suskun, aydınlarımız mersiye, aydınlarımız işkencede.

"Bağımsız Mardin Milletvekili Nurettin Yılmaz'a da çok işkence yaptılar," diye başlıyor elimizdeki mektup ve devam ediyor: "Önce hepimize yapılan kaba dayaktan geçti.

Çok kötü küfürler ediyorlardı. Zorla "Türküm" diye bağırmasını istiyorlardı. Nurettin Yılmaz susunca da veriyorlardı dayağı. Sonra çırılçırak ettiler hırslarını alamayınca. Falakaya yatırdılar sonra. Baylıncaya kadar vurdular. Sonra yan yana hücrelerde kaldık. Her gün işkenceye götürüyorlardı. Boklu suyla banyo yaptırıyorlardı. Ayaklarının altında yaralar açılmıştı, yürüyemiyorduk."

Evet Nurettin Yılmaz da bir aydın. İşkencede bir aydın. Halkın oylarıyla seçilmiş, halkın sorunlarını savunmuş yüreklilikle. Şimdi işkencede. Ama öbür yanda gene aydınlar meyhanelerde, kabuğuna çekilmiş karaya vuran midyeden beter. Aydınlar, anayasa tartışıyorlar söyle mi olsun, böyle mi olsun? Söyle olursa daha iyi olur değil mi Başbakan'ım? Tam Namık Kemal'in dediği gibi:

"Edepsizlikte tekleriz
Kimi görsek etekleriz
Hak'tan da ümit bekleriz
Ne utanmaz köpekleriz.

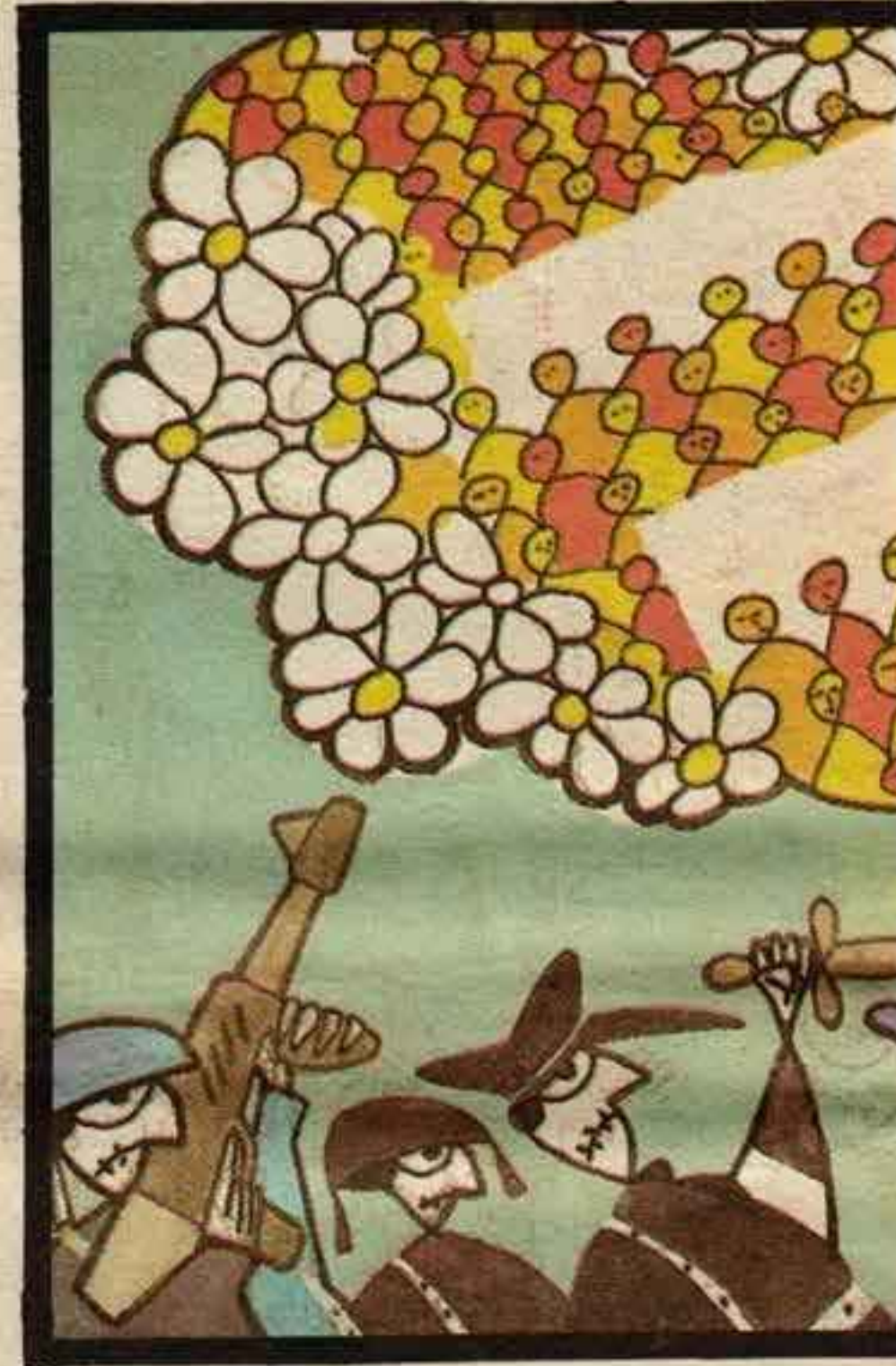
Gitme vatan gavgasına
Yetiş rütbe yağmasına
Daldık dünya safasına
Ne utanmaz köpekleriz.

Insan mı neyiz seçilmez
Bir zehiriz ki içilmez
Tavrımızdan da geçilmez
Ne utanmaz köpekleriz

NAMIK KEMAL

Namık Kemal, Abdulhamid zulmuna boyun eğen, susan aydına, yağcılık yarışına giren aydına içine kendisini de katarak böyle sesleniyor.

Susan aydını anlıyoruz. Korkuyor. Kınamıyoruz. İnsan et' ve kemik. Korkabilir. Sırasında susmak da bir erdemdir, susmasını bilene. Fazla üstüne gidemiyoruz susan aydınımıza. Çünkü sağdica gerdek kolay gelir, bir de damada sor, demişler. Davulun sesi uzaktan hoş gelir de demişler. Onun için fazla sözümüz yok korkup

susan aydınımıza. Bizim sözümüz de, yukarıya aldığımız Namık Kemal'in dizeleri de dalkavukluk yarışına çıkıp generallere, onun kukla hükümetine, onun kukla danışma meclisine "medhiye" yakıp akıl verenleredir.

Bir aydın: Osman Nuri Koçtürk, bir aydın: Bülent Ecevit, bir aydın: Orhan Apaydın, bir aydın: Sadun Eren ve saymakla bitmeyecek çok aydınımız da hapishanelerdedir. Bağımsız Diyarbakır Belediye Başkanı Mehdi Zana işkenceden sakattır, kulağı duymuyor, beli çekmiyor. Aydın bir Devrimci Nazif Kaleli işkencelerden belden aşağısını kaybetti, tutmuyor. Hapishaneler direnen aydınlarla doludur, saygıyla eğiliriz önlerinde. Sözümüz Nazım Hikmet'in deyişiyile:

KAYIP KİŞİLER

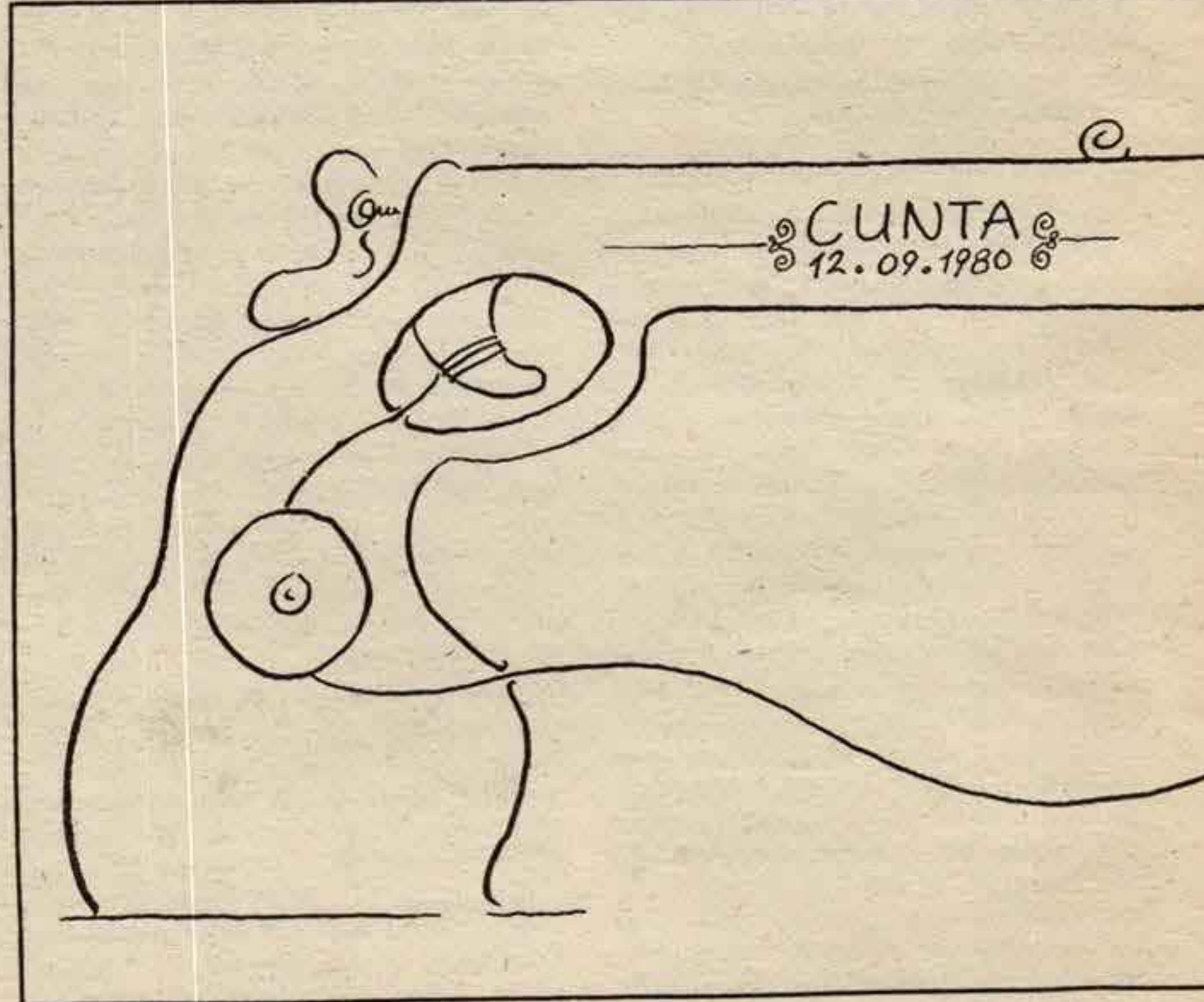
RAMAZAN DOĞUMCU,21 YAŞINDA ASKER

İstanbul Metris Topçu alayında askerliğini yapmakta olan Ramazan Doğumcu, 24 şubat günü 1. Şube polisleri tarafından alınarak bilinmeyen bir yere götürülmüş ve 16 nisan tarihine kadar hiç bir bilgi alınamamıştır. Olay, Ramazan Doğumcu'nun babasının 1 nisan tarihinde oğlunu Metris'te ziyarete gitmesiyle ortaya çıkmıştır. Komutanlarıyla konuşan Ramazan'ın babasına hiç bir bilgi verilmemiştir. İstanbul 1. Şube Müdürlüğüne yapılan yazılı ve sözlü başvurulara da "Bizde böyle bir kişi yoktur" denilmiştir. Oğlunun sağ olup olmadığını, araştıran baba Elazığ ve Tunceli Sıkıyönetim Komutanlarına da başvurmuş ve yine hiç bir cevap

alamamıştır. En sonunda Tunceli Emniyet Müdürü "Oğlunuz askerse bir gün biryerde ortaya çıkar, ama sağ ama ölü bilemem?" diyerek babayı İstanbul'a geri yollamıştır.

MUSA CİMEN, 59 YAŞINDA, 7 AYDIR KAYIP

Musa Cimen, 59 yaşında biri 1980 yılında faşistler tarafından öldürülen 7 çocuk babası. 10 ekim 1981 tarihinde oturmakta olduğu Tunceli'nin Tülük köyünden, sıkıyönetimin kolluk kuvvetleri tarafından alınmış ve bilinmeyen bir yere götürülmüştür. Bu tarihten sonra gerekli yerlere yapılan bütün başvurular cevapsız bırakılmıştır. 17 nisan 1982 tarihine kadar kendisinden bir haber alınamamıştır. Cunta 59 yaşındaki Musa Cimen'in başına ne geldiğini açıklamalıdır.

arfi yırtılmamış mektup almak yasak...

NİMLAR

an da ümit bekleriz / Ne utanmaz köpekleriz"

N. KEMAL

"Behey! kaburgalarında ateş
bir yürek yerine
idare lambası yanan adam!"

Sözümüz gene Nazım Hikmet'in di-
zeleriyle:

"Behey armut satar gibi
san'atı okkayla satan san'atkâr!
Ettiğin kâr

kalmayacak yanına!"
dediği aydınlaradır.

"Osman Nuri Koçtürk'ü yanımıza
getirdikleri zaman ayakta duramı-

Aydın'ın bir sınıfı yoktur. İki temel
sınıf arasında tercih hakkına her za-
man sahiptir. Önüne hazineler de
serilir, işkencehaneler de. Seçme hak-
kına sahiptir. Bu seçmede hazinelere
el uzatırsa aydınlığından da olur.
Çünkü hazineler şimdilik yurdumuz-
da egemen sınıfların elindedir. Ege-
men sınıf statüyü savunur, var olan
durumunu pekiştirmek ister, tarihin
akışını durdurmak ister.

İnzibat gücü elinde olduğundan baskı
unsurudur. Fabrikaları ve hapishane-
leri çoktur. Her zaman aydına gerek-

Yurdumuzda bu gün bu üç aydın tipi
de yaşamaktadır. Egemen sınıflara,
generallere kuyruk sallayan, akıl ho-
calığı yarışına giren, gözleri işkence-
lere, zulme, yoksulluğa kapalı satıl-
mış aydınlar.

Ürkek, serçe korkaklığında, işken-
celere, zulme karşı. Ama sessiz, içine
kapanmış korkak aydınlar.
İşkencelere "eyvallah" demeyen, yi-
ğit, düşündüğünü haykuran, işçi sınıfı
ve ezilen sınıflarla birlikte gelecek
güzel günlerimizdeki yüz akımız ay-
dınlar. Selamlarız.

Aynı sınıflama yurt dışında olan
aydınlarımız için de söz konusudur.
Yurt dışında da hapishanelerde sü-
nülen insanların çığlıklarını duyma-
mazlıktan gelen, analarımızın göz
yaşlarını görmek istemeyen, dünyası-
na kapanmış, kendini özel uğraşlarına
bırakmış, dünyada yalnızmış gibi olan
aydınlarımız da var. Oysa burada iş-
kence de yok, zulüm da. Ama içi ka-
rarmış aydınlar onlar. Korkak, ülke-
sinin sorumluluğunu taşıyamayan ay-
dınlar. Ne diyelim, siz deyin ne diye-
ceksiniz. Oysa haykırabilirler, yaza-
bilirler. Sanki habersizler yurdumuz-
da olan bitenlerden.

"Telgrafın tellerinde serçeler
telgraftan habersiz biçareler
bakar kör ettiniz milletimi
yağlı urganlara gelesiceler."

NAZIM HİKMET

İşçilerin, köylülerin, gençlerin ya-
nında aydınlarla da dolu zindanlar.
İşkenceler akıl ızan almaz boyutlarda.
En büyük işkencehaneler hapishane-
ler.

Bir Ahmet İsvan, bir Sadun Aren,
yaşları elliyi çoktan geçmiş, Zindan-
larda çile dolduruyorlar, her günleri
işkencede. Tekmeleniyorlar, hakarete
uğruyorlar, kişilikleri yok edilmek is-
teniyor faşizmin kanlı zindanlarında.
Ama direniyorlar, yılmıyolar, düşün-
yorlar, aydın olmanın gereklerini ye-
rine getiriyorlar. Bir İsmail Beşikci
villardır hapislerde. Suçu kitap yaz-
mak. Ama o oturup kendi dardına
yanmıyor. Doğuda köylülerin basıldı-
ğını, köylü kadınların, erkeklerin çınlı-
cak köy meydanlarında dolaştırıl-
dığını şikayet için mektuplar yazıyor
başka ülkelerin aydınlarına. On yıl
ceza veriyorlar bu mektuplardan bi-
rine. Ama o yılmıyor.

Binlerce öğretmen bir kalemde iş-
ten atıldı. Çoluk çocuk ortada zerul
perişan. Ama direniyorlar. Faşist ge-
nerallere minnet etmiyorlar. Binlerce
öğretmen hapishanelerde. İşkencede
öldürüyorlar, hapislerde çürütüyor-
lar. Doktorlar, yazarlar hapishaneleri
dolduruyor. Egemen sınıfa yarıdaklı-
lık ederek pekala oturabilirlerdi bo-
ğaza nazır köşklere. Altlarında ara-
baları, çocukları kollejde, gündüzleri
pilajlarda, geceleri eğlence yerlerinde
pekala olabilirlerdi. Olmuyorlar. O-
nun yerine zindanları, açlığı, işkenceyi
seçiyorlar. Ne saflık efendim, değil
mi?

Değil, bir gün bir güneş doğacak
karanlık bulutlar ardından. Akın akın
gelecek işçiler, köylüler, ezilenler, yi-
ğit aydınlar. Meydanlar almayacak,
sığamayacaklar ovalara. En güzel
türküler söylenecek hep bir ağızdan.
Ülkem sömürsüz, ülkem ağasız, pat-
ronsuz, generalsiz olacak. Çocuklar
korkmayacak gece köyü jandarmalar
basar diye. Mavi gök yüzünde bulut-
lara binmiş uçma düşleri görececek ço-
cuklar, jandarma yerine.

İşte o zaman, o zaman bizden olma-
yan ey sizler, sizler nerede olacak-
sınız?

Ne diyecekler sizler için?

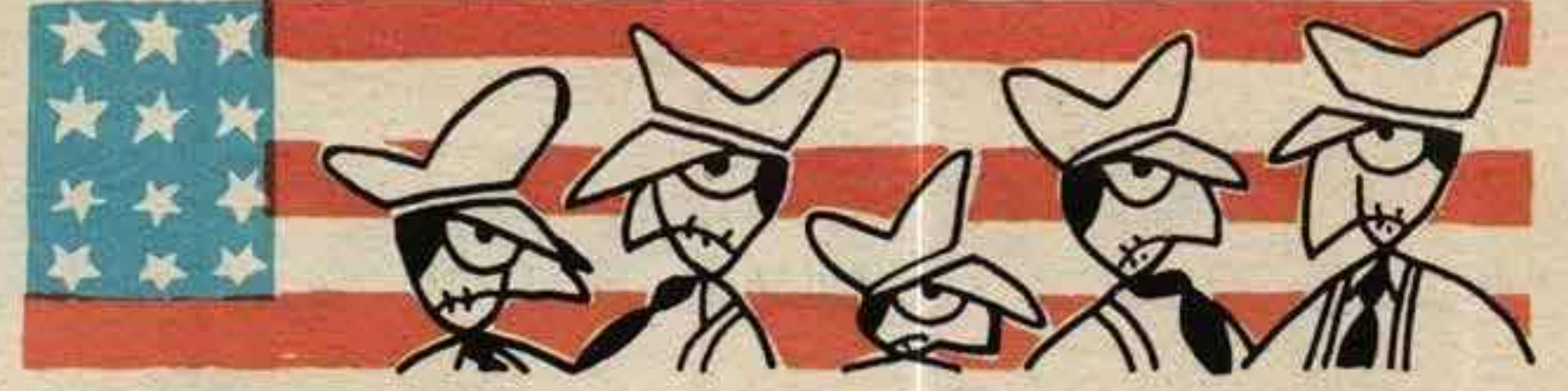
"Bu adam bugün açtır.

Açtır ama,
kaybetti bu adamda
kudretli ve büyük açlık bile kud-
siyetini...

A dostlar, bu adam
güneş batınca bir akşam

sattı arkadaşını;
sattı altın bir tepside arkadaşının
kanlı kesik başını...

NAZIM HİKMET

İşkenceciler

1. Ünal ERKAN	Ankara Emniyet Müdürü
2. Ülke MET	Ank. Em. Md. 1. Şubede müdür DAL grubundan
3. Kemal YAZICIOĞLU	Ank. Em. Md. 1. Şubede Em. Amiri DAL grubundan
4. Azmi DERİN	Ank. Em. Md. 1. Şube Md. DAL grubu
5. Mustafa HASKIRIŞ	Ank. Em. Md. 1. Şubede komser
6. Enver GÖKTÜRK	Ank. Em. Md. 1. Şubede komser muavini
7. Ali AKAN	Ank. Em. Md. muavini
8. Mustafa ÖNER	Ank. Em. Md. 1. Şubede komiser muavini
9. Davut BUCAK	Ank. Em. Md. 1. Şubede polis DAL grubu
10. Yusuf KÖKEN	Ank. Em. Md. 1. Şubede polis DAL grubu
11. Tugay TUĞRAK	Ank. Em. Md. 1. Şubede polis DAL grubu
12. Mahmet KOÇ	Ank. Em. Md. 1. Şubede polis DAL grubu
13. Rifat	Ank. Em. Md. 1. Şubede polis DAL grubu
14. Bünyamin	Ank. Em. Md. 1. Şubede polis DAL grubu
15. Hamdi AKDI	Ank. Em. Md. 1. Şubede polis DAL grubu
16. Bekir PULLU	Ank. Em. Md. 1. Şubede polis DAL grubu
17. Hasan ALATAŞ	Ank. Em. Md. 1. Şubede polis DAL grubu
18. Harun BOZOKLUOĞLU	Ank. Em. Md. 1. Şubede polis

Güneş bir yara gibi açılmış gökte
akıyor kanı

Uçak alanı,
Karşılayıcılar, eller göbekte:
coplar, cipler
hapishane duvarları, karakollar
ve darağacında sallanan ipler
ve siviller göze görünmez
ve bir çocuk işkenceye

dayanamadı
attı kendini emniyette üçüncü
kattan

Ve işte Emniyet Müdürü Bey
uçaktan iniyor
Amerikadan dönüyorlar
mesleki tetkikattan.

incelediler uyku uyutmamak
usullerini

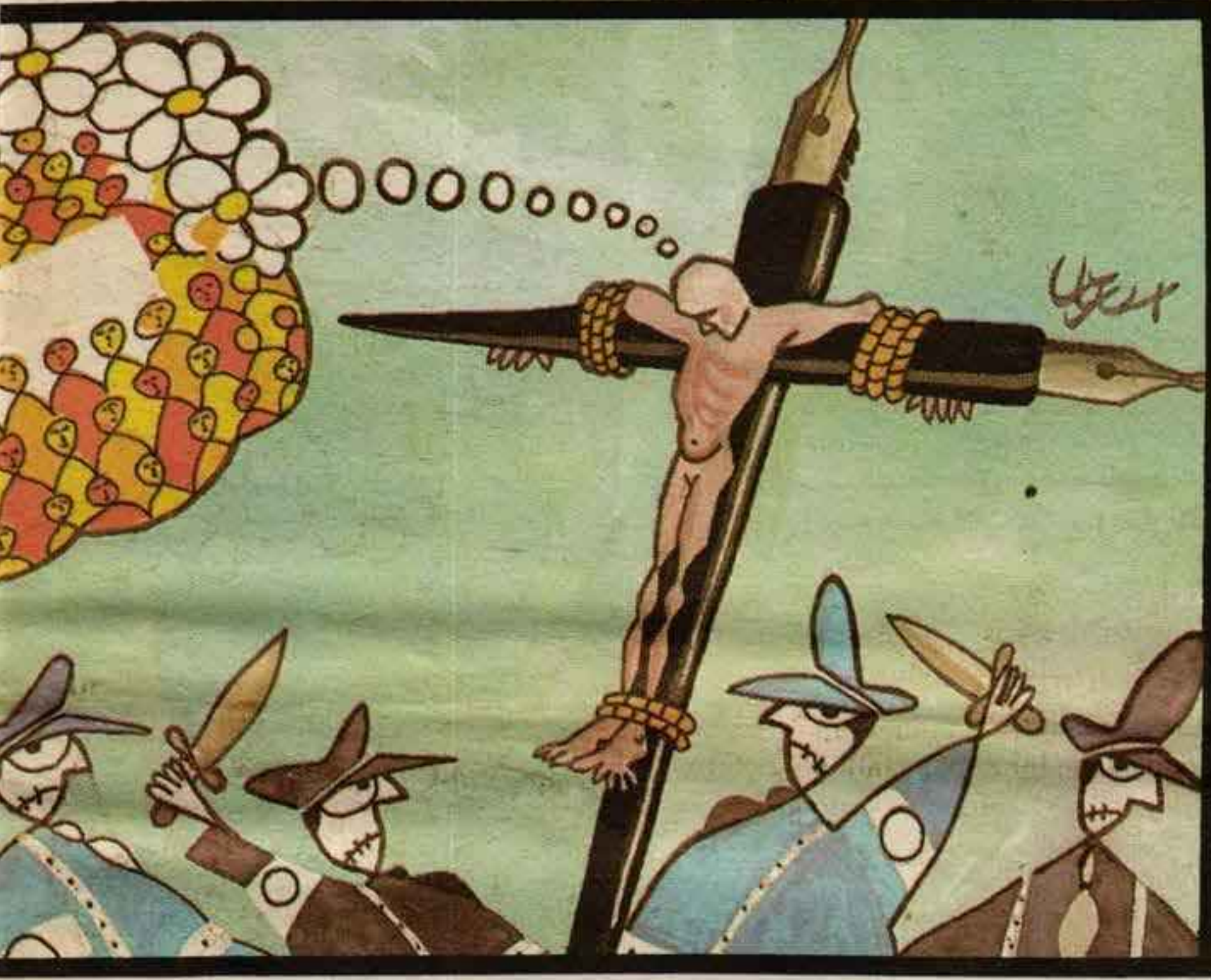
ve memnun kaldılar pek
hayalara bağlanan elektrodan
ve bizdeki tabutlukların üstüne
bir de konferans vererek
açıkladılar faydalarını
koltuk altlarına kaynar yumurta

koymanın
boyun derisini kibritle ince ince
yakıp soymanın...

Emniyet Müdürü Bey uçaktan
inıyorlar

Amerikadan dönüyorlar
ve coplar, cipler
ve darağaçlarında sallanan ipler
üstad döndü diye seviniyorlar..

Yıl 1959, Nazım HİKMET

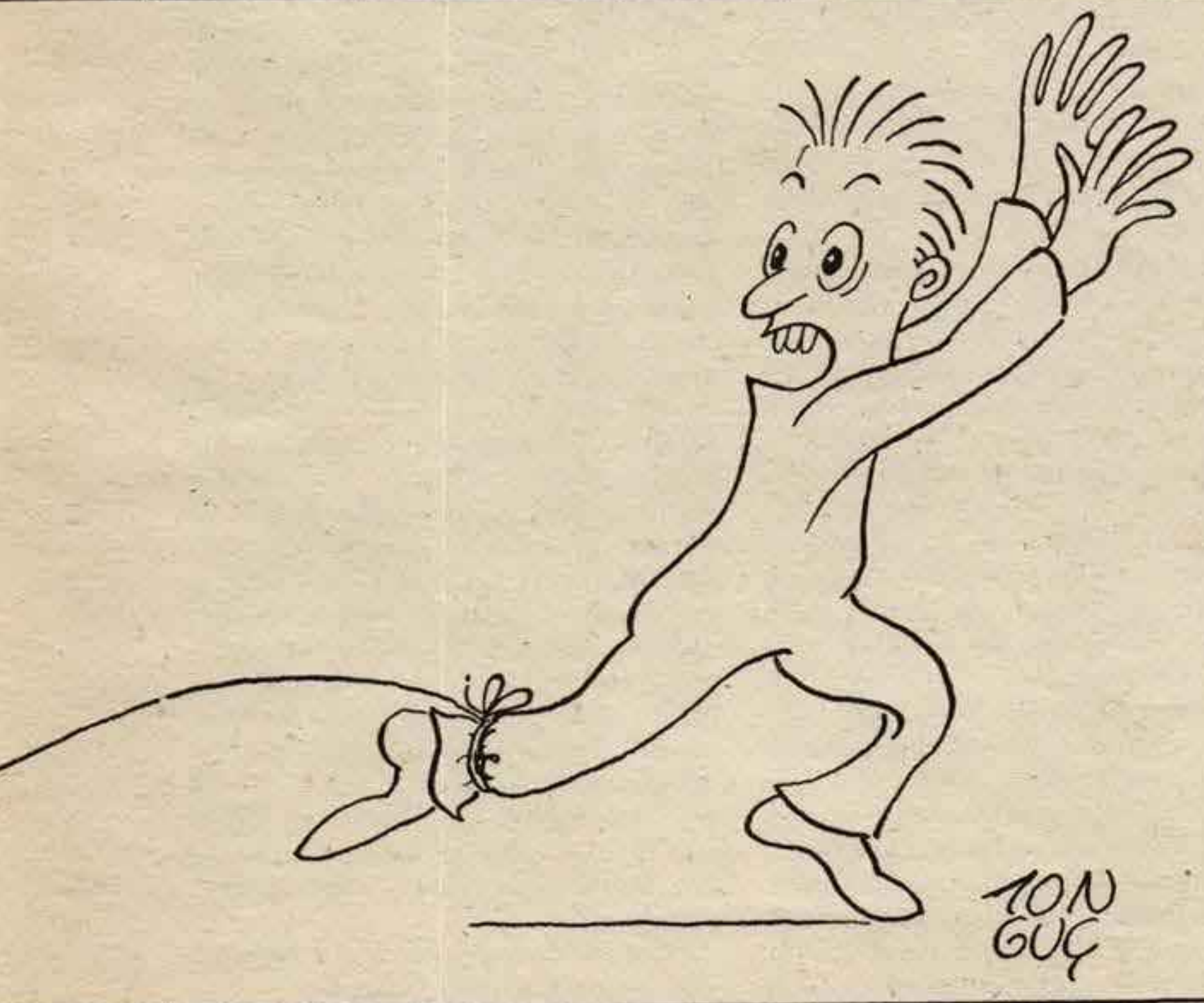

yordu. Ayakları şişmişti falakadan.
Yüzünü yanımızda bizim gibi duvar
döndürdüler, parmaklarının ucuyla
duvara dayandı. Ayak parmaklarının
üstüne dikelttiler bizim gibi. Öyle
durması gerekiyordu. Ağır gövdesi
dayanamadı, yere yığıldı. Dövdüler,
dövdüler. Bayılıncaya kadar. Önce
tanımadım kim olduğunu. Hücrede
tanıyanlar söylediler Osman Nuri
Koçtürk olduğunu." diyor elimizdeki
bir mektupta.

Osman Nuri Koçtürk değerli bir bi-
lim adamımız, değerli aydındır. Yaz-
dıklarından ötürü şimdi işkencededir.
Yılmayacaktır, inandığı yolda yürü-
yecektir. Aydın olmanın gereklerin-
den biridir yılmamak, korkuya kapılıp
sinmemek.

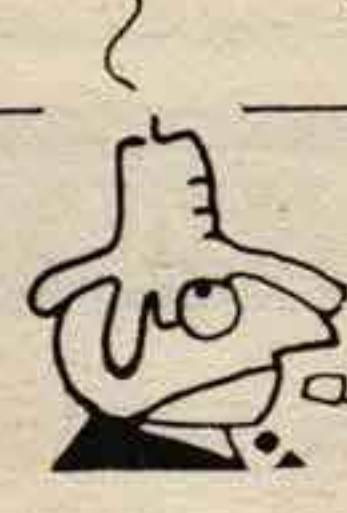
sinimi vardır. Onu safına çekmek için
her türlü girişimde bulunur. İdeolo-
jisini sağlamlaştırmasında, kitleleri
bir süre daha uyutmasında aydına ge-
reksinimi vardır her zaman. Bu yüz-
den egemen sınıf ideolojisini benimse-
yen, hazinelere içi akan kişi aydınsa
bile aydın olmaktan çıkar. Çünkü
ülkemizde egemen sınıfın ideolojisi
gerici, faşist bir ideolojidir. Aydın'ın
ise gerici olmaz. Olsa bile bir sıfatla
olur: Satılmış aydın.

Ezilen sınıflardan yana olan aydın
ise ileriye gören, tarihin zorunlu akı-
şında bu hızı artıran kişidir. Geriye
değil, ileriye açıktır. Özgür düşünür,
yaratıcıdır. Özgür yaratmasının kar-
şısına çıkan her güçle savaşıp, Ucunda
ölüm de olsa, işkence de olsa.

YALANCININ MUMU

Antenler yalan söylüyorsa
Yalan söylüyorsa rotatifler

Olsa olsa yatsıya kadar söyler.

Sanar YURDATAPAN

NUR FÜR ERWACHSENE!!

(18 yaşından küçüklerin okuması yasaktır)

Merhaba dostlar.

Olaclarla dolu bir ay yaşadık... Son otuz günün gazetelerini söyle bir elden geçireyim dedim, neler olmamış neler!... N? sular akmış nice köprülerin altından... Ama gazetelerimize zaman zaman şöyle bir daha, bir alıcı gözüyle bakmak, bazı genel ve ortak varlıklarını görmek için çok yararlı oluyor...

Anlı sanlı basınımda, döne döne kendini, en ufak eden bir değirmen tasından farksız. Her gazetesinin her sayısında, yeni yeni birşeyler varmış gibi ilk bakışta... Ama biraz daha, biraz daha dikkatle okuyun göreceksiniz ki, aslında hep aynı şeyleri tekrarlayıp duruyorlar. «Kör değneğini beller» misali, alışıkları, yıllar yılı herkese yutturdıkları aynı havat numaraları tekrarlıyorlar boynuna... Konu değişiyor, kullandıkları usuller değişmiyor.

Bu defa, genel konuları bir yana bırakıp, bir çocuk sayfasına eğilmek istiyorum... Gazetelerin çocuk sayfalarını okur musunuz?.. Hiç sanmam...

Gazete eve almır, büyükler haberleri ve politik yazıları okurlar, gençler spor sayfalarını... Ve gazete çöp tenekesine -hakkettiği yere- atılıncaya kadar, evin içinde bir kaç gün sürünür... Acaba bu arada evin çocuklarını eline geçer mi?.. Acaba gerçeğe, çocuk sayfasını okurlar mı?.. Okurlarsa ne okurlar mı?.. Bakalım ne okurlarmış?

Masal köşesi:

Evvel zaman içinde bir Falkland varmış..

İşte böyle sevgili küçükler, 10 yaşındaki cici kardeşiniz Özlem'in arkasına saklanan "büyük gasteci Cırcır Böceği Muhlis" Beyfendinin anlattığı gibi, Arjantin'in İngiltere, sırf spor olsun diye savasıyorlar okyanusun taa ötesinde.. İngiliz donanması, 149 yıl önce evine dönerken yolunu şaşırmış, Güney Amerika'nın taa ucundaki bu adalara uğrayıvermiş. Eh hazır yolu düsmüşken de kraliyet bayrağını diki-vermiş oralara. Yoksa sömürgecilik filan gibi ayıp bir niyeti olmadığını umle alem biliyor.. Arjantin'de ise allardan beri faşist bir cunta munta oktu tabii. Hal böyle olunca, halkın la canı burnuna gelmemiştir ve hatta utbol antrenörleri bile baş kaldırmamıştı olmayan cuntaya.. Eh cunta olduğuna göre, olmayan cuntanın iç oltikada kuyruğu sıkışıp "ucuz bir ahramanlık gösterisiyle durumunu ortalarmak" gibi bir derdi de olmadığına göre savaş neden çıkmışmış?.. Bu-ılarda belki de petrol varmış ta on-anmış!.. Ne kadar akla yakın, değil il...

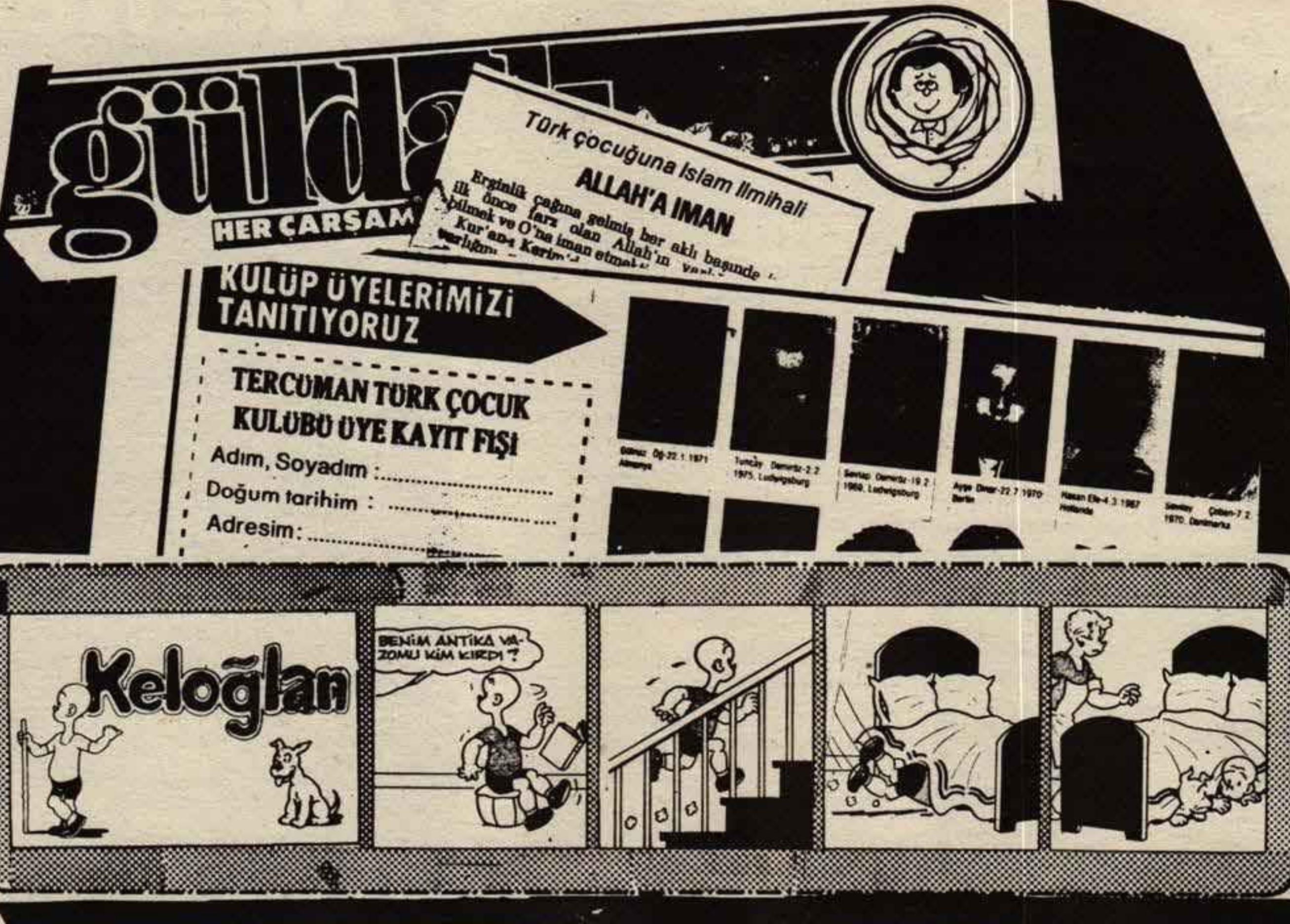
Ben doğrusu çok ayıpladım Özlem'irdesimizi.. Hiç insan böyle önemli r sırtı, böyle şappadanak açıklar mı?.. inim kardeşim, ya mazallah bu gergi DALLAS'taki CEYAR efendi dur-sa?.. Vallahi yemez içmez, bu işe nerika'yı bilem kanştırır, hatta A'yı da!.. Dahası da var: Rivayet

PIR SULTAN ABDAL GEÇESİ

rogram: Melike Demirağ
Rıza Arslandoğan
Aşık Nurşani
Aşık Kemterri

arih: 22 Mayıs CUMARTESİ
aat: 18'de
dres: Tesxtil Fachhochschule
eutsche ring 20
udi-Max salonunda
10 KREFELD

it: Biletler gecede temin edilebilir.

Koca Asya'da Türk oku ötmeyen, Türk kolu yetmi-yen bir tek yer yoktu. Al atlara binmiş yağuz yiğit-ler, rüzgarla yarışıyorlardı. Çocuklar mavi göllerde

olunur ki Ege denizinde de petrol var-mış.. Bir sürü de ada var, hem de Türkiye'nin burnunun dibinde!.. Ol-madı Özlemciğim, olmadı.. Elalemin aklını çelme durup dururken.. Mazal-lah bizim oraları da ateşe bularsırsa .. bu ateş seni de yakabilir sonunda .. Evet sen savaşa gitmezsin. Hem erkek değilsin, hem yaşı küçük.. Ama çep-heye Turgut Özal'ı yollamazlar, ar-kanda saklanan Muhlis bozuntusu da bir yolunu bulur sıvışır... Olan babacı-ğına olur. Sonunda sen de ağlarsın, anan da ağlar. Savaş mahallede oy-nanan bir oyun değildir...

Şimdi bırak dünyanın ta öbür ucun-daki savaşı da, bir dolmuşa binip şöyle bir gece kondu semtine gidiver İstan-bul'un... Bak orada nasıl sessiz ve ac-

üzler, yemyeşil çayırarda oynarlardı. Genç kızlar, ince, yankı sesleriyle türküler söylüyorlardı. Türk yurtlarında sevinç vardı, neşe vardı.

Gelgelelim, Türklere düşman olan birçok millet-ler de vardı. Onların müddülgününü kınıyorlardı. Ama karılarına çıp dövülmeye de cesaret ede-miyorlardı. Birgün bütün düşmanlar birleştiler. Yer gök düşman askerleriyle doldu. Karınca sürüsü gibi saldırdılar. Ama Türklere gene de üstün geldiler. Bunun üzerine düşmanlar hileyle başvurdular. Türklere kandırıldılar. Çoğunun kılıcın geçirdiler. Ki-mini de esir ettiler. Ellerini bağlayıp götürdüler.

Türk Hakanı İlhan'ın Kayan adındaki oğlu ile ye-ğeni Tuzuk, bir gece kendilerini esir edenlerin elin-den kaçtılar. Yanlarında kadınları da vardı. Yurtla-rına geldiler. Hiçkimesi yoktu. Koyunlar, develer, at-ler ve niğirler ortalıkta dolmuş duruyordu. Kayan ile Tuzuk düşündüler ki, burada, yurtta kalealar, düşman tekrar gelip kendilerini de öldürürdü. "En

imasız bir savaş sürüp gidiyor. Senin yaşındaki kardeşlerin nasıl güç koşu-larda savaş veriyorlar hayata karşı, onlara zorla zından edilen hayata kar-şı. Gör, öğren ve bunu yazmaya çalış e mi yavrum? Güzel resmine bakınca içim sızladı. Büyüyüp aklın erince sen de utanacakmış bu resimden, inanı-yorum.

iyti bizi kimsenin bulamayacağı bir yere gidelim" dediler. Dağlara tırmandılar. İnsan ayağı değmemiş yerlerden geçtiler. Sonra, nasıl geldilerse, dört ta-rafı dağlarla çevrili, kimsenin bilmediği bir yere kondular. Orayı yurt edindiler. Yeni yurtlarının adı- nı Ergenekon koydular. Ergenekon, öylesine güzel bir yerdi ki, meyveler, sebzeler, ağaçlar çeşit çeşit ti. Bütün gibi sular akıyordu. Burada hayvanlar çif-ter çifter yavruyuordu. Kayan ile Tuzuk çocukları- na başlarına gelenleri bir bir anlattılar. "Türk ol-duğunuz, Türk çocukları olduğunuzu unutmayın. Türk demek, yiğit demektir, cahşan demektir, önder demektir... Kuvvetlenin, büyüyün, yeniden dünyaya Türk adını duyurun!" dediler.

Yıllar geçtikçe, Ergenekon'da binlerce oldular. Türküklerini unutmadılar. Hep içlederinin eski yurtlarını düşünüyordular. Birgün gene oralar bir-zim olacak diyorlardı.

Aradan tam dört yüz yıl geçti. Artık Ergenekon Türklere dar geliyordu. Oturup konuşular. Dedele-rinin eski yurtlarına çıkmaya karar verdiler. De-diler ki:

Ergenekon yurdun adı
Börteçene kurdun adı
Dört yüz sene durdun hadi
Çık ey yüzbin marşımız!

Fakat Ergenekon'un etrafı öylesine yüce dağlar-la çevrilmişti ki, bu yüce dağları aşmak imkansızdı. Düşündüler, araştırdılar. Derken, içlerinden bir de-mirci dedi ki:

"Bu dağların orta yerinde büyük bir demir ma-den var. Eğer onu eritirsek, dışarıya çıkmak için bize yol açılır.

Henan işe giriştiler. Demir dağın üzerine odun-lar, kamlar yığdılar. Yetmiş yere, yetmiş körük kurdular. Günlere uğraştılar. Nihayet demir dağ eridi. Onlardan göçebilecekleri genişlikte bir yol açıldı. Bu yoldan çıktılar. Uçsuz bucaksız Asya'ya yeniden çıktıkları bu günü yazıya geçirdiler. "Bu tarihî hic unutmayalım" dediler. Hem de unutmadı-lar. Yüzyıllarca Ergenekon gününü kutladılar. Atalarının başından geçenleri çocuklarına anlattılar.

Ergenekon'dan çıkan Türklere, yeniden büyük bir devlet kurdular. Çok güçlüydü. Çok kuvvetlendiler. Bütün düşmanlarını yendiler. Türk adını bütün dünyaya yeniden duyurdular.

Büyükler

Büyükler!.. Aman bu sayfayı dik-katlı okuyun.. Okuyun ve kara kara düşünün.. Evinize açık saçık seks der-gileri sokuyor musunuz?.. Onları ulu-orta, çocuk çocuğun görebileceği yerde bırakıyor musunuz?..

Çocuğunuzun gangster romanları, vurdu-kırdı filmleri seyretmesini isti-yor musunuz?.. Yoksa onları bu gibi yayınlardan uzak mı tutmaya uğra-şıyorsunuz?..

Ya bu çocuk sayfasında okudukla-rınız, ötekilerden daha mı az tehlikeli? Yarın öbür gün biricik oğlunuz bir Başbuğun kuyruğuna takılıp Ergene-kon'a doğru yola çıkarsa, kabahati kimde arayacaksınız?.. Bunda şu o-kuduğunuz sayfanın ve bunun gibi bin-lercesinin payı yok mu?.. Bu gazeteyi kim eve getirdi?.. Kim onu ortalıkta, çocuğun eli altında bıraktı?.. Onun da bir lokmacık suçu yok mu?.. Tabii "KASIT" yok, ama en azından "İH-MAL" yok mu?

Çocuklarımız gözbebeklerimiz!.. Onları sakınalım beyinlerine yapılan bu hain saldırıdan... Gelin dostlar, evimize ambalaj kağıdı alalım üç-beş Marka kıyıp.. Ama bu paçavralarla ambalaj bile yapmayalım.. Çocukla-rımız görmesin tesadüfen.. Varsın Türk Basını denen egri büğrü canavarı da bilmeyiversin, tanımayiversin.. Çok daha olumlu, mutlu bir insan olarak büyüyecektir çocuklarımız..

Buyrun size, ünlü bir gazetemizin çocuk sayfası!..

23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Günü (Eskiden bu gün birbayramdı) yaklaşırken bakın nelerle doldurmuş-lar çocuk sayfasını:

En üstte, ortada Türk Destanları: ERGENEKON DESTANI!..

Sağda, Türk Çocuğunun İslam ilmi hali: ALLAH'A İMAN..

Ortada bir iki resim bulmacası, he-men yanda SAYFAMIZIN TELE-VİZYONU.

Bir TV ekranından tatlı bir çocuk gülümsüyor bize.. 10 yaşındaki spi-kerimiz imiş. Bizlere Falkland olayını anlatıyor.. Daha doğrusu bu tatlı ço-cuğun arkasına siper almış Aslan Ga-zeteci anlatıyor.. Vay haline, Falkland olayını onun kaleminden öğrenecek çocukların.. Biz gene de okuyalım, ilimiz irfanımız artsın.

Ev ödevimiz
ALİŞTIRMALAR

Yandaki metin, eski Türk des-tanlarından en ünlüsünün, boyalı ba-sınımız tarafından iyice çarpıtılmış ve çocuklarımızın önüne sürülmüş şekli-dir. Şimdi hep birlikte okul günlerimi-ze dönelim ve -aynen Türk çe ders kitabının yöntemine uyarak -bu dersin sonundaki açıklama sorularını cevap-layalım:

Sorular :

1 - Allahaşkına, bu parçadan ne anla-dım?.. Anlayan varsa bize de anlat-sın..

2 - "Koca Asya"da Türk oku değ-meyen yer kalmamışmış.. Yani atala-rımız yemez içmez etrafa ok mu atar-dı? Ok, o zamanın kurşunu demek olduğuna göre, durmadan ona buna kurşun sıkıp öldürmeye mi çalışılardı?.. Bu güzel destanımızdan örnek alıp biz de mi öyle yapalım?..

3 - "Gelgelelim, Türklere düşman bir-çok MİLLETLER de vardı" deniyor. Allah allah!.. Bizim tarih derslerin-den öğrendiğimize göre MİLLET kav-ramı, taa 18. yüzyılda, Avrupa'da çıkmış ortaya.. Demek bütün dünyayı aldatmış bu hain tarihçiler... Çok te-essüs ederiz...

4 - "Düşmanlar daha çok olduğu hal-de Türklere gene üstün gelmişler".. Aman ne iyi!.. Ama sonra ne olmuş?.. "Düşmanlar hileyle başvurmuş, Türkl-leri kandırmışlar. Ve çoğunu kılıçtan geçirmişler".... Hoppalaa Türklere on-ları kılıçtan geçirirse "YİĞİTLİK", on-ları Türklere kılıçtan geçirirlerse "Hin düşmanın hilesi" mi oluyor?.. Bıraka-lım bir an Türkü-Düşmanı?.. Her iki durumda da kılıçtan geçirilen insanla-rın karısı, çocuk çocuğu yok mu?..

5 - Aaa, pardon, meğer varmış.. Türk hakanı'nın oğlu Kayan ile yeğeni To-kuz -tabii karlarıyla birlikte- esaret-en kaçmışlar. İnsan ayağı değmemiş bir yere varmışlar.. Ve yeniden çoğalıp üretmişler Türk neslini... Hoop, bir dakika!.. Biz dine, töresine, namu-suna bağlı bir milletizdir. Lütfen bir-razcık açıklayınız... Hadi bu iki kişinin "Helal" karlarından çocukları oldu diyelim, neden olmasın?.. Ya ondan sonrası?.. Bu çocukların hepsi ya kardeş, ya da birinci dereceden ak-raba olurlar.. Eğer aralarında çok ayıp ve günah ve de gayri meşru ilişkiler olduysa, bunu derhal hasır altı etme-miz gerekir, hele çocuk çocuğumuza hiç mi hiç duyurmadan.. Ama diyorsa-nız ki "Ammma kötü kalplisin.. Galiba bozuncu ve komonist gibi bir halin var.. Hiç dedelerimiz öyle şey yapar mı?.. Eh, o vakit de cevap verin baka-lım: Türk nesli tekrar nasıl üremiş, çoğalmış?..

"Canım destan işte, fazla karıştır-ma" diyorsanız ben susayım. Ama aynı soruları, bu say faları oku-yan çocuğunuz sormayacak mı? ..

SAYFAMIZIN TELEVİZYONU

YAYINLARINA

RASLADI

BU HAFTAKİ Haber programında 10 yaşındaki spikerimiz Özlem Yenmez, sizlere FALKLAND ADA-LARI olayını anlatacak.

Yurt dışında cuntaya karşı protestolar artıyor

FEDERAL ALMANYA'DA

Yazarlar Birliği Cuntayı Protesto Etti
IG-Metal Sendikasına bağlı Alman Yazarlar Birliği, 23-24 Nisan tarihlerinde Herne'de yıllık olağan genel kurulunu yaptı. Toplantıda bir bildiri yayınlanarak Türkiye'deki baskı ve işkenceler protesto edildi. Çok sayıda tanınmış Alman yazarın da imzaladığı bildiride, «Tüm politik tutukluların serbest bırakılması, sendikal ve politik faaliyetlere konan yasakların kaldırılması» istendi.

DGB Gençlik Örgütü Gece Yaptı
Alman Sendikalar Birliği (DGB), Salzgitter'de bir gece düzenleyerek Türkiye'deki idam, işkence ve katliamları protesto etti. Çok sayıda Türküveni işçinin katıldığı gece 27 Nisan'da Sendika Binasında yapıldı. Sendika Gençlik Örgütü temsilcisi, yaptığı konuşmada, Cuntanın insanlık dışı uygulamalarına derhal son vermesini istedi.

Türkiye'den halk oyunlarının sergilendiği geceye, bölge basını tarafından geniş yer verildi.

FRANSA'DA

Diyarbakır Katliamı Protesto Edildi

13 Yurtseverin ölümüyle sonuçlanan Diyarbakır Cezaevindeki Katliam nedeniyle Paris'te protesto gösterisi yapıldı. Uluslararası Af Örgütü binasının önünde oturma grevi yapan kalabalık bir grup, örgütün katliamı araştırmak üzere Türkiye'ye bir heyet göndermesini istedi. Örgütün Paris şubesi başkanı, bu konuda çalışma içinde olduklarını açıkladı.

Fransız-Türk Dostluk Derneği Paris Türkiye Büyükelçiliği önünde bir protesto gösterisi düzenledi. Sendika ve parti temsilcilerinin de katıldığı gösteride Türkiye'deki uygulamalar kınandı, idam ve işkencelere son verilmesi istendi.

Liseli Gençler Cuntayı Protesto Etti

«Liseli Gençler İnsan Hakları Hareketi», Fransa'nın Lorient şehrinde bir gün süren bir kampanya açtı. Şe-

hirdeki tüm ortaokul ve liseleri gezen öğrenciler Cuntanın insan haklarını nasıl çiğnediğini anlattılar. 20 Nisan günü sabah 8.00'den akşam 18.00'e kadar süren gençlik toplantılarına öğrenci velileri de katıldı. Lorient'te Cuntaya karşı büyük bir kamuoyu oluştuğu bildirildi.

AVUSTURYA'DA

Salzburg'da Yürüyüş Yapıldı
23 Nisan Cuma günü Salzburg'da Türkiyeliler ve Avusturyalılar bir yürüyüş yaparak Türkiye'deki baskı ve işkenceleri protesto ettiler. Türkiye Komitesi, Salzburg İşçiler Birliği ve Katolik Öğrenci Birliği tarafından yapılan yürüyüşe kalabalık bir kitlenin katıldığı gözlemlendi.

Daha sonra Türk Konsolosluğunun önünde toplanan yürüyüşçüler, açtıkları pankartlarda Türkiye halklarıyla dayanışma içinde olduklarını dile getirdiler.

BELÇİKA'DA

Cunta Protesto Edildi

10 Nisan'da Belçika'nın Hasselt şehrinde Türkiyeli işçiler ve Flamanlar ortaklaşa bir gece düzenlediler. Gece Cuntanın zulmü anlatılarak, Cuntaya karşı çıkılması istendi. Top-

lanhya katılan kurtuluşların temsilcilerine, Türkiye'deki baskıları anlatan basın dosyaları dağıtıldı.

Aynı gün şehir meydanında bilgilendirme masası açan Uluslararası Af Örgütü, megafonla yaptığı yayında cuntanın insan haklarına saldırılarını anlattı.

KOMKAR DİYARBAKIR CEZAEVINDEKİ KATLİAMI PROTESTO ETTİ

Federal Almanya Kürdistan İşçi Dernekleri Federasyonu KOMKAR 14 Nisan'da yayınladığı bir bildiriyle Mart ayında Diyarbakır Cezaevinde gerçekleştirilen katliamı protesto etti. Kürd halkının yoğun olarak yaşadığı tüm şehir ve köylerde aralıksız olarak sürdürülen katliamların hapisanelerde de devam ettiği belirtilen bildiride katliamın özellikle Kürd halkının ulusal bayramı olan Nevroz günü yapıldığı vurgulanarak, şu satırlara yer veriliyor: «Hapishaneye ziyaretler Sıkıyönetim Komutanlığınca yasaklanmış durumda. Düşman haber sızdırmamak için çok gayret sarfediyor. Diyarbakır hapishanesi kuşatma altında tutuluyor». «Savunmasız insanların öldürülmesi, katliamlar halkımız için yeni değildir» denildi.

SİĞINMACILAR ZOR DURUMDA

Federal Almanya'da siyasal sığınma isteyen Türk'lerin, Kürd'lerin sayısı oldukça kabarık. Bunlar Türkiye'deki faşist cuntanın zindanlarından, işkence ve katliamlarından zor kurtulabilmiş yurtseverlerdir.

Ne var ki çıkıp geldikleri bu ülkede durumları hiç de iç açıcı değildir. Ölmeyecek kadar verilen bir yardımla yaşamaya çalışırlar. Kendilerine gösterilen kamplarda kalsalar bir dert, kalmasalar ayrı bir dert. Nerede kalırlar, ne yerler, ne içerler belli değildir. Belli olansa, sığınmacıların bir sefalet ve bir perişanlık içine itilmiş olmaları.

Yetmezmiş gibi, son zamanlarda gelişen Türk düşmanlığının hedefi de «azılcılar» oldu, ekonomik krizin, işsizliğin de... Ne pahasına olursa olsun, bunlar kovulmalı Almanya'dan!..

Şimdiye değin mahkemeler kasıtlı olarak uzatılır, sefaletle dayanamayanların kendiliklerinden çekip gitmeleri beklenirdi. Bu olmadı. Şimdi de sığınma başvuru kapıları keyfi işlemlerle reddedilmeye başlandı, birer birer. Siyasal sığınmacılar giderse, Almanya ekonomik açmazdan, işsizlerin artmasından kurtulacak!..

Nereye gidecek bu insanlar? Türkiye'ye mi?.. Kendilerini bekleyen zindanlara, işkence tezgahlarına, belki de dar ağaçlarına!..

Hans Amca'nın adaleti bu mu?

Oysa Federal Hükümetin Adalet Bakanı Jürgen Schmude, 7.5.1982 günü Duisburg'taki bir toplantıda, Türkiye'ye gittiğini, yapılan baskı ve işkenceleri bizzat gördüğünü ifade ederek şunları söylüyor:

«Bizim ülkemizde yasal, demokratik olarak kabul edilen sendika özgürlüğü ve hakları, Türkiye'de en katı bir biçimde cezaya çarptırılmakta ve hatta ölüm cezası verilmekte. Tüm bunları bildiğimiz için Türkiye'ye yardımları durdurmaya çalışıyoruz!..»

Yardımlar nasıl olsa durdurulmayacaktır. Hiç olmazsa sığınmacılara yapılan yasa dışı işlemler durdurulsun, F.Alman Anayasası ve yasaları uygulansın. Başka bir isteğimiz yok.

Almanya'daki Türk düşmanlığı, umarız ki siyasal sığınmacı düşmanlığına dönüşmesin! O zaman askeri cunta ile Alman demokratik Federal Hükümet arasında olan «demokratik» farkı anlamakta güçlük çekeceğiz.

Göçe hazırlık

Kamil TAYLAN

Bundan 5 yıl önce, o devrin muhalefet lideri Süleyman Demirel, CHP'nin «Köy Kent» projesini eleştirmeye cabalarken, «Köylüler göçe hazırlanmış!» diye polemik yapıyordu. Federal konseyin Mayıs ayı başında aldığı kararlar, parlamentoda kesinleşir ve Almanya'da yabancı düşmanlığı artmaya devam ederse bu kez, Türkiye'deki cuntanın, yavaş yavaş «Kentköy» projesi hazırlamaya başlaması gerekir. Çünkü büyük bir olasılıkla Almanlar Türkiye'lileri, Almanya'nın kentlerinden Türkiye'nin köylerine göçe zorlamaya hazırlanıyorlar.

Eyalet temsilcilerinden oluşan federal konsey (Bundesrat), yabancıları ülkelerine dönmeye «tesvik» amacı ile aldığı karar, işsizlik parasının ve emeklilik sigortasına ödenen keseneğin, işsiz yabancı, işçiyi, memleketine dönmesi halinde pesin ödenmesini ön görüyor. Kısacası işsiz kalan Türkiye'li bir işçi «Ben Almanya'dan ayrılacağım» derse, (konseyin istemleri kanunlaştığı takdirde) 1 yıllık işsizlik parasını pesin olarak alacak, kendisine ayrıca emeklilik primleri şimdiye dek olduğu gibi uzun süre bekletilmeden ödenecek, sonra da ver elini Anadolu!..

Federal konseyde yapılan tartışmalardan çıkan sonuçlara göre, bu karar kanunlaştığı takdirde 100 bin kadar yabancı işçinin yurduna döneceği tahmin ediliyor. Her bir işçinin ortalama 3-4 aile ferdi, de birlikte götüreceğini göz önünde bulundurursak, 350 ile 400 bin arasında yabancıların Almanya'yı terk etmesi bekleniyor.

Tüm eyalet temsilcilerinin, yani SPD'li üyelerinde oyları ile alınan kararlar, aynı zamanda Almanya'daki yabancıların sayısını da düşürmeyi amaçlıyor. Özellikle son yıllarda Türkiye'li gençlerin Almanya'da çalışan anne ve babalarının yanlarına gelme eğilimi oldukça sınırlandırılmak isteniyor. 16 yaşına dek oturma izni almadan Almanya'ya gelebilen gençler için yaş sınırı 16 dan 6 ya indirilmek isteniyor. Kısacası 6 yaşından büyük çocukların Almanya'ya gelmeleri hemen hemen olanaksız olacak.

Federal konsey üyelerine bakılırsa, adamlar bu kanun tasarılarını yabancı düşmanlığını önlemek için almışlar. Yani «madem ülkede yabancı düşmanlığı var, o halde bizde yabancıları geldikleri yere geri yollayalım» düşüncesi bu çözümün gerekçesini oluşturuyor. İşin aslına bakılacak halde kendileri de biliyor ve görüyor ki, yabancı düşmanlığının altında «Türk düşmanlığı» yatıyor ve oy avına çıkan partiler halkın hemen hemen her tabakasında belirgin olan Türk düşmanlığına karşı çıkmalarının kendilerine oy kazandırmayacağını bildikleri için, akıntıya kürek çekmek yerine kendilerini akıntıya kapırmayı yeğlediler.

Gereğinden yabancıların tekrar yurtlarına dönmelerini isteyen Almanların sayısı gün geçtikçe artıyor. Alman «Der Spiegel» dergisinin yaptığı bir araştırmaya göre 1981 yılının Ağustos ayında Almanların %53'ü yabancıların yurtlarına dönmelerini isterken bu oran 1982 yılının mart ayında %68'e ulaşmış. Yabancılar arasında da bir sıralama yapan araştırmacılar, siyah ırktan gelenlerin bile Almanya'nın «beyazları» tarafından Türklerden fazla sevildiklerini saptadı. Türkler, yabancılar arasında en sevilmeyen toplum. Alman halkının ancak %8'i bize sempati gösterirken %48'i bize karşı tavır alıyor.

Almanya'daki yabancı düşmanlığı, gözlemler tarafından artan işsizliğe bağlanıyor. Almanların çoğunluğu yabancıların ülkelerine dönmeleri halinde işsizliğin ortadan kalkacağına inanıyorlar. Acaba hangi Alman yabancıların yaptıkları en pis ve en zor işi üstlenecek, işin o yanı henüz o kadar kuralanmıyor.

Su arada Türkiye'ye dönecek işçileri bekleyen ise sadece işsizlik, 3 Mayıs tarihli bir gazetede DPT'nin son verilerine bir göz atalım: 1981 yılında işsiz sayısı 17 milyon 600 bin. Ve bu sayı her yıl en azından 265 bin daha artıyor! Hesaplara göre 2000 yılında işsizlerin sayısı çalışanlardan fazla olacak! Şanlı cunta işsizliği arttırmada şimdiye dek gelmiş geçmiş hükümetlerin en başarılı olduğu için, Türkiye'ye dönecek bir işçinin işsizliğe geç ettiğinin ve eline verilen «Alman ikramiyesinin» ülkemizdeki hayat pahalılığında hemen eriyeceğinin bilincinde olması gerekir.

Ne ki, hayat pahalılığı yaşam zorluğundan önce onun markalarını şırır kaptısından girmeden yemek isteyenler var. Kimler mi? «Size kopru satacağız!», «baraj satacağız!», «kredi vereceğiz!» diyenler. Bir buradan koymaya, öbürü soymaya çalışıyor. İşçiler dikkat!

Türkler Almanları sevmiyor

Demokrat Türkiye'nin Köln ve dolayında yaptığı sınırlı bir araştırmaya göre, 10 Türk'ten 9'u Almanları sevmiyor. Ancak her Türk'ün özel olarak sevdiği ve saygı duyduğu Almanlar, bu genel değerlendirmeden ayrı tutulmuştur. Bunlar, Türklerle dostluk ve insani ilişkiler kuran Almanlarla, yabancılar sorunu ile yakından ilgilenenler, öğretmenler, sosyal pedagoglar ve solcu, sosyal demokrat çevrelerden oluşan Almanlardır.

Bu kesimi ayrı tutarsak, Türklerin yüzde 90'ını, Almanları sevmek bir yana tersine nefret ve öfke duyuyorlar. Bu alanda ileri sürülen görüşleri şöyle özetleyebiliriz.

1) Almanlar aşırı derecede bireyci ve bencildirler. Kisisel çıkarları uğruna her türlü insani değerleri ayakları altında çiğnerler. Bu nedenle de karşılarındaki insana fayda ya da zarar getiren bir hayvan gözüyle bakarlar. Örneğin Türklerin yoğun olduğu yörelerdeki Alman esnaflar, Türk müşterilere dükkanda pek sempatik davranırlar. Ama aynı insanlar, sokakta ve daha başka yerlerde Türkleri selam bile vermezler.

Bunun gibi bir Alman patron, diyalim patronun sefi (sefer kiralıdan çok kiralıdır) işyerinde bir Türk işçiyi ihtiyacı olduğu sürece iyi davranır. Eğer bu işçiyi ihtiyacı kalmamışsa ya da yerine daha ucuz bir işçi bulmuşsa, yılların emekçisi eski işçinin gözünün yaşına bakmadan kıcına tekme vurur, sokaga atar.

2) Almanlar nankordürler. Türklerde «bir kahvenin kırk gün hatırı vardır»

Almanlarsa yalnız yedikleri günü bilirler. Maddi olarak ne verisen «hayır» demezler. Ama karşılık olarak kendilerini hiç mi hiç sorumlu görmezler. Bunun gibi Türk emekçileri, yıllardan bu yana Alman ekonomisine büyük katkılarda bulunmuşlar, en zor, en pis işlerde ucuza çalışarak Almanlara bugünkü rahat yaşamı sağlamışlardır.

3) Almanlar kendilerini efendi, Türkleri de karşılarında bir köle, bir parya görüyorlar hep. İnsani ilişkiler kuramazlar, kiralık ev vermezler, eğlenecek yerlerinden kovmaya kalkışır. Türklerin de bir insan olduğunu, onların da onurları, acıları, özlemleri olduğunu asla düşünmek istemezler. En zor günlerde bile odun gibi kinci olurlar.

4) Almanlar çoğu kez kaba olmaktan da öte kusta ve saldırganlardır. Gördükleri yerde Türkleri saldırlar, onların evlerine, çocuklarına, toplantılarına saldırlar. Asıl barbar bunlardır, bunlara yandaş olanlar, onları koruyanlar, destekleyenler... Evet Almanlar barbarlardır!

Almanları (Yakından tanıdıkları dışında) yürekten seven bir Türk'e rastlanmamıştır. Yüzde bir oranındaki Türkler, daha çok «Sen işi olursan Almanlar da iyi olur.» diyerek suçu kendilerinde arayanlardır. Bunlar içinde Alman dalkavuşu olan kişiliksiz tiplere de rastlanmaktadır.

Sonuç olarak Almanyadaki Türkler, Almanları hiç sevmiyorlar diyebiliriz. Almanlardaki yabancı düşmanlığı, daha büyük boyutlarda karşı düşmanlıkları beslemektedir. Ve bu gidişin sonucu merak konusudur.

Geceleri engellenince Türk Konsolosluğu faşistlere toplantı salonu verdi

Yurtdışında Cuntaya karşı mücadele yükselirken, taraftarlarına moral vermek isteyen faşist «Türk Federasyonu», Hannover'de gece düzenledi. Türkiyeli işçilerin 8 Mayıs'ta Duisburg ve Köln'de yapılan yürüyüşlere katılmalarıyla meydanı boş bulan faşistler, «toplantı yeri» olarak da ulaşımı güç bir köyün meyhanesini seçtiler.

Faşist Türk Federasyonu'nun başkanı Serdar Celebi ve Ali Batman'ın yanı sıra geceye «Ozan Arif» de katıldı.

8 Mayıs'ta Hannover Üniversitesi önünde toplanan Türkiyeli ve Alman antifaşistler, arabalarla gecenin yapılabileceği Garbsen'e hareket ettiler. Polis helikopterler ve zırhlı araçlarla izlediği antifaşistler, toplantı salonunun önünde barikat kurarak faşistleri içeri bırakmadılar. Polis tüm baskısına rağmen alanı boşaltmayan 200 kadar Türkiyeli ve Alman'ın kararlı direnişi üzerine gece yapılamadı. Bu arada bildiri dağıtılarak çevre halkı durumdan haberdar edildi.

TÜRK KONSOLOSLUĞU DEVREYE GİRİYOR

Geceleri engellenen faşistlerin imdadına Hannover Türk Konsolosluğu yetişti. Başkonsolos, Büyükelçilik malı olan «Türk Evi»nin toplantı salonunu, (Türkiye'de gıyaben yargılanmakta olan) Serdar Celebi ve Ali Batman'a teslim etti. Fakat bu «karagün dostluğu» da gecenin yapılmasını sağlayamadı. «Türk Evi»nin önüne gelen antifaşistler protesto eylemlerini burada da sürdürdüler. Polis helikopter ve zırhlı araçlarla olay yerine gelmesini, faşistlerin coşkuyla alkışladıkları görüldü. Ancak geceyi yine yapamadılar. Antifaşistler, toplantı salonunda üç beş faşistten başka kimse kalmadığını görünceye değin beklediler. Daha sonra da olay yerinden ayrıldılar.

Yabancı düşmanlığı eylemli saldırıya dönüştü

Federal Almanya'daki yabancı düşmanlığı Türkleri, Kürtleri yani TC yurttaşları hedef seçiyor. Eyalet yönetimleri ve Federal Hükümet insan hakları ile bağdaşmayan önlemleri her geçen gün daha da sıklaştırırken, Nazi arifesi fasistler de guruplar halinde saldırılarını yoğunlaştırdılar.

Son 30 günlük saldırıların özet olarak dökümü şöyle:

COCUKLARIMIZIN GİTTİĞİ YUVAYI BASTILAR: Yabancı düşmanlığı dayanılmaz boyutlara ulaştı. Türkiye'li çocuklara yönelik saldırılar bir çılgıncı artıyor. Fasist saldırılar son olarak çocuklarımızı bulandırdılar. Frankfurt'ta çocuklarımızın devam ettiği bir yuvayı bastılar. Çocukların oyuncaklarını oturdıkları sıraları kırdılar. Hıncılarını alamadılar. Duvarlara idam sehpaları çizdiler iplerinin ucuna da çocuklarımızı. Bereket versin çocuklarımızı bulamadılar. O nedenle düşmanlıklarını duvarlara kustular. Olay 50 bin Türkiye'linin yaşadığı, çalıştığı Frankfurt'ta meydana geldi. Saldırganların kimler olduğu anlaşılmış ve polise haber verilmişti. Görevliler şaşırmış, korkmuşlardı. Daha sonra polis geldi, zabıt tuttu, gitti. Failler aranacak soruşturma açılacaktı.

● Berlin'in CDU'lu Belediye Başkanı Waizsacker Katolik Akademisinin bir seminerinde yaptığı konuşmasında,

"yabancıları oy hakkı verilmesi kesinlikle söz konusu değildir" dedi.

● Celler'de bir Alman subayın kızının evinin yakınındaki okula "yabancı öğrenci sayısını öne sürerek" göndermeme isteği, hükümet başkanı Klaus Becker tarafından verilen özel bir izinle kabul edildi. Kültür Bakanlığı'nda karar anlaşıla karşıladığını açıkladı. SPD milletvekili Fritz Riege ise kararı sert bir şekilde eleştirdi.

● Bamberg'de Mehmet Tümkaya'ya ait bakkal dükkanının camlarını, geceyarısı tekmelerle kırarak giren 4 kişi, içerdeki malları kırpı döktüler. Polis görgü tanıklarının ifadelerine dayanarak soruşturma açtı.

● Der Spiegel adlı magazin dergisi, Alman Mahkemelerinin her 5 dakikada bir siyasi ilticacıyı sınır dışı

ettiğini açıkladı. Dergi 9. İdari Mahkeme görevli 7 hakim bir ayda 1500 ilticacıyı sınır dışı ederek rekor kırdıklarını açıkladı.

● Berlin Federal İdari Mahkemesi, 28 Nisan 1982 tarihinde verdiği bir kararla yabancı işçilerin 18 yaşından yukarı çocuklarını yanlarına getirmelerinin yasaklanabileceğini kabul etti. Mahkeme 10 yıldan beri Berlin'de yaşayan bir yabancı ailenin 24 yaşındaki çocuğunu yanına getirme isteğini reddetti. Berlin'deki İdari Mahkemenin bu kararı kuşkusuz benzer davalarda yabancılar aleyhine kullanılacak.

● Frankfurt'ta 1 Mayıs gösterilerine katılan yabancı işçiler bir grup Neo-Nazi'nin saldırısına uğradı. "Yabancılar dışarı" sloganlarıyla yürüyüşteki yabancı işçilere saldıran Naziler, kimlikleri kontrol edildikten sonra polis tarafından salıverildiler.

● Frankfurt tren istasyonu önünde taksi şoförlüğü yapan Abidin Polat adlı bir yurttaşın arabasına binen üç Alman Friedrich köyüne gitmek bahanesiyle ormanlık bir yerde durmasını söylediler. Hemen ardından, "Domuz Türkler ölüm" diyerek Abidin Polat'a saldıran Almanlar, bir polis devriye otosunu görerek kaçtılar. Yurttaşımız ölümden şans eseri kurtulduğunu söyledi.

□ Berlin İçişleri Senatörü CDU'lu Heinrich Lummer, bu şehirde 1981 yılı içinde 400 ilticacının sınır dışı edildiğini açıkladı. Başvuruları geri çevrilen toplam 10.000 ilticacıdan yüzde 10'unun karara itiraz ettiğini ifade eden Lummer, geri kalanların ise illegal olarak ya da sahte evlilik ve benzeri yöntemlerle ikamet etmeye devam ettiklerini iddia etti.

□ Nisan ayı başında Nürnberg-Rotenber'ge bulunan bir ilticacı yurdunu basan 15-20 kişilik bir Neo-Nazi gurubu sol görüşlü iki yurttaş ağır yaraladılar. Cengiz Erbil'i susturucu takılmış bir silahla, Naci Dönmezi'de demir çubuklarla yaralayarak, hastahanelik eden eden saldırganlar, olaydan sonra kaçmayı başardılar.

● Kuzey Ren Vestfalya'nın Hamm şehrinde bulunan Eyalet İş mahkemesi, Türkiye'li bir maden işçisinin açtığı iş davasında "hastalık süresi uzun süren bir kişi işten çıkarılabilir" kararı verdi. Mahkemenin aldığı ve diğer davalarda da işverenler tarafından örnek gösterilecek olan kararda, uzunca süre hasta kalan veya sık sık hasta olan bir işçi işveren tarafından işten çıkarılabilir" deniliyor. Eyalet İş Mahkemesi davacı Türkiye'li maden işçisinin son iki yıl içinde mevcut iş günlerinin üçte birinde çalışmadığını, kimsenin işverenden çalışmayan bir işçiye para vermesini istemeyeceğini ifade ederek, karar metnine geçirdi.

● Bir Yugoslav ve bir Türkiye'liyi öldüren Alman 4 yıl hapis cezası verildi. Siegen Ceza Mahkemesi 12 Nisan 1981'de Hulusi Eryılmaz ve bir Yugoslav işçisini öldüren bir Almanın "cinayet fiili" işlediğini öne sürerek 4 yıl hapis cezası verdi.

● "Almanya'dan defolun pis Türkler!" diyerek kendilerine bira getiren Türkiye'li bir bayan garsona saldıran ve elindeki bardakları kıran bir gurup Neo-Nazi, polisin gelmesi üzerine yurttaşımızı bıraktılar. Frankfurt'un Zeilzheim semtinde meydana gelen olayda polis iki Neo-Nazi'yi geçici bir süre için gözaltına aldı.

● Sayıları 25'in üzerinde Neo-Nazi'ler, Hamburg'da Türkiye'li ve Alman gençlerin devam ettikleri "Gençlik Evi"ni (Haus der Jugend) basarak üç kişiyi yaraladılar. Coplar ve gaz tabancalarıyla içerdeki yabancı gençlere ateş açan ve saldıran fasistler, olaydan sonra kapının önünde bekleyen bir minübüse binerek kaçmayı başardılar. Saldırıda bir Türkiye'li gencin yüzüne yakın mesafeden gaz tabancasıyla ateş edildi. Yaralanan üç genç hastaneye kaldırıldı.

● Federal Hükümet Adalet Bakanı Jürgen Schmude, "mevcut iltica yasasındaki birtakım açıklıklar yabancılar tarafından sömürülüyor. İltica hakkı istismar ediliyor. Bu yıl çıkaracağımız yeni iltica yasasında bütün bunlar önlenektir. Yeni hazırlanan yasa da iltica başvurusu sert hükümlere bağlanacaktır" dedi. ZDF'nin sorularını yanıtlayan Schmude, hazırlanmakta olan yasanın bu yıl içinde uygulanmaya konulacağını söyledi.

● Mannesmann-Demag'da Nisan ayı sonundan beri sürmekte olan grev sona erdi. Greve giden işçilere 2000 Mark tazminat ve tesislerin Frankfurt dışına taşınmayacağı sözü verilirken, direniş yaptıkları gerekçeyle 34 işçi işten atıldı. İG-Metal sendikasıyla varılan bu anlaşmaya rağmen Demag tesislerinde durumun gergin olduğu bildirildi.

Neu Wiet'te bir birahane yabancı düşmanlığı üstüne çıkan tartışmada Zekeriya Genç adında bir yurttaş sataşan üç Alman, daha sonra oradan ayrılmak isteyen Türkiye'li işçiye saldırdılar. Aldığı yaralar ve başına yediği tekmelerle ağır yaralanan 4 çocuk babası Zekeriya Genç hastaneye kaldırılırken, saldırganlar polis tarafından "delil yetersizliğinden" serbest bırakıldılar.

31 Nisan günü Bonn yakınındaki Nizza-Rollsühbahn'da yürüyüş yapan bir Türkiye'li işçi Neo-Nazi'lerin saldırısına uğradı. Üstündeki 600 Markı ve önemli belgelerini zorla alan fasistler, daha sonra işçimizi döverecek komaya soktular. Salırganlar kaçmayı başardılar. Türkiye'li işçi gözünden ve göğüs kafesinden aldığı ağır yaralarla hastaneye kaldırıldı.

● Yabancı düşmanlığıyla ün yapan BILD gazetesinin sorularını yanıtlayan Hristiyan Demokrat milletvekili ve hukukçu Benno Erhardt, "suç işleyen ve zor kullanan yabancılar sınır dışı edilmelidir" dedi. "Yabancıların sahip olduğu aşırı derecedeki haklar kısılmalıdır" şeklinde konuşan hukukçu milletvekili şunları söyledi: "Alman halkının ödediği vergilerle Alman hapishanelerinde yaşamaya hiç bir yabancının hakkı yoktur. Bu duruma göz yumulmamalıdır. Suç işlediği belirlenen yabancılar hakim önüne çıkarılmadan sınır dışı edilmelidir. Ayrıca siyasi guruplara bağlı yabancıların da aramızda işleri yoktur. Bu gibiler de derhal sınır dışı edilmelidir."

● Schwäbisch Gmünd'de Wienerwald lokantasında yemek yiyen iki Türkiye'li, bir grup Almanın saldırısına uğradı. Cevreden yardım isteyen yurttaşlarımızın imdadına yetişen Hilmi Kartal adındaki bir başka yurttaşımız şişeye yüzünden yaralandı. Lokantanın camlarında kıran Almanlar, daha sonra kaçtılar.

● Yine Schwäbisch Gmünd'de geceyinin iki yurttaşımızın evleri taşlanarak camları kırıldı. Ardarda meydana gelen bu olaylarda ışıklarını söndüren yurttaşlarımız, çocuklarını karıyolarının altına saklamak zorunda kaldılar. Bu olaylarda da görgü tanıklarının ifadelerine rağmen failler yakalanamazken, polis "böyle vakalar 1 Mayıs'ta normaldir" dedi.

● Öte yandan SPD içindeki Türkiye'li temsilcisi bayan Elçin Kürşat'ın da fasistlerden bir çok tehdit mektupları aldığı öğrenildi. Elçin Kürşat'ın tehdit edildiği mektuplara el koyan SPD Eyalet Parlamentosu üyeleri konuyu eyalet meclisine getireceklerini açıkladılar.

BATI BERLİN'DE UTANC DUVARI

● Berlinde taşınma yasağı koyulan semtlerin sayısı giderek artıyor. Son olarak Neukolln-Kuzey bölümünün taşınma yasağı kapsamına alınması yolunda yapılan toplantıda, Berlin Eyalet Meclisinde SPD ve CDU'lu tüm üyeler uyum içinde yasak lehine oy kullanırlarken, alternatif listenin üç milletvekili red oyu verdiler ve yaptıkları konuşmada her iki partinin de bu karardan utanç duyması gerektiğini söylediler. Bu arada bir CDU milletvekili alternatif listenin bayan milletvekili Rita Kandemir'in açmak istediği bir pankartı zorla alarak, parcaladı.

Berlin İçişleri senatörü Lummer taşınma yasağı konusunda, "Yabancıların Berlin'in Wedding, Tiergarten ve Kreuzberg semtlerine taşınmalarını önleyen yasak başarıya ulaşıyor" dedi.

BELÇİKADA DÜŞMANLIK

● Belçika'nın İxelles Belediye Başkanı ve Brüksel İçişleri Bakanı Albert Demuyter, geçtiğimiz Subat ayında meclise sunulan "belediye seçimlerinde yabancıları oy hakkı verilmesini" öngören yasa taslağını "Belçika halkına karşı bir sabotaj ve katliam" olarak niteleyerek, "yabancıların varlığı yüzünden bu zamana kadar ırkçı olmayan Belçikalıların ırkçı oluyorlar" dedi. "Belçika milleti bu konuda birleşmelidir" diye çağrı yapan ırkçı bakan Demuyter, "yabancıları kendi aralarında ayırmalıyız. Esas sorun yaratan yabancılar, müslüman olanlardır" şeklinde konuştu.

● Belçika'da ırkçılığıyla ün yapan Schaerbek Belediye Başkanı Rogers Nols ve Adalet Bakanı Jean Gol, Hristiyan Sosyalist Milletvekili Lienard tarafından önerilen yasa taslağını "kendini bilmezlik" ve "saçmalık" olarak nitelediler. ırkçı Belediye Başkanı Nols, "bu yasa tasarısını hazırlayan Brüksel gerçeklerini bilmiyor. Brüksel'deki yabancılar Liege'dekilere, Charleci'dekilere benzemezler. Tasarıda üstelik bir de yabancılar gelecekte seçilme hakkı tanınmasından söz ediliyor. Daha neler" dedi.

BİR TEHDİT METODU DAHA

● Yabancı düşmanlığının kaynaklandığı fasist mihraklar, son günlerde yoğun bir biçimde "mektupla tehdit ve yıldırma" yöntemine başvuruyorlar. Tehdit mektuplarının sayıları ve içeriklerinden, bunun sistematik bir kampanya biçiminde yürütüldüğü anlaşıldı. Daha da yaygınlaşmasından endişe ediliyor. Hannover ve çevresinde yaşayan yurttaşlarımızın evlerine anonim mektuplar gönderen meçhul kişiler, yurttaşlarımızı ölümlerle tehdit ediyorlar. "Türkler insan değil, pis domuzlardır!" denilen bir mektupta son günlerde yabancı düşmanlarının ağzından düşmeyen bir fasist fıkraya da yer veriliyor: "Siz, pis domuzlar, hiç merak etmeyin size yakında seçme hakkı tanıyacağız. O zaman fare zehiri mi yoksa E-605 gazı mı istiyorsunuz, tercih edersiniz!"

ETKİNLİKLER (Mayıs-Haziran)

21 MAYIS'TA SALZBURG'DA YÜRÜYÜŞ: Salzburg Türkiye Komitesi, Avusturya Sendikalar Birliği ve Katolik Öğrenciler Birliği 21 Mayıs'ta Salzburg'da büyük bir yürüyüş ve gece düzenledi. Yürüyüşte Türkiye'deki baskılara ve yabancı düşmanlığına karşı çıkılacak. Aynı günün akşamı Türkiye ile Dayanışma Gecesi yapılacak.

BERLİN ALMAN-TÜRK DERNEĞİ 'KÖPRÜ' 22 Mayıs Cumartesi günü saat 16.00'da "Kreuzberg'de yaşayan yabancı işçilerin ruhsal sağlığı" konulu bir panel düzenledi. Panel konu ile ilgilenen doktorlar katılacak. Toplantı Moskauer Strasse 30'da yapılacaktır.

NAZIM HİKMET ANILIYOR:

Hamburg'ta, 30 Mayıs 1982 Pazar günü saat 18.00'de Audi-Max'da Nazım Hikmet anılacak.

"Nazım Hikmet 80 Yaşında" anma gecesinde Türkiye ve Yunanistan'dan folklor gösterileri, Sair Peter Schutt, Ozan Heval, Hamburg Şehir Müzisyenleri ve Berlin İşçi Korosu yer alacak.

YABANCI DÜŞMANLIĞINA KARŞI YÜRÜYÜŞ: Hamburg Yabancı-Alman Eylem Birliği Komitesi, 2 Haziran 1982'de yabancı düşmanlığına ve yabancılar uygulanan baskılara karşı büyük bir yürüyüş düzenledi.

Saat 16.30'da Dammtor'dan başlayacak olan yürüyüşü GEW ve Eyalet Gençlik Teskilatı (Landesjugendring)'da destekliyor. Yürüyüşte, yabancılar eşit haklar tanınması ve HLA gibi yabancı düşmanı kuruluşların yasaklanması istenecek.

HALK SENLİĞİ: 5 Haziran Cumartesi günü saat 18.00'de Gelsenkirchen'de Türkiye-El Salvador Halk Senliği yapılacak. Programda her iki ülkeden folklor, tiyatro, film ve dia gösterileri yer alıyor. Ozan Fuat Saka'nın da Türklerle katılacağı gecede, FMLN ve FDR temsilcileri konuşma yapacaklar. Gece, Bochumer Strasse'de

LÜBECK'TE TÜRKİYE HAFTALARI

Lübeck Gençlik Merkezi ve Türkiye Komitesi 10-29 Mayıs tarihleri arasında Türkiye Halklarıyla Dayanışma ve Yabancı Düşmanlığına Karşı Dostluk haftaları ilan ettiler.

10 Mayıs'ta Çorum'dan Selamlar adlı bir film gösterilmesiyle başlayan Türkiye Haftaları'nda aşağıdaki etkinlikler yer alıyor:

21.5.Cuma

"Nah be" tiyatro gurubu "Türk Masalları" adlı oyunu Almanca sergileyecek. (Saat 15.00'de, JFH-Burgtor'da.)

● Bunu takip eden Cumartesi, Pazar, Pazartesi ve Salı günleri aynı etkinlikler öğleden sonra ve akşam saatlerinde Zentrum-Musikladen, Forum ve Burgtor'da yapılacaktır.

26.5.Carsamba

bulunan 'Schulzentrum-Ückendorf'ta yapılacak.

YABANCILARLA İLGİLİ KURULUŞLARIN ÇAĞRISI: Yabancılar sorunu ile ilgili Federal Almanya'da faaliyet gösteren tüm kuruluşları kapsayan bir çağrı yapıldı. Faaliyetlerin koordinasyonu ve beraberce daha etkin bir yabancılar politikası yürütmek için konuyla ilgili tüm kuruluşların 5/6 Haziran 1982'de Duisburg'da bir araya gelecekleri bildirildi.

HAMBURG 2.ULUSLARARASI YAZ FESTİVALİ 12 HAZİRAN'DA: Altona Uluslararası Dayanışma Merkezi (WIR), 12 Haziran 1982'de yabancı düşmanlığına karşı bir festival düzenledi. Toplantıda çeşitli ülkelerden halk oyunları ve tiyatro gösterileri sergilenecek, izleyicilere yabancıların sorunları anlatılacak. Festival saat 14.00'de Max-Brauerallee 134, Haus II Park'ta başlamış olacaktır.

YABANCI DÜŞMANLIĞINA KARŞI DAYANIŞMA HAFTASI: Garbsen'de bulunan Türk-Alman Sosyal Kültür Derneği 14-20 Haziran tarihleri arasında Yabancı Düşmanlığına Karşı Dayanışma Haftası ilan etti. TASK-DER yönetim kurulu, "yabancıların yoğun olarak yaşadıkları semtlerde şenlikler yapılacağını, amaçlarının yabancılar yönelik önyargıların kaldırılması için dayanışmayı sağlamak" olduğunu açıkladı.

AÇIK OTURUM: Berlin'de Türk-Alman Tiyatrosu konulu bir açık oturum yapılacak. Alman-Türk Derneği (Köprü) tarafından düzenlenen açık oturum, 19 Haziran Cumartesi günü saat 16.00'da başlayacaktır.

KÖLN ve ÇEVRESİ TÜRKİYE ÖĞRETMENLER DERNEĞİ tarafından 26 Haziran 1982 günü saat 19.30'da Kültür Gecesi düzenlendi. Gecede İsveç'ten gelen "Halk Oyuncuları" (Stockholm), "Kurban" adlı Tiyatro oyununu sergileyecekler. Oyunun yazarı Güngör Dilmel, Yöneten Tuncel Kurtiz. Gece Neumarkt yakınındaki Köln-Schauspielhaus'da yapılacak.

"Biz Halkız" adlı tiyatro oyunu sergilenecek. (Saat 20.30'da Zentrum-Musikladen'da) 27.5.Perembe "Türkiye Komitesi" tarafından hazırlanan Türkiye konulu panel yapılacak. Müzik sunulacak. (Saat 20.30'da Zentrum-Musikladen'da) 28.5.Cuma "Türkiye Komitesi"nin tertiplediği "İlticacıların durumu ve Yabancılar Yasası'nda yapılan değişiklikler" konulu Türkçe dialog yapılacak. (Saat 20.30'da, Zentrum-Musikladen'da) 29.5.Cumartesi

Türkiye Haftaları'nın son gününde saat 14.00 ve 22.00 arasında, Zentrum'un İç Avlusunda HALKLARIN DOSTLUĞU FESTİVALİ yapılacaktır. (Not: Hava kötü olursa festival Musikladen'da yapılacaktır). Festivalde tiyatro ve folklor gösterilerinin yanı sıra Türkiye'ye özgü yiyecekler tanıtılacaktır.

Toplu sözleşmeler imzalandı İŞVERENİN DEDİĞİ OLDU

Arif GELEN

Federal Almanya'da her yıl aynı sahneler yaşanır. Yılbaşına doğru, toplu sözleşmelerin süresi sona erme-ye yaklaşırken, araştırma enstitüleri ekonominin gelişme hızının, fiyat artışı oranlarının ne olacağı konusunda tahminler ortaya atar ve ücret artışlarının hangi oranda olması gerektiği konusunda görüşler açıklarlar. Bunun ardından işverenlerle hükümet çevreleri, çalışanların ücret artışlarında hangi oranlar çerçevesinde isteklerde bulunabileceğine ilişkin düşünceleri bildirirler. Daha sonra da toplu sözleşme görüşmeleri başlar.

Bu yıl için ücretlerde yüzde 3.15 ile 4.20 arasında artışlar oldu. Sendikalar fiyat artışlarının yüzde 4.5 oranında artacağını bilerek, Federal Alman ekonomisinin canlanmasına yardımcı olacağı inancı ile, işverenlerle çatışmalara düşmeyi göze almadılar ve çalışanların gerçek gelirinin düşürülmesine razı oldular. Ücret artışlarının brüt hesaplandığı, net artışların yukarıdaki oranların çok altında kalacağı hesaba katılırsa, çalışanların gerçek ücretlerinde önemli bir gerileme olduğu anlaşılır.

Bundan böyle ekonomide yeni olumsuz gelişmeler olur ve işsizlik daha da artarsa, işverenler, toplu sözleşme pazarlıklarında sendikaların, ekono-

midaki olumsuz durumu dikkate almadıkları, devletin bütçesinde meydana gelen büyük açığa ve büyük işsiz sayısına karşın kabul edilmeyecek istemlerde bulundukları yolunda suçlamalar yapamayacaklar.

Sendika liderleri, düşük ücret oranlarını kabul etmekle, yeni işyerleri açılmasına destek sağlayarak işsizlere yardımcı olmayı amaçladıklarını açıkladılar. Peki şimdi ne olacak? Ücret artışları az oldu diye işsiz sayısı azalacak mı? İstihdam durumunun hızla düzelmesini beklemek gerçekçilik olamaz. Ekonomik araştırma kuruluşlarının, ekonomide bir canlanma beklenileceğini ileri sürmelerine karşın bu yıl işsizliğin daha da artacağı anlaşıyor. Sendika liderlerinin, düşük ücret artışlarının kabul edilmesine karşılık işverenlerin en kısa zamanda bir milyon işsiz işe almaları yolundaki istemleri hiçbir yönden gerçekçi değildir. Hiçbir işyeri, gerçekten çalıştıramayacağı kişileri ücret ve aylık bordrolarına alamaz. Bunu yaparsa, kendi ödeme gücünü ve varlığını tehlikeye sokmuş olur. Burada akla gelen tek olanak şu kalıyor: İşçi ücretlerinin düşük kalması nedeniyle üretimin maliyetinde artış olmayacak ve böylece ihracatın daha da artırılması yoluyla ekonomide meydana gelen canlanma

sonucu yeni işyerleri açılacaktır.

Gerçekten bugün için Federal Almanya ekonomisinin, birçok olumsuz gelişmelere karşın, dünyanın en sağlam ekonomilerinden biri oluşunun nedeni, ihracatın yüksek oluşudur. Son aylarda ihracatla ithalat arasında ihracatın lehine oluşan gelişme, iç piyasanın durgunluğu karşısında ihracatın artmasından doğmaktadır. Bir bakıma federal ekonomi, ötedenberi ihracatın artışı sonucu gelişmiştir. Bu gelişme çok dikkate değer bir noktaya erişmiştir. Örneğin Federal Almanya'da kişi başına ulusal gelirden düşen pay 1973 yılında 5320 dolar olduğu halde, 1980 yılında bu pay 13590 dolara çıkmıştır. Böyle hızlı bir gelişmeye ulaşmış ülkelerin sayısı dünyada parmakla gösterilebilecek kadar azdır.

Çırac-İşveren

Bunun yanında işverenlerden beklenilecek başka şeyler de vardır. İşyerlerinde çalışanların söz hakkının daha da genişletilmesi, çalışanların kazançtan pay alması işverenlerin yerine getirmesi gereken toplumsal gereklere. En önemli ve en ivedi sorun ise, henüz bir çıracık yeri bulamamış olan yüzbinlerce yerli ve yabancı genç için çıracık yerlerinin sağlanmasıdır. Gelecekte ekonomide ortaya çıkacak gelişmelerin gerçekleşmesi bu gençlerin kalifiye birer işgücü haline gelmesine bağlıdır.

Şu sıralarda çıracık yerleri arayan gençlerin sayısında sürekli bir artış meydana gelirken, çalışma kurumlarına bildirilen çıracık yerleri sayısı düşmektedir. Bu konuda önlemler almak, ekonominin yararına olduğu kadar, aynı zamanda toplumsal bir gerektir. Çünkü gençler arasında işsizliğin artması, hiçbir işverenin arzulanıyacağı siyasal ve toplumsal sorunlar doğuracaktır. Bu bakımdan, şu sıralarda çıracık yerlerinin azalması, iyiye yorumlanabilecek bir durum değildir. Bu durum, özellikle ağır bir kriz içinde bulunan inşaat ekonomisini ilgilendirmektedir. Bunun yanında, büyük sanayi işletmeleri her zaman için kendilerine gerekli olandan çok daha fazla çıracık yeri açabilecek güce sahiptirler. Bu olanaklarını kullanamaları, sonunda asıl onlar için ağır sonuçlar doğurabilir.

Üstelik yeni çıracık yerlerinin açılması için Federal Hükümet, işverenlere para destek yardımları yaptığı gibi, vergi kolaylıkları da sağlamaktadır. Çıracık yetiştirme konusunda sendikalar da işverenlere yardım etmektedirler. Böylece, işsizler için yeni olanaklar açılmasında asıl yükü, gene çalışanlar ve vergi ödeyenler yüklenmiş olmaktadır.

Bu arada belirtmek gerekir ki büyük sanayi ülkeleri arasında işsizlik oranının en düşük olduğu ülke Federal Almanya'dır. Daha önce belirtildiği gibi, burada en büyük rolü ihracat oynamaktadır. Dolayısıyla daha çok ihracata yönelik üretim

dallarında, bazı küçük istisnalar bir yana bırakılırsa, önümüzdeki aylarda büyük bir işsizlik tehlikesi yoktur. Bu üretim dallarının başında da makina yapıcılığı, taşıt araçları sanayii, kimya sanayii gelmektedir. Ayrıca geçen yılın başından bu yana gıda maddeleri sanayii de ihracatta büyük ilerlemeler göstermiştir.

Ekonominin ihracata dayanması karşısında, Federal Merkez Bankası yılbaşından bu yana kredi faiz oranlarında iki kez indirme yaparak ihracata yeni destekler sağlamaya çalışmıştır. Federal Almanya'da daha çok ilerisi için kötümser tahminler yapılırken, dış gözlemciler ülkenin ekonomisi konusunda iyimser tahminlerde bulunuyorlar.

Oysa işin arkasında, "işçilerin yararına bir girişim"den başka şeyler yatıyordu.

"Videocolor'un kapandığını ve yüzlerce Türkiyeli işçinin işsiz kaldığını duyan Cuntacı iki para babası çıkıp gelmişlerdi Türkiye'den. "Uğurgül" şirketi adına teşebbüse geçen bu iki zat, gerek Alman resmi makamlarına gerekse işverene başvurmuş, kapanan fabrikanın makinelerini satın almak istediklerini bildirmişlerdi. Ardından işten atılan, direndikleri gerekçesiyle yabancılar polisi ve İş Bulma Kurumu tarafından baskı altında tutulan işçilere çağrı yapmışlardı: "20.000 Mark veren her işçi Türkiye'ye taşınacak fabrikanın hissedarı olacak, ve hatta Türkiye'ye dönüp 'kendi işyerinde' çalışacaktır. Zaten burada işsizdiler, horlanıyorlardı, yabancı düşmanlığı vardı." Nereden bakılırsa bakılsın karlı bir işti kısıcası. Alman makamları da Türk hükümeti de yardımlarını esirgemediler bu "örnek" girişimden. "Garanti vereceğiz" dediler. Birisi "yabancılar gidecek" diye, ötekisi "döviz gelecek" diye seviniyordu. "Uğurgül" şirketi de yansından fazlasını işçilere ödetirdiği yeni bir fabrikaya sahip olmanın mutluluğu içindeydi. Fabrika batırsa bile asıl zararı "ortaklar" çekecekti. Paranın çoğunu onlar ödemişlerdi çünkü. Ama kar edecek olursa aslan payı onun olacak, çünkü birden fazla hisseye sahip...

Evet gerçekler bunlar Videocolor'u satın alma hikayesinin ardındaki. Bizden başka herkesin çıkarı var bu kirli ticarete, yabancı düşmanlarının, cunta hükümetinin, gözünü para hırsı bürümüş işverenlerin. Ve bizden başka kimsenin "dur" diyeceği yok bu gidişe.

Emeklilik yaşı ne olmalı?

Genellikle sanayi ülkelerinde emeklilik yaşı yüksektir. Türkiye gibi az gelişmiş ülkelerde kırkında ellisinde emekli olanlar ülkede bir emekliler yada aylıklı işsizler ordusu meydana getirirken, sanayi ülkelerinde bu sınır epeyce yukarıdadır. Örneğin Batı Avrupa ülkelerinde erkekler 63 yaşından önce, kadınlar 60'tan önce emekli olamazlar. Hastalık ve iş göremezlik durumları bunun dışındadır. Sosyalist ülkelerde emeklilik sınırı erkekler için 60, kadınlar için 55'tir.

Federal Almanya'da işsizliğe karşı bir önlem olarak emeklilik yaşının indirilmesini isteyenlerin sayısı çoğalmaktadır. Sendikalar en başta geliyor. Ama bu arada bu yaşın yükseltilmesini isteyen de var. Bunu isteyen, Sosyal Demokratların muhalifi olan Hristiyan Demokratlardan biri olduğu sanılmasın. Tam tersine, bu öneriye bulunan kuruluş, Uluslararası Çalışma Kurumu. Cenevre'de bulunan kuruluş, Birleşmiş Milletler örgütünün bir yan kuruluşu ve çalışanlara yakın bir kurumdur.

Emeklilik yaşının yükseltilmesini isteyen bir kişi türlü gerekçeler bulabilir. Ancak Uluslararası Çalışma Kurumu yalnız bir gerekçe ile yetiniyor: Diyor ki, zengin sanayi toplumlarında yaşlılık artmaktadır. Nüfusun büyük kısmı en az 65'in üstündedir. Bu yaşlanma süreci, yurttaşların sosyal güvenliği için yapılması gerekenleri, ekonomik büyüme olanaklarını daraltmaktadır. Gelecek yıllarda emekli aylıklarının güvenli altına alınması isteklerine karşı, sosyal yardımlar için ücretlerden yapılan büyük kesintileri protesto sesleri duyulacaktır. Bu tehlikeyi kısmen olsun azaltmak için, emeklilik yaşını yukarı doğru esnek hale getirmelidir. Çünkü elbette, emeklilik yaşını doldurduktan sonra da, daha yüksek bir emeklilik aylığı alabilmek için çalışmak isteyenler olacaktır.

Daha yüksek bir emeklilik yaşı için ileri sürülebilecek başka bir gerekçe daha var: "İş işi yaratır" formülü her zaman geçerlidir. Bir işyerinde çalışan, başka bir işyeri için olanak hazırlar. Savaş sonrası yıllarında işsizlik çok olduğu halde, çalışma saatleri şimdikinden daha uzundur.

Konuk işçiler dünyanın başlıca sermaye kaynağı

Konuk işçiler yalnız Almanya'da ya da öteki bazı Avrupa ülkelerinde değil, dünyanın her yerinde var. Birleşik Amerika'da çalışan Meksikalılar, Güney Afrika'da çalışan Mozambikliler, Arap ülkelerinde çalışan Asyalılar var. Batı Avrupa'dan doğuya giden uçaklar Türk ve Arap işçileri ile doluyorsa, Asya'dan ortadoğuya gelen uçaklar da, petrol ülkelerine durmadan işçi taşıyor.

Dünyada halen 16 milyon konuk işçi var. Bunlar her yıl ülkelerine 24 milyar dolar para yolluyorlar. Az gelişmiş ülkelere akan iş sermaye kaynağından biri bu. Öteki iki kaynak da gelişmekte olan ülkelere yapılan yardımlarla, ticaret bankalarının bu ülkelere açtığı yüksek faizli krediler. Üçüncü dünya dediğimiz, aralarında Türkiye'nin de bulunduğu ülkeler bu üç sermaye kaynağına bağımlıdır. Dünya çapındaki ekonomik durgunluk yüzünden gelişme yardımı azalıyor. Sermayelerin daha büyük riskler görmesi yüzünden krediler tehlikeye giriyor. Ama konuk işçilerin yolladığı paralar durmadan artıyor. Bu kaynağın kıymetini bilmeli.

Bilmeyenlere bunu nasıl anlatmalı?

Uluslararası para fonuna giren ülkelerin sayısı artıyor

Türkiye haberlerinde ve gazetelerinde "kısa adıyla IMF" diye anılan Uluslararası Para Fonu, özellikle Türkiye'de adı çok geçen ve bir çok yazarın öfke ile diline aldığı bir kuruluştur.

Para Fonu, sanayi ülkeleri tarafından kurulmuştur ve en güçlü üyesi de, batının en güçlü ekonomisine sahip bulunan Birleşik Amerika'dır. Bu fonun kurulmasından amaç, ekonomisi dış kredileri gerektiren ülkelere, ekonomilerin geliştirilmesi ve dış ticaretin, daha doğrusu dünya ticaretinin canlı tutulması amacıyla ile kredi vermektedir. Her banka ve kredi kuruluşu gibi Para Fonu da kredi verirken türlü koşullar ister ve bu koşulların yerine getirilmesi halinde kredileri açar.

Böylece sanayi ülkeleri daha zayıf ekonomileri kendi ekonomik gelişmelerine yardımcı olması amacıyla ile güçlendirmeye çalışırlar. Bu açıdan bakıldığında zaman her şey olağan görülse de, Türk hükümeti bu fondan kredi aldıkça, bazı yazarlar, kredi alma zorunlulukları doğuran politikayı ve böyle bir politikaya neden olmuş kimseleri değil de, Para Fonunun istediği koşulları eleştirirler.

Son olarak sosyalist bloku ülkelere Macaristan'ın girmesi ile IMF'nin üye sayısı 146'yı buldu. Macaristan, Romanya'dan sonra doğu bloğun Fondaki ikinci üyesidir. Polonya geçen yıl Para Fonuna girmek için başvuruda bulunmuştu. Ama ülkenin iç karışıklıkları ve rejimin sallantıda görülmesi yüzünden üyelğe girişi kabul edilmemiştir. Sosyalist ülkelerden Çin, Birleşik Amerika ile siyasal ilişkiler kurar kurmaz Para Fonuna girmiştir. Yugoslavya öteden beri Fonun üyeleri arasındadır.

Macaristan, üyelğe girmekle, batılı sanayi ülkelerinin yönetiminde bulunan Para Fonundan, ödeme güçlükleri çektiği yada ekonomisini yenileştirme gereksiniminde kredi alma olanaklarını elde ediyor. Para Fonuna üye olan bir ülke, bunun yan kuruluşu olan Dünya Bankasına girme olanağına kavuşuyor. Macaristan, kısa bir süre sonra da Dünya Bankası üyesi olacak.

Macaristan Para Fonuna 400 milyon dolarla üye oluyor. Bunun %75'ini kendi parası ile, geri kalanını da dolar olarak ödeyecek. Bu pay aynı zamanda, daha sonraki kredi çekişlerinde etkili olacak. Uzmanlara göre, Macaristan ekonomisi, bu oranın çok üstünde bir ekonomik güce sahip bulunuyor. Ancak, bu ülkenin batılı devletlere olan borcu 1981 yılı sonu itibarıyla 7.8 milyar doları buluyor.

Doğu bloku ülkesi bir sosyalist ülkenin Para Fonuna giriş gerekçesi şöyle: Son yıllarda Macaristan batı ile olan dış ticaretini büyük ölçüde geliştirerek, modern teknolojiye ayak uydurma olanaklarını elde etmiştir. Bu yöndeki adımlar çerçevesinde geçen yıl ülkede, tüketici fiyatları serbest bırakılarak, bunların dünya piyasası fiyatların uyum sağlaması yoluna gidilmiştir. Böyle bir adımın atılması, ülkede yaşam düzeyinin yükselmesi sonucu olmuştur. Bu da, uluslararası kredi ve para sistemine girmeyi gerektirmiştir. İlerisi için dış ticaret ilişkilerinin genişlemesi ve ülkenin kalkınma sürecinin sürekli gelişmesi umut edilmektedir.

Aynı bloğun üyesi olan Romanya'nın batıya olan borçları ise 0.3 milyar dolardır. Ama ekonomik uyumu sağlamada sırtlandığı yükümlülükleri getirebilecek güce olmadığı kabul edilerek, Para Fonu geçen yıl bu ülkeye kredi açmayı durdurmuştur. Bu yüzden söz verildiği halde Romanya'ya ödenmeyen kredilerin toplamı bir milyar doları geçmektedir. Romanya, bir yandan hesapsız kitapsız bir sanayileşmeyi yürütmeye çalışırken, öte yandan tarımı tamamiyle ihmal ettiği için büyük ekonomik güçlüklerle karşı karşıyadır. Hatta geçen yıldan bu yana ülkede ekmek bile vesika ile satılmaktadır. Ama gene de Para Fonunun ülkeye ileride kredi açması bekleniyor.

Çünkü Para Fonundan kredi alan ülkeler, sanayi ülkelerinin birer müşterisidir. Müşteri ödeme yapmazsa, satıcı malını satamaz. Bunun için ne yapıp müşterinin alım gücünü canlandırmak Para Fonunun görevidir.

Bağımsız Filistin gerçek olacaktır

Siyonist elebaşlar gene meydan okuyorlar. Lübnan sınırına büyük kuvvetler yığmışlar. Bu kuvvetleri saldırıya geçireceklerini ve bu kez FKÖ'nün defterinin dürüleceğini böbürlenerek ilan ediyorlar. Batı gazetelerine göre siyonistler bu kez Lübnan'ı Beyrut kapılarına kadar işgal etmek niyetindedirler ve Hristiyan falanjistlerin de desteğiyle, bu toprakları işgal altındaki Filistin topraklarına benzetmeyi planlıyorlar. Yani silahlandırılmış kolonlarını buralara iskan edecekler, terörist örgütlerini harekete geçirecekler, ülkenin sahibi Arap Halkı yıldırarak göçe zorlayacaklar ve sonunda bu toprakları da ilhak edecekler. İslam'ın en kutsal merkezlerinden olan Cami-ül Aksa'da cemaat üzerine atılan yayılım ateşi bu ilhak politikasının hangi kahpece yöntemlerle gerçekleştirildiğini gösterir.

DAYANAKLARI EMPERYALİZM VE ARAP GERİCİLİĞİDİR

Siyonistlerin bu pervasızlığı nereden kaynaklanıyor? Nereden güç alıyorlar? Elbetteki yalnızca kendi askeri güçlerinden değil. Ülkelerini emperyalizmin köprü başı durumuna sokarak Ortadoğu'da en büyük askeri gücü oluşturmuşlardır. Ama asıl dayanakları kendi güçleri değil emperyalizmdir, özellikle ABD emperyalizmidir. Bölgede emperyalist çıkarların bekliliğini yaptıkları sürece ABD'nin kendilerine kayıtsız şartsız arka çıkacağını biliyorlar. Ama yalnız ABD'nin değil. Bir sosyalist-komünist koalisyonunun yönetimindeki Fransa bile siyonist saldırganlığı, dolaylı yoldan olsa da, destekleyebiliyor. Begin hükümeti sözcülerinin Lübnan'a saldırıya hazırlandığını açıkça beyan ettiği bir sırada Mitterand'ın İsrail'i resmen ziyaret etmesi ve böylelikle DE Gaulle'den bu yana izlenen ölçülü politikaya tam ters yönde hareket etmesi, başka şekilde yorumlanamaz. Siyonizmin güç aldığı bir başka kaynak arap gericiliğidir. Gericici Arap rejimleri ABD'nin dümen suyuunda bir

rota izlediklerinden Siyonizme karşı bir ulusal politikadan yoksun durumdadırlar.

Anti-emperyalist Arap rejimleri ise siyonist saldırganlığı etkisiz kılacak bir askeri güce bir türlü ulaşamamaktadırlar. Bölgede tavizsiz bir tutum içinde bulunan FKÖ bile, son yıllarda diplomasi alanında sağladığı başarılarla kıyaslanabilecek bir savaş yeteneği gösterememiştir. Besbelli ki Filistin devrimi, diplomatlığa ağırlık vererek zafere ulaşacak değildir. Üstelik tüm dünyadaki ilerici iktidarlara musallat olan bürokratlaşma hastalığı, henüz iktidar olmamasına karşın, FKÖ örgütlerine de bir ölçüde bulaşmışa benzer. Filistin devrimci hareketinin bu derdin devasınıda bulacağı kesindir. Ancak bütün bu olumsuzluklardan yararlanmayı başaran siyonistler, yüz buldukça astar isteyen şımarık çocuklar örneği azıttıkça azıttıyorlar.

SONLARI KÖTÜ OLACAKTIR

Ortadoğu bölgesinde, emperyalizmin ve siyonizmin geçici başarılarına karşın, sonları kötü olacaktır. Siyonist devletin varlığı bu bölgede emperyalist sömürünün sürmesine ve yoğunlaşmasına bağlıdır. Oysa çağımız halkların emperyalizme karşı kurtuluş savaşlarının birbiri ardına zafere taçlandığı çağdır. Bütün dünyada olduğu gibi Ortadoğuda da böyle olacaktır. Arap halkı ergeç toparlanacak, emperyalizmle siyonizmin hakkından gelebilecek güce kavuşacaktır. Arabın da Yahudinin de eşit ve özgür vatandaşlar olarak yaşayacağı bağımsız ve demokratik Filistin devleti ergeç bir gerçek olacaktır. Filistin halkının bunca yıl, en çetin koşullarda sürdürebildiği çok yönlü devrimci savaşın tüm dünyada yankılar uyandıracak boyutlara ulaşması bu devrimin yenilmezliğini kanıtlar.

Bu bakımdan siyonist yöneticiler, Beginler, Sharonlar gerçekte Yahudi kaymini çıkmaza sürüklemektedirler.

Burada insan Avusturya Başkanı Kreisky'nin sözlerini anımsamadan edemiyor. Kendisi de Yahudi olan Kreisky, siyonist liderleri kastederek "tarih Yahudi kavminin çok kez kötü önderlerin peşinde felakete sürüklenildiğini yazar" demektedir.

Gerçekten Yahudi kavminin tarih boyunca kaderi gericilerin, bağnazların etkisinde (kendi içinden çıkan ilerici unsurlar dahil) ilericiliğe karşı durmak olmuştur. İsa, çağında bir ilericidir. Yahudi olmasına karşın onu Yahudiler öldürdü. Marx'ta Yahudi asıllıdır. 14. yüzyıla kadar varan bir hahamlar sülalesinden gelir. Ama çağının Yahudileri ona nasıl kan kusturmuş olmalı ki, bilimsel sosyalizmin kurucusu, bir kızgınlık anında "Yahudi insanlığın düşmanıdır, bu ırkı Asya'ya sürmeli, yahutda imha etmeli" diyebilmiştir. Oysa aynı Marx, Yahudi düşmanlığını "ahmakların sosyalizmi" diye nitelendiren ve ona karşı çıkan kişidir.

HITLERİN ŞAD OLAN RUHU

Bugünkü İsrail devleti bir bakıma Hitlerizmin eseridir. Nazi Almanyası'nın toplama kamplarında 7 milyon Yahudi, insan havsalasının Alamıya-çağı bir vahşetle yok edilmiş olsaydı, siyonizm akımı böylesine güçlenmez ve herhalde bugün bir İsrail devleti de olmazdı.

Avrupa'da Burjuva demokratik devrimlerin gerçekleşmesiyle Yahudilerin vatandaş statüsüne kavuşmalarından bu yana Yahudilik içinde iki akım gelişmiştir. Solda sosyalist akım, sağda siyonist akım. Son dünya savaşına kadar birincisi ikincisinden çok daha güçlü idi. Hitlerizm en ağır darbesini sosyalizme indirmiştir. Avrupa Yahudiliğinin sol akımı hemen hemen tümüyle yok edildi. Bu bakımdan siyonizmin üstün gelişinde, Nazizmin dolaylı yoldan katkısı olduğu söylenebilir. Ve bugün Beginler Sharonlar izledikleri ırkçı, saldırgan politikayla sanki Hitler'e olan borçlarını ödemektedirler. "İsrail'i doğuran Üçüncü Reich'tir" diyenler pek haksız sayılmazlar.

Hitler'in ırkçı politikasının gerekçesi Alman ırkının üstün ırk olduğu safatası idi. Siyonistlerin ırkçı politikasının gerekçesi, Yahudilerin tanrının seçtiği kavim olduğu safatasıdır. İki rejim arasındaki benzerlikler bu kadarlık da değildir.

Nazi Almanyası'dan kaçan bir Yahudi aileden olan yazar George Steiner'in şu sözleri Yahudilik bilincini siyonist ırkçılığına indirgemeyi reddeden bir Yahudi aydının duygularını yansıtır: "Ülusal olabilmek için Yahudi'nin ödediği bedel onu bir klübün üyesi durumuna düşürmüştür. Ben şahsen bu klübe hiçbir zaman katılmayacağımı ummuştum. Öyle sanıyorum ki, Yahudi ne zaman başkalarına zulmetse, Hitler'in cehennemdeki ruhu şad olmaktadır."

Evet, Yahudi, emperyalist uyduları klübü üyesi olarak Arap halkına her

zulmettiğinde Hitler'in ruhu şad oluyor.

Tarih boyunca bunca zulme uğramış bir kavmin başına geçlerin bir başka kavme bu denli gaddarca davranmasının psikolojik açıklaması vardır. "Görmemiş beylik vermişler, babasını asmış" der atasözümüz.

İSRAİL TİPİ "DEMOKRASİ"

emperyalist propaganda İsrail'i Batı tipi bir demokrasi, ilerici Arap rejimlerini de halka karşı askeri diktatörlükler olarak sunar. Çizilen bu tablonun gerçeklerle bir ilişkisi yoktur. İsrail teokratik, ırkçı bir devlettir. Düzeni emperyalist dünyadan milyarlarca dolar şeklindeki kuvvet şırıngaları ile ayakta tutulan bir sömürü düzenidir. Bu topluma sosyalistçe bir çeşni katmak için varlığı sürdürülen "Kibbutz" denen sözde kolektif tarımsal üretim birimlerinin İsrail ekonomisindeki yeri devde kulaktır. Kibbutzlar çoğu kez İsrail'in saldırgan politikasının dayanağı terörist yatakları rolü oynar. İsrail'de işçilerin sendikal hakları da çok dar bir alanı kapsar ve genellikle görüntüden ibarettir. Büyük işçi konfederasyonu Histadrut, aynı zamanda İsrail'in en büyük işverenidir. Öyle ki, bu ülkede işçinin hakkını yiyen işveren de, bu hakkı aramakla yükümlü sendika da çok kez aynı kuruluş olabilir. Üstelik Histadrut tam anlamıyla ırkçı politika gütmektedir. Bu konfederasyona Arap işçiler üye olamaz. Buna Avrupa yahudilerinin (Eşkenazların) doğu Yahudilerine (Sefared'lere) karşı ırkçı tutumunu, en kötü, en pis işlere sefaredlerin koşulmasına karşın yüksek ücretli kalifiye görevlerin hemen hemen tümünün Eşkenazların tekelinde bulunması gerçeğini de katarsak bu ülkede nasıl bir kast sisteminin hüküm sürdüğünü anlayabiliriz.

İsrail'in biçimsel burjuva parlamentarizminin de çok acaip yanları var. Birkez bu ülkede siyonist olmayana politika yapma hakkı fiilen tanınmaz. İsrail parlamentosunda en koyu ortaçağ karanlıklarının temsilcisi aşırı sağcı partiler yanında mucizelere inanan ve bu çağda mucizeler beklediğini açıkça ilan eden bir parti bile temsil edilir. Ve Begin kabinesi, öteki aşırı sağ örgütlerin olduğu gibi, bu partinin de oyuyla çoğunluk sağlar.

Burjuva demokrasininin karikatürü olarak "Filipin tipi demokrasiden" yakın geçmişte çok söz edilirdi. Evet, besbelli ki İsrail tipi "demokrasi" Filipin'dekinden pek geri kalmıyor.

TERÖRİZMİN KİŞİRTİCİSİ BİR İKTİDAR

Terörist örgütlerin faşist iktidarlardan desteği ile canlara kıyması yalnızca örneğin Türkiye'ye, Arjantin'e ya da El Salvador'a özgü bir durum değildir. İsrail'de siyonist iktidarlara da aynı şeyi açıkça yapıyorlar. Örneğin Haham Meyir Kahan'ın başında bulunduğu "Yahudi Savunma Birliği" açıkça Arapların imha edilmesi propagandasını yapmaktadır. Bu örgütten olduğu anlaşılan askeri üniformalı, otomatik silahlı bir katil kutsal Cami-ül Aksa'da cemaat üzerine

yayılım ateşi açtı. İki Arab'ı öldürdü, yedisini de ağır yaraladı. Arap Halkı bu alçakça saldırı karşısında bir protesto yürüyüşünü başlatınca, İsrail kolluk kuvvetleri teröristin yanda bıraktığı işi tamamlayarak halkın üzerine birkez daha ateş açtı ve gene cana kıydı.

Örneğin Haham Moşe Levinger'in yönettiği "Guş Emunim" adındaki terörist örgüt kolluk kuvvetlerinin gözü önünde Arap toprağı olan Batı yakasında silahlı zorbalarmı harekete geçirerek Hebron'daki camiin ortasına havra kurabilmektedir. Ve siyonist hükümet bu durumu protesto eden Arapların üzerine kolluk kuvvetlerini sürüyor ve ateş açıyor. İşgal altındaki batı yakası kasabalarında Guş Eminim zorbalarmı Arapları silah zoruyla evlerinden kovuyorlar. Ve siyonist hükümet, hemen ardından, gaspedilen bu evlere elektrik ve akarsu hizmeti getiriyor. Bu terörist örgütlerin fedailerini batı yakasının belli başlı üç kentinin Belediye başkanlarına suikast yapıyorlar. Yanlarına kalıyor. Ve son olarak Begin hükümeti sakat kalmış bu faili meçhul suikast kurbanlarını seçtikleri başkanlık görevinden azlediyor.

Genellikle siyonist politikanın yayıncısı olan "News-Week" dergisi gibi Amerikan yayın organları bile "Guş Emunim" gibi, "Yahudi Savunma Birliği" gibi terörist örgütlerin İsrail hükümeti'nin himayesi altında ve kolluk kuvvetleri ile işbirliği halinde çalıştıklarını teslim ediyorlar.

Bunlara bir de Filistinli yurtseverlere uygulanan en gelişmiş Amerikan işkence yöntemleri ve İsrail hapislerindeki gayri-insani baskı rejimi eklenirse, İsrail demokrasisinin ne menem bir şey olduğu konusunda bir fikir edinilebilir.

Evet Marx'ın "başkasını ezen ulus özgür olamaz" yolundaki sözü İsrail'de tam olarak doğrulanmaktadır.

ANKARA CUNTASININ İKİYÜZLÜ POLİTİKASI

Ankara cuntasının genel olarak Ortadoğuya, özel olarak İsrail'e ilişkin politikası her yönüyle iki yüzlülüğü yansıtır. Petrol üreticisi Arap ülkelere ve İran'a hoş görünmek için İsrail ile diplomatik ilişkiler sözde en alt düzeye indirilmiştir. Ama bu aldatmaca kimseyi kandırmıyor. Kendisi ABD emperyalizminin uydusu olan bir ülke, pek doğal olarak, aynı emperyalizmin köprü başı durumunda olan siyonist devlete karşı ulusal bir politika güdemmez. Ankara cuntası, savunucusu olduğu emperyalist tekelilerin işbirlikçisi büyük sermayenin çıkarları gereği siyonizmin doğal müttefiki durumundadır. Bütün aldatmacalara karşın bu gerçek her vesileyle dışa vuruyor. Oysa, Türkiye dahil, İsrail dahil, tüm Ortadoğu ülkelerinde halkların kurtuluş davasının emrettiği politika, başta ABD olmak üzere emperyalizmin bu bölgeden kapı dışarı edilmesini, siyonizmin kökünün kazınmasını, Arap gericiliğinin tasfiyesini ve Arabın da Yahudinin de, Hristiyanın da eşit ve özgür vatandaş olarak, yaşayabileceği demokratik bir Filistin devletinin kurulmasını hedefleyen politikadır.

Falkland dedikleri

2 Nisan öncesinde çoğumuzun a-dını dahi duymadığı Falkland adalar grubu, bugün hepimizin ilgisini çeken bir serüvenin göbek taşında oturuyor. Atlantik Okyanusunun güneyinde, güney kutbunun hemen yanbaşında, İngiltere'nin 8.000 mil uzağındaki bu adalar grubunu bir çırpıda tüm dik-katlerin odağına çörekletiriveren şey nedir? Bir cümleyle söyleyelim: Uzun yıllar kapitalizmin koltuklayıp sırtını sıvazladığı azgın bir Arjantin faşizmini, zorunlu gördüğü zaman kapitalizmin çıkarlarına da meydan okumayı göze alabilen serüvenciliği...

"2 Nisan öncesinde bir cö-küntüye doğru dolu-dizgin kolan vuran bir ülke var idiye bu Arjantin'di."

Gazeteci James Neilson'ın yargısı bu. Neilson Arjantin'de yayınlanan Buenos Aires Herald gazetesinin genel yayın yönetmeniydi. Sürekli ölüm tehditleri karşısında Uruguay'a sığınmıştı. İngiltere'nin Pazar gazetele-rinden Observer'de 2 Mayıs 1982 ta-rihinde, Falkland bunalımının birinci ay dönümünde yayınlanan yazısında, Arjantin cuntasının yüreğindeki kor-ku, Nuremberg korkusudur, diyor.

Kısaca açılmağa çalışalım bu Nu-remberg korkusunun ne olduğunu... Bugünkü Arjantin cuntasını işbaşı-na getiren, 1976 askeri darbesidir. Darbe ardından Arjantin Silahlı Kuvvetleri, marksizme uzaktan ya-kından dokunduğuna inandığı her-şeye, herkese karşı amansız bir ci-had açmıştır. Bu cihadda, bugün Türkiye'de olduğu gibi, işkence ya-da resmi cinayet, ahval-i adiyeden-di. İnsanlar gece yarısı evlerinden alınıp götürülür, geri dönmeyiz. Tam 15.000 kişi " yokolmuş," tur-bugüne değin. Gizli polis, asker-lerin alıp götürdüğü bu kişiler, çoğunca, hunharca öldürülmüştür işkence odalarında. Askerlerse, bu cinayetlerin kılıfını hazırlamağa bi-le gerek görmemişlerdir.

Bu cinayetlerin yanı sıra general-ler, yüksek rütbeli subaylar, geçtiği-miz altı yıl içinde, büyük servet yap-mışlardır. Bir yandan devleti soya-rak, bir yandan Arjantin kapitaliz-mine sağladıkları çıkar karşılığı ko-misyon alarak, kapitalistin işiğin-de yöneticiliğe getirilerek, Türkiye'-de moda olan deyişle " köşeyi dön-müş "lerdir.

Bu arada gündelik yaşam Arjantin halkı için çekilmez hale gelmiştir. Yıllık hayat pahalılığı oranı yüzde 150'ye ulaşmıştır. İşsizlik gırtlığa kadar çıkmıştır.

Sevim'i nasıl kısırlaştırdık

Oya YAYLALI

Son hazırlanan nüfus planlaması yasa tasarısı ile Türkiye'de kısırlaştırılma serbestleşecek. Gazetelerden öğ-rendiğimize göre ameliyat, 18 yaşını geçmiş kişilerde istek üzerine, yada bir hastalığın tedavisi amacıyla, yapı-labilecek. Reşit olmayan kişiler vasını-ı isteği üzerine kısırlaştırılacaktır. Bu-na karşılık, "şiddet, telkin ya da iffal ile" elde edilmiş izinler geçersiz say-lacak. Ama, özellikle kadınlar üzerinde yapılan ameliyatların daha sonra şid-det ya da telkin ile gerçekleştirildiği öğrenilince, kanunun bunu geçersiz saymasının hiçbir yararı olmayacaktır, çünkü kısırlaştırmanın tedavisi yoktur.

Buna karşılık, yine gazetelerden, kısırlaştırılmanın halka cazip gösteril-mesine çalışılacağını öğreniyoruz. Dr. Cumhur Akkent diye birisi, kısırlaştırıl-mayı kabul edenlere radyo, televiz-yon, para yada benzeri ödüller verile-ceğini söylüyor (6). Radyo vererek in-sanları kısırlaştırmaya razı etmenin yasa tasarısında yasaklanan "telkin yada iffal" kapsamına girip girmediği so-rulmaya değer.

Kısırlaştırma, birçok ülkede uygulan-ıyor. Buna karşılık, nüfus artış hızını kısırlaştırma yöntemiyle yavaşlatıp kalkınabilen tek bir ülke yoktur. Örne-ğin, Puerto Rico'da 1937-1968 yılları arasında tüm kadınların %35,3'ü kısırlaştırıldı. Halen bu adada yaşayan 20-49 yaşları arasındaki kadınların üçte biri kısırlaştırılmıştır. Adada nüfus art-ış hızının çok yavaşlamış olmasına karşın, yaygın işsizlik ve sefalette hiç-bir azalma olmadı (7).

İnsanların, kendi bilinçli seçimiyle,

Arjantin'de bugün seçim yapılsa, en ilımlı bir hükümet işbaşına gelse dahi, gerek şimdiki cuntayı, gerek birçok yüksek rütbeli subayı mahkeme önün-de hesap vermekten kimse kurtara-mayacaktır.

Arjantin'de cuntaya karşı olanlar " Nurenberg faktörü " diyorlar buna. Arjantin'i, parlamentolu demokratik rejime dökmekten alakoyan şey, işte bu Nurenberg faktörüdür.

KEL BASA ŞİMSİR TARAK

Arjantin'in Falkland adaları üzerin-de egemenlik iddiası yeni değildir. Asırı sağıclar, oldum olası, Falkland adalarının kuvvet zoruyla ele geçiril-mesini savunagelmislerdir. General Galtieri, geçen yılın Aralık ayında 1976 cuntasının başına geçtiğinden beri de adaların işgali, yararları ve zararları açısından, açıktan tartışılır olmuştur. Daha ilımlılar, Falkland a-dalarının, astarı yüzünden pahalıya çıkacak bir serüven olduğu inancın-daydılar. Ama Galtieri rejimi öyle-sine umutsuz bir çıkmazdaydı ki, yüzünden pahalıya da gelse, astarın bedelini ödemeyi göze almıştır.

İlk bakışta bu gözlemlerde bir çe-lişki var gibi görünüyor. Öyle ya, halk, kendi üzerinde, korkuya, işkenceye, resmi cinayetlere basa basa sultasını kurmuş bir cuntayı nasıl oluyor da, böylesine yürekten destekliyor Falk-land bunalımında? Aslında, Falkland bunalımında Arjantin halkının gös-terdiği, milliyetçi rengi ağır basan coşkuyu, cuntayı desteklemek diye değerlendirmek yanlış olur. Arjan-tin gençlerini Askerlik Şubelerinin önünde kuyruğa sokan şey, cuntaya besledikleri sevgi değil, kapitaliz-min, 8.000 mil ötelere taşan obur-luğudur. Nedir İngiltere kapitaliz-mi bu 8.000 mil ötede, Arjantin'in burnu dibindeki topraklarda hak id-diasında bulunmağa iten şey (Ancak Galtieri'nin, kendisi için bir kurtuluş olarak sanıldığı bu olayda kitlelerin duygularını ajite etmekteki başarısı da hiç yadsınmaz.)

17'nci yüzyılın sonlarına kadar Falkland adaları insan ayağının değ-medığı, doğası vahşi topraklardı. Pen-guenlerle balinalardan başka kimse yolunu izini bilmezdi. Adaları ilk bulan

bir İngiliz gemicidir: Kaptan John Strong... Adalara ilk kez 1690'da o ayak basmış, o zamanlar İngiliz Do-nanmasının baş haznedarı Lord Falk-land'ın adına izaveten Falkland ada-ları adını vermiştir bu toprak parça-sına. Falklandların önem kazandığı yıllar, 18. yüzyılın ikinci yarısıdır. Ba-lina avcılığı büyük bir sanayi haline geldikten sonra İngilizler, bu adaları elde tutmayı önemli görmüşlerdir.

Arjantin'in Falklandlarla ilgilenme-ğe başlaması ise 19'uncu yüzyılın baş-larına rastlıyor. 1816 yılında İspan-ya'dan bağımsızlığını ilan eden Arjan-tin 1820 yılında Falkland adalarına bir savaş gemisi yollayarak, adalar üzerinde egemenliğini ilan etmiştir. Altı yıl sonra 1826'da Arjantin adalarda bir yerleşme bölgesi kurmuş, bir de vali atamıştır. 1831'de Amerikan sa-vaş gemisi Lexington, Arjantinlilerin kurduğu Soledad Liman kentini top ateşine tutarak yıkmıştır. Amerika'nın bu müdahalesi, adalarda hak iddia etmekten çok, Falkland Valisinin üç Amerikan gemisine el koymasından ötürüdür. Lexington'un kaptanı Dun-can adaların hiçbir devlete bağlı ol-madığını ilan etmiştir. Böylece adalar bir kez daha hiç kimsenin otoritesini yürütemediği bir yöre haline gelmiş-tir. Bir yıl sonra 1832'de İngiltere yeniden adalarda egemenlik iddiasın-da bulunmuş, bir savaş gemisi yolla-mış, oradaki Arjantinlileri çıkararak yeniden el koymuştur bu topraklara. O tarihten bu yana da Falkland'lar İngiltere'nin elinde kalmıştır.

Falklandların tarihi, aslında, bir ba-sına hareket eden savaş gemileri seyir defterlerinin tarihidir.

FALKLAND KÜPESİ

Falkland adaları yakın günlere ka-dar balina avcılığı merkezi olmanın ötesinde bir önem taşıyor değildi. Son yıllarda ise, balinaların kökü kazın-dıktan sonra, Falkland'lar hayvancılık merkezi haline dönüşmüştür. Tek-nolojik gelişmeler, özellikle deniz ya-taklarını sanayiye emrine verme kapı-larını günümüzde iyice aralayan tek-nolojik gelişmeler olmasaydı, İngil-tere'den 8.000 mil uzakdaki bu adalar grubu, salt hayvancılık açısından İn-giltere'ye çok da çekici görünmezdi. Ama yapılan bilimsel araştırmalar,

gerek Falkland adaları kıta sahanlığı-nın gerek güney kutbunun madenler ve özellikle petrol bakımından önemli bir yöre olduğunu kanıtlamıştır. Bun-dan sekiz yıl önce, İngiltere'nin Bir-mingham Üniversitesinden bir bilim adamı Falkland'ların kıta sahanlığın-da geniş petrol yatakları bulunduğunu öne sürmüş, bunun üzerine birçok pet-rol kumpanyası araştırma izni iste-miştir. Ama İngiltere hükümeti, Ar-jantin'in egemenlik iddiaları karşısın-da, arama izni vermekte istekli olma-mıştır. Arama çalışmalarına girişecek petrol kumpanyalarını koruyabilmek için, büyük bir deniz gücünün orada görevlendirilmesi, kuşkusuz Falkland üzerindeki egemenlik çekişmesini bir-denbire büyük boyutlara tırmandıra-caktı. O nedenle İngiltere, egemenlik sorunu çözülünceye dek beklemeyi

yeğ tutmuştur. Ama Arjantin cunta-sının serüvenciliği, İngiltere'yi ister istemez egemenlik sorununu ele al-mak zorunda bırakmıştır.

Sorunun kısa sürede çözülmesi düşünülemez. İngiltere Falkland-ları işgal etse dahi, bunca uzakta, büyük bir deniz gücünü bulundur-mağa devam etmesi kolay olmya-caktır. Adalar iki ülke arasında sü-rekli bir çatışma kaynağı olmağa devam edecektir. Sorunu, silaha başvurmaksızın, diplomatik yollar-da görüşme masasında çözmek pekala mümkündür. Ama bir yandan kapitalizmin doymak bilmezliği, öte yandan, sırtı batı kapitalizmi tarafından sıvazlanan, silah deposu batı dünyası tarafından doldurulan faşist cuntaların ayakta kalabilmek için gerektiğinde bu türden serü-venlere kalkışabilecekleri gerçeği, diplomasiyi yerini kaba kuvvetin alması sonucunu vermiştir. Faşist cuntaların destekleyen batı kapita-lizminin kulağına, Falkland'lardan daha iyi bir küpe takılamazdı.

BİRİTANYA MEKTUBU

Y. Ziya BAHADINLI

On günün tüm yorgunluğu ayaklarından kayıp gidiyor. Kalın mercerler gerisindeki gülen gözlerden mi Laz görünümü Laz olmayandan mı, Ayşe'den mi (Fatma da olabilir), Sülayman'dan mı bir de, Mercan balığından da olabilir, yada pencereden görünen yelkenlilerdendir.

On günde on kent geziyorsun. Koşuyorsun, tren, taksi, yaya, konuşuyorsun, dinleyenin çoğaldıkça sevincin artıyor, Tarık çocuklar gibi zıplayor. Yurdunu anlatıyorsun, insanlarını, uğ-runu onbinler verdiğin, yüzbinler. Üşüyorsun bir de.

İstanbul'dasın sanki, Fenerbahçe'de. Sandalı, yelkenli, deniz, Demir Yolları'nın kampı, kahveler, bir de kırmızı-beyaz çizgili örtüleriyle masalar. Balık yiyorsun, geniş merdivenleri çıkarak üçüncü katta. Hezenleri meşeden, diyor Laz görünümü Laz olmayan, iki yüz yıllık. Gözlerinin içi gülüyor, kalın mercerler gerisinde uzayıp giden. Pencereden yelkenlinin tepesi görü-nüyor, başını yukarı kaldırıyor. Yüreğin kalkıyor, soluk-lanıyorsun. Sonra başınıza bir hare oluşuyor, ülkendesin çün-kü, İstanbul'da, Fenerbahçe'de, kırmızı-beyaz çizgili örtülü masada çayını yudumluyorsun.

Toplanıyorlar, daha daha söyle diyorlar, konuşuyorlar, üzü-lüyorlar, seviniyorlar, İngiliz, İskoç, İrlandalı, Türkü, Kürdü! Senin için, bizim için, şaşıp şaşıp kalıyorsun, Britanya solu, tüm.

Esnaf loncasından kaydırmızı sildirdik, diyor, kalın mercerler gerisinden gülerken, şimdilik, dükkanlarımızı kapattık, büyü-günü, daha büyüğünü oluşturuyoruz, store-house. Daha inan-dırıcı, daha güçlü, daha doğru. Bize karşı olmayan bizimle diyor Georgi Dimitrov, faşizme karşı birleşik cephe...

Öğrenciler görüyorsun, işçiler, ağır yürüyen, ama yürüyünce güzel yürüyen. Sendikacılar görüyorsun, aynı bizimkiler gibi, rahatı, içi kan ağlayan. Belediye başkanları, kasıtsız, yur-dumu düşünüyor, yurdu gibi. Konuşuyorsun, konuşuyor, anlat, daha anlat diyor, ne yapabiliriz?

Londra'dasın, mecliste. Kapılarını ucu süngülü tüfekleriyle askerler tutmamış. Bir de gece yasağı, bir de tanklar gör-müyorsun sokakta. Penceresi demirli yapılardan insan çılgığı duymuyorsun. Karası, beyazı, sarısıyla bir dolu insan. Yüzüne tükürür gibi bakmıyor yabancıların, Almanya'da olduğunca.

New York'u geziyorsun güya, yine ülkendesin. Kadıköy'de Misaki Milli sokakta, cumbalı evdesin. Köşedeki Rum bakkala el ediyorsun. İstersen cumbadan cumbaya el sıkış. Üstü kapalı bir çarşıdan geçiyorsun. Kına mı, baharat mı yoksa tulum peyniri mi? Mısır çarşısında yürüyorsun.

Edinburgh kalesinde mendil arıyorsun sanki, Bayburt ka-lesindeymişçesine. Bir de İskoç müziği dinliyorsun, kulağına zurna sesi geliyor dalgınlıkla.

Oxford'dasın, salt kolejlerinde zengin çocukları değil, sokak-ları dolduran, grevler düzenleyen işçiler görüyorsun.

Senin gibi, benim gibi bir de, yani ülkemizin insanı Britanyalı Kadın çorabının kaçığı gözünden kaçmıyor ve insanlar suskun. İzmirli toplayan görüyorsun, çöplük karıştıran. On yıl önce böyle miydi, giysiler tiril tiril, eller bastonlu, ayakkaplarda saçın tara. Şimdilerde işsizlik, pahalılık, ülkemizin ekonomi uzmanları buraya da uğramış olmalılar, mutlaka.

Kendin Britanya'dasın, gönlün ülkende. Onu düşünüyor, onu konuşuyor, onu yaşıyorsun; gezi, gezi olmaktan çıkıyor. Ama sayısı az, gücü fazla ülke adamını elele görüyorsun, giysisiz, sigarasız, kahvaltısız; Türkiye! Türkiye! diye çığırıyorlar, keyf-leniyorsun.

Başını kaldırıyorsun üçüncü kattan, hezenleri iki yüz yıllık meşeden lokantada, pencereden yelkenlinin tepesini görüyor-sun. Yelkenlinin tepesini daha çok görebilmek için, Fener-bahçe'yi görebilmek için, Kadıköy'de Misaki Milli'deki Rum bakkala el edebilmek için, ucu kasaturalı tüfekleriyle üstüne üstüne yürüyen askersiz ve tanksız ve gece sokağa çıkabilmek için, penceresi demirli yapılardan insan çılgığı duymamak için kaldırmalısın başını...

de Nüfus Planlaması programlarına büyük yatırım yapması, ekonomik yar-dım verme koşulunu, ülkede nüfus planlamasının uygulanıyor olmasına bağlaması, Kenan Evren'li cuntanın da şimdi yeni bir tasarıyla kısırlaştırma dahil her türlü doğum kontrol yöntemi-ni serbestleştirmek istemesi bun-dandır.

Önümüzdeki yıllarda, başda yoksul Türk ve Kürt emekçileri olmak üzere, geniş kitlelerin kısırlaştırılmasına ta-nık olacağız. Buna karşılık, aynı kitle-lerin yaşam koşullarında hiçbir düzel-me olmayacağından kimsenin kuşkusu olmasın.

Şu günlerde sık sık Sevim'in bana o dediğini anımsıyorum. Şöyle demişti: "beni uyuttular, abla. Uyumasam kes-tirir miydin hiç?"

Nüfus artışı demogojisine karşı uya-nık olmak zorundayız.

(5) Mass, B. Population Target. Cana-da, 1976.

(6) Kısırlaştırılmayı Kabulene Ödül Verilecek. Cumhuriyet. 13.11.1981.

(7) Calzada, J.L. La Esterilizacion Fe-menina en Puerto Rico. r. Cienas Sociales, 17.3.1973.

ABD emperyalizminin diğer geri kalmış ülkelerde olduğu gibi, Türkiye'de

DÖĞÜS EREK DÖLDÜLER

Peru'lu devrimci şair

JAVIER HERAUD

Emine ERDEM

Tarih boyunca, her dönemde, sanatçının soylusu emek insanlarının yanında, soysuzu da karşısında olageldi. Bugün de bu böyledir.

Nice yazarlar, nice sanatçılar büyük sanat güçleriyle sadece emekçi halktan yana oldukları için ezildiler, zindanlara atıldılar, iskence gördüler, öldürüldüler. Öyle soylu sanatçılar oldu ki yalnız yazdıklarıyla emekçilerin yanında yer almakla kalmadılar, yaşamlarını da onların esittik ve özgürlük savaşına verdiler. Yazdıklarının ve emekçi halk için istedikleri güzel günlerin bedelini canlarıyla ödeditler.

Peru'lu devrimci şair Javier Heraud'da böyle sanatçılardan biridir. Daha 21 yaşında iken halkın özgürlüğü, gelecek güzel günleri için çarpışarak ölen bu genç şairin yaşamını birlikte izleyelim.

Javier Heraud 19 Ocak 1942 yılında Lima'nın zengin mahallelerinden biri olan Miraflores'de doğdu. San Marcos Üniversitesi'nde öğrenim gördü. 1960 yılında "Irmak" adlı ilk şiir kitabını yayınladı. Aynı yıl Ulusal bir şiir ödülü kazandı. Ve "Peru'nun Genç Sairi" seçildi.

İnanılmaz bir şimşektir şiir, sessiz sözcükler yağmurudur, hıçkırıklar, umutlar ormanıdır,

ezilmiş halkların türküsüdür ve bağımsızlığa kavuşanların yeni türküsü olacaktı yarın. Sevgidir şiir, ölümdür, kurtuluşudur insanın.

Şair, ilerici öğrenci örgütlerinin temsilcisi olarak sosyalist ülkelerde ve çeşitli Avrupa ülkelerinde bulundu. 1961 yılında ikinci şiir kitabı olan "Yolculuk" yayınlandı. Aynı yıl sinema öğrenimi görmek için Küba'ya gitti. Küba devriminin etkisi altında kaldı. Oradan taşıdığı devrimci ateşle Peru Ulusal Bağımsızlık Ordusu adlı örgüte katıldı. Devrimci savaşımı ve sanat uğraşı birbirine güç veriyordu. Artık ilk şiirlerinde yer alan melankolik duygularından sıyrılıyordu. Şair, Vallajo, Machado ve Şili'nin en büyük, dünyanın sayılı büyük şairlerinden Neruda'nın şiirlerinden etkilenmişti. Bu sanatçıların düşüncesi ve estetik anlayışlarını yapıtlarında uygulamaya çalıştı. Devrimci bir harekete bağlılığı ona sanat çalışmalarında büyük bir güç kaynağıydı. Onu üne kavuşturan "Dünya üzerine" adlı şiiri bunun somut örneğidir. Şöyle diyor Javier Heraud:

Hayır
gülmüyorum
ölüme.
Sadece
korkmuyorum
ölmekten
kuşlar
ve
ağaçlar
arasında.

Genç şair ölümden böylesine korkusuz 1963 yılında partizan arkadaşlarıyla birlikte egemen güçlere karşı bir baş kaldırıya katıldı. O yıl bir çarpışmada vurularak öldürüldü. Peru'nun güzel geleceğini halkın kendisinin yaratacağına inanarak savdı.

GERİLLA SÖZÜ

Yurdum güzeldir,
havaya savrulan bir kılıç gibi,
daha yücedir
daha da güzel,
canımla savunuyorum onu.
Ne söylerse söylesin
satılmışlar,
çelik yaşlarla kapadık yolu.
Gökyüzü bizim şimdi.
Ekmek bizim.
Ektik toprağı
ekini kaldırdık,
ekin ve toprak bizim,
ve hep bizim olacak
sonsuz kadar
deniz
dağlar
ve kuşlar.

Not: Şiir çevirileri Ü. Tamer'den alınmıştır.

DİRENECEĞİM

Bu Heim en son durağım benim, ölüm çıkar, dirim çıkmaz. Ben Heime keyfimdendir düşmedim. Yolunu bilmezdim, yerini bilmezdim. Heim nedir, onu bilmezdim. Ölmek - yaşamak, iki yol var önümde, ben birini seçtim, yaşamak istiyorum, çıkmayacağım Heimden.

Aslında bir mahpushane burası, bir mahpusum ben. Benim ülkemde de kadınlar var mahpushanelerde. Ama onlar başkaldırmışlardı zalime, zorbaya kulluğa, köleliğe son demişlerdi ak sütlü, ak alınlı bacılarım benim. Ya ben ... Gözü kanlı, beli bıçaklı namert bir kocaya kul oldum, köle oldum. Gençliğim gitti, onurum gitti, koca-bir dünyam yıkıldı. Bir yumruk vursaydım, yüzüne tükürseydim... Onu bile yapamadım!

Türkiye'deki mahpus bacılarım onurlu, başları dik, o yüzden gam yemezler. Onların geleni gideni de var, mektup yazıp hal hatır soranı... Ben kanadı kırılmış bir kuşum, yaban elde bir çukurun içinde. Bir yeri görürüm, bir de bulanık göğü, yazgım gibi kara, kara karışık bulutları...

Çevremde başka ülkelerden kadınlar da var, dilleri töreleri ayrı. Konuşurlar, anlayamam, bir uğultu. Ağlarlar, soramam, yüreğimde sızıldı. Ama bilirim, onlar da bencileyin garip, bencileyin bir namert vurgunu...

Mahpushane dedim, bir bura mı, dünya bana mahpushane. Önümde kilitli kapılar, süngülü candarmalar yok. Ama benim görünmez engellerim daha büyük. Ha desem tek başıma sokağa çıkamam, gidecek yerim yok. Şaşırsam yönümü, yöremi, soramam, dilim yok. Atsalar bir uçağa, uçursalar memlekete, başımı sokacak evim yok, işim yok, toprağı yok!

Bir yana teprenemem, dünya yıkılsa teprenemem. İyi kötü sığınacak bir yer buldum. Sosyal Amt yardım yapıyor. Alış-verişe çıkardım Meryem bacı ile. O da Türk, odası benden ayrı, öte başta. Üç çocuğu ile kalır burada. Ben de getirmeceğim kızlarımı, iki meleğimi... Kurtarmak istiyorum onları da...

Meryem bacıyı öldürecekmiş kocası, bıçak ağzı kurtulmuş. Onun hikayesi daha ayrı. Kadın aklını oynatmış, kimi ağlar, kimi güler, türkü söyler. Üç beş kelime Almanca bilir, onun için birlikte giderim alış verişe. Her daim gelmez benimle, öfkelenir, surat asar, "Ben senin bir parçan mıyım, ayağın, gözün, kulağın, dilin miyim? Kendi işini kendin gör, git başımdan..." der. Çaresiz yutkunur susarım, insanlığımdan utanarak...

Bir insanın bir insana kul olması beter. Ama bir insanın herkese kul olması ölümden de beter! Tavşan-

Dursun AKÇAM

lara acıdım eskiden. Tüm yırtıcı hayvanlar onları yemek ister. Tavşanlar yalnız ot yerler ve her kıpırtıdan her yaratıktan korkarlar. Ben de öyleyim işte... Söz verdim kendi kendime, korkmayacağım, ürkmeyeceğim. Yapamıyorum, korkuyorum, çok korkuyorum. Yıllardır hep korktum, aşağılandım, horlandım. Kolay mı?

Biraz Almanca öğrenebilsem, yarım yamalak derdimi anlatabilsem!.. Ben anadilimi de doğru bilemem, doğru konuşamam, hiç okuyamam, yazamam. Bir dağ köyünde büyüdüm otlar gibi.

Dünyanın bu denli büyük olduğunu, kocam Alaman'a gelende öğrendim. Ben Alfabeyle değil, direnerek, sürünerek yaşamayı öğrenebildim ancak. Gözyaşlarımda kaç kez öldüm, dirildim...

Alamanca'yı da öğrenirim tutanacak bir dahım olsa, başına vura öğrenirim. Başka şey istemem, bu Heim benim, sürekli evim olsun, güvencem umudum olsun, başka bir şey istemem. İş versinler çalışırım, taş taşıyım sırtımla, yeter ki iş versinler. Buradan atmak istiyorlar beni.

Polis oturma vermiyor, "Kocanla birlikte yaşarsan olur!" diyor, "sen işçi ailesi olarak gelmişsin, kocan yüzünden gelmişsin!" diyor.

Ben onunla yaşayabilseydim ne işim vardı Heim'de. "Etme eyleme gözünü sevdiğimin Alaman polisi!" diyorum, yalvarıyorum. "Olmaz diyor, bir işin yok, bir yerde iş tutmuşluğun yok!" diyor, diretiyor. İşim uğraşım olsaydı düşer miydim bu Heime, bu kimsesizler yurduna?" diyorum. Fazla söz istemiyor Alaman Polisi, "defol memlekete!" diyerek yol gösteriyor..

Sanki memleketimde el açmış bekleyenlerim var, dikili bağlarım, bostanlarım var. Kadın olanın, işsiz olanın, bir namerde kul olanın hiç bir memlekette yeri yok, yaşama hakkı yok!..

Alaman polisi babamın oğlu mu, Alaman hükümeti benim hükümetim mi? Ben kendi hükümetimden ne gördüm, elin hükümetinden ne göreyim!.. Yüz binler aç, yüz binler işsiz benim ülkemde. Topraklar çıplak, topraklar bomboş, ama zindanlar tıklım tıklım... Onca insanımız zevkten, cümbüşten mi düşmüştür el kapılarına!..

Benim hayatım bir roman bacım, anlatsam uzun sürer. Sana kısadan diyeyim mi buralara neden geldiğimi?

Hüseyin Türkiye'de de işçiydi, ırgattı. Çalışır çabalar, yarı aç, yarı tok geçinip giderdik.

Vardı Alaman'a iş tuttu, para kazandı. İlk yıllar cömertti, ben istemeden o yollardı harçlığımızı.

İzine gelende hediyeler getirirdi... Sonra yavaştan mektuplar kesildi, sonra harçlığımız... Mektup üstüne mektup yazdım, haber üstüne haber. Yitmişti Hüseyin, kayıplara karışmıştı...

Babam öldü, anam yatalak oldu. Para kesilende kardaşlarım yüz vermez oldular. Gelinlerin çalımı bir beter, çocukların dört olmuştu, iki kız, iki oğlan. Beş can insan yük olmuştuk.

O yıl izine de gelmedi. Hemşehrilere üç beş kuruş yollamıştı. Borcu harcı kapattık, fakat sonu kesildi. Bekledik, ay geçti, yıl geçti para gelmedi. Sersebil olduk..

Baktım çaresiz. Aldım iki kızımı yanıma, ver elini Alaman'ya dedim. Aradım, buldum namerdi. Bizi birden görende dondu kaldı yerinde...

İlk günde her şeyi öğrendim, bir Türk kadınla yaşadığını, beni boşayıp onunla evleneceğini... Ne ki o kadından vazgeçmedi. İş dönüşü gece yarılara değin eve gelmezdi, bazan hiç gelmezdi. Cumartesi, pazar da kalmazdı. Karşımda oturup insanca iki kelam ettiğini görmedim. Kan kusturdu bana. Sudan sebepler yaratır, döverdi beni, "Defol git, ben mi çağırdım seni kaltak!" derdi.

Yaz geçti, kış geçti, bir eşarp, bir çift ayakkabı bile almadı. Üstümdeki köylü entarisiyle dolaştım durdum. Bir yere çıkamazdım, tutsaktım dört duvar arasında. Pazara da tek başına gider, getirdikleriyle bir hafta idare etmeye çalışırdık. Yalnız evin kirasını öder, başka bir derdimizle ilgilenmezdi. Kazandığını öbür kadına yedirirdi. Ne zaman ağzımı açsam, başıma yumrukları iner, ağzım, burnum kan içinde kalırdı. Çocukların gözyaşları kurumadı benim yüzümden.

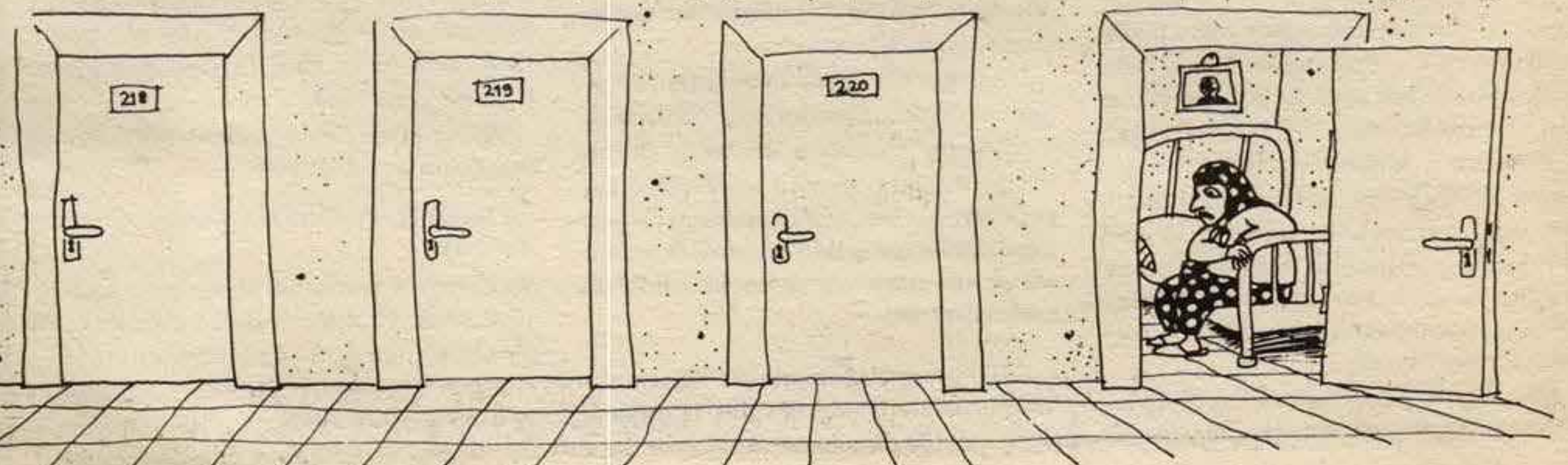
Yetmezmiş gibi gebe kalmıştım beşinci çocuğa. Bunun da suçlusu, sorumlusu ben, «Gene karnını doldurdun kaltak!» der, kötü kötü söylenirdi, karnıma dürterdi.

Doğum yaptım, oğlum oldu, şu gördüğün bebek. Babası kucığına alıp okşamamıştır bir gün!

Adam doğumdan sonra daha da azıttı. İki de bir sıkıştırıyor, "Topla çocukları köye git!" diye zorluyordu, "Sana sık sık para yollarım, sıkıntı çekmezsin. İzinlerde de gelirim!" gibi yalanlarına kanmadım, "Gitmiyorum!" dedim. «Boşan!» dedi. Yeni değil, her zaman öyle derdi. Beklediği de buydu zaten. «Boşanmam!» dedim yine her zamanki gibi. Yattırdı altına, tekmeledi. Canımı zor kurtardım. Üstüm başım kan içinde sokağa attım kendimi... Almanlar, kadınlar toplandılar başıma. Sonra da bu Heime...

Heim bir kurtuluşur benim için. Başka bir yerim yok. Direneceğim, çıkmayacağım...

(Aktaran Diler Erdoğan)

DÜŞMAN FİLMİ ALMAN SİNEMALARINDA

Senaryosunu Yılmaz Güney'in yazdığı Düşman Filmi, 4 Haziran 1982'den itibaren Alman sinemalarında oynanacaktır. Bilindiği gibi bu film, daha önce Türkiye'de sansür kurulunca yasaklanmış, önemli sanat olaylarına neden olmuştur.

Filmin Almanya'da gösterime girmesi nedeniyle bir açılıma yayınlayan Yılmaz Güney, «Düşman» Filminin ülkenin ve halkın gerçeklerine ışık tuttuğu ve önemli gerçekleri sergilediği için sansürün engeline uğradığı, bu nedenle Danıştay yolunun denendiği ve uzun bir bekleyişten sonra halkın önüne çıkabildiğini ifade ettikten sonra, «Halkın gösterdiği ilgi egemenleri tüküttü. Resmi ve gayri resmi kanallarla saldırılara hedef oldu. Birçok yerde mahalli yöneticilerin keyfi yasaklamalarıyla karşılaştı...» demektedir.

Yılmaz Güney, «Düşman» filmi, «Senaryoyu yazarken ve çekim için bir yığın riski göze alırken, bu engellerin çıkacağını biliyorduk. Ama engelleri ve yasakları aşmanın yolu da yasakları çiğnemek, engellerle savaşmayı göze almaktan geçer.» diye devam ediyor ve ekliyor, «bu film kendi alanında, yani sinema alanında yasaklara meydan okumanın bir parçası olarak karşınıza çıkıyor!»

Yılmaz Güney, Düşman filmine burada da karşı çıkanların, «Türkiye'yi kötü gösteriyor!» diyenlerin olabileceğini belirterek açılışını aşağıda ifadelerle bitiriyor:

«İki şey birbirinden ayırmak gerekir. Ben Türkiye'nin aleyhinde değilim. Ben açıkça, Türkiye'deki egemen sınıflara, onların dayandıkları emperyalist güçlere karşıyım ve her zaman da karşı olacağım. Halkın içinde bulunduğu yoksulluğu, zorlukları göstermek, halka karşı olmak değil, onlarla beraber olmak, onların kanayan yaralarına parmak basmak ve sergilemektir. Onlar, yoksulluğun, acının, baskının yaratıcılarına kızmıyorlar da, onu gösterenlerden biri olarak bana kızıyorlar. Birgün, aldattılmış ve kandırılmış bir yığın insan, hayatın duvarına kafalarını çarparak

gerçeklerin gösterdiği yola dönerler.

Egemen sınıflar, egemenliklerini sürdürebilmek için, ekonomik, askeri, toplumsal baskı ve tertiplerinin yanı sıra, ezilen kitlelerin kendi sınıf bilinçlerine varmalarını engellemek için, onları kendi gerici ideoloji ve düşünme biçimlerinin içinde tutsak edebilmek için şeytanı bile şaşırtacak yollar bulurlar. Gazeteleri, magazinleri, sinemaları, radyoları, TV ve benzerlerini, köhnemiş dünyalarını korumak ve ölümlerini geciktirmek için kullanırlar. Amaçları, sürekli bir biçimde ekonomik, siyasal ve ideolojik anlamda kendilerine bağımlı kılmaktır... Onlar bilirler ki ezilen kitlelerin özelliği de işçi sınıfının bağımsız hareketi kendileri için tehlikelidir. Bu nedendir ki onlar ne denli ezilenleri kendilerine bağımlı kılmak için uğraşırlarsa, bizler de, on kat fazlasıyla işçi sınıfının bağımsız hareketi için uğraşmalı ve ezilenleri işçi sınıfının çevresine toplamaya çalışmalıyız... İşte benim sinemam, genel mücadelenin bir parçası olarak bu amaca hizmet etmeye çalışmaktadır. «DÜŞMAN» filmi, bu anlayışın bir ürünü olarak, bu anlayışın bir ürünü olarak, savaşına devam edecektir...

Arkadaşlar, «DÜŞMAN» filmi, görüşün, tartışın ve ona sahip çıkın. »

ANILAR

Yıl 1978. Aylardan ağustos sıcak mı sıcak bir yaz. Sürü filminin çekimi için Güney Doğu'ya gidiyoruz. Ustelik kağıt süratıyla yolalan bir trenle. İki, üç gün süren bir yolculuktan sonra Kurtalan'a vardık. Tren İstanbul'dan kalkıp, yavaş yavaş Orta Anadolu'ya ve giderek Doğu'ya yaklaştık, sanki bir çağdan başka bir çağa geçiyordum hissi veriyordu bana. İki dünya arasındaki çelişkiler gittikçe daha büyüyor, çoğalıyor, kafamın içi, duygularım sonuna kadar etkileniyor, bambaşka bir diyara doğru yolalıyordum.

Trenler çok dolu olduğu için yataklarda yer bulamamış, pulmanda oturarak gidiyorduk. Kurtalan'a gece vardık. Bir arabayla Siirt'e geldik. Tesadüf, 1977 senesinde konser turnesinde kaldığım aynı otele gelmiştik. Ertesi gün filmi hangi dağda hangi göçer kabilesiyle çekileceğini tesbit etmek için o dağın, bu dağın benim dolastı durdu arkadaşlar. Benim de birlikte olduğum gün Süphan dağına çıktık. Arabalarla belli bir yüksekliğe kadar tımandıktan sonra, mecburen inip yayan devam ettik yolumuza. Tepeye vardığımızda, kışkulu gözlerle karşılaştık. Göçerler hiç de kendilerine benzemeyen bizleri fazla dostça karşılamamışlardı. Aralarından «Şih» dedikleri, ak sakallı, ak saçlı bir adamla görüştü arkadaşlar. Ama kesin «Hayır» cevabını almıştık. Dilim damım feci şekilde kurumuştur. Bir yudum su versinler diye gözlerinin içine bakıyorduk hepimiz. Ama aylardan ramazan ayıydı ve bu göçerler, dini yükümlülüklerinden hiçbir taviz verecek gibi gözüküyorlardı.

Bir hafta kadar çekim için yer aradıktan sonra, nihayet uygun bir bölge bulduk.

Siirt'te son gecemizdi. Ertesi gün hep beraber Pervari dağlarının yolunu tutacaktık. Dağ anılarına geçmeden ilginç bir çelişkiyi daha anlatmak istiyorum sizlere. Kaldığımız otelin hemen yanında, bir bahçe sineması vardı. Sinemanın cıvıltı hoparlörlerinden «haydi millet neler var, sende gel sende gör, kaçırma abiler bu akşam bilmem sinemamızda, yavru, fıstık, göremiyecünüz, hayal bile edemiyecünüz vs» gibi hitçe Ramazan ayının ulviliğine yakışacak bağırtilarla rezil bir seks filminin reklamı yapılıyordu. Ertesi sa-

bah içimizden bir arkadaşın, kimseye göstermeden gizlice çay içmesini gören dini bütün bir vatandaşın ağız dolusu küfür dinliyerek Pervariye doğru yola koyuldu.

Pervari'ye doğru giderken, sanki bu yol bana hiç bitmeyecekmiş gibi geldi. Topu, topu 90km'cık bu yolu tam 4 saatte alabildik. Küçük, bakımsız, devlet elinin pek girmedığı bir ilçeydi Pervari.

Arabalarımız ilçeye girerken, çocuklar, mini minileri, koca kocaları, ortancaları, biraz ürkeklikle, fakat değişik, ilginç bir takım günler yaşayacaklarını düşünerek, yanımda koşuyorlardı. Kiriş, kiriş saçları çıplak ayakla, yırtık pırtık elbiselerinin yanında sıcak, hayat dolu gülen yüzleri içimi bir garipleştirdi. Kendi çocukluğum geldi aklıma ve şimdi karşımda gülümseyen onlar. Evler topraktan, üflesen yıkılacakmış gibi. Yol toprak, etraf en ufak bir harekette toz bulutu içinde kalıyordu. Bizi ilçenin Jandarma karakolunda bir kaç saat ağırladılar. Burada Pervarinin sanıyorum tek televizyonu vardı, ve ben televizyondan reklamları izliyordum göz ucuyla. İnanın o kadar kara bir mizahtı ki önümdeki manzara. İnsanlar toplanmış bilmem ne fırınıyla harika yemekler yapan bir kadına, kocasının ne kadar aşık olduğunu, Coca Cola içince daha özgür, daha neseli olacağını ve daha bir sürü tüketmeye özendirilen bu reklamlara şaşkın şaşkın birazda hayranlıkla bakıyorlardı.

Arabalara bindik ve Pervari'nin dağlarına çıktık. Burada Süphan dağındakilerin aksine bizi merakla, ama sevgiyle karşıladılar. İftar vaktiydi

hep beraber yedik içtik. Kadınlar önceleri pek yaklaşmadılar. Erkeklerden biri oldukça zor anlaşılır bir Türkçe ile, burada rahat etmemizi, dilediğimiz gibi davranabileceğimizi, ellerinden gelen her yardımı yapacaklarını söyledi. Biraz sohbetleştikten sonra, Filmimizin yönetmeni Zeki Ökten onlardan filmde kullanmak için kıyafet alıp alamayacağımızı sordu. Biraz sonra göçer kızları bana en seçme elbiselerini giydirmişlerdi bile. Aralarında durmadan anlamadığım bir lisanla konuşuyorlar, gülüyorlar, kıkıltılar atıyorlardı. Şehirli bir kızın kendi elbiselerini giymeleri onlara hem komik geliyordu hem de sanıyorum gururlanıyorlardı. Arada bir saçlarını okşayıp «ah kurban» dediklerini anlayabiliyordum. İşte bu güzel göçebe kızlarıyla ortaklaşa kullandığımız kelime sadece «kurban»dı. Karşımda dipdiri dilleriyle, gelenekleriyle, ve ileride beni daha da etkileyecek olan Kürtlerle ilk sıcak karşılaşmam böyle gerçekleşti. O günden sonra bir Türk sanatçısı olarak bu konuya daha önemle sarılıp, onların sorunlarını, dertlerini daha bir yakından anlamaya ve duyurmaya söz verdim. Bu film bana çok güzel bir hayat dersi vermişti. Bu dünya beni alabildiğine sarsmıştı ve hala sarsıyor.

Bir Türk aydını olarak, birçok aydınımızın ne yazık ki öcü gibi korktuğu, bu konuya açık yüreklilikle eğilmenin bizler için borç olduğuna inanıyorum. Şarkılarında ve konserlerinde söylediklerimi burada tekrarlamaya gerek yok. Bu konuya tekrar döneceğim. Ama sırada okyanus ötesi ülkeler bekliyor. Bir dahaki sayıda Meksika'da buluşmak üzere...

ŞİYABEND Û XECÊ

BİR KÜRT MASALI

Türkçe söyleyen: Hüseyin Erdem

Uyuz kalktı yerinden. Çobankarısı'nın yanına vardı. Yarı baygın inleyen kadını kaldırdı yerinden. Acılarından ne yaptığını bilmez Çobankarısı çökercesine dayandı Uyuz'un omuzuna. Uyuz kadının iniltilerine pek aldırmadan, sürüklercesine onu evine, çocuklarına götürdü. Kadını yarı yüklenmekten, çorba bakracını, ekmek torbasını taşımadan kan ter içinde kalmıştı Uyuz...

Çobanın çocukları, Uyuzu, Uyuz'a yarı yüklenmiş inleyen analarını görürce, korku içinde ve bilinmez duygular içinde gözleri dört açılmış bakakaldılar onlara...

Uyuz Çobankarısı'nı yarı sürükleyerek eve soktu. Kadını bir sütunun önüne oturttu, sırtını dayadı sütuna. Yükünü indirdi. Önce kadına bir yatak hazırladı. Sonra acılar içinde kıvranan kadını kucakladı yatağa yatırdı. Ardından çocuklara bir güzel sofra hazırladı. Çocukları dizdi sofranın çevresine. Çocuklar dillerini yutmuş gibi biraz korku biraz şaşkınlık içinde merakla bekliyorlardı olacakları... Uyuz

kalaylı bakır kaba mehir çorbası doldurdu. Her bir çocuğa birer sac ekmeği birer de kaşık verdi. Çocuklar kısıktan çıkmış gibi saldırdılar mehir çorbasına ve aç kurtlarca çoban hakkı ekmeklere...

Çobankarısı'nı rahat bir yatağa yerleştirmek, çocuklara yemek hazırlamak, onların çorbayı iştahla yediklerini görmek Uyuz'u rahatlatmıştı.

Artık gitmeliydi Uyuz. Ama açlığın yarını da vardı. Torbadan dokuz-on ekmek daha aldı kendisi için. Sonra hatırı istedi onlardan ve döndü gübre yığımına... Uyuz gübre yığımında kaldı.

Derler ki çobankarısı'nın kaburgalarından biri kırılmış; ve kadının iniltileri, derler, gökleri aşırıyor uzaklara, belki Tanrı'ya dek ulaşmış...

Analarının feryadına dayanamayan çocukların boğazında düğümlendi lokmaları. Sardılar çevresini inleyen kadının.

Güneş sularından çekti ışığını, insanları ve dünyayı bıraktı, sıcaklığını da alıp gitti gökyüzünün derinliklerine... Uzak göklerden karanlık düştü toprağa. Sonra da serinlik. Sürülerin otlaktan dönme zamanıydı. Çoban sürüdeki hayvanları köyde ev dağıtıktan sonra, günün yorgunluğuyla evine dönüyordu.

Akşamı. Bütün az ve değerli şeyler gibi nazlanıyordu ışıktaki. Gökyüzünde sarı ay, yıldızlar, kırlarda yanıp sönen ateş böcekleri ve köy evlerinin küçücük pencerelerinden sızan zayıf ama dost ışık...

Evine doğru yürüyen Çoban penceresinden sızan sarı ışığa yaklaştığında acı dolu bazı sesler işitti. Kulak kesildi. Börtü böceğin seslerine karışan bu ses kendi evinden geliyordu. Karısının feryatlarıydı bunlar. Düşündü...

Dedi ki kendi kendine: «İşte akşamın alacağı... Demek toplamadı bizim kadın çoban hakkı ekmeği. Demek almadı daha bakraç dolusu çorbayı. Demek aç perişan çocuklar. Bizim kadın, demek korkudan verdi kendini hastalığa... Çoban hızlandı, hisimla girdi evden içeri. Dağların, ovaların sonsuz rüzgarını da birlikte getirmişti sanki... Çocuklar babalarının hisminde korkup çekildiler analarının başından. Büzüldüler bir köşeye. Çoban sopasını daha da sıkı kavradı sonra kızgınlıkla ve rastgele vurmaya başladı yatakda acılar içinde kıvrılan karısına. Ardından öfkelerini bağırarak kadına: «Daha çorbayı almadın, ekmekleri toplamadın köylülerden ha?» Kadın ağladı Çoban'a: «Uyuz'un açlığı dert ve yaralar yeter. Bir de sen vurma... Kaburga kemiğimi kırdı Uyuz. Bir de sen kırma...»

Çoban sordu: «Kaburga kemiğini kim kırdı?»

Kadın söyledi: «Uyuz kırdı.»

Çoban söyledi: «Bir daha gidermiyim davar otlatmaya? Eğer onlar da yığıt iseler vermesinler bakalım benim çobanlık hakkımı...» Sonra ses çıkarmadı çoban. Duygularını yüreğinde sakladı ve uyudu.

Sabahın erinde köylüler güneşin doğuşuna türküler dizerek sağdılar ineklerinin bereketli sütünü kalaylı bakır bakraçlara. Ve sonra al üstüne beyaz benekli ineklerini, ay boynuzlu öküzlerini saldırdı ahırlardan dışarı. O gün, her ne uğursuzluk ise tüm inekler, öküzler gidip Uyuz'un amcasının kapısı önünde uzanan tarlasına girdiler... Uyuz, uzaktan sürünün akin akin amcasının tarlasına girdiğini gördü.

Bahardı. Sular toprağın derinliklerinden yaşam taşıyordu dallara. Ark sularında güneş oynuyor, her bitki en güzel yeşil bende der gibi yarıyor güzellikte öteki bitkilerle... Uyuz'un amcasının tarlasında arpalar daha yeni yeni yeşeriyor, boy veriyordu. Ve davar sürüsü güzelim taze

arpaları çiğnemek bir yana, azgınca otliyordu tarlada. Uyuz duramadı yerinde. Baktı, öfkelenmişti duruma. Amcasının verdiği emekler pek sirirdi yüreğinde... Öfkesi büyüdü Uyuz'un. Aldı bıçağını, kaptı deve toynaklarını... Fırtına gibi daldı tarlaya. Savurdu bıçağını rastgele sığırlara. Ve hangi inek rasladya sapladı böğrüne bıçağı. İşkembelerini döktü güzelim öküzlerin. Memelerini kesti caanım ineklerin. Bir bir devirdi hepsini yere... Bir inek bile sağ kurtulamadı sürüden. Yalnız bir gençinek ve bir de gençöküz kurtulup kaçabildi sürüden. Ama aralarında öfkeli Uyuz...

Amcası izliyordu Uyuz'u. Dayanamadı. Sopasını kavradı, seslendi Uyuz'a: «Uyuz, oğul nedir bu ettiğin yeryüzünde?» Uyuz söyledi: «Ah amca, şu gençöküzle gençineğin ardında koştuktan yorulduğum kadar, yorulmadım şu koca sürüyü yere sermekten...» Yine söyledi Uyuz:

«Amca, o gençöküz ve gençinek sağ kalsınlar sizler için sona ersin sene gençöküz atlasın gençineğin üzerine gençinek doğursun ne kadar olursa çoğurdu o kadar da su katın üstüne paylaşın ayrı bir birinizle belki iyiliğimle kötülüğüm başa bas gider.»

Uyuz'un amcası kızgın ve çaresiz döndü evine. Uyuz da gübre yığımına... Akşamı. Köylüler öfkeyle söylene söylene Uyuz'un amcasının evine girdiler. Öfkelerini söylediler Uyuz'un amcasına: «Yeter artık. Uyuz'un öldürülmesi için destur ver. Destur vermezsen, önce Uyuz'u öldürürüz sonra da seni.»

(Devamı gelecek sayıda)

MERHABA...

Tüm ilerici, yurtseverler, devrimciler, uzun zamandır DEMOKRAT TÜRKİYE gibi ciddi bir gazetenin yayın hayatına atılmasını bekledik durduk. Bize en doğru haberleri vereceğine, soldaki dağınıklığı asgaride de olsa gidereceğine, solun her kesimine hitap edeceğine inandığımız DEMOKRAT TÜRKİYE'nin basın hayatına başlamasına sevinçliyiz.

Bu boşluğu dolduracağına yürekten inandığımız DEMOKRAT TÜRKİYE'ye yayın hayatında başarılar diler devrimci selamlarımızı sunarız. Hollanda-DEVENTER'den bir grup

ANADOLU INSANI ve GİDENLER

bir yıldız söndü göküzünde, alaca karanlıkta bir nur topu, ve bir çığlık koptu anadolunun oralarında, koptu dalından bir gülüm çiçek, koptu dalından güneş doğarken.

BACI

Sorarsan bizim elleri baci Çobanlar siyah şallı gün acı Sürü kırıldı yürek yaralı Kuzular acıyla meler baci

Berivanlör darğındır doğaya Bahar kurakmış gibi yaylaya Çiçekler boyun bükmüş yaprağa Bülbül figana oturmuş baci

Baw Ozan
33. Braunschweig

DEMOKRAT TÜRKİYE'YE
ODENWALD'DAN BAĞIŞ

Biz Hessen eyaletinin Odenwald bölgesinde oturan Türkiye'de demokratlar, böylesi bir gazeteye kavuşmanın sevinci içindeyiz.

Demokrat Türkiye, Türk ve Kürt halklarının faşizme ve emperyalizme karşı mücadelesini desteklediği, biz işçi ve emekçilerin sorunlarına eğildiği sürece hep okuduğumuz gazete olacaktır.

Sizlerin de sevincimizi paylaşmamız için oturduğumuz yörede demokratlarla birlikte bir bağış kampanyası açtık. Az da olsa çok sayacağımızı umut ederek topladığımız parayı konto numaranıza gönderiyoruz.

Gerici basının aleyhteki propagandasına karşı mücadelenizde başarılar dileriz.

Demokratça selamlar
Odenwald bölgesinden bir grup demokrat

EZİLENLERE KARŞI GÖREVİMİZİ YERİNE GETİRMEK ZORUNDAYIZ

Gazete konusunda, ayrıntılı ilke eleştirisini sonraya bırakmak üzere önemli gördüğüm bir kaç noktadan söz etmek istiyorum.

- İki sayıda da, konuların genel politik içerik-önemi ile konunun kapsamı arasında dengeli bir düzenleme yapılmamaktadır. Şüphesiz konuların fazlalığı, bunun yanında olanaksızlıklar sorunları büyümektedir. Ancak sorun daha çok düzenleme sorunu. Gerçekte, 2. sayıda "İdamlarla ilgili düzenleme oldukça iyiydi. Ancak, bir "Çelte işçilerinin yargılanması" nedense Türkiye'deki bu en önemli olaylardan birine karşı hep aynı vurdumduymazlık (her şart altında) süregelmetedir- layı ise, tüm önemine karşın, çok sılık bir biçimde verildi. Aynı şey, öldürülen 3 kız arkadaşımız içinde geçerli. Özellikle "8 Mart"la birlikte konu ele alındığında, hiç doyurucu değil. Umarım, bu bir yayın politikasından çok, eldeki verilerin yetersizliğindendir.

- Haberlerin verilişi biçimi, belirli sayfalarda bana çok anlamsız geldi. Şurası açıktır ki, bugünkü biçimiyle gazete yorumların yer aldığı-hiç değilse daha geniş bir biçimde-bir yayın organı olmak zorundadır. Özellikle de, gazetenin uzun aralıklarda çıkmak zorunda kalması, bu sorunun önemini daha da arttırmaktadır. Anlaşılmayan "Cunta liderlerinin Bulgaristan Ziyareti" ile ilgili pasajın

DOSTLAR

Bizler ekmek bulabilmek için sizlerin bulunduğu yerlerden ülkeye kat kat daha uzak buraya, Avustralya'ya göç etmişiz. Şu anda Türkiye'den buraya göçenlerin sayısı 40 bin civarındadır. Bizler bu göçmen işçilerden bir grubuz.

Gecenizi gündüzünüze katarak yarattığınız Demokrat Türkiye bizlere içinde her şeyi bulabileceğimiz bir hazine olmuştur. Bu hazineyi zenginleştirmek, büyütmek, güçlendirmek için gereken uğraşı katılmayı arzulamaktayız. Onu bu günkü hale getiren düşünceye, emeğe yürekten selamlarımızı yolluyoruz. Buraya ulaşan her Demokrat Türkiye elden ele dolaşmakta, bütün sayfaları kelime kelime okunmakta tartışılmaktadır. Ve DEMOKRAT TÜRKİYE yarının Demokrat Türkiye'si için oluşturmaya çalışılan birlik cephesinin ileri bir adımı oldu, olmalıdır.

Demokrat Türkiye'yi düşünenlere, yazanlara, çizimlere, dağıtanlara kardeşçe dostça selamlar. Avustralya-Sydney/Auburn-Redfern-Blacktown-Granville'den Demokrat Türkiye okurları.

veriliş biçimi. Neden araya "birşeyler" sıkıştırılma çabasına giriliyor. Veya, neden okuyucuya bırakılıyor? Elbette şu değil; Bulgaristan'ın "kötülüklerini" açıklamak gerekmez, ya da sorunun "determinist" aklamasını. Bu konunun demokratları kuşkuyla sürüklediği açıklanabilir ki kanımca (...)

Bugün Türkiye'de "politik örgütlenmeler" dışında kalan, hiç azımsanmayacak bir anti-faşist potansiyel vardır. Bu kesimler genel olarak cuntaya karşı tavır almalarına rağmen, mücadelenin aldığı somut biçimleri tesbit edemediklerinden, gelişmeleri "tribünlerden" izlemek zorunda kalmaktadırlar. Özellikle bu kesimlerin temelde savunulması mümkün olmayan- var olan "politik gruplaşma-

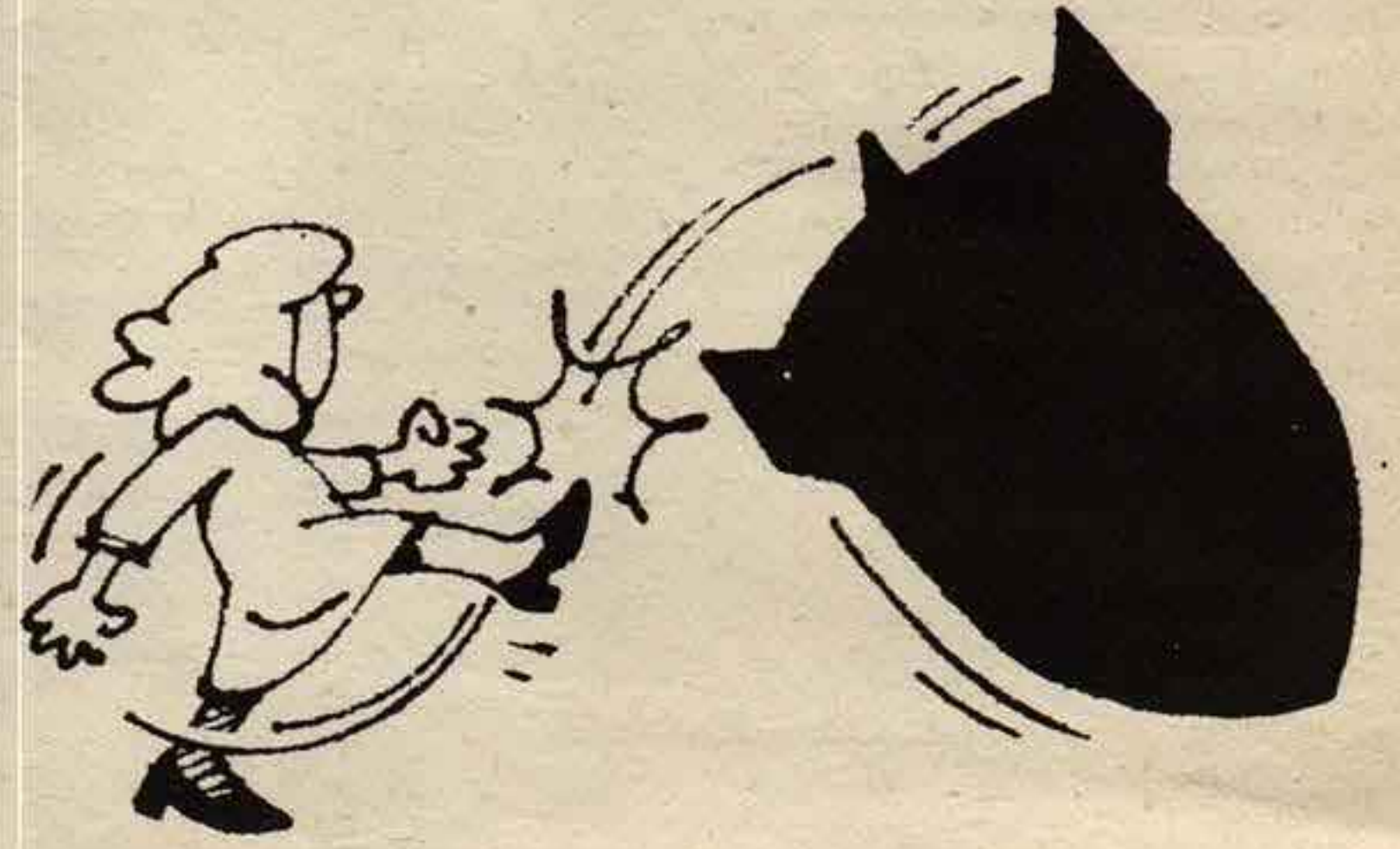
ra" karşı olan soğuk tavrıda, sorunun çözümü doğrultusunda değişik biçimde çaba harcamayı gerektirmektedir.

"Yabancı işçiler" sorununu uzun uzun anlatmıyacağım. Ancak üzerinde durulması gereken, "yabancı düşmanlığını" arttıran bu yakınmaların altında getirilen "yabancı işçilerin ülkelerine geri dönmesi" çözümü(!) beraberinde genel olarak kazanılan işçi haklarını kısıtlanması veya en azından "kırılması" doğrultusundaki çabalara mantıklı(!) bir zemin yaratılmasında amaçlamaktadır.

İşte dergide yer alan "bu konudaki" oldukça değişik anlayışın yetkili kimselerle yapılan konuşmalarla pekiştirilmesi çok önemli.

Amsterdam'dan bir okur

Aufstehn!

Für den Frieden.
Den Widerstand verstärken!
Keine neuen Atomwaffen
für Europa!

Friedensdemo am
10. Juni '82 in Bonn

10 Haziran 1982 BONN Barış mitinginde buluşalım!

Köroğlu

KIZIROĞLU MUSTAFA BEY KOLU

Ömer POLAT

"Haklısın devriş baba", dedi yaşlı köylü. "Zamanında ben de çok dünya gezdim senin gibi. Dünya öküzen üstüne değil, beylik üstüne kurulmuş gördüm. Doğru söylersen, hakkın var, beyliklerde, zulüm oradadır. Beylikte acımak yoktur, sevgi yoktur, zulüm vardır. Bizimkine gelince: Beysiz değiliz, var bir beyimiz. Ama adı beydir. O da çalışır bizim gibi. Zulüm bilmez. Sevdadır. Kendi yapar kendi işini. Doyacağı kadar yer, çok sever."

"Neyi?" dedi Köroğlu. "Her şeyi," diye yaşlı köylü yürüttü sözünü, en başta insanı, karısını, bahçesini, alapaça atını ve birde turnalarını. Uğrasmaz bizimle. Ama biz uğrarsız onunla. Adalet kapısıdır. Nizalarını o çözer, gönül bağlarına o arka olur, küsülülere o barıştırır. Bey diyince bozulur, belli etmez. Bu yüzden en küçük çocuk bile onu Kızıroğlu Mustafa, diye çağırır. Anlayacağın bizde bey var, ama beylik yoktur."

Sustu, sünen nargilesini tazeledi yaşlı köylü. Kor ateşin ucu görününce de nargilevi Köroğlu'na uzattı.

"Hele çek bir yudum derviş baba," dedi.

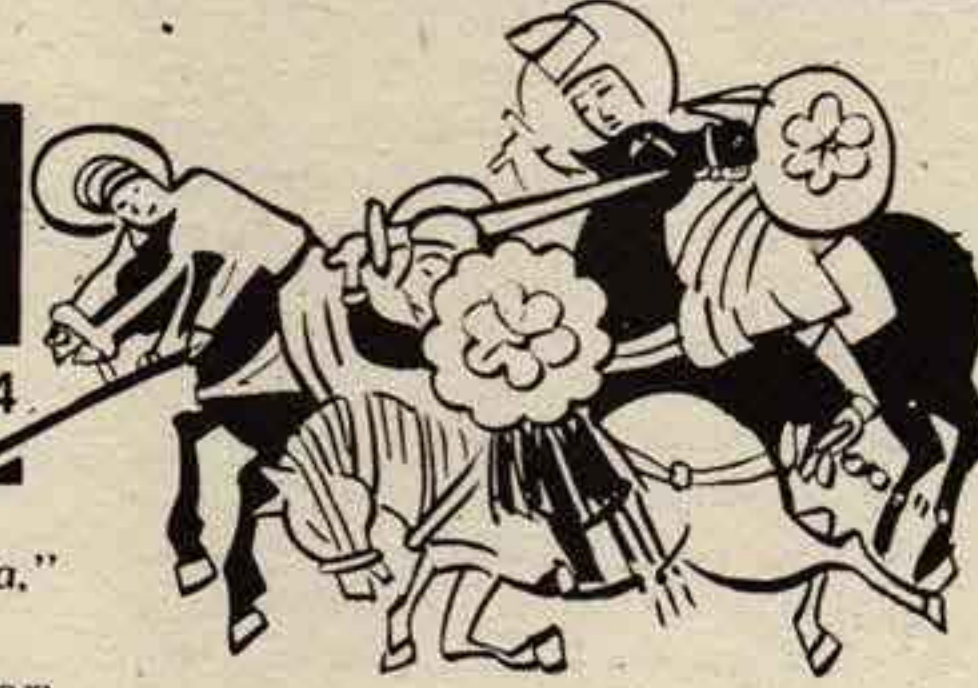
Köroğlu kehribar ağızlı dudakları arasına götürdü, çekmedi, geri aldı. Gözgoze geldiler yaşlı köylüyle.

"Tuhaf" dedi Köroğlu.

"Tuhaf olan ne derviş baba?" diye başka bir yolcu girdi söze.

"Tuhaf bir bey. Ne görülmüş, ne duyulmuş. İnsanı seven, karısını seven, atını seven, hele hele turnalarını seven bir bey ne görülmüş ne de duyulmuş. Kuşları seven deseydiniz anladım, ama neden tek turnayı," diye Köroğlu sözü yerine oturttu, sorusuna yanıt geleceğini bile bile, umursamaz görünür gibi oldu, kehribar ağızlı nargileyi fokürtmeye koyuldu. Kısa bir sessizlikten sonra başını kaldırdı, ocak başını sarmış yolcularla gözgoze geldi, yanıt aradı. Başka bir köylü gülümseyen yüzüyle sözü aldı:

"Haklısın derviş baba, yerden göğe kadar haklısın. O turnaları görmeden bu sözü etmede haklısın. Ama bilersin ki bu turnalar bildiğin turnalardan değildir. Nasıl bizim beyimiz her beyden biri değilse, nasıl atı bildiğin her attan biri değilse, turnalarıda öyledir.

Cıgali turna denir adına. Dünya üstünde misli emsali yoktur. Söylenir ki bir Hindistan padişahında bir çifti daha vardır, ama doğrusu nedir bilinmez."

Köroğlu "adam sende" dercesine elini salladı, ardından da sözü geldi: "Güldürmeyin beni bu yağışta. Çok dünya gördüm. Bunu ilk duyuyorum. Turna dediğin turnadır. Cıgali olmuş, miğali olmuş ne eder? altı üstü turna."

"Sen o turnaları git bir gör, gel sonra az önce söylediğin sözleri et, on altınım var, senindir" dedi bıyıkları yeni terlemeye başlamış bir delikanlı.

"Belki haklısın," dedi Köroğlu, "görmeden olmaz. Ama nasıl görürüm? Benim gibi bir garip dervişin bir bey kapısını çalıp turnalarını görmeye geldim demesi uygun düşer mi?" diye sözü gediğine oturttu.

"Ondan kolayı ne," dedi bir başka köylü. "Dedik ya, bizim bey başka beylere benzemez diye. Kapısı hiç bir

konuğa kapalı değildir. Bir git, gör. Seni yedirmeden, içirmeden, cebine harçlık koymadan, bir gece konuk etmeden bırakırsa gel buraya. On altında benden."

"Beni bu gidişle zengin edeceksiniz," diye gülümseyerek konuştu Köroğlu. "En iyisi gidip görmek. Bir de atı dediniz. Alapaça mı ne? Onun da mı üstüne at yoktur dünya üstünde?"

"Yoktur" diye bir başka köylü girdi söze.

"Meselâ Köroğlu'nun Kıratından bile üstündür?" dedi başka biri.

"Olamaz," dedi Köroğlu elinde olmadan haykırarak.

"Üstündür. Daha hiç bir ünlü at yarışta onun ardında bıraktığı konan toza ulaşamadı. Giririm bahse. On altın da benden."

"Oldu otuz altınım," dedi Köroğlu derviş yeniden yoksulluğa dönerek "ama ya siz kazanırsanız? Ben garip derviş ne veririm size? Bir topal atım, bir boş azık torbamdan başka bir şeyim yok."

"Sözün var, dünya görmüşlüğün var. Bir gece oturur burada gördüğün, bildiğin şeyleri anlattırın, yeter" dedi o ilk konuşan yaşlı köylü.

"Basım gözüm üstüne," dedi Köroğlu. "Ama nasıl gidilir sizin beyin konasına? Daha bu sabah geldim kenti nize. Hem bu gece vakti konukeder mi beyniz beni."

"Eder eder," dediler oturanlar hep bir ağızdan. "İstersen kalk, durma."

"Yazın köroğlu'na bir acı name Tez yetişsin leke kondu yurduma Sözüm haksız ise gel beni kına Doğru kalem söyleyende şer olmaz."

"Konağını dersin, toprak bulmak kadar kolaydır. Gün doğanı arkana al, kenti çık, bir cigara içimi git, önce büyük bir bahçe çıkar önüne, bul kapısını, gir içeri. Bülbülün sesniden, turnaların ötüşünden, çiçeklerin binbir kokusundan bilirsın Kızıroğlu Mustafa beyin konağına geldiğini."

Köroğlu dizlerine dayandı, yaşlı bir derviş görünümünde kalktı.

"Böyle fırsat az düşer benim gibi garip dervişlere. Biz çoğu yerden kovuluruz. Sevenimiz az bulunur. Gidelim, görelim. Bu gece gelmezsem bilin konuk edildim. Sabahtan da beyninizi bir iyi tanı, atını, turnalarını, konukseverliğini bir iyi görürüm. Akşama ise gene bu handayım. Ya otuz altın alırım, ya sabaha kadar size anlatır, söylerim. Ne gördümse, ne duydumsa. Tamam mı? Kavlimiz kavil mi?"

Hepsi bir ağızdan.

"Kavlimiz kavil, sözünden dönen de dönecek olsun," dediler.

Köroğlu bir 'eyvallah'tan sonra gitti Kırat'ın yanına. Kırat bir ayagını karına çekmiş hala topal duruyordu. Çıktılar handan. Serin bir akşam yeli yüzlerine vurdu. İkisi de köylülerin bakışları arasında karanlığa akıp gittiler.

(Devamı gelecek sayıda)

SARKIŞLAYA DÜŞÜRSÜN
ALLAH SEVDİĞİ KULUNU!!!

Kucak kucak selam getirdim A-NADOLU'dan Demokrat Türkiye'ye o kuyucularına... Selamlar vede müjdelere getirdim Anadolumuzun bilinen ŞARKIŞLA'sından...

Biliyorum herkesi şaşırttı bu yazıtımın başlığı... Çünkü alışıktillerimiz, kulaklarımız; "ŞARKIŞLAYA DÜŞÜRMESİN OY.. / ALLAH SEVDİĞİ KULUNU" dizelerine...

Evet, yürekleri yaralı... yürekleri umutlu Anadolu'nun insanları, de mokratları, devrimcileri...

Yığıtığın, önderliğin, devrimci onurun... "Allah" bir kez daha düşürdü sevdiği kulunu Anadolu'nun ŞARKIŞLA'sına... Ve Şarkışla halkı

BU YİĞİT DEVRİMCİYİ TESLİM ETMEDİ FAŞİST CUNTAYA VE ONUN ÇÖZELERİNE

Evet Anadolu'nun insanları, demokratları, devrimcileri... teslim etmedi Şarkışla halkı bu yığıt devrimciyi, emperyalizmin çanak yalayıcılarına...

Yüreginin ve bileğinin gücüyle Resmi faşist güçlerin elinden kaçan bu yığıt devrimciyi Resmi faşist güçler otomatik silahlı ve tehlikeli diye lanse ediyorlardı... Ve ŞARKIŞLA Halkından yardım dileniyorlardı...

Halbuki olay yüzü aşan halkın önünde ceryan etmişti... Görgü tanıkların yumruklarıyla polislerin elinden kurtulan devrimcinin silahsız olduğunu söylüyorlardı. Ve halktında yardım istiyorlar. Fakat halk tarafsız!! davranıyor. Bu yığıt devrimci yumruklarıyla bunları perişan edip ellerinden kaçıyor ve arkasından tanıyorlar... Ve devrimci kardeşimiz Şarkışla'nın içinde kayıplara karışıyor. Resmi faşistler ise başta Alevi evleri ve iş yerleri olmak üzere bir dizi yer basmaya başladılar Tüm şehrin giriş çıkışlarını tuttular.

Ve kaçan teröristin silahlı vede yaralı olduğunu açıklıyorlar yardım istiyorlardı...

Bir kaç saat acıyla kıvrandık.. demokratlar devrimciler kara bulut altında üzgün üzgün dolanıyorlardı... Ve olay tarihi 9 Mart 82. O gün şarkışladan ayrılmam gerekirken sonuç için geceledim... İkinci gün ise üzgün havanın yerini gülerken çarşıda vortalayan suratlar ve güzel bir hava almıştı... Fakat yaralı olup olmadığını öğrenemedim... Yardım etme çabalarım mümkün olmadı ama sürekli yüreklerimiz onunlaydı...

Bu yığıt devrimciyi şahsen tanıyordum ama gıyaben tanıyordum... Öğrendiğime göre Hanımı ve Taylan adında bir oğlu 'Ankara Mamak Askeri Cezaevi'nde yatmaktalar... Taylan cezaevinde doğmuş... Onurlu babası dışarda, kendi ANA'sıyla 'MA-MAK'ta...

Bu yığıt devrimci aynı zamanda ozandır... Yalvara yakara bir bandını oldim... güre ve onurlu sesini dinleyerek Şarkışladan ayrıldım...

Okurumuzun sözünü ettiği Ozan'ın şiirlerinden bir bölümünü aşağıda yayınıyoruz.

Selam söyle Hüseyin Gazi
Selam söyle Sevdalima
Taylanıma...
Selam söyle onurumu koruyana
Postallar altında kirlenmeye...
Can kurban Hüseyin Gazi
Canım kurban onlara...

Değerli Dostlar!

Herkesin kabuğuna çekildiği, susmuş, "bana dokunmayan yılan bin yaşasın" dediği bir dönemde Demokrat Türkiye gazetesi ile bu uğursuz suskunluğu yırttığınız için kutluyoruz sizleri.

Günlük burjuva gazetelerinin, "bizden olanlar-olmayanlar" şeklinde ve benzeri yayınlarıyla düşmanlık tohumları ekildiği ve halkımızın bölündüğü bir dönemde, siyasi fraksiyonların kısır çekişmelerine sayfalarınızı kapalı tutarak tüm demokratlar ve yurtseverler üzerine barış ve dostluk rüzgarları estirdiğiniz için kutluyoruz sizleri.

Yazılarınızda kullandığınız sade bir halk diliyle ana dilimizi daha bir sevdirdiyorsunuz bizlere. Büyük bir zevkle okuyoruz yazılarınızı. Sorunlarınıza gerçekçi bir yaklaşımla tercüman olmanız size olan güvenimizi artırmaktadır. Birçok yazınızı derneğimizde yüksek sesle okuyup üzerinde tartışmalar açıyoruz. Hiç te alışık olmadığımız böyle bir olanağı bizlere sağlamanız bizim her türlü övgüye değer. (...)

Garbsen'li bir grup okur

ECEVİT YİNE YAZARLIĞA BAŞLADI:

Güneş doğar, bir köşede,
Bin bir yoksul bin köşede
Kin karıştı her işe de

Kin dertleri çözemez ki!

Ey dost!

Hey dost!

Kin dertleri çözemezki Hey!

Gözde Eser

(Solingen)

DEMOKRAT TÜRKİYE
HERHANGİ BİR GURUBUN
YAYININA DÖNÜŞMEMELİ

Türkiye'deki gelişmeleri boyalı burjuva basınından izlemekten kurtardığınız için teşekkürler. Demokrat Türkiye ayda bir çıkması nedeniyle boyalı basına ihtiyaç duyulmayacak şekilde hazırlanmalı. Ayrıca Demokrat Türkiye'nin güçlenip yaşaması için herhangi bir grubun yayın organı şekline dönüşmemesine dikkat edilmeli. Demokrat Türkiye Avrup'daki solun birleşmesi görevini iyi bir şekilde üstlenebilir. Bu da tüm anti-faşist, demokrat ve yurtseverlerin görüş belirtmelerine mümkündür. Demokrat Türkiye'nin bunun bilincinde olduğuna eminim.

Abbas H.

23 Mart 982/deventer
Hollanda

SEN SÖYLE

Söyle tutkumun en güzel, sen söyle, Kuşlar nasıl öter, sular nasıl akar Nasıl sığdırabilirler o koskoca halkı Daracık zindanlara, söyle!

Karanfil olurdu dağlarda tutkumun kanlı gözleri
Hücreler nasıl yarılırdı demir irademizle bilir misin?

Ahmet Aslan
Darmstadt"GAZETEMİZİ
ELEŞTİRİYORUM"

Demokrat Türkiye ilgililerine,

Evet, böyle bir gazetenin çıkacağıni duyunca hemen bizde abone olalım dedik. Birkaçgündür yolunu gözledigimiz 2. Demokrat Türkiye'de bugün elimize geçti. Gazeteyi, muhakkak ki tüm demokratlar gibi, eleştirilecek ufak tefek noktaları olmasına rağmen biz de çok olumlu buluyoruz. Buna rağmen gelişmesinde ufak da olsa bir katkımız olabildesini istiyorsak sadece övgü dolu yazılarımızı değil, bunun yanı sıra eleştirilerimizi de göndermemiz gerektiğine inanıyoruz. Mesela ilk eleştiri, okurların dilinden kısmını alıp okuyorum, tam burjuva basını gibi övgü dolu sözler, başarı dilekleri vs. açıkça övünme gibi geldi bana doğrusu, demek ne güzel gazete çıkarıyormuşuz biz de der gibi. Fakat ben Demokrat Türkiye'nin böyle bir şeye ihtiyacı olmadığı kanısındayım. İkinci eleştiri, gazeteye bir demokrat olarak doğrusu pek demokrat diemiyoruz. Tamamen solcu bir gazete. Sol-Demokrat mıdır? Resimler, yazılar, belgeler gerçekler, gerçekler. Evet yazılanlar bu. İnsan gerçekten gazeteyi alıyor başlıyor okumaya.

Güzel, devam ediyor okumaya, her ne kadar gerçek te olsa gerçekler acıdır hesabı gerçekten de çok acı oluyor, insan artık bir yerde dayanamıyor okumaya, ve bırakıyor. İnsanlarımızın, kardeşlerimizin çektikleri, biz burada rahat, sıcak evlerimizde otururken, onlar devamlı işkence çektikleri halde, onların işkence haberlerini bile okumaya dayanamıyoruz. Hele ilk sayfadaki resim!... Olmayacak, kesinlikle yapılmayacak şeyler bunlar, ama biliyoruz, güzelim Türkiye'mizi eline geçirmiş zorbalara (ki kaçınılmaz sonuçlarına muhakkak ki bir gün onlarda ulaşacaklardır) insanlık dışı bu gibi durumları artık günlük, olağan şey durumuna getirdiler. Ne yazacağımızda kestiremiyorum. Bir diyorım böyle şeyleri bir daha bu kadar net, bu kadar açık basmayın, yazmayın çok kötü oluyoruz, bir de diyorım ki siz de basmazsanız nereden bileceğiz olup bitenleri, ki uzun süre böyle şeyleri okuyup, görmeyince bazı arkadaşların da yazdıkları gibi biz de artık Türkiye yi günlük gülüstanlık zannedeceğiz. Evet yazın, tabii ki herşeyi olduğu gibi, açıkça, usanmadan bıkmadan tüm olanca çıplaklığı ile yazın ki burada Türkiye'yi günlük gülüstanlık olarak görenlerin de birazcık gözleri açilsın, birazcık gerçekleri görebilsinler....

Zeynep

BİR ERMENİ OKURUMUZDAN

Ben Türkiye'de uzun süreler bulunmuş, türkçe üzerine eğitim görmüş bir ermeniyim.

Tabiiyetimden ötürü sizlerden özel bir dileğim olacak: Biliyorsunuz Türkiye halklarının misaki milli sınırları içindeki beraberlikleri(gönüllü-gönülsüz) hayli eskiye dayanır. Tarih her ne kadar çarpıtılmışsa bilinçli okuyanın gözünden "düşmanlığın mütemadiyen yöneticilerce üretildiği" kaçmayacaktır. Ve, fakat bir gerçektir ki, özellikle, 1917 sonrası dünyasında zayıf halkaların tarihi ilericiler-devrimciler tarafından yazılmaktadır. Ben ve yoldaşlarım bu gerçeğin bilincindeyiz. Türkiye tarihinde Türkiyeli devrimciler tarafından yazılacağına inanıyoruz. İşte yalnız ve yalnız bu ve dostluk, kardeşlik istemi nedenimizle Demokrat Türkiye gazetesinin Ermeni sorununa eğilmesini, ulusların kardeşliğini vurgulamasını, dostluk ve dayanışmada araç haline gelmesini diliyoruz. Yukarıda vurguladığım gibi tarihi bundan böyle biz yazacağız. Biz Türkiye'li ilericiler-devrimciler, Ve biz tarihimizde "Demokrat Türkiye'den; halklar arasındaki düşmanlığı kırmada önemli bir silahımızdı" diye bahsetmek isteriz. Böyle bir muhteva kazanmak zor dönemde çıkmış bir gazete için bir başarı olacaktır. (...)

Aşağıya; Türkiye'li bir devrimci dostuma, ikincil anlamda mahpuslarda işkencelerde dayanana hitaben yazdığım bir şiiri iletmiyorum. Özellikle dayanana diyorum çünkü konuşan, teslim olan bizden değildir.

Zorlu uğraşınızda sizinleyiz, başarılar.

DAYANANA

İlk göz ağrım
Belalım benim,
İnancımın ürünüydü
hatırlarımın
sabahlara dek
tartışmalarımız
Yorgun bedenlerimiz
koptuğunda iskemleden
çoğu kez sabahı vakit,
ve çıplak vücuduyla fırıncı
sıcacık simiti uzatırdı
sıcacık gözleriyle.
Biz umudu savunurduk
umut bizi.
Açılanızı taşırmazdık
kendimizden
onlardı beynimizin
en boktan yerindeki
en boktan gizi.
Bozuk asfaltlı sokaktan
hala eskici geçiyormuş
eskiler alırım diyerek
atlı arabasıyla.
Bozuk asfaltlı sokakta
sen ben yokuz artık
ne yazık.
Ben uzaklardayım, çok
Sen
sen kahrda, zulümde...
Ben senin için

sen ciğerim için

A BAS LE FASCHISME EN TURQUIE
demekten öte
bir halt etmiyorum ne yazık.
Ve bilesin

bilesin ilk göz ağrım

belalım

zindandaki mapusum benim

Ben

ve biz

sendeki kelepçeleri kırana

aç kutsal karınlar

doyana kadar

kalem, kitap, silah elde

savaşıcağız

Ve anamız

avradımız olsun...

Yarın için bugünü

bir

beş

on

bin kez

ykacağız

kurcağız

ykacağız

kuracağız...

Boukassa Çernofyan

Paris, 17. 2. 1982

DEMOKRAT TÜRKİYE'YE

Sizleri içtenlikle tebrik ederim. Şimdiye kadar çıkan her üç sayınızı da ilk hamlede tattım. Çok doyurucu, üstün bir içeriği var. Demek ki bizim vatandaşımızdan yürekli, halkın safında yer alan aydınlarımız varmış.

Belki biraz erken bir istek, lakin düşüncesini makul gördüğüm talep: Şimdiye kadar birçok bildiri, gerek çeşitli ilericiler yayın organları okudum. Anlaşıldığına göre Türkiye buraya taşınmış. Bir çok federasyon, kuruluş ve dernekler aynı kapsamlı faaliyetler yürütmekte. Gelin bunlar bir çatı altında olsun. Bu çatı üst düzeyde uğraşı verip halkın isteğini 12 Eylül sonrası yerine getirmeye çalışmalı. Ulm'den bir okuyucu

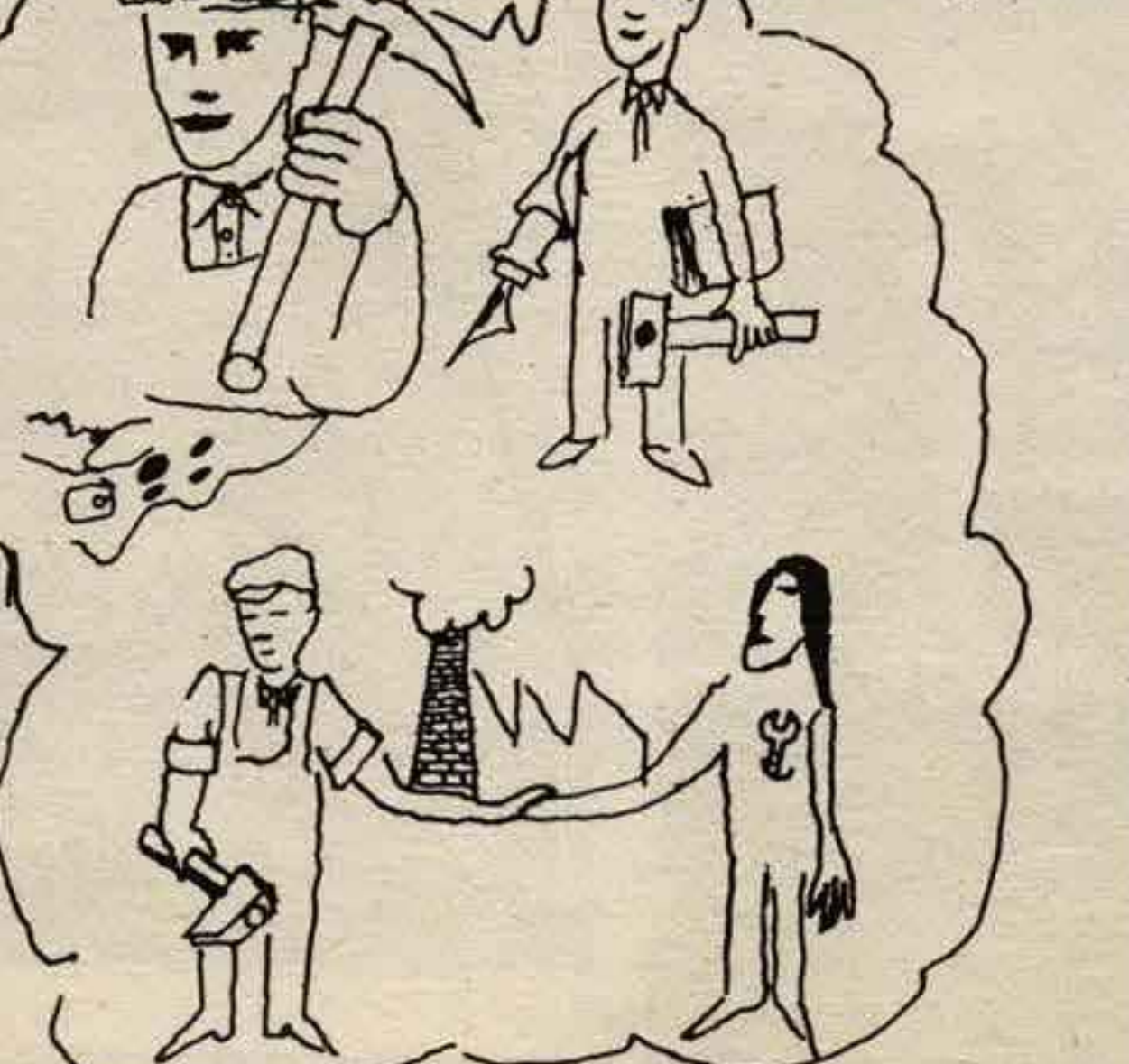
SAGLIKÇI
(Braunschweig)

Not: Gazetede yardım kampanyası açılrsa ilk yardım benden.

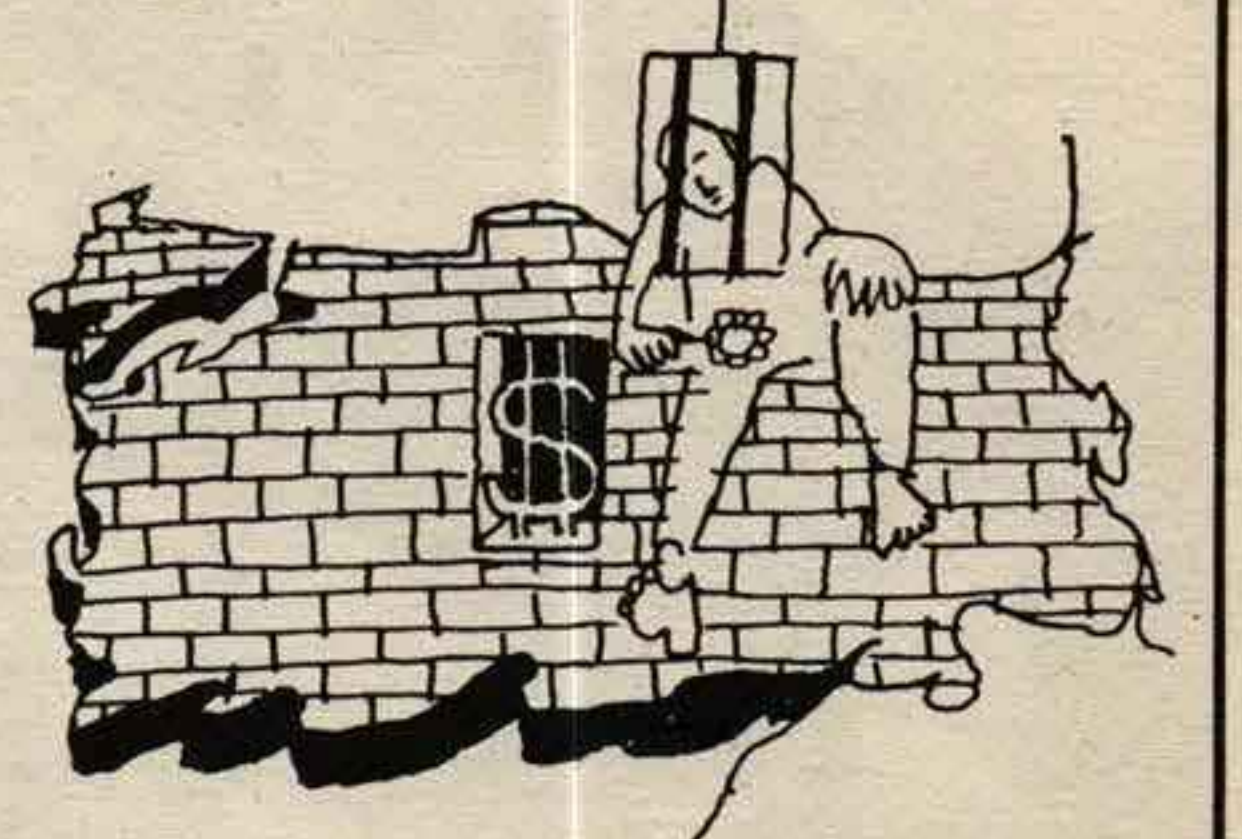
DAMDAKİLERE
GÖKYÜZÜ
MASALLARI-MAPUSLUK ZOR ZANAAT-
N.H.

ANAM "BÜYÜYÜNCE
TARLADA GALIŞIP, KÖYDE
KALIRSAN ZANAATIN
ŞİFTÇİLİK OLUR," DERDİ.

"TÜM OLUMSUZLUKLARA RAGMEN
OKUR BELKİDE BİR AYDIN OLURSUN
İYİDEN GÜZELDEN YANA."
"YADA BÜYÜK ŞEHİRLERDE (BULABİLİRSEN)
FABRİKALAR KÖYÜN VANIRSA İNDİKİ
MADENDE İŞÇİ ÇALIŞIRSAN
OLURSUN," DERDİ.

BİR ÇOK İŞTE EMƏGİMİ GÖZNURUMU DÖKTÜM
TOPRAĞA BAĞLI, MAKİNEYE BAĞLI, KİTAPLI
KALEMLİ BİRİZDİ "SUCUMUZ İNSAN OLMAKTAN",
HAPİSHANEYE GEVRİLEN YURDUMUZDA
-ZOR ZANAAT MAPUSLUĞUDA- ÖĞRENDİM..

"Hapishanede doğan ve orada büyümekte
olan bir çocuğun öyküsü"
İHAN-

Almanya'daki emekçiler: «İdam ve işkence bir insanlık suçudur», «ÜLKEMİZDEKİ BARBARLIKTAN UTANIYORUZ!» diye haykırdılar.

Askeri Cuntanın sert biçimde protesto edildiği yürüyüş ve miting'te: «İdamlara, işkencelere hayır!», «Türkiye sahipsiz değildir», «Cunta Mezara, Halk İktidara», «Yıkılın Sömürgecilik, yaşasın bağımsızlık», «Yaşasın eylem birliğimiz», «Kürt halkı üstündeki soykırımına son!» sloganları atıldı.

Federal Almanya'da çeşitli Türkiyeli grupların ortaklaşa düzenlediği «İdamlara, işkencelere ve Yabancı düşmanlığına karşı Eylem Birliği» yürüyüşü ve mitingi 8 Mayıs 1982 günü Duisburg'ta yapıldı. Yürüyüşe bazı Alman gruplarının da katıldığı görüldü.

Federal Almanya'nın çeşitli kentlerinden gelen yaşlı-geç, kadın-erkek emekçiler, Duisburg'ta toplandılar. Yapılan yürüyüş ve mitingte askeri cunta sert bir dille eleştirildi. Taşınan pankartlarda, atılan sloganlarda, bildiri ve afişlerde, «Türkiye halkları üstündeki baskılar, işkence ve idamlar» protesto edildi.

Yürüyüşten sonra yapılan mitingte SPD Millet Vekili Klaus Thüsing, El Salvador Halk Cephesi adına Bayan Angelika ve Avukat Şerafettin Kaya da birer konuşma yaptılar.

Miting olaysız geçti. Alman Radyo ve Televizyonları miting ve yürüyüş katılanların sayısını 25 bin olarak verdi.

Öte yandan Köln merkezinde de yine Türkiyeli ve bazı Alman gruplarınca aynı amaçlı bir gösteri ve miting düzenlendi. Mitingte «Faşist cuntanın Türkiye halkları üstünde sürdürdüğü baskı, zulüm, idam ve işkenceler» protesto edildi. Köln merkezindeki bu miting ve yürüyüş 7 bin kişinin katıldığı Köln Radyosu tarafından açıklandı.

YÜRÜYÜŞ BAŞLIYOR

Duisburg kenti, 8 Mayıs'ta önemli bir gün yaşadı. Saat 10.30'dan itibaren miting alanında toplanmaya başlayan Türkiyeli emekçiler, daha uzak bölgelerden gelenleri bir süre beklediler. Mitinge yaşlı işçilerin, kucağında çocuğuyla çok sayıda ananın katıldığı dikkati çekiyordu.

Saat 11.30'da koca alan doldu, iğne atsan yere düşmezdi. Guruplar, ellerinde filama ve pankartlarla kortejde yerlerini aldılar. Cunta şefi generallerin çeşitli boyda maket ve karikatürlerle yerildiği görülmüyordu.

En önde DİSK'i temsil eden özel giysili bir grup yürüdü. Onların arkasından öteki guruplar beşer kişilik sıralar halinde alandan ayrılmaya başladılar. Ancak kortej çok uzundu. İlk gurubun hareketinden çok zaman sonra sonuncu guruba yürüyüş sırası gelebildi.

Yürüyüş boyunca herhangi bir taşkınlık olmadı. Görevli polisler durumdan memnun görünüyordular. Yürüyüşçüler oldukça öfkeliydiler. Çeşitli sloganlarla cuntaya karşı tepkilerini gösterdiler, protesto ettiler, «İdamlara hayır, işkenceye son!», «İdam, işkence insanlık suçudur», «Ülkemizdeki barbarlıktan utanıyoruz!», «Katillerden hesap soracağız!», «Bugün bizi asanlar yarın asılacaklardır», «Yaşasın Türk, Kürt, Alman

Almanya'da onbinler yürüdü

İDAMLARA HAYIR!

Ülkemizdeki barbarlıktan utanıyoruz

halkının kardeşliği», «Biz halkız sayılmayız parmak ile tükenmeyiz kırmak ile», «Cunta mezara halk iktidara», «Yıkılın sömürgecilik, yaşasın bağımsızlık», «Kürt ulusu üstündeki baskıya, soykırımına son!» «Yaşasın eylem birliğimiz!» sloganlarının atıldığı yürüyüş iki buçuk saat sürdü.

DÜŞMANLARIMIZ ORTAKTIR

Daha sonra miting alanına gelindi. Mitingte ilk konuşmayı Federal Par-

lamento üyesi SPD millet vekili Klaus Thüsing yaptı. Thüsing özet olarak şunları söyledi:

«Türkiye halkı 20 aydan beri faşizmi yaşıyor. Generaller halka kan kusturuyorlar. Faşizmin ne olduğunu biz Almanlar çok iyi biliriz. Buna rağmen Alman Hükümeti Cuntanın generallerine yardım yapıyor. 1980'den bu yana 600 milyon Mark verdi. Bu yardımın Türk halkını ezmek için kullanıldığını biliyoruz, onun için karşı çıkıyoruz.»

Daha sonra «El Salvador Halkı ile Dayanışma Cephesi» adına Bayan Angelika konuştu. Angelika'nın sözleri sık sık alkışlandı. «Sizlere El Salvador devrimcilerinden selam getirdim.» diyerek sözlerine başlayan Angelika, «ABD emperyalizmi halkımızı kanla, zulümle boğmak istiyor. El Salvador'da büyük burjuva, askerlerle birleşti. Ülkemizde katliamlar bunlar düzenliyor. Türkiye'de de böyledir. El Salvador halkını öldüren silahlar ABD'den gelmektedir. Türkiye'de de bu böyledir. Türkiye ve El Salvador halkla-

rını öldüren silahlar aynı silahlardır. Türkiye ve El Salvador halkı aynı düşman karşısındadırlar. Bütün dünya halkları aynı düşmanla savaşıyorlar.» dedi ve konuşmasını şöyle sürdürdü:

«Halklar, bu zulümlere başeğmeyecektir. Çağımızda Ulusal Kurtuluş Savaşları ileri mevziler kazandı. Emperyalizm her cephede gerilemektedir. El Salvador halkı, burjuva-asker ittifakını dize getirecek, bağımsızlığını kazanacaktır. Türkiye halkları da ABD kuklası Cuntayı yenecek, bağımsızlığına ve özgürlüğüne kavuşacaktır. Yaşasın El Salvador ve Türkiye halklarının dayanışması, yaşasın dünya halklarının ve işçi sınıfının enternasyonal dayanışması.» diyerek sözlerini tamamladı.

DIYARBAKIR ZİNDANLARINDAN GELİYORUM

Miting komitesi adına yapılan konuşmalardan sonra Avukat Şerafettin Kaya konuştu. Kaya, «Baskıyı, işkenceyi, insan katletmeyi politika haline getirmiş faşist zorbalara yönetimindeki Türkiye'den geliyorum.» diyerek sözlerine başladı. Kaya daha sonra özet olarak şunları söyledi:

«Türkiye Türk, Kürt halklarına cehennem edilmiştir. Türkiye baştan başa bir hapishanedir. Kürt halkı imha edilmek isteniyor. Baskı ve zulüm altında kan kusturuluyor. Kürt köylerindeki muhalefeti kırmak için baskınlar, operasyonlar birbirini izliyor. İşkencenin görülmedik biçimleri deniyor. Çıplak kadınların sırtına çıplak erkekler bindirilerek köy ortasında dolandırılıyor. «Ben Türküm.» dedirtinceye değin bu böyle devam ediyor.»

Konuşmasında mahkemelere, idamlara da değinen Kaya, «Mahkemeler, insanların kafasında taşıdığı düşüncelere, etnik gurup yapısına göre karar veriyor, bu yüzden insanlar idam ediliyor.» dedi ve şöyle sürdürdü: «Cuntacı hukuksuzlar, cinayetlere kılıf hazırlamakla uğraşıyorlar. Demokratlar, aydın denilen çoğu kimseler cuntaya teslim olmuştur. Avukatlar duruşmalarda korkulardan seslerini çıkaramıyorlar... Ama zulme karşı direnen yürekli yurtseverler de vardır. Halkımız zulmü yenecektir. Yaşasın Türk-Kürt halklarının kardeşliği.» diyerek tamamladı sözlerini.

KÖLN MİTINGİ

Öte yandan Türkiye'li bazı gruplar da Köln merkezinde, «Askeri faşist cuntanın Türkiye halkları üstündeki baskı ve zulmü, idamları, işkenceleri» protesto eden ortak bir yürüyüş ve miting düzenledi.

Ebertplatz'ta toplanan guruplar, saat 12.00'de yürüyüşe geçtiler. «İdamlara, işkencelere son!», «Kahrolsun faşist cunta!», «Sığınmacılara uygulanan yasa dışı işlemler kaldırılmalıdır!», «Kürt halkı üstündeki baskılara son.» sloganlarının atıldığı yürüyüş 15.30'da sona erdi.

Yürüyüş sonrası guruplar adına yapılan konuşmalarda askeri cunta sert bir şekilde eleştirildi, kınandı.

Yürüyüş ve mitingler olaysız sona erdi.

İZLENİMLER

Analarımız ağlıyordu Yaman POYRAZ

8 Mayıs cumartesi. Analarımız, işçi analarımız, dökülüp gelmişlerdi her biri bir yöreden. 9 Mayıs, «Analar Günü»ydü. Tören hazırlıkları vardı. «Analar» ticareti de oldukça yüksek mağazalarda. Çocuklar, «Ana»larına armağan alabilmenin yarışı içindeydiler. Ülkemiz Türkiye'de de sürdürülüyordu bu hazırlıklar. Bir atletin «anasını» «Yılın Annesi» seçmişlerdi bile. (Bir general karısı bulamamışlar mıydı? Hayret!). Ama Türkiye'de yüzbinlerce «Ana» ağlıyordu. İdamda, işkencede, operasyonda öldürülenlerin «anaları» ağlıyordu. Zindanlarda ölüm kalem savası verenlerin «anaları» ağlıyordu. Analarımızın gözyaşları kurumuyordu.

Evet, Almanya'daki analarımız, işçi «anaları» da Duisburg'a gelmişlerdi. Ne ki, onlar «Analar Günü» törenine gelmemişlerdi. «İdamlara, işkencelere baskıya, zulme «Hayır!» diyebilmek için gelmişlerdi. Kucaklarında bebekleri, haykırıyorlardı Duisburg caddelelerinde. Gözleri yaşlı, gözleri kanlıydı işçi analarımızın, bacılarımızın.

On binler yürüdü, analar, babalar, kardeşler, bacılar yürüdü. «İdamlara hayır, işkenceye son!» Bebe kucakta, bebe arabasında yürüdü. Kimileri minicik ayakları, elleri, körpe gövdeleriyle yürüdü. Yeni çözülmüş dilleri, şafağa açılmış gözleri, dupduru yüzleriyle «Hayır!» diyorlardı idamlara, işkencelere. Zindanlarda, darağaçlarında «abi»lerinin acılarını canevinden du-

yar gibiydiler. «İdam!» derken güzel gözlerine hüznün iniyordu.

Bir ana ünlüdi: «Cellatlar öldürsünler diye büyütüyoruz yavrularımızı!» Ve ardından: «Analar büyütür, faşistler öldürür!» sloganı.

Öfkeler bir şimşek, yumruklar havada: «Öldürtmeyeceğiz evlatlarımızı!», «İdamlara hayır! İşkenceye son!», «Cunta mezara, halk iktidara!»

8 Nisan 1982. Duisburg caddelelerinde öfkeler, hüznler yürüyordu. Korkmuyorlardı. Yaşlı bir emekçiye yanaştım, sordum: «Almanlar kovuyorlar. Türkiye'ye döneceksin. Oysa sen şimdi?»

Sözümü böldü: «Ne var bunda yanı?» «Korkmuyor musun?»

Başını salladı, dişlerini gıcırdattı: «Yavu gardaşım, korkusu mu kaldı bu işin? Bunlar govuyor emme onlar da öldürüyor, yahut zindana tikiyor. İpin iki ucu da puştun elinde!»

«Yani dönmeyeceksin?»

«Döncem, hiç dönmez olur muyum, orası benim ata yurdum. Emme milletin başındaki zorbalara gouduktan sonra. Defolsun gitsin o dutmalar, Amarika'ya gitsinler...»

Türkiye'de yaşanan gerçeklerin acı boyutlarını öğrenmek isteyenler, böyle yürüyüşlerde, mitinglerde bir araya gelmelidir. O zaman görecekler ve anlayacaklar, cunta, bir silindir gibi

geçmiş Anadolu halkının üstünden bir baştan, öbür baş! Kiminin oğlu, kızı, kiminin akrabası, tanıdığı, kiminin can dostu ya öldürülmüş, ya zindanda... 12 Eylül öncesi sivil faşistlerin tamamlamadıklarını bunlar bir güzel tamamlamışlar!

8 Nisan, Cumartesi. Duisburg caddelelerinde Türkiye halkının bir parçası yürüyor, Türkiye'de diline, bileğine kelepçe vurulmuşların öfkesi, hıncı yürüyor. Yürüyüş zincirinin ucu bucağı görünmüyor. İki saat mı, üç saat mı yürüdüler. Yan yana, can cana yürüdüler. Aynı gurup, aynı siyaset bağnazlığı yıkılmıştı. Türkiye halklarını ezenlere karşı, faşizme karşı kenetlenmiş yürüyorlardı. Bu yürüyüşün, bu mitingin en güzel yanlarından birisi de bu dayanışmaydı, «Yaşasın eylem birliğimiz!» en sık tekrarlanan sloganlardan birisiydi. Geleceğe daha bir güçlü, daha bir umutla bakıyorlardı.

Miting alanında yapılan konuşmaları ilgiyle, elemle, öfkeyle dinlediler. Özellikle Kürt halkına yapılan aşağılık işkencelerin hikayelerini dinlerken çok insan ağladı. Yaşlı bir emekçi babanın yüreği etmedi, yığıldı düştü oraya. «Doktor! Doktor!» diye ünletiler. Anaların yüreği daha yufka, anaların yüreği kan. İki göz iki çeşme ağladılar. Ama yumrukları havadaydı.

Öfkeleri daha da bilenmiş bir kurşun gibi döndüler geldikleri yerlere.

Selam olsun yiğit emekçilere, analara, bacılara...

8 Mayıs miting ve yürüyüşünden görüntüler